
3 1761 07985916 1

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/soupispamtekhi02dvo

742

A

(56)

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM

OD PRAVĚKU DO POČÁTKU XIX. STOLETÍ.

VYDÁVÁ

ARCHAEOLOGICKÁ KOMMISSE
PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ

ŘÍZENÍM SVÉHO PŘEDSEDY

JOSEFA HLÁVKY.

XXVII.

POLITICKÝ OKRES ROUDNICKÝ.

DÍL II.

ZÁMEK ROUDNICKÝ.

NAPSALI

DR. MAX DVOŘÁK A DR. BOH. MATĚJKA.

V PRAZE 1907.
NÁKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

Výňatek z proslovu

k Soupisu památek historických a uměleckých v království Českém.

Království Českému pro polohu a přirozené bohatství jeho připadla v dějinách střední Evropy od pravěku vynikající úloha po stránce nejen politické ale i kulturní. Již od časů prvého osídlení nalézáme v Čechách stopy zámožnosti a vkusu, stopy cizích vlivů, které přes přirozené ohraničení země přece tam vnikaly a pak přečasto samostatně se vytvářely. Nebylo motivu v politickém, duševním a uměleckém životě střední Evropy, který by nebyl nalezl v Čechách ozvěny neb i samostatného rozvoje, a jako letopisy hlásají obšírně doby slávy a úpadku politického i duševního, tak i památky umění na všech stranách země živě svědčí o kulturním rozvoji tohoto království i občasném jeho poklesnutí.

Dějiny politické i literní od doby Kosmovy měly své pěstitele i čtenáře; než i to, co umělou rukou, domácí či cizí, bylo vytvořeno, nezůstalo bez povšimnutí. Teprve naší době náleží však zásluha, že soustavněji bádala v oboru historicko-uměleckém; zejména sluší tu věnovati vzpomínku Hebrovi, který se svými soudruhy soustavně popsal stavitelské památky historické, dále Mikovcovi a Zapovi, kteří pozornost obrátili na památky umělecké, konečně Wocelovi, který se prohloubil v minulost předhistorickou. R. 1854 založen při *Museu království Českého Archaeologický Sbor*, později i časopis »Method« a staly se orgánem pro historii umění výtvarného v Čechách.

Když pak zahájila svou činnost *Česká Akademie pro vědy, slovesnost a umění*, zřízena při ní na základě § 2. lit. e) stanov, pak §§ 18. a 50. jednacího řádu *Archaeologická kommisse* k vědeckému zkoumání v oboru památek uměleckých, historických, písemných i slovesných, jakož i k ochraně těchto památek. Tím založena organisace aktivní s určitým účelem, probádati království České v příčině památek umění výtvarného, stanoviti, které památky stavitelské, sochařské, malířské, zlatnické, konvářské a j. dotud se

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH

V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM

OD PRAVĚKU DO POČÁTKU XIX. STOLETÍ.

VYDÁVÁ

ARCHAEOLOGICKÁ KOMMISSE
PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ

ŘÍZENÍM SVÉHO PŘEDSEDY

JOSEFA HLÁVKY.

XXVII.

POLITICKÝ OKRES ROUDNICKÝ.

DÍL II.

ZÁMEK ROUDNICKÝ.

NAPSALI

DR. MAX DVOŘÁK A DR. BOH. MATĚJKA.

V PRAZE 1907.
NÁKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH

V POLITICKÉM OKRESU

ROUDNICKÉM.

DÍL II.

ZÁMEK ROUDNICKÝ.

NAPSAL

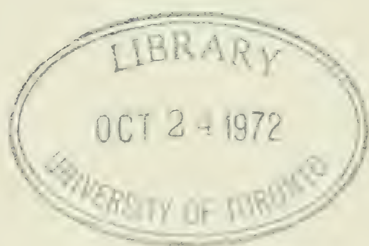
DR. MAX DVOŘÁK A DR. BOH. MATĚJKA.

(S 15 TABULKAMI, 205 VYOBRAZENÍMI A MNOHÝMI ZNAČKAMI V TEXTU.)

V PRAZE 1907.

NÁKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

NA
9348
C9 S68
díl 2

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

OBSAH.

PŘEDMLUVA.

Umělecké sbírky zámku Roudnického jsou tak obsáhlé, že nebylo možno umístiti jich popis ve svazku, který obsahuje soupis památek polit. okresu Roudnického. Ale ještě z jiného důvodu byl věnován zámku zvláštní svazek této publikace. Umělecké poklady, které zámek chová, nevznikly nahodilou sbírkou, nýbrž pozvolným vzrůstem starého rodinného majetku a tvoří tak historicky jednotný celek objasňující vývoj vkusu a kulturního života české šlechty v nové době. V rámci soupisu ostatních památek okresu nebylo by bývalo možno tak, jak bylo žádoucno, akcentovati tuto historickou souvislosť, která je sama o sobě důležitým dokumentem. Práce spojené s tímto dílem »Soupisu« byly začaty roku 1900 a vyžadovaly mnoho času hlavně proto, že obsáhlá sbírka obrazů v zámku nebyla před tím nikdy se stanoviska dějin umění probádána. Nechtěl-li se autor této části Roudnického soupisu spokojiti udáními approximativními, musil se pokusiti o kritickou katalogisaci obrazů, což se nedá provésti za několik měsíců.

V uspořádání svazku byla nevyhnutelnou odchylka od ostatních dílů »Soupisu«. Popisovati umělecké předměty v zámku chované v pořadu jich nynějšího umístění v komnatách zámku bylo by bývalo spojeno s velkými nevýhodami. Předměty, které historicky souvisí, bylo by bývalo nutno popsati a charakterisovati na různých místech, což by bylo vedlo k nesčetným revokacím a znesnadnilo přehled a názornosť. Mimo to třeba počítati s tím, že nynější umístění předmětů, zvláště v salonech není nezměnitelné. Proto byly památky seřazeny dle věcných kategorií a to dle možnosti chronologicky, obrazy mimo to rovněž territorialně, což usnadňuje přehled celkového vývoje. K snadnějšímu porozumění tohoto vývoje byl soupisu předeslán historický úvod obsahující mimo nejdůležitější data o majitelích zámku stručnou charakteristiku kulturních poměrů vysvětlujících vznik a charakter Roudnických sbírek.

Rozdělení práce bylo provedeno tak, že historický úvod a kapitoly jednající o obrazech, zbraních, knihovně a archivu sestavil M. D., ostatní části B. M.

Jeho Jasnosť zesnulý kníže Mořic z Lobkowitz a nynější vládnoucí kníže Ferdinand Zdeněk z Lobkowitz umožnili finančně provedení tohoto díla »Soupisu« a provázeli jeho vznik od počátku až do konce vzácným porozuměním a neochabujícím interessem, začež jim budiž vzdán uctivý a vřelý dík.

Dík přísluší rovněž panu archiváři a bibliotekáři Maxu Dvořákovi, který práci celého života věnoval Roudnickým sbírkám a ovoce této práce dal autorům »Soupisu« k disposici. Pan Dr. Camillo List, kustos dvorního musea ve Vídni, přispěl mnohou radou k inventarisaci zbraní a zhotovil fotografie dle odlitků značek zbraní, pan Zdeněk Wirth přispěl k poslední revisi textu, začež i jim budiž děkováno.

M. Dvořák. B. Matějka.

Václav Euseb z Lobkovic. Dle Kilianovy rytiny.

HISTORICKÝ ÚVOD.

Archivní material hlavně v Lobkovickém archivu v Roudnici. Merian, Topographia Bohemiae. Frankfurt. 1650. Str. 71. Vogt, Das jetzlebende Königreich Böhmen. Frankfurt und Leipzig. 1712. Str. 54. Wolff, Jeremias, Schloss Raudnitz in Böhmen. Augsburg. S. a. Bienenberg, Versuch über einige Alterthümer Böhmens. III. 56. Mikovec, Malerisch-historische Skizzen aus Böhmen. III. 14. A týhož: Starožitnosti a památky země české. II. 200. Kapper und Kandler, Das Böhmerland. Str. 75. Baum, Roudnice, Vypsání stavitelské, Památky archeologické. VIII. 290. Der fürstlich Lobkowitzsche Garten in Raudnitz. Beiträge für Gewerbe und Handel. Bd. X. Lief. II., 30. Dvořák, Geschichte des Raudnitzer Schlossbaues. Sedláček, Hrady a Zámky. VIII. 169. Čechy. IV. 262. Neuwirth, Geschichte der bildenden Kunst in Böhmen. I. 63. a n. Obsáhlá literatura k dějinám pánů a knížat z Lobkovic e sestavena v Zíbrtově Bibliografii české historie č. 5269 a n. a č. 14183 a n.

Zámek Roudnický byl vystavěn v l. 1652—1684. Na témže místě stával dříve hrad, z něhož se uchovala posud jednotlivá zdiva v substrukcích nynějšího zámku. O počátcích hradu víme velmi málo. Náležel až do r. 1431 pražským biskupům a arcibiskupům. Byl, jak se zdá, jich nejoblíbenější residencí a jeho dějiny, architektura a výzdoba měly by jistě

značný kulturně a umělecko-historický význam. Ale jsme odkázáni na hubenou rekonstrukci.

Dvůr v Roudnici jmenuje se jako majetek biskupů pražských častěji ve XII. a XIII. st. Dovídáme se ovšem jen holý fakt a něco málo o majetku k Roudnici příslušném. V Roudnici sídleli arcijáhnové a pode dvorem vznikla osada. V druhé polovici XIII. st. mluví se o hradu a možno se domnívati, že v této době se sídlo biskupské úplně shodovalo se současnými tvrzemi feudální šlechty v Čechách a okolních zemích. Vše, co víme o pražských biskupech XIII. st., nasvědčuje tomu, že privatní jich život převzal úplně formy oné dvorské a rytířské kultury, která pronikla do Čech za posledních Přemyslovců. Hlásná věž hradu stála asi uprostřed nynějšího severního křídla zámku, palatium bylo, jak se zdá, tam, kde stávalo později, totiž k západu od hlásnice a na jih otvíralo se předhradí.

Uchované zbytky starého hradu nepocházejí z této doby, nýbrž jsou ze XIV. st. Jsou to mohutné bastionové polověže v substrukcích severozápadního rohu nynějšího zámku. Jich poměr k staršímu hradu, jehož střed pravděpodobně tvořila hlásnice, dal by se těžko vysvětliti a neměl by v stavbách XIII. st. analogii. Mimo to upomínají na francouzská opevnění pozdního středověku. Mimovolně myslíme na dobu, v níž počíná v Čechách náhlá zimniční recepce nových vymožeností západní kultury a na majitele Roudnice, který ztrávil tehda v centru nových směrů jedenáct let. A vrátiv se, snažil se v Čechách zavésti to, co viděl. Biskup Jan z Dražic byl povolán do Avignonu za papeže Jana XXII., jehož vláda znamená počátek nové doby papežství a základ renaissančního přetvoření se papežského dvora a papežské residence. O tom, jaké dojmy si přinesl Český biskup z Avignona, svědčí jeho snahy. V Praze si dal vystavěti palác, který budil údiv současníků a dle popisu upomíná na paláce kardinálů Avignonských. V Roudnici založil klášter řádu, jehož tehdejší oblíbenosť vznikla ve Francii. Z Provence přivezl knihy, které daroval klášteru a z Avignona povolal architekta, který řídil stavbu mostu a nového kostela ve venkovské residenci biskupově. Není-liž tu pravděpodobno, že i hrad sám byl přestavěn v této době a přeměněn ze středověké tvrze v rozsáhlejší a pohodlnější opevněnou villegiaturu? V Třeboňském archivu uchoval se plán hradu Roudnického ze XVI. st., z něhož je patrno, že palatium hradu tvořila rozsáhlá budova obrácená plnou šířkou k severu a jihu, ohraničená na obou koncích věžemi, z nichž severozápadní byla opevněna polokruhovými baštami.*)

Jak uslyšíme, byl hrad v XVI. st. přestavěn, ale věže nepocházejí z této přestavby. Řadou zpráv je zajištěno, že se na nich stavělo již ve XIV. st. a není pochyby, že hrad měl již ve XIV. a XV. st. tutéž tvářnosť,

---

*) Tatáž rozloha je rovněž naznačena na plánu Carattiho v Roudnickém Archivu (XVII. st.).

jaká je v plánu naznačena. Velká, plnou frontou do kraje obrácená budova s věžemi na obou rozích by opět připomínala francouzské vzory pozdního středověku.

Zprávy o Roudnici v XIII. st. zmiňují se jen o bojích a o starosti biskupů o bezpečnosť města a hradu nebo o upravení majetkových poměrů. Zprávy XIV. st. vypravují poněkud víc. Čteme na př. o skvělé družině Jana z Dražic, o průvodu, který vypravil vstříc králi Janovi, nebo o slavnostech, které slavil na hradě Jan z Jenšteina. Jan z Dražic daroval Roudnickému klášteru votivní obraz, jehož chatrná kopie se nám zachovala v současné miniatuře.*) V jeho době bylo asi ve hradu uloženo mnoho uměleckých památek. Ze všeho, co víme o Janovi z Dražic, vyplývá, že si přinesl z Francie snahy po zjemnění života a že se snažil přizpůsobiti soukromý život pražských biskupů novému vkusu, nové kultuře.

V době Arnošta z Pardubic dosahuje politický a socialní vliv pražského metropolity vrcholu. Roudnice se v této době jmenuje i mimo monografie. Jak známo, byl vězněn ve hradu ubohý fantast Cola di Rienzo a odtud psal některé ze svých plamenných epištol císaři a arcibiskupovi tak krásných formou a tak naivně smělých obsahem. V stavbě hradu Arnošt pokračoval, ale možno-li ex silentio pramenů soudit, nepřipustily mu snahy téměř úplně veřejnosti věnované, velké plány o nápravu a organisaci církevního života v Čechách a středověce nábožný život mnoho starostí o venkovský zámek. Arnošt zemřel v Roudnici. Nástupce jeho Jan Očko byl opět člověk nové doby, ne organisator a hierarch přísný proti sobě a jiným, nýbrž spisovatel a humanista. Dokončil stavbu východní věže Roudnické a dal v ní zříditi kapli posvěcenou P. Marii, sv. Václavu, sv. Vojtěchu, sv. Vítu a sv. Zikmundu, o níž se zmiňuje pramen s velkým obdivem. Možná že k její výzdobě náležel votivní obraz Očkův v Rudolfinu, nebo křídlový oltář s úmrtím Panny Marie na hlavní tabuli v proboštském kostele v Roudnici, který pochází rovněž z doby Očkovy.

Jan z Jenšteina, nástupce Očkův, byl podivný zjev. Značné literární vzdělání se v něm spojovalo s blouzněním flagellantů, s mysticismem žebravých řádů a s defensivní neústupností, která charakterisuje hierarchické kruhy na sklonku středověku. Jeho vita nám vypravuje o převratu, který se stal v jeho nitru a který mu »vzal číši z ruky a vložil do ní metly a trní«. I čteme z prvé doby jeho vlády o slavnostech, jichž jevištěm byla Roudnice a později o jeho neslýchané askesi. Jeho obydlí v Roudnici se popisuje jako tmavá světnice, v níž arcibiskup dal vymalovati: pekelný žalář a nádherný příbytek ráje, živobytí mnichů Kartouzských a na pobídku k lásce znaky utrpení Páně. Velký a ostrý kámen ve světnici sloužil za lůžko a sedadlo. Na zdích claustra arcibiskupova byly tedy znázorněny podobné věci, jako v Campo Santo v Pise a jako ve španělské kapli ve Florenci. Svědčí to o vlivech, které

*) Rukopis děčínské knihovny. M, S. 101.

působily na Jana z Jenšteina nejspíše již za dob studií a na veškerý nový ortodoxně intensivní náboženský život doby jeho. Z Roudnice je datováno několik kázání Jenštejnových proti Vojtěchu Rankovi. Poslední léta vlády Jenštejnovy jsou vyplněna, jak známo, spory s králem a kapitolou, jež donutily r. 1396 arcibiskupa k resignaci. Za jeho nástupců, jimž bylo bojovati o existenci proti vzrůstající reformaci, zanikají zprávy o stavbě nebo výzdobě hradu, a Roudnice se jmenuje jen občas jako refugium církevní moci nebo jako jeviště důležitých politických událostí. Do Roudnice převezl r. 1410 Zbyněk z Hazemburka svatováclavské reliquie a odtud vydal kletbu proti Husovi. Konrad z Vechty se přestěhoval s konsistoří úplně do Roudnice a tamní známá synoda r. 1421, při níž čtyři články Pražské byly veřejně vyhlášeny, podťala poslední kořen církevní a soukromé autority arcibiskupovy. Nedlouho po synodě dal Žižka vypáliti Roudnický klášter. Tenkráte asi zanikly nejdůležitější umělecké památky v arcibiskupské residenci, neboť klášter Roudnický byl po celé XIV. st. vyvoleným děckem péče pražských biskupů a arcibiskupů. A téhož roku viděla Roudnice ještě jiný oheň, byl tu, jak známo, upálen arcibiskupův vězeň Martin Houska. Hrad Roudnický se jmenuje v XV. st nejpevnějším v Čechách a za Konrada z Vechty byl dvakráte, od Roháče a od Pražanů, marně obléhán. Finanční ruina arcibiskupa, zmítaného od strany k straně, byla mocnější. Konrad z Vechty byl r. 1431 nucen zastaviti Roudnici Janu Smiřickému. Arcibiskupský hrad tím přešel pro vždy do soukromého majetku — je to materielní doklad převratu v náboženských a socialních poměrech. Pro Roudnici nastalo potom dlouhé interregnum, za něhož velmi rychle měnila majitele. Prvním z nich byl Jan ze Smiřic. O tom, kdo byl Jan ze Smiřic, netřeba tu psáti. O Roudnici se z jeho doby dovídáme málo. R. 1439 přepadl Jan z Vartemberka hrad a zapálil velkou věž. R. 1445 sjelo se v Roudnici mnoho českých pánů k poradě, co počíti proti Stadickému králi. Rovněž nástupce Smiřického Zdeněk ze Šternberka je osobnosť dobře známá z politických dějin. Roudnice se v politických událostech doby Jiříkovy často jmenuje hlavně jako střed konspirací proti králi. Roku 1467 Jiří z Poděbrad oblehl náhle šest zámků Šternberkových, z nichž nejprve dobyl Roudnici. Hrad byl vypálen a stal se zříceninou. Pro starou arcibiskupskou residenci nastala doba největšího úpadku. Šla z ruky do ruky. Majitelé Roudnice byli v l. 1496—1529 po sobě Ješek Svojanovský z Boskovic, Půta Švihovský z Ryžemberka, jeho syn Vilém, Burjan Trčka z Lípy a Václav Haugvic z Biskupic. R. 1529 vymohlo si město Roudnice, jež změnou majitele velmi trpělo, že mu samotnému bylo panství zastaveno. Ale experiment se nezdařil, město nemohlo přemoci dluhy, do kterých zástavou upadlo, zámek scházel docela a tak prosili Roudničtí sami krále, aby zástava byla opět dána jinému. R. 1540 převzal panství Karel Dubanský z Duban, počal hrad opravovati, ale po dvou letech zemřel. Od syna

jeho král Roudnici vyplatil a zastavil ji r. 1544 Janu Kryštofovi hraběti z Tarnova. Nový majitel dal na hradě opraviti jen nejnutnější a k obývání vystavěl nové stavení. Po Kryštofovi z Tarnova zdědil zástavu Roudnickou Konstantin kníže Ostrovský, jenž ji předal synu svému Janušovi. Tomu ji císař Maximilian r. 1575 vyplatil a prodal panství jako dědičný majetek Vilémovi z Rožemberka.

Tím počíná pro Roudnici doba restaurace. Vilém z Rožmberka odkázal staré útočiště pražských arcibiskupů své čtvrté manželce Polyxeně z Pernšteina, dceři nejvyššího kancléře Vratislava z Pernšteina. Do hradu Roudnického byly přeneseny portrety Rožemberků a Pernšteinů. Zámek stal se jednou z residencí vysoké české šlechty. Je to opět memento doby, předzvěsť nových tvořících se poměrů. V době Vilémově se hrad upravil k obývání. Opravy ty řídil vlašský stavitel, jak možno soudit z vlašského plánu v Třeboňském archivu. Ze zřícenin hradu měl povstati palazzo. Život české šlechty doby Rudolfovy je podivně smíšen z domácí starší tradice a cizích elementů. Čteme-li Březanovy životopisy posledních Rožemberků, mluví k nám z každé stránky tenor lokalně českých poměrů, jak je vytvořila česká a německá reformace a renaissance. Vynořuje se před námi doba a společnost, jež se zdá býti reelní a národně individualisovanou a nám tak blízkou a sympatickou, již tragické fatum pojednou zlomilo — tisíckrát známé thema českých historických romanů. Ale přihlédneme-li hlouběji, nalezneme již v této době všude exsequie, socialní bídu, politický bankerott, kulturní prázdnotu a nedostatek originality. Za nevídanými slavnostmi, které pořádal Vilém z Rožemberka v Roudnici a na Krumlově, plíží se strašidlo nezaplatitelných dluhů, pod maskou hrdého sebevědomí skrývá se bezmocný pathos vymírajících generací, ve velkých plánech ozývá se stařecká osobní ješitnosť a posledním útočištěm nadějí zůstává na konec sklep alchymistův. Jako mrtvoly stojí v rámech postavy posledních Rožemberků na Roudnických portretech, které jsou dílem domácích napodobitelů italských a španělských mistrů nebo stojí pod vlivem současného saského a bavorského umění.

Proti tomu již v této době od roku k roku mocněji vystupují nové proudy, jimž náleží budoucnost: romanisace kultury, protireformace a barok »Italia magistra« je v této době více než kdy jindy velkou školou diplomacie, vkusu a životních názorů. Dovoz italských uměleckých předmětů a povolávání vlašských umělců jsou zevní známky hlubokého převratu, jehož pákou bylo nové estheticky objektivní pojímání života a uvolnění se z náboženského a politického idealismu doby minulé.

Nutným a trvalým důsledkem tohoto převratu bylo uzavření se a sjednocení veškeré evropské šlechty: tak jako v době gothické spojil je opět společný mrav a vkus ano do jisté míry i společný program nezávislý od národní a politické příslušnosti. Tato nová všeevropská šlechta, která jež jen dle jmena je článkem staré territorialní společenské organisace, ve skutečnosti však stojí mimo ni a proti ní, je v druhé polovici 16. st. pod vlivem španělským.

Kolébkou vznešeného života byl od dob Filipa Dobrotivého dvůr Burgundský, jehož tradice se v 16. st. dále vyvíjely ve Španělsku. Vliv Burgundský se omezil více méně na románské země. Teprve ve španělském rouše pronikl k nám a dal nejen zvykům ale i názorům nový směr. Vliv španělský je i u nás v druhé polovici 16. st. jedním z nejdůležitějších historických činitelů. Italské a španělské proudy přeměnily v této době naše zámky a život v nich, právě tak jako rozhodovaly na dvoře císařském. Již Vratislav z Pernštejna dal se vyobraziti od nápodobitele Tizianova Seiseneggera v rudém rouše rytíře zlatého rouna a jeho žena byla Španělka Maria Manrique de Lara pocházející z jednoho z předních španělských rodů a spřízněná s veškerou nejvyšší šlechtou španělskou. Mužem jedné z jejích dcer byl Don Fernando d'Aragon vévoda z Villahermosy, druhé Ondřej Matiáš Aquaviva d'Aragon kníže z Caserty, třetí František Gonzaga a čtvrtá byla dědičkou Roudnice. Don Juan Borgia, Don Garcias de Mendoza, Don Fernando Cortez náleželi k Pernštejnskému příbuzenstvu a jich portrety visely a visí v Roudnici. Jsou to jména, k nimž se pojí názory a cíle, kterým náležela budoucnost.

V rodině Vratislava z Pernštejna se mluvilo a psalo španělsky, i kuchyňské účty jsou španělské. Ze Španělska se kupovaly zbraně a knihy, španělské bylo z velké části služebnictvo, španělští krejčí šili ony nádherné kostumy, v nichž jsou portretovány Pernštejnské dámy této doby a portrety samy jsou dílem španělských mistrů. Nikde mimo Španělsko není sloučeno, pokud mně známo tolik obrazů od dvorních malířů Filipa II. jako v Roudnici. Od Sanchez Coella žáka Morova, který však v eleganci a jemnosti koloritu předčil učitele, od Pantojy, jehož nepředčil nikdo ve vystižení velké a vznešené posy vlastní lidem, které maloval, není ve všech mimošpanělských galleriích dohromady tolik obrazů, jako ve venkovském českém zámku, kde si jich posud nikdo nevšiml. Domácí produkce se ovšem podrobovala novému vkusu. A tak nalezneme rovněž v Roudnici díla portretistů, jichž jména neznáme a kteří se snažili malovati obrazy, jaké malovali Mor, Sanchez nebo Pantoja nebo díla oněch sebevědomých epigonů na dvoře Rudolfově, kteří blouznili o Michelangelovi, ale malovali jako »božský« Federeco a jichž skrovnému talentu dodala maniera grande nového umění smrtelnou ránu. To, co se nám jeví tak jasně v portretech, jeví se nám i ve všem ostatním, krok za krokem, však můžeme pozorovat přeměnu vkusu a vznikání nové společnosti vědomé si své kulturní a společenské prepotence, společnosti, kterou necharakterisuje jen nový vkus a mrav, nýbrž která převzala se zevním životem také politické a náboženské názory a snahy, jaké se vyvinuly v Italii a ve Španělsku. Chápeme, proč ona krásná a duchaplná dáma, jež byla dědičkou tradicí dvou z nejslavnějších českých rodů a zakladatelkou nové periody v dějinách třetího s tak důvěřivou a z víry v konečné vítězství plynoucí energií se zasadila pro věc protireformační a později Ferdinandovu.

R. 1592 zemřel Vilém z Rožemberka, odkázav Roudnici Polyxeně, která se 11 let po smrti Vilémově provdala za nejvyššího kancléře Zdeňka z Lobkovic. Roudnice se stala majetkem a hlavní residencí Lobkoviců. Rovněž pro dějiny tohoto rodu platí to, co svrchu bylo všeobecně řečeno. Zdeněk z Lobkovic byl již člověk nové doby. Je známo, jakou úlohu hrál za Rudolfa II. a Ferdinanda II. a úloha ta plynula z plného politického přesvědčení. »Tak jest,« píše r. 1620 Vilémovi z Lobkovic, »že jsme se těžkých a nebezpečných časů dočkali, ale dá pán Bůh, že brzo lépe bude a po tak velkém zármutku, starosti a nebezpečí bude radost, potěšení, bezpečnost vzácná a neumírající V. Mti věrnosti památka. Statek, který opouštěti ráčíte, neráčíte ztratiti ale víceji ho dostati.«

R. 1618 byly Zděnkovi zabaveny statky a Roudnice byla dána do správy stavovských později Bedřichových kommissařů. Po Bělohorské katastrofě dostavila se předpovídaná restituce a Zdeněk se stal opět pánem Roudnice, jež od této doby zůstala majetkem Lobkoviců. Roku 1624 byl Zdeněk povýšen do stavu říšských knížat. Darem a koupí nabyl velkých statků, spořivostí velkého bohatství. Jeho úloha v politickém životě je známá. Pro Roudnici znamená jeho doba počátek nového rozkvětu. Kníže Zdeněk měl obsáhlý literarní interess a tak vzrostla za něho především velice Roudnická knihovna, pro niž koupil mimo jiné celou knihovnu exulanta Matiáše Borbonia z Borbenheimu. Jest to také memento doby. Na blízku zámku vystavěl, tak jak to bylo na západě zvykem, kapucínský klášter jako kustodium rodinné hrobky. Zámek byl opraven, a nová vita nobile, o níž se dovídáme mnoho z denníků Zděnkových, slavila do něho svůj vjezd.

Syn a dědic Zděnkův, kníže Václav Euseb jehož životopis náleží rovněž politickým dějinám Rakouska, počal karrieru na bojištích třicetileté války. Od r. 1632, kdy postavil do pole pluk na své útraty až do Westfalského míru účastnil se všech výprav císařského vojska a postupoval rychle v hodnostech. R. 1646 koupil vévodství Zaháňské a stal se vévodou. Od r. 1650 byl presidentem nejvyšší válečné rady. Odtud vliv jeho vzrůstal od roku k roku. Od r. 1665 byl presidentem nejvyšší tajné rady a řídil veškerou rakouskou politiku. Byla to doba velkých politických plánů a vznikající moci nové byrokratie. Absolutismus položil v celé Evropě politiku, hlavně zahraniční politiku úplně do rukou nové dvorské šlechty. Podzemní boje dvorních stran, histoire diplomatique ve vlastním slova smyslu, tvoří nejdůležitější kapitolu veřejných událostí. Roku 1674 podařilo se španělské straně na dvoře Leopoldově nejen podlomiti postavení knížete Václava Euseba, nýbrž i způsobiti mu proces, jehož výsledkem bylo, že kníže byl internován v Roudnici. Po svém pádu dal si prý v ironické resignaci zaříditi v Roudnici jeden ze sálů, tak že byl do polovice salonem a do polovice jednoduchou světnicí, což znamenalo minulosť a přítomnosť. Sto let dříve a sto let později byl by sotva kdo této allegorii rozuměl, ovšem vždy z jiných důvodů.

Z chaosu třicetileté války vyšla šlechta jako osa nové politické a společenské organisace. O stavovském boji, o zápasu o prerogativu doby minulé nemohlo již býti řeči. Je to doba Ludvíka XIV. U nás v ní dozrálo to, co bylo v 16. st. zaseto. Dvůr, k jehož foru měli přístup jen vyvolení, nejen přestal býti zakončením politické a sociální stavby, nýbrž stojí nad ní a mimo ni a co platilo pro dvůr, platilo rovněž pro šlechtické zámky, z nichž každý se stal malým dvorem. Je to doba, v níž velká část našich šlechtických residencí nabyla nynější svou tvářnost a z níž se v nich zachovalo nejvíce památek. To platí v plné míře pro Roudnici, kdež byl v této době na místo starého zámku postaven nový nynější.

Dvůr byl španělský a španělský vliv byl po celé 17. století stále ještě mocný. Ale Escorial se vždy více uzavíral a blaseovaná grandezza španělské šlechty této doby nehodila se pro pokolení, které vyšlo z třicetileté války. V této době povstává opět nová generace s jinými názory a jiným vkusem.

Z doby knížete Václava pochází základ sbírky zbraní. Je to dílem památka velké války, dílem úřadu vévodova v nejvyšší válečné radě. Do archivu byly jako za knížete Zdeňka uloženy důležité státní korrespondence a na zdi byly pověšeny portrety vysoké říšské šlechty. Robustní lidé vyrostlí v poli, kteří ani v saloně neodložili těžký vojenský krok a mrav, jsou tu malováni od napodobitelů Rubensových nebo v hrubším vydání Van Dyckovského manirismu. Barbarisace profanní kultury, kterou přivodila v hrozné míře třicetiletá válka a do jisté míry již předchozí doba v celé severní a severovýchodní Evropě, jeví se i tu.

Ale přes to šlechta na základě přímých tradicí udržela v této době v největší míře souvislosť se západní a jižní civilisací. Již na sklonku 17. st. a zvláště potom ve století 18. opakuje se totéž, co ve století 16. Opět přejímá šlechta u nás a v Německu zdánlivě jen zevní formy, ale ve skutečnosti veškeré názory o »umění života«, odtamtud kde souvislosť vývoje v těchto věcech nebyla přerušena od počínajícího středověku až do revoluce. V 18. st. stojí šlechta u nás úplně pod francouzským vlivem, každý zámek se proměnil v malé Versailles, v němž vládne slavnostní obřadnosť a jehož majitelé se naučili pathetickým zlatem a brokátem drapirovaným posám francouzského dvora. S francouzskou modou a obřadem pronikl k nám francouzský klassicismus. Nauky Blondelovy byly obdivovány a svět bohů a bohyň Racineových a Corneilleových živil u nás jeviště právě tak jako Olymp Girardonův nebo Coysevoxův schodiště a parky. Portréty této doby napodobují buď jako n př. Auerbachovy oslňující pathos Rigautův a Largellierův, nebo jako portrety Brandlovy těžký ton vlašských naturalistů, nebo jako zvláště oblíbené portréty Kupeckého raffinovanou elleganci Benátčanů. Potom slavilo vjezd rokoko a na místo velkých audiencí a obřadných průvodů nastoupily pastorální slavnosti. V této době mluvilo se a psalo již jen francouzsky a francouzský esprit a francouzská gracie byly vzorem všem a ve všem. Portréty této doby jsou od Francouzů nebo od malířů, kteří jako Oelenhainz stáli pod francouzským vlivem. Na místo »stát-

ních« velkých portrétů nastoupily roztomilé malé pastelly s půvabnými dámami a dvornými kavalíry. A není to náhoda, že z této doby nalezneme v Roudnici portréty a dopisy osob, které při francouzském dvoře hrály úlohu.

V druhé polovici 18. st. proniká jako všude tak i do života rakouské šlechty přímo neb nepřímo anglický vliv a s ním romantika a nové idealy osvícené doby. Mluví a píše se o literárních otázkách, o umění, o Voltairovi, o občanských a privátních cnostech. Na zdi se věsí rytiny Hogarthenovy, zařizují se anglické parky a podnikají cesty na jih. Na šlechtických zámcích se žije tak, jak to líčí Goetheovy romány. Provozuje se hudba, zařizují se orchestry, hraje se divadlo. V domě knížete Josefa Františka Maximiliana provozovala se poprvé Eroica. V Roudnickém zámku se hrálo divadlo od herců z povolání a provozovaly se velké opery. V této době vznikl bohatý hudební archiv a sbírka vzácných hudebních nástrojů. Knížecí korrespondenci plní v této době dopisy literatů. Portréty snaží se vystihnouti občanskou jednoduchosť a bonhommii, jsou to rodinné portréty v pravém slova smyslu. V této době přijal šlechtický život u nás samostatné formy, je to perioda, která vrcholí ve Vídeňském kongressu a jejíž vliv dlouho potrval.

V málokterém českém zámku zachovalo se jako v Roudnici tolik památek, které nebyly nahodile nahromaděny, nýbrž tvoří nepřetržitou, chronologicky vzniknuvší řadu dokladů o tom, jak se přetvářel a jakým vlivům podléhal život naší šlechty od počátku 16. století až do naší doby. Soupis těchto památek není tudíž jen inventářem privátní kollekce nýbrž zároveň sbírkou dokumentů, líčících nám jednu z nejdůležitějších kapitol našeho kulturního a společenského života názorněji než prameny psané a tištěné. V soupisu samém nebylo ovšem možno zachovati jen chronologický pořad a proto bylo nutno, aby úvod mimo historické údaje obsahoval aspoň tolik, kolik vyžaduje porozumění této souvislosti.

Ex libris v Roudnické knihovně.

Stavba hradu a zámku.

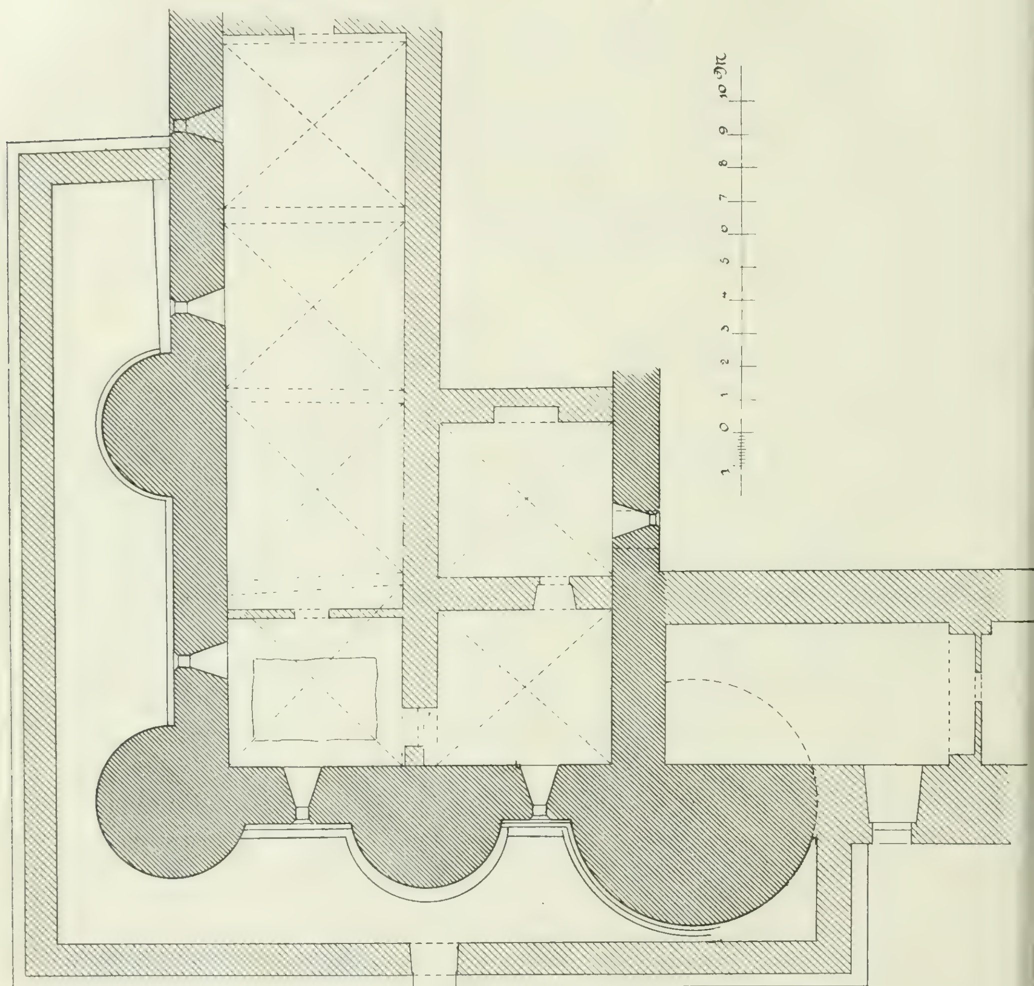
Hrad středověký, jeho budovatelé a popis.

Hrad roudnický, který až do husitských válek, do r. 1431, pražským biskupům a arcibiskupům náležel, byl bezpochyby znova zbudován v 1. pol. 14. stol. od biskupa *Jana IV. z Dražic,* pána staveb velice milovného a zvláštního příznivce města Roudnice; v pamětním nápise zazděném v kůru chrámu roudnického (viz Soupis IV. sv., str. 158.) není sice zmínky o stavbě hradu toho. Přeci však připsati lze zachovalé části jeho právě jmenovanému biskupu, o němž je známo, že trávil mnoho let (1318—1329) v Avignoně při dvoře papežském, odkud povolal také stavitele mostu do Roudnice (viz Soupis IV., str. 188.); neboť opevnění starého hradu roudnického souhlasí nápadně se způsobem ve 14. století obvyklým při hradech severní i jižní Francie. Arcibiskupové *Arnošt z Pardubic* a *Jan Očko z Vlašimi* hrad dostavěli, připojivše k východní jeho straně mohutnou věž; hrad tento pozdějšími přístavbami rozšířený byl v 60. letech 17. stol. z větší části sbořen, když na místě jeho byl budován nový zámek, při čemž se zachovaly jen zbytky některých jeho zdí tak obezděné novou stavbou, že zvenčí nejsou nijak viditelny (viz str. 6. a 11—13.).

Původní stavba 14. stol. stála dle zbylých zdí a plánů níže uvedených na místě severního křídla nynějšího zámku a sice sahala od severo-západního jeho nároží po větší jeho poiovinu až asi k 4. ose okenní od severovýchodního kouta dvoru, či k 8. ose od rohu na straně severní.

Hlavní zbytek zachovaný (obr. 1.), pomník středověké architektury světské v Čechách nad jiné zajímavý, skryt jest v severo-západním nároží nynějšího zámku, kde použito bylo velice pevných zdí bývalého hradu k základům nové stavby; stavitel *Antonio Porta* v 2. pol. 17. stol. je obezdil nárožní terasou, ponechav mezi starými a novými zdmi volnou prostoru, přístupnou zvenčí dveřmi, kdež ohledati lze nejzajímavější část celého zbytku. Týž tvoří celou západní část původního hradu, jenž na

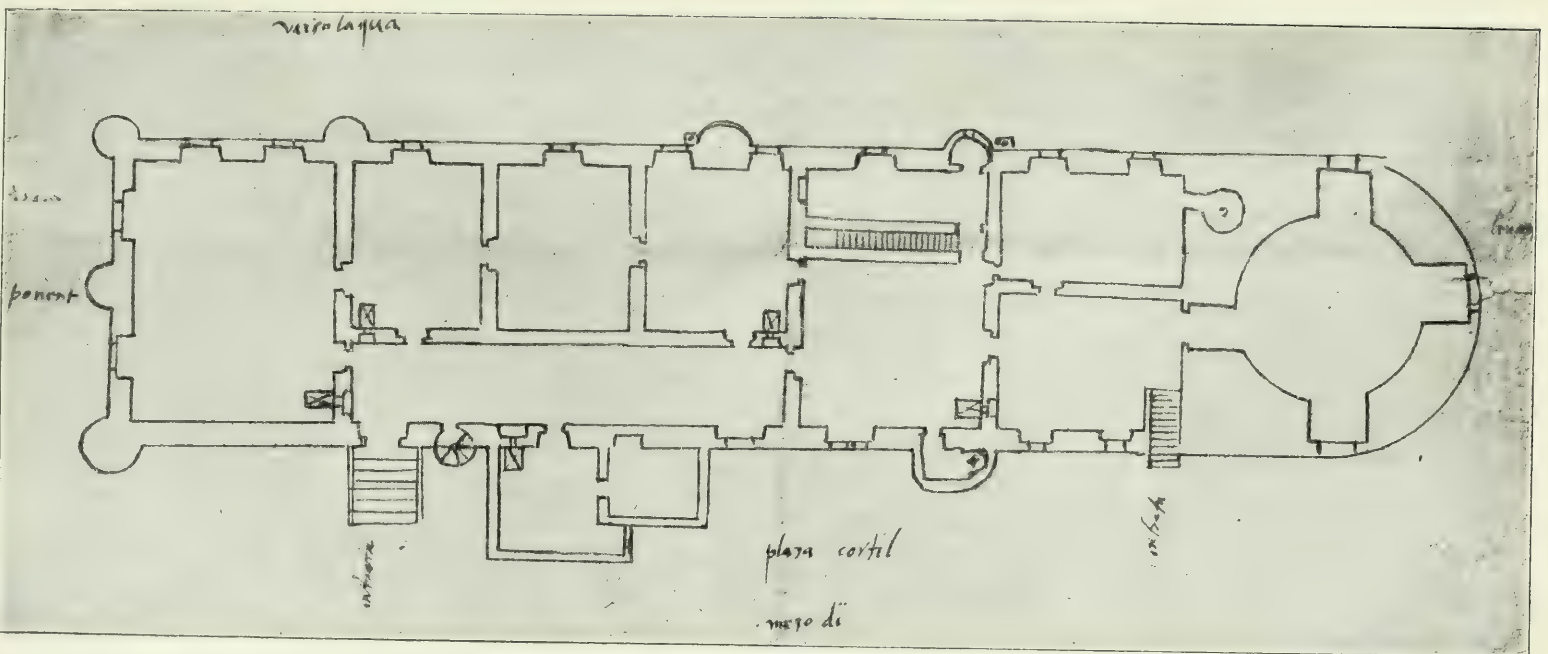
této straně byl obdélníkového základu; z jeho tří hlavních zdí, zachovaných ovšem bez hořejšího zakončení, má západní podnes celou délku západní strany bývalého hradu se severním a jižním jeho nárožím, kdežto z přiléhajících obou jeho hlavních zdí podélných zbyly jen části a sice

Obr. 1. Zachovalá část bývalého hradu roudnického. Kreslil Rud. Vanderlind.

z jižní asi pětina, ze severní celá délka, ovšem většinou obezděná. Z toho lze pod terasou spatřiti jen zevní stěny západní a část severní; ostatek třeba vyhledati ve sklepích zámku, k nimž přístupy vedou z dvora zámeckého.

M o h u t n é z d i v o, pokud jest pod terasou, tvoří boky masívní stavby nárožní, pravoúhlé, ku které přiléhají nyní čtyry okrouhlé bašty, jakých na hradě bylo dříve šest (srovnej obr. 1. a 2.). Základy těchto bašt a zdí jsou z velké části sesíleny obíhajícím obalem, jenž na západní straně asi do

Obr. 2. Půdorys bývalého hradu roudnického dle kresby v archivu třeboňském, nepochybně z doby Viléma z Rožmberka, 1575–1592

výše 3 *m*, při baště severní do 2 *m* sahá, čítaje 20—45 *cm* síly; severozápadní bašta nárožní obalu nemá. Obal tento proveden z velikých kvádrů pískovcových, pravidelně tesaných a vrstvených, 40—50 *cm* vysokých a 50—70 *cm* dlouhých. Hořejší zdivo, většinou zakryté hrubou omítkou, je složeno z menších kusů na zevních stranách poněkud přitesaných a opatřeno jedním nebo dvěma pravoúhlými ústupky vodorovně probíhajícími; na místech vylomených objevuje se jádro zdiva z nepravidelně lámaného kamene.

Rozměry bašt a zdí jsou nestejny: nejmohutnější byla bašta první, vystupující kdysi na jihozápadním nároží původního hradu třemi čtvrtinami kruhového obvodu; nyní zbyl pouhý polokruh, měřící asi 11·30 *m* obvodu, jelikož třetí čtvrtina na jižní straně byla zazděna západní zdí nového zámku, 2·40 *m* silnou a nápadně šikmou, ostatek asi odbourán (jak patrno v sousední prádelně). Zeď s obalem a s dvěma ústupky, 1·33 *m* dlouhá (mezi obaly) vede k druhé baště, která uprostřed strany západní vystupuje necelým polokruhem 7 *m* obvodu; její obal z velikých kvádrů měří na 3 *m* výšky. Další zeď s ústupkem a s obalem 35 *cm* silným, 3·35 *m* dlouhá, převádí k třetí bastě přiléhající k severo-západnímu nároží třemi čtvrtinami svého obvodu, jenž měří 9·75 *m*; bašta tato, poněkud slabší ostatních, nemá obalu ani ústupků. Zeď na severní straně, 6·80 *m* dlouhá, je v spodní části z velikých, pečlivě přitesaných hranolů, nahoře ustupuje slabší zdivo drobnější, omítnuté. Poslední zachovalá bašta na straně severní podobá se svou velikostí, necelým polokruhem, obvodem 7 *m*, jakož i obalem 2 *m* vysokým prostřední baště na západní straně.

V stěnách mezi baštami jsou v stejné, značné výšce asi 6·80 *m* nad nejnižší patou zdiva prolomena tři okénka, dvě na západní straně a jedno na severní, vesměs stejná, malá, pravoúhlá, širší než vysoká, ve světlosti jen 37 a 22 *cm* veliká, s tesaným ostěním zevně prostě sešikmeným, do vnitř se rozšiřujícím dolů na 1·25 *m* a na šířku 1·14 *m*; pod oknem mezi druhou a třetí baštou na straně západní jest ještě jeden průlom okenní poněkud větší, čtverhranný, tesaným rámem jiným obložený, snad pozdější.

Další část severní zdi pod terasou jest nově obezděna, však uvnitř stará, jak dokazuje čtvrté okénko úplně zachovalé a na vnitřní straně (v přízemním dřevníku) dobře viditelné; že též pokračování této zdi je částečně staré, dosvědčuje další okénko páté stejného tvaru a téže výše jako ostatní, nyní však zazděné a jen dle stop jeho ostění uvnitř znatelné.

Jelikož nynější severní zeď zámku jest v západní své části vůbec mnohem silnější než při ostatních hlavních zdech, souditi nutno, že asi značné zbytky staré zdi hradební zde byly zazděny v nové stavbě (další doklady při odstavci o věži); také v ní objevena byla zvláštní dutina při 5. salonu prvního patra použitá nyní na točité schody. Na místě této nyní zvenčí zcela nové zdi stávala severní strana původního hradu s ještě dvěma polokruhovými baštami, které za nové stavby zmizely, ale vykresleny jsou na plánu třeboňském a plánu stavitele Carattiho (obr. 2. a 3.). Do jaké

délky stará zeď severní v nové zdi použita byla, poznati lze na síle nynější severní zdi, která obnáší v západní své části až k čtvrtému salonu od východního rohu 2 *m*, počínaje však od 8. okenní osy dále k východnímu rohu jen 1·40 *m*.

Vnitřek zbytku starého hradu lze ohledati ze sousedních sklepů přístupných ze dvora nového zámku a sice pod severním i pod západním jeho křídlem; z tohoto lze do jižní části starého vnitra pohodlně sestoupiti. Nejspodněji nalezá se několik sklepů do skály vytesaných; hořejší zděné patro starého hradu jest upraveno ve své jihozápadní polovici na dva sklepy (zvané princezniny), jejichž dvě okénka svědčí o původnosti hlavních zdí: Okénko v jižní straně předního sklepa jest upraveno na větrací otvor a na zevní straně obezděno podobně jako celá jižní hlavní zeď, pokud se zachovala; druhé okénko v západní stěně zadního sklepa, prostupuje na venek pod terasu mezi baštou 1. a 2., jak o tom byla při popisu vnějšku řeč. Obě klenby a příčky pochází z doby nové stavby, některá přepažení jsou ještě mladší. V příčné zdi zadního sklepa oddělující jižní polovinu starého vnitřku od severní, jest prolomen otvor, jímž nahlédnouti lze do druhé prostory, která tvoří vnitřek severozápadního nároží starého hradu, jak dosvědčují obě okénka nad sebou v západní stěně, o kterých též již bylo pověděno, že prostupují mezi 2. a 3. baštou pod terasou. Prostora tato, asi bez důvodu »vězením« zvaná, je stejně veliká, ale mnohem hlubší než právě popsaný sklep zadní; jest z velké části vysekána do skály, dole tak nepravidelně, že skaliska všelijak vyčnívají; vyšší skála, pokud zasahuje již do zděných stěn, jest přitesána s nimi do úplné rovnosti, zvláště na jižní straně do výšky více než 5 *m*. Zdivo nad tímto skalním základem je pravoúhle sestaveno ze čtyř rovných stěn, z nichž dvě tvoří právě vnitřní strany severozápadního nároží hradu; prostora tato byla na obdélníku založena, asi na dvě patra oddělena a zaklenuta valenou klenbou, z které veliký kus při straně východní se zachoval, ostatek se zřítil. Poněkuď výše vložena byla při stavbě nového zámku nová klenba přímo pod podlahou jeho hlavního patra. Křížové klenby všech těchto místností dosahují svými vrcholky stejně pod podlahu prvního patra panského; podlahy nejsou však v obou řadách severní a jižní v stejné rovině; severní (dřevník) má vyšší podlahu, pod níž se nalezá ještě řada sklepů opatřených valeným klenutím, jehož pokračování bylo ono v nároží; když toto i s podlahou spadlo do »vězení,« byla část tato příčkou oddělena a ponechána bez použití. Jižní sklepy (princezniny) mají asi o 1 *m* nižší podlahy než severní hořejší dřevník a stojí na skále.

Nepravidelně vytesaný skalní spodek úplně tmavého »vězení« vzbudil u mnohých dojem zaokrouhlenosti a zavdal příčinu k domněnce, že střed tohoto obdélníka zaujímala okrouhlá věž, která prý vyčnívala nad západním nárožím hradu; ve skutečnosti však tu nelze poznati sebe menší stopy nějaké okrouhlé stavby věžní. *Antonín Baum* v Památkách archaeologických (díl VIII., str. 291) na polohopisném svém nástinu, udělaném podle

plánu Carattiho, zakreslil do půdorysu západního nároží kruhový základ, který ani na řečeném originálu ani na kterém jiném plánu a taktéž ve skutečnosti se nevyskytuje; téhož »Ideální pohled na hrad« (l. c. str. 304) zobrazuje tuto domnělou, okrouhlou věž západní, která se objevuje také na obrázcích a v textu *Sedláčkových* »Hradů a zámků« (sv. VIII, strana, 178, 186 a 208); ovšem ani čtverhranná věž vykreslená od *Jana Pudila* r. 1873 na pohledu chovaném v archivu roudnickém není správnější. Zdá se, že zvláštní věže na západní straně hradu vůbec nebylo; dosvědčuje to na př. poznámka k r. 1648, již Sedláček vypsal z urbaře, že »z roudnického hradu je do kraje Litoměřického veselé vyhlédnutí, okolo něho od země až k vrchu střech místo pilířů šest vížek pevně na vápno z kamene udělaných, též v jednom rohu k Labi věž okrouhlá, vysoká« (Hrady a zámky, VIII., str. 174).

Věž tato mohutná, zakreslená na plánu třeboňském ze 16. stol. i na plánu Carattiho ze 17. stol. (obr. 2. a 3.) a v starých zprávách často připomínaná, stála na východním konci hradu a sice asi uprostřed východní polovice severního křídla nynějšího zámku; založena byla *Arnoštem z Pardubic,* jenž opevnil zdmi také město Roudnici (Fontes rerum bohem. I., 394, Život Arnošta, arcib. Pražského). Praví totiž *Beneš z Weitmile* ve své kronice k r. 1367 (Font. rer. boh. IV., 536) o druhém arcibiskupovi pražském *Janu Očkovi z Vlašimi:* »a věž velikou v Roudnici panem Arnoštem, jeho předchůdcem, započatou sám dovršil.« Kdy věž asi dokončena byla, sděluje zpráva téhož pramene (Font. rer. boh. IV., 544), neboť r. 1371., dne 15. května týž arcibiskup »vysvětil kapli novou ve veliké věži na hradu svém Roudnici na počest Marie Panny a sv. patronů kostela Pražského Víta, Václava, Vojtěcha a Zikmunda.« Věž tato stála ještě v 17. stol., kdy ve stavebních aktech mnoho jednáno o jejím zboření či zachování; stavitelé nového zámku navrhují střídavě její odstranění anebo použití a přizpůsobení její v nové stavbě (viz níže). Ač kníže r. 1669. nařídil úplné její zboření, zdá se, že přeci některé kusy zdiva zbyly, neboť v levo za východním vchodem ze dvora do severního křídla (ke kuchyni) jest zeď nápadně silná a dá se sledovati poněkud slabší (1·50 *m*) ještě v prvním patře mezi 4. a 5. salonem od východu; ba podle sdělení zámeckého p. správce objevil se její zaokrouhlený zbytek při nedávné opravě na půdě zámku právě nad tímto místem; jelikož tato půda byla úplně zarovnána novou dlažbou, jsou zakryty všechny stopy. Že v těchto místech stála stará věž okrouhlá, souditi lze i ze schodů točitých na levé straně řečeného vchodu vystupujících až na půdu; zřízení šneku při okrouhlé věži oznamuje roku 1668 knížeti stavitel Porta, jenž vložil je právě po bok staré věže tam, kde při jižní straně vybývalo místo nevyplněné mezi okrouhlou věží a rovnými stěnami novými. V novější době šnek tento prodloužen byl až do sklepa; vedle něho zbyla po celou jeho výšku ještě úzká dutina probíhající všemi patry, v níž nalezeny před lety různé zbraně ukryté, nyní chované v knížecí sbírce zbraní.

Hrad upravený a rozšiřovaný do poč. 2. pol. 17. stol.

V 16. stol. hrad roudnický byl velmi zanedbaný a spustlý, jak souditi lze ze zpráv, jež *August Sedláček* vypsav z urbářů a inventářů v roudnickém a třeboňském archivu otiskl v VIII dílu Hradů a zámků (str. 164); teprvé když *Vilém z Rožmberka* na žádost císařovu převzal roku 1575. panství Roudnické, uvedeny staré stavby asi do pořádku.

Dva plány chované v archivu třeboňském a roudnickém nejspolehlivěji poučují o celkovém vzezření hradu a budov přistavených v tomto období (viz str. 3. a 8.):

1. Plán v třeboňském archivu (obr. 2.) již opětovně připomenutý byl asi v době, kdy majitelem roudnického panství byl Vilém z Rožmberka († roku 1592), vykreslen některým italským stavitelem, jak svědčí vlašské přípisky orientační: ponto, verso laqua, ponent, leuant, mezo dĩ, plaza cortil a entrata (toto dvakráte); dle poznámky na zadní straně napsané: »Ihs. † Chrs. Raudnicze zamek yak by oprawen biti miel« byl návrh ten zhotoven k tehdy chystané obnově starého středověkého hradu, jehož hlavní zdi se šesti baštami a velkou věží kulatou tu ještě neporušeně ponechány byly a patrně jen vnitřek se měnil Plán tento označuje Sedláček rokem 1590. (l. c. str. 186. a 187.).

2. Na plánu města Roudnice v archivu knížecím (obr. 3.), jenž připisuje se staviteli *Franc. Carattimu* (viz str. 8. a 10.), poznati lze nejlépe, jak hrad roudnický s přístavky svými vypadal krátce před vystavěním nového zámku v 1. pol. 17. stol. Dle plánu toho byla k původnímu hradu gotickému během časů na obou jeho koncích směrem k jihu přistavěna dvě různá křídla postranní, mezi nimiž starý hrad tvořil křídlo severní; východní strana, jež odbočovala od starého hradu při staré věži téměř v pravém úhlu, postavena byla dle *Sedláčkova* mínění v 16. stol. (l. c. str. 174 a 185). Křídlo západní směřovalo v ostrém úhlu od nároží starého hradu k jihovýchodu Jižní křídlo, zaujímající místo nynějšího loubí, bylo sice souběžné se severním ale kratší; asi ve středu jeho stála brána s věží v místech nynějšího vchodu. Dvůr, na němž zaznamenána je stará studna, tvořil tedy nepravidelný čtverhran šikmo seříznutý, byv vůbec značně užší než nynější dvůr nového zámku, jehož nejprvé založené východní křídlo, jak na témž plánu je vykresleno, založeno bylo od Carattiho již mimo starý hrad.

Postup stavby nového zámku za 2. pol. 17. stol.

Postup stavby nového zámku je doložen poměrně velice hojnými doklady písemními, uloženými v archivu roudnickém a uveřejněnými podrobně knížecím archivářem p. *Maxem Dvořákem* ve spise »Geschichte des Raudnitzer Schlossbaues, 1873«; na zajímavé kontrakty se staviteli, polírem, mistrem studničním, truhláři, kameníky, sklenáři a tesaři, jakož

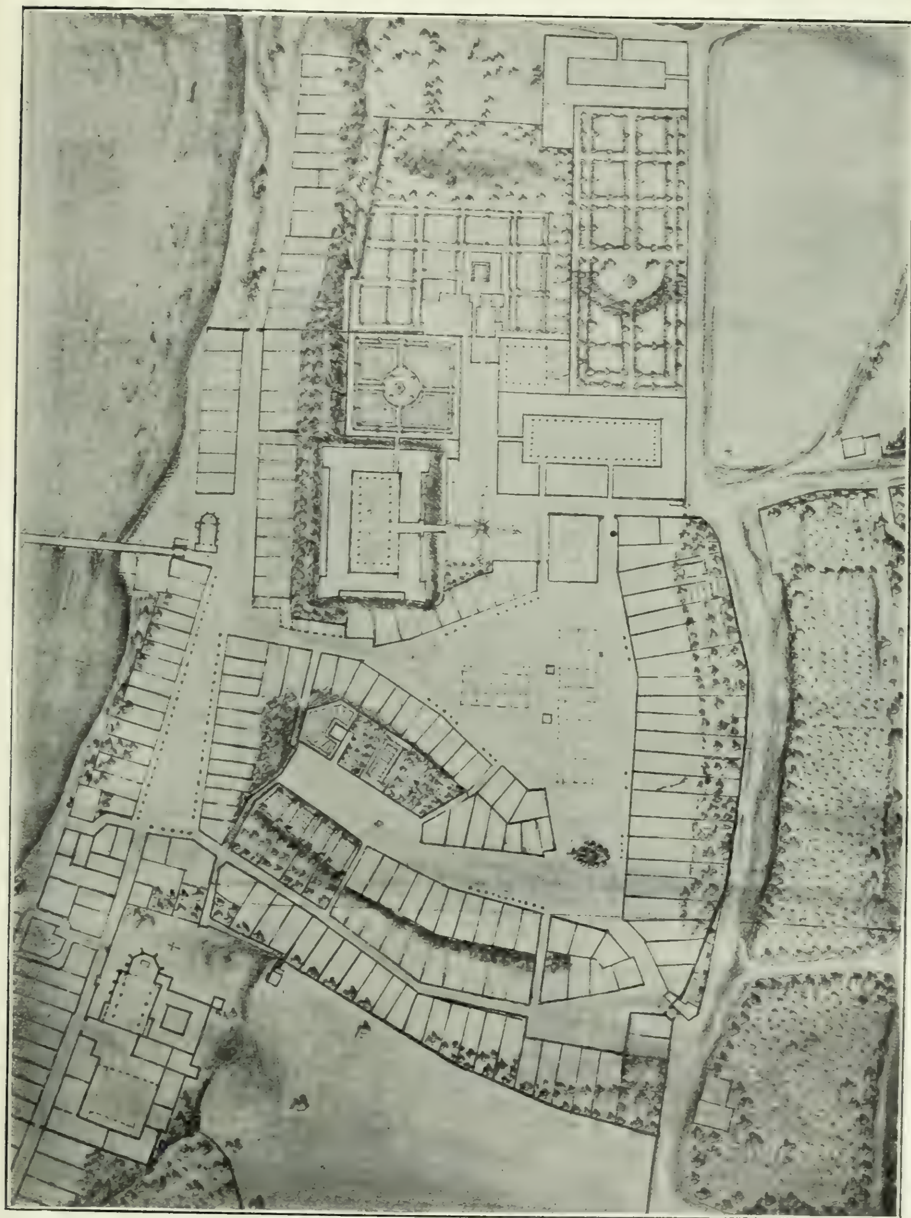
na číselný přehled cen materiálu, stavebních součástí, utensilií a platů mzdy řemeslníků a dělníků tam uveřejněné, lze jenom poukázati. Zde buďtež uvedeny pouze nejnutnější zprávy stavební.

Obr. 3. Franc. Carattiho první plán města Roudnice z poč. 2. pol. 17. stol., s půdorysem starého hradu s jeho přístavbami a vedle hradu započaté části nového zámku.

Myšlénky novým, nádherným zámkem nahraditi postupně starou a nedostatečnou stavbu hradní ujal se kníže *Václav Euseb z Lobkovic* (1633 až 1677), druhý tohoto rodu majitel panství roudnického.

Stavitel Pietro de Colombo, jejž kníže zaměstnával r. 1652. v Roudnici, prováděl asi, jak z tří dopisů vychází na jevo, jen menší práce, které byly snad jen opravou stávající části; též vylamovány byly skály pro sklepy

Obr. 4. Franc. Carattiho druhý plán města Roudnice z poč. 2. pol. 17. stol. s náčrtkem plánu od něho navrženého a započatého zámku.

a městská brána sbořena. Plat 300 zl. ročně smluvený bral Colombo jen do 15. června r. 1652., kdy propuštěn, jelikož kníže, jak z pozdějšího dopisu zřejmo, s ním nebyl spokojen.

Jiný stavitel, *Francesco Caratti,* jenž ještě téhož roku nastoupil dle smlouvy (s platem 450 zl. ročně kromě peněz na stravu), byl vlastně prvním stavitelem nového zámku, jehož návrhy nedošly sice provedení než z malé části, avšak přeci jsou základem pro všechnu další stavbu; týž oznamuje 7. dubna r. 1653. knížeti, že za zimního přerušení stavby se postaral o stavební materiál a o zřízení pecí na vápno, cihelen a lomu. Zároveň zhotovil plán, jejž p. Pieroni (císařský architekt) nazval velikým a vznešeným; odchylně od názorů Colombových snaží se navrhnouti residenční zámek, přiměřený zásluhám a duchu knížete, jaký v království Českém ještě nebyl zbudován, s 91 pokoji panskými v 1. patře, 40 pokoji a komorami pro služebnictvo i 52 pokoji pro potřebu žen. Slibuje též plány pro úpravu města a přidává podrobnou specifikaci všech místností nového zámku dle čtyř plánů a pěti kreseb façád (podrobný seznam navržené bohaté výpravy, která ovšem nikdy nebyla uskutečněna, viz v originálu roudnického archivu anebo v Dvořákově Schlossbau, str. 96—97). Kníže dopisem ze dne 26. května 1653 schvaluje Carattiho činnost, chválí obstarání materiálu a pobízí k další horlivosti vzpomínaje Colombova lehkomyslného promeškání; malé pokoje žádá míti spojeny na větší appartementy, aby mohl hostiti osoby knížecí. Největším jeho přáním je brzké dokončení stavby, an by při blízké návštěvě s chotí tam nenalezl pohodlného obydlí; zaslané plány uspokojily knížete velice, zve je věru krásnými a nádhernými, musí se však o nich poraditi ještě s Pieronim. Dne 6. července r. 1654. oznamuje se blízké zakončení stavby, která byla tedy asi jen nějakou přestavbou nebo přístavbou staré části; r. 1659. byla věž zámecká opravena. Zatím bezpochyby již delší dobu stavěno dle plánu Carattiho na novém zámku a sice na východním jeho křídle s nárožím jižním, zdá se však, že velmi pomalu; neboť, když 16. června r. 1665. Caratti službu roudnickou opustil, odcházeje patrně do Prahy, kde uvádí se jako jeden ze stavitelů paláce Černínského, stála teprvé malá část jeho stavby nového zámku, spodek východního křídla nynějšího, což podle starých plánů i podle stavby skutečné podnes lze přesně zjistiti. Část tuto zakreslil Caratti na svém plánu města Roudnice, o němž bylo již pojednáno dříve (viz obr. 3.) a sice jako prostý obdélník vedle starého hradu poblíž téhož strany východní, označiv jej písmenou *D* a poznámkou »fabrica principiala,« kdežto starý hrad označený *C* zve »castello«; jest tedy tento úplně oddělený trakt *D* východním křídlem nového zámku, jak podle Carattiho návrhu založen a započat byl. Mimo zmíněný plán chová se v roudnickém archivu ještě druhý podobný plán města Roudnice, toutéž rukou kreslený, na kterém celý Carattim navržený zámek zběžně v hlavních rysech jest naznačen (obr. 4.); dle něho týž stavitel zamýšlel zbudovati zámek o čtyrech pravidelných křídlech kolem obdélníkového dvora, v němž obíhalo na všech čtyrech stranách loubí. Hlavní rozloha shoduje se kromě jižního křídla celkem s rozlohou nynějšího zámku, jenž ovšem ochozu ve dvoře postrádá; ze všeho toho došlo však, jak z níže uvedeného dopisu ze dne

23. října roku 1666. jest patrno, jen na obě nejspodnější patra řečeného křídla východního a sice jsou to veliké sklepy, kdysi vinné nyní pivní, úplně podzemní a klenuté místnosti tehdá užívané na sýpky v prvním polopatře, polopodzemním, s okny jen na venek. Též na stavbě samé lze rozeznati hranice činnosti Carattiho od díla jeho nástupců dle odlišného provedení trnožního pasu mezi oběma vnějšími polopatry; týž skládá se na Carattiho části z velikých, plochých kvádrů 65 *cm* vys. a sice na jižní straně průčelní po šířku východního křídla až k loggii a na podélné straně východní až k 4. pilíři od severního rohu.

Druhý stavitel roudnického zámku, *Carlo Orsolini*, téhož dne, kdy Caratti propuštěn, nastupuje smlouvou napsanou ve Vídni s platem 400 zl. rýn. ročně, 1 zl. denně na stravu a byt; týž stavěl hlavně na severním křídle zámku pozměniv poněkud plány svého předchůdce. Jak dopisem ze dne 23. října r. 1666. knížeti oznámeno, přivedena zámecká stavba na straně k Labi celá pod střechu a také stará klenutá stavba proti kapucínskému klášteru prozatím přikryta dobře slamou; i hodlá stavitel Orsolini v nejbližším jaře právě na tomto klenutém stavení postaviti patro, aby dole zbudovaných sklepů a sypek tím spíše mohlo se používati. Okrouhlá věž pilně ohledána byla týmž stavitelem, který však ujistil, že není žádného nebezpečí a nikoli nutno ji sbořiti, nýbrž že na vykreslenou formu upraviti se dá; na přineseném plánu račiž kníže seznati, zda si přeje ještě nějaké změny anebo má-li se tak pokračovati. Také o celé »facciatě« proti Labi račiž kníže rozhodnouti, zda vystupující »altana«, která beztoho na starou stojící zeď se postaví, se tak líbí, zda naproti při druhém rohu též taková postaviti se má a zda-li tak zhotoviti se má též dolejší zeď, která by k zajištění základů zámku i k jeho ozdobě sloužila; též rozvrh místností dle patero rysů račiž kníže uvážiti, které si přeje hlavními a které obyčejnými, aby se mohlo nové patro, střechou již opatřené, úplně k obydlení upraviti. Dřívější plány tedy Orsolini poněkud pozměnil a znova vykreslil, jak také vychází z dalšího dopisu knížete, jenž mluvil o výkresech Orsoliniho.

Ze zprávy právě uvedené, že na zámecké stavbě strana obrácená k Labi byla celá přivedena pod střechu, zdá se vycházeti určitě na jevo, že všechny hlavní zdi celého severního křídla skutečně stály, avšak nedokončeny; stála tu ještě stará, kulatá věž, kterou týž stavitel chtěl uvésti na vykreslenou formu, tedy asi do rovnosti s průčelím. Ostatní část severního křídla západně od zmíněné věže stavěl Orsolini aspoň v spodním patře, jinak by nemohl v relaci ze dne 23. října žádati knížecí rozhodnutí o úplné façadě proti Labi, o obou altánách (terasách) při ní, o spodní její zdi, jakož i o vnitřním rozvrhu místností; k provedení toho všeho ovšem zatím dojíti nemohlo. Orsolini obdržel sice ještě 31. ledna r. 1667. podrobnou instrukci o úředních svých povinnostech a právech, zemřel však již 24. března téhož roku 1667.

Bezpečněji než písemnými zprávami zdá se, že doloženo jest účastenství Orsoliniho na stavbě samé, pokud ji prováděl, opět pasem trnožním, který sice probíhá v stejné výši jako pasy na částech zbudovaných od jeho předchůdce i nástupce, ale tvarem se od obou určitě liší. Orsolini použil jako Caratti plochých hranolů, avšak mnohem nižších, jen 39 *cm* vysokých; pás tento málo působivý sahá od 4. pilíře na východní straně ob roh po straně severní až k severozápadní terase.

Třetí, poslední stavitel zámku *Antonio Porta* mnohem výrazněji označil části, jež od základů prováděl, jižní logii, západní křídlo a severozápadní terasu silně vypouklým oblounem místo hladkých pasů; obloun ten 22 *cm* vysoký vystupuje polokruhem na 12 *cm* z rovnosti zdi a působí též přirozeným zbarvením.

Antonio Porta stanoven teprvé dne 22. února r. 1668. prozatímní smlouvou ve Vídni sepsanou jako nový stavitel zámku a poslán 12. března t. r. knížetem do Roudnice; dle přání téhož měl knížecí rada Pletský dohlížeti, aby se nestala žádná chyba, která by způsobila veliké vydeje, nýbrž aby se zůstalo při Orsoliniho výkresu. Dne 28. listopadu t. r. podává Porta výkaz všeho hotového a nutného na stavbě; počalo se s pilíři ve sklepích, klenby posazeny na zdi pokojů v přízemí, schody dopadly pohodlně a pěkně, taktéž okna do dvora a do zahrady, všechny v hořejší residenci (1. patro); stejně i třetí část průčelí proti Labi byla dohotovena s kusem proti zahradě, což poskytuje pěkný pohled. Bude nutno vyrozuměti kameníka o kvádrech pro základy věže (jižní s branou). Začne se pak ihned snesením staré věže (středověké na severu) až pod střechu, aby pak dvéře a okna se prolomiti mohly a dovnitř vložen byl šnek; jinak by neměla věž více pevnosti a nevyjímala by se dobře, jelikož není uprostřed budovy; zřídí se tam v rovnosti s ostatními pokoji tři klenby, které v případě požáru by se osvědčily. Příštího téhodne počne bouráním maštalí, zdí a cesty k bráně i části bytu vrátného a položí základy pro galerii, schody a věž na jižní straně; rozhodnouti třeba, zda prahy mají býti kamenné nebo dřevěné. Stafíři udělají v některých pokojích stropy ze sádry dle kresby stavitelovy.

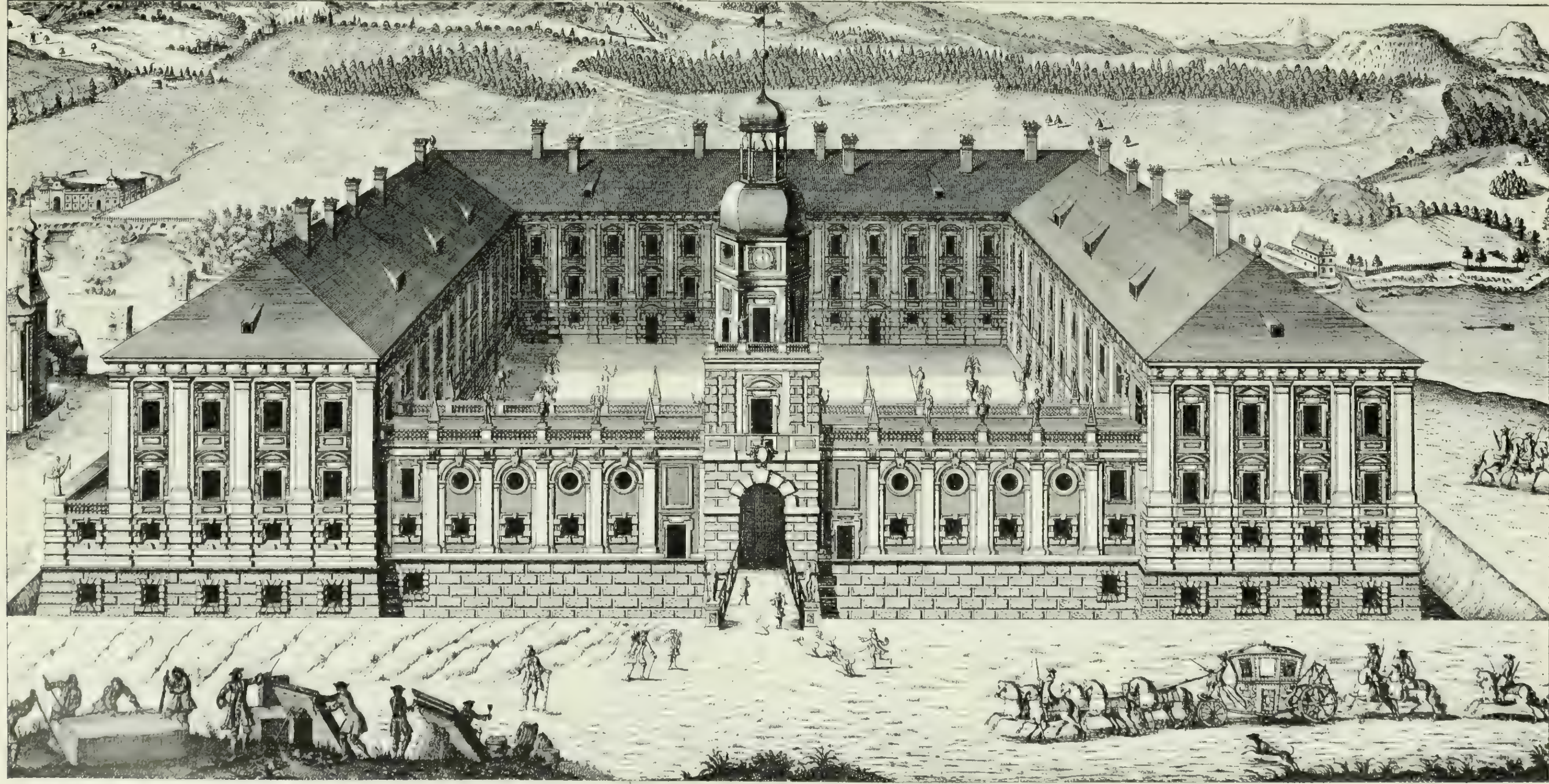
V únoru r. 1669. předkládá Porta model nového zámku; v dubnu téhož roku se dotazuje, zda proti jihu, kde hlavní brána je, postaviti se má věž a s kterou střechou dle dvou modelů předložených; zda šířka hlavních schodů zakreslená na 21 střevíců měla by se súžiti na 14 až 15 střevíců, protože nelze nalézti tak dlouhého kamene z jednoho kusu. Má-li se gallerie u brány zaklenouti, je nutno 24 kamenných sloupů 11 střevíců vysokých. Ve východním křídle jsou nejdoleji nové vinné sklepy, na nich je 11 sklepení, na sypky užívaných, z nichž udělati lze krásnou kuchyň dvorskou a co k tomu patří; na rohu s obou stran jsou dobré klenuté místnosti pro knihovnu a písemnosti. Pak následují pokoje úředníků a pěkná tabulnice. Nahoru přijdou čtyry krásné velké pokoje přiléhající k velikému sálu. Jelikož tu však kaple se vystavěti má, odpadly by dva pokoje (kaple

by se snad lépe hodila do rohu na druhé straně k západu hned při hlavních schodech). Na rohu mohlo by se postaviti ke gallerii malé patro s vyhlídkou do zahrady, korespondující s druhým rohem na západě. Na severní straně budiž stará kulatá věž snesena až na pokoje officírské (úřednické), kdež jsou ještě dobré klenby a na nich pěkné pokoje.

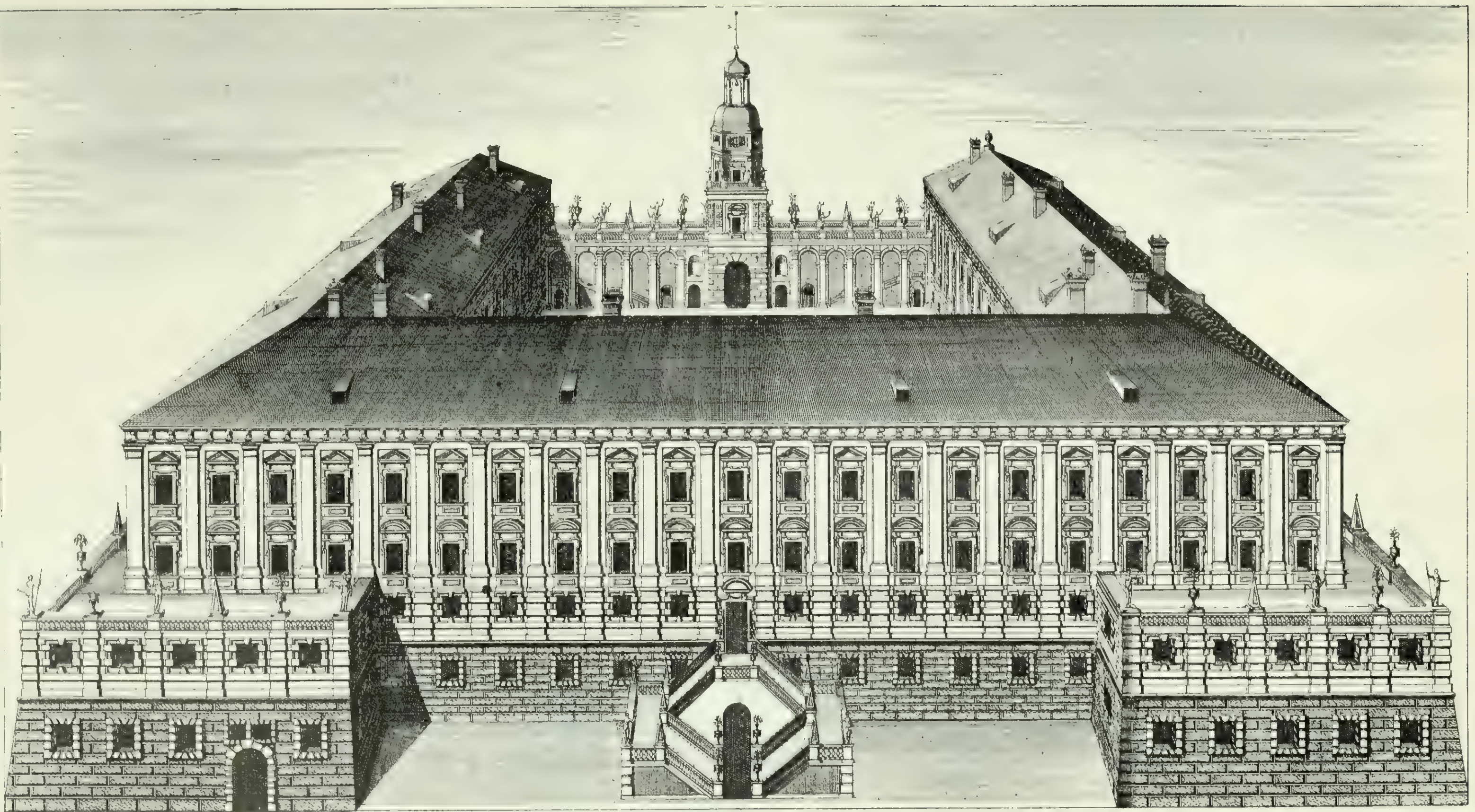
Knížecím rozkazem v dubnu r. 1669. nařizuje se větší výška věže nad branou, než na modelu je udáno, a schvalují se ostatní návrhy Portovy, stará věž však budiž celá zbořena a místo ní pokoje zřízeny, na rohu hlavních schodů pěkná kaple postavena; hlavně však chodby buďtež tak zřízeny, aby se při přechodu z jednoho pokoje do druhého nemuselo projíti jinými pokoji. Vše ostatní může býti dle modelu. V relaci ze dne 1. října r. 1670. oznamuje se, že za příčinou odstranění některých obtíží při stavbě sálu povolán byl na poradu mistr *Luragho* z Prahy; kníže se žádá zároveň o rozhodnutí v příčině štukatur a maleb stropů.

Teprvé 23. srpna r. 1672. rozhoduje se knížecím rozkazem definitivní rozvrh, dle něhož zámek skutečně byl vystavěn: Jelikož kníže si přeje křídlo proti Labi pro krásnou z něho vyhlídku míti za byt a tolik pokojů tam žádá, kolik místo připoušti, buďtež přeloženy jinam hlavní schody, které tu navrženy byly uprostřed, ale místo pro několik pokojů zabíraly a komunikaci mezi pokoji přerušovaly; mohou se udělati dvoje hlavní schody v pravo a v levo proti sobě blíž koutů v postranních křídlech. Kaple přijde na pravou stranu do rohu proti kapucínskému klášteru, kam vede přístup po schodech v pravo od zámecké brány; kaple prostupuje dvě patra, strop provede se stukaturou na způsob klenby. Sál, jenž má předsíň (antisala) s příslušným pokojem, příjde do levého křídla proti městu a dostane strop rákosový se stukaturou klenbovou; na tyto stropy vyžaduje si kníže zvláštních návrhů. Koníren, které Porta navrhoval ve spodku levého křídla, si kníže nepřeje míti vůbec v zámku. Gallerie nad branou se 24 sloupy 14 střevíců vysokými budiž stříškou opatřena, čtverhranná věž zakončena v osmihran; »altana« bude mědí krytá, aby déšt klenby nekazil a pokládána modřínovými prkny. V pokojích hlavních buďtež stropy se štukaturou a kvadraturou, nikoli příliš těžkou, v pokojích čím méně významných tím méně pracné. Uprostřed dvora postavena bude půvabná fontana, s níž se však nespěchá; kašna se přeloží ke zdi poblíž kuchyně. Dvůr zámecký budiž o sáh snížen a vyzískanou zemí zasypána skála při křídle proti Labi, kdež založí se zahrádka květinová. O všem tom zhotoveny dva nové stejné rysy, jeden pro stavitele, druhý pro registraturu.

R. 1677. zemřel kníže *Václav Euseb,* nedočkav se dokončení stavby, v níž pokračuje syn jeho kníže *Ferdinand August* (1677—1734) postarav se hlavně též o vnitřní úpravu. R. 1681. stavba pro požár hospodářských budov zastavena na rok; též r. 1684. přerušena pro spory mezi ředitelem a stavitelem, ale téhož roku ještě úplně dokončena, načež se prováděla jen vnitřní úprava. Ant. Porta zůstal ve službách knížecích do r. 1697. V archivu roudnickém chová se 14 kusů kreslených rysů stavebních, týka-

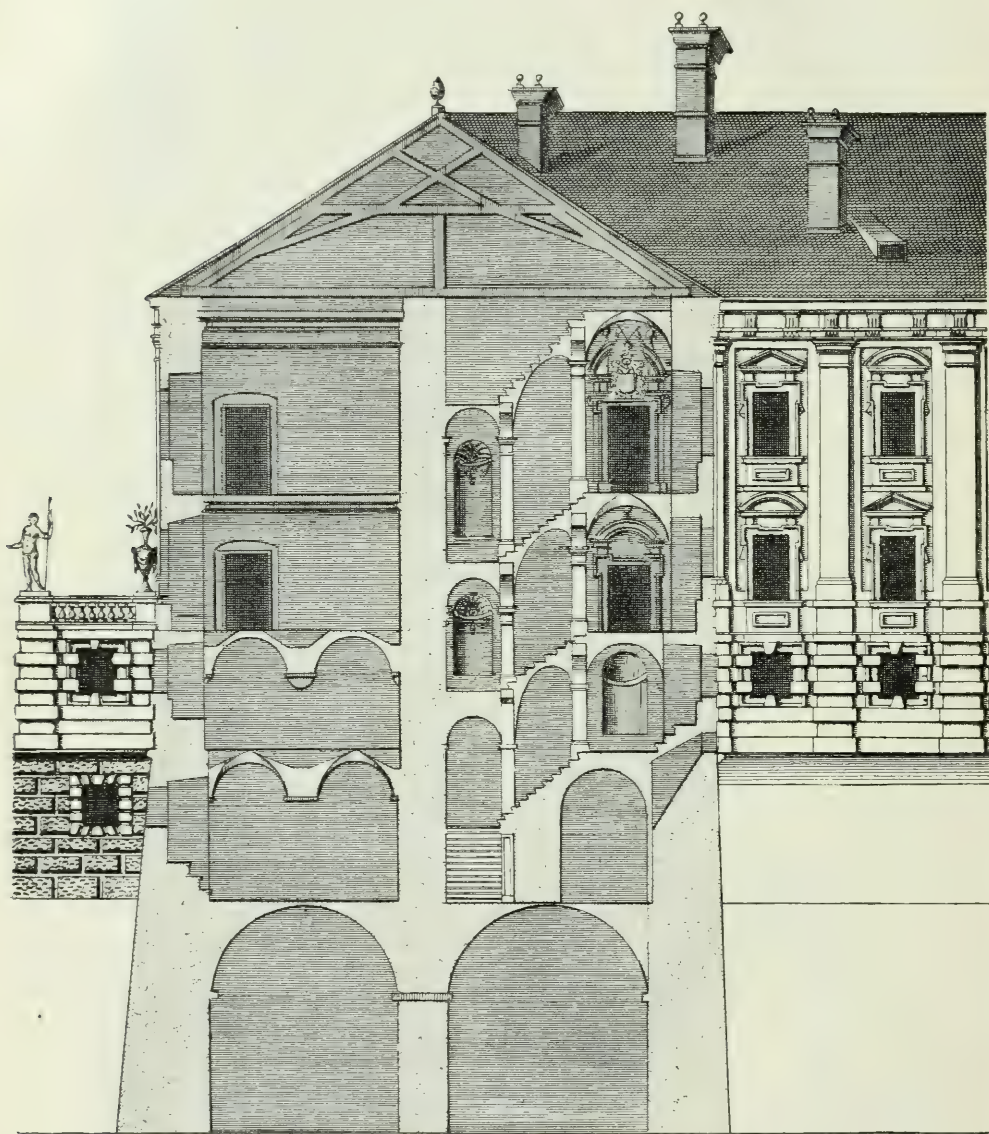

Obr. 5. Pohled na roudnický zámek od jihu, dle 2. listu Wolffovy řady mědirytecké (viz str. 18.).

Obr. 6. Pohled na roudnický zámek od severu dle 8. listu **Wolffovy** řady mědirytecké (viz str. 18.).

jících se nové stavby zámecké a připisovaných právem Antoniu Portovi, jenž na prvních dvou je vlastnoručně podepsán, kdežto na většině ostatních lze ruku jeho poznati:

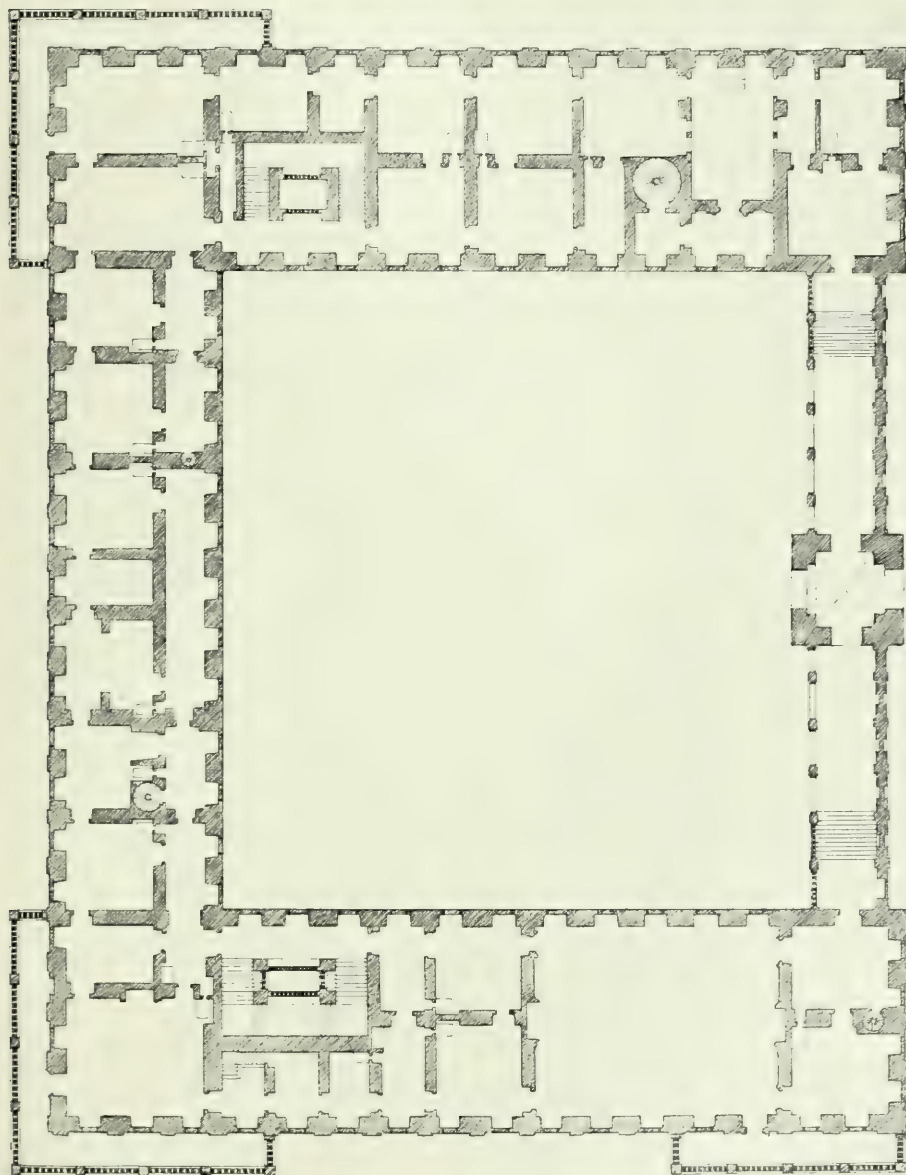

Obr. 7. Řez východního křídla roudnického zámku, část 7. listu Wolffovy řady mědirytecké (viz str. 18.).

1. Půdorys zámku ve výši dvora, téměř totožný s půdorysem uveřejněným ve Wolfově serii mědirytecké (list 12). Označen je vlastnoručně: Questo dissegno significa il piano del Cortile sotto al quale sarano altre stentie involtate che servirano al comoda della Casa et della parte verso

alta città si farano altri volti che postrano servir col tempo pro cantine ho stalle. Viena li 23. Agosti 1672. A° Porta.

2. Půdorys 1. patra zámku jest označen: questo dissegno significa la prima residenza et il collor rosso sara il nuovo che si deve continuare et

Obr. 8. Půdorys prvního patra roudnického zámku; dle 11. listu mědirytecké řady pohledů a rysů vydané od Jeremiaše Wolffa v Augspurku (viz str. 18.).

sopra a questo sara l'altra residenza con le stanze repartite. Viena li 23. Agosti 1672. Ant° Porta (červeně označeny jsou kaple a nejbližší zdi okolní se šnekem, pak celé západní křídlo a několik příček v západní polovici severního křídla, kteréžto části tehdáž ještě vystavěny nebyly).

3. Půdorys druhého a posledního patra: seconda et ultima residenza conforme si deve continuare. Viena li 23. Agt° 1672.

4. Půdorys prvního patra s vchodem do sálu a do zahrady i arkádou vedoucí ke kapucínům, které zařízení slouží také k udržení zdí sálu a státi bude velmi dobře (s italským nápisem, bez podpisu a data); nebylo provedeno.

5. Pohled a půdorys jižního křídla s portikem při bráně, s velkými schody s každé strany, na němž zůstane antana nepřikryta; fundamenty budou položeny v tuto zimu. Věž nad branou je tu ještě celá čtverhranná s dvěma malými vchody po stranách; na podélných stranách nejsou ještě vykresleny obloukové arkatury, nýbrž rovné římsy na pilířích.

6. Pohled na vnější stranu jižní s věží jinou než jest provedená.

7. Řez velikým sálem (starý návrh na úpravu sálu v křídle východním, neprovedený).

8. Menší detail půdorysný.

9. Schody a arkatura vedoucí ke kapucínům, navržené při velkém sálu, ale neprovedené.

10. Vazba báně nad zámeckou věží.

11.—12. Půdorys a pohledový výkres míčovny v zahradě.

13. Salla terina dřevěná v zahradě (pohled, vazba a půdorys).

14. Půdorys zahrady.

S plány Antonia Porty souhlasí v hlavních věcech také mědirytiny vydané Jeremiášem Wolffem v Norimberce a věnované knížeti Ferdinandovi (1677—1715); se skutečností neshodují se úplně. Serie obsahuje 14 listů:

1. Věnování; 2. pohled celkový; 3. průčelí jižní; 4. řez s pohledem na jižní stranu dvora; 5. pohled na západní stranu zevní; 6. pohled na východní stranu zevní; 7. řez se severní stranou dvora; 9. strop sálu a 10., 11., 12., 13. a 14. půdorysy pěti pater zámku (obr. 5., 6., 7., 8.).

Z plánů těchto vychází na jevo, že mnoho bylo na původních návrzích měněno, že mnohé návrhy se neuskutečnily, některé méně významné budovy zahradní opět zmizely.

Popis stavby nynějšího zámku.

Roudnický zámek obklopený se všech stran malým sadem činí rozsáhlostí mohutných mass pravidelně rozložených a stejnoměrně členěných, jakož i jednotností slohovou imposantní dojem; vystavěn kromě zakrytého zbytku středověkého celý v 2. pol. 17. stol. pozdním slohem renaissančním, vyhovuje podnes všem potřebám skvělého dvora knížecího (obr. 9.).

Poloha jeho podmíněna jest hradem dřívějším, na jehož místě stojí stavba nynější; vypíná se při levém břehu Labe na nevysokém návrší, které se na severní skalnaté straně dosti příkře sklánělo k řece, kdežto na ostatních třech stranách souviselo s mírně stoupajícím svahem. Budova

Obr. 9. Pohled na roudnický zámek od jihozápadu.

zámecká byla tímto způsobem na jedné straně přirozeně chráněna; na západní, východní a jižní přispíval umělý příkop, nyní valně zmírněný, k jejímu osamocení. Dřívější příkrost skalnatých strání byla již při stavbě nového zámku poněkud oslabena, když dvůr byl snížen asi o sáh a vyzískanou zemí zasypán severní svah, kde založen sad, kdežto na západní a severní straně prý odlamována byla skála při baštách starého hradu, aby též svah západní nasypáním se upravil na sad (dle Sedláčka, str. 165.).

Rozloha celé stavby jest velmi pravidelná. Dvůr přesně pravoúhlý měří 58·50 *m* délky a 54 *m* šířky; jeho západní, severní a východní stranu obklopují tři mohutná křídla obdélníkového základu, čtvrtou, jižní stranu uzavírá nižší, na venek zazděné loubí se schodišti, v jehož středu se vypíná věž s jediným vchodem do zámku. Jako celkový rozvrh jest architektonické členění všech částí velmi stejnoměrné: půdorysné linie jsou vesměs přímé, v pravých úhlech lomené, šířky a délky symmetrické, výšky stejné, hlavní římsy rovné, okenní trojhranné nebo obloukové; výzdobné motivy poněkud těžké opakují se mnohonásobně na stranách venkovských i nádvorních bez proměny.

Zevnějšek zámku čítá na třech hlavních křídlech po čtyrech patrech, jelikož páté nejspodnější patro pod východním a západním křídlem jest úplně podzemní; jenom dva vchody vedoucí do rozsáhlých sklepů jsou zvenčí viditelny. Větší vchod na severní straně do sklepu pod východním křídlem, pilastry rámovaný a překlenutý stlačeným obloukem má ve svorníku plastický sud s hrozny na znamení původního svého určení (nyní pivní); vchod do sklepa pod křídlem západním, jenž původně byl určen na konírnu, nyní sklep vinný, je v terase na jižním rohu zámku, docela jednoduchý.

První, spodní polopatro probíhající na všech čtyrech stranách zámku jest proti dvoru též podzemním jsouc opatřeno okny jen na zevních stranách, kde tvoří ploše rustikovanou podezdívku celé stavby, zároveň vnitřní stranu příkopu; čtverhranná okna obložená ostěním opukovým, jež napodobuje rýhami malé bossy, osvětlují vnitřní místnosti podřaděného významu.

Pás trnožní, který nad spodním patrem kolkolem obíhá, jest, jak již pověděno bylo, na částech tří stavitelů různě utvářen: nejstarší křídlo východní, pokud je stavěl Caratti, má na svém jižním čele a na podélní straně až po 4. pilíř od severního rohu pás z vysokých, plochých kvádrů opukových, úplně hladkých; na části Orsolinim zbudované, od 4. pilíře na východní straně až po severo-západní terasu jest pás ten podobně plochý ale nižší; na stavbě třetího stavitele, Antonia Porty, na severo-západní terase, na celém západním křídle a na jižní loggii jest místo plochých pasů silný obloun (viz str. 11. a 12.).

Druhé polopatro ku dvoru přízemní je zvenčí členěno řadou vysokých podstavců, vystupujících poněkud ze stěny a spojovaných pro-

bíhajícími bossami páskovými; mezi nimi jsou čtverhranná okna, na jejichž rámy bossy soklů dosahují.

Obě hořejší patra panská jsou spojována vysokými pilastry, jež mají hladké dříky, prosté patky a hlavice, profilované oblounem a páskami; vysoká okna v obou řadách jsou opatřena tesaným ostěním pravoúhlým, se zalomovanými rámy a římsovými štítky v 1. patře obloukovými, v 2 patře trojhrannými. Nad hlavicemi pilastrů probíhá vlys, jenž přerušován je těžkými, volutovými konsoly, na nichž jsou zavěseny triglyfní kapky; konsole tyto jsou (dle ústního sdělení) na jádru dřevěném, zvlášť zasazovaném, nanášeny štukem, jenž napodobuje kámen. Střecha je stanová, novými kurkami krytá, komíny původního tvaru, bez koulí.

K oběma nárožím severním a k nároží jihozápadnímu přiléhají tři terasy souhlasné architektonickým členěním a výškou s oběma spodními patry; balustrady jejich byly kdysi zdobeny vásami a sochami. Uprostřed na severní straně upraveno bylo nevelike dvouramenné schodiště, po němž se sestupuje do sadu na zámecké stráni.

Jižní stranu zámeckého dvora uzavírá loubí, výškou rovnající se prvnímu patru. Jeho architektura je souhlasná s ostatní stavbou: na hladkých pilastrech opřených o pilíře spojené polokruhovými oblouky spočívá triglyfní vlys; svorníky jejich jsou zdobeny šklebícími se maskami, vždy čtyřmi na obou stranách Ve výplních zazděné strany zevní vyznačeny jsou dvě řady oken, dolejší čtverečná, souhlasná s přízemními okny zámku, hořejší kulatá do arkad vpravená, většinou lichá. Na místě nynější sedlové střechy tohoto loubí nalezala se kdysi terasa bez střechy, přístupná z 2. patra zámku, zdobená balustrádou, sochami, vasami a jehlanci (viz obr. 6. a 9.).

Věž uprostřed loubí nad branou do zámku měla dva postranní vchody pro chodce, nyní zazděné; ve svém základě, v přízemí a v 1. patře až do výše okapu ostatního zámku je čtverhranná a rustikovaná, v hořejších dvou patrech osmihranná, zakončená bání s lucernou. Průjezd je v polokruhu zaklenut a plochou bossaží obložen, novými vraty a světlíkem opatřen; nad nimi nedávno zasazen knížecí znak Zdeňka Vojtěcha, prvního majitele Roudnického panství z rodu Lobkovického; v prvém i druhém patře jsou obdélníková okna, nad nimi hodiny a kulaté průlomy. Trojhranné ústupky nárožní na přechodu čtverhranné spodní části k osmibokému vršku uzavírá zábradlí balustrádní, jež kdysi též sochami bylo zdobeno. Zdvihací most před branou, jejž Caratti ještě chystal, nebyl od Porty více proveden; dnes vede přes příkop kamenný most o jediném oblouku bez chodníků. Ve výklencích na straně nádvorní dvě barokně skroucené sochy: Minerva se sovou a Mars s trofejemi.

Uvnitř loubí vedou široké a pohodlné, hlavní schody o dvou odpočívadlech do prvního patra obou hlavních křídel, v pravo ku kapli, v levo k sálu; do dvora loubí jest otevřeno polokruhovými arkadami, pěti na každé straně, spočívajícími na čtverhranných pilířích, jimž odpovídají

pilastry na jižní, plné stěně; v této jsou dva výklenky se sochami, v pravo Jupiter s blesky a orlem (barokní), v levo Juno s pávem (nová). Klenba loubí s křížovými poli na širokých pasech nese původní štukovou dekoraci, se žebry na hranách, velikými rosetami ve středech a reliefními výplněmi

Obr. 10. Pohled na jižní loggii s věží ze dvora.

na pasech, na nichž jsou zobrazeny: v průjezdě trofeje válečné a initialy F H Z S — F V L (Ferdinand Herzog zu Sagan, Fürst von Lobkovic); na pasech obou křídel jsou znaková znamení rodu lobkovického a jeho příbuzenstva, zvláště orlice, zubří hlavy s kruhem rodu pernštýnského, kanec ze znaku bádenského, pak český lev, geniové držící zlaté rouno anebo štíty a knížecí koruny, děti s festony, rytířské přilby s klenoty a fafrnohy,

Obr. 11. Pohled do levého křídla hlavního schodiště vedoucího k slavnostnímu sálu (divadlu).

ověnčená poprsí, vásy a různé emblemy a ozdoby. V čele pravého křídla jsou dvéře k předsíním kaple, rámované štukovou prací pilastrovou, nevalně zdobené dvěma hermami římského obrněnce s mečem a mladíka spola obnaženého s přilbou; mezi oblomenými kusy kládí pod prohnutou římsou s festonem je znak knížete Václava Euseba z Lobkovic. Dvéře vedoucí v levém křídle k předsíni velikého sálu, pozdějšího divadla, mají rustikované pilastry s maskami v hlavicích; ve štítě zdobeném hlavičkou amoreta

Obr. 12. Pohled na dvůr se severním a východním křídlem.

jsou tři znaky s knížecími korunkami: Ferdinanda Augusta z Lobkovic uprostřed, po stranách jeho dvou manželek Claudie Františky z Nassavy-Hadamar (1677—1680) a Marie Anny Viléminy z Badenu (1680—1702), obou zakladatelek dvou linií lobkovického rodu. (Obr. 11.)

Ostatní architektura nádvorní opakuje — jak již pověděno — motivy na zevnějšku použité, lišíc se jedině střídáním říms okenních, dorským triglyfem na místě konsol na vlysu a úpravou vchodů, z nichž osm (dva na každé straně) menších a pravoúhlých, prostě rámovaných bossaží je zdobeno velikými šklebícími se maskami. Větší portál uprostřed severní strany polokruhový, rustikou obložený má po stranách dva sloupy nesoucí oblo-

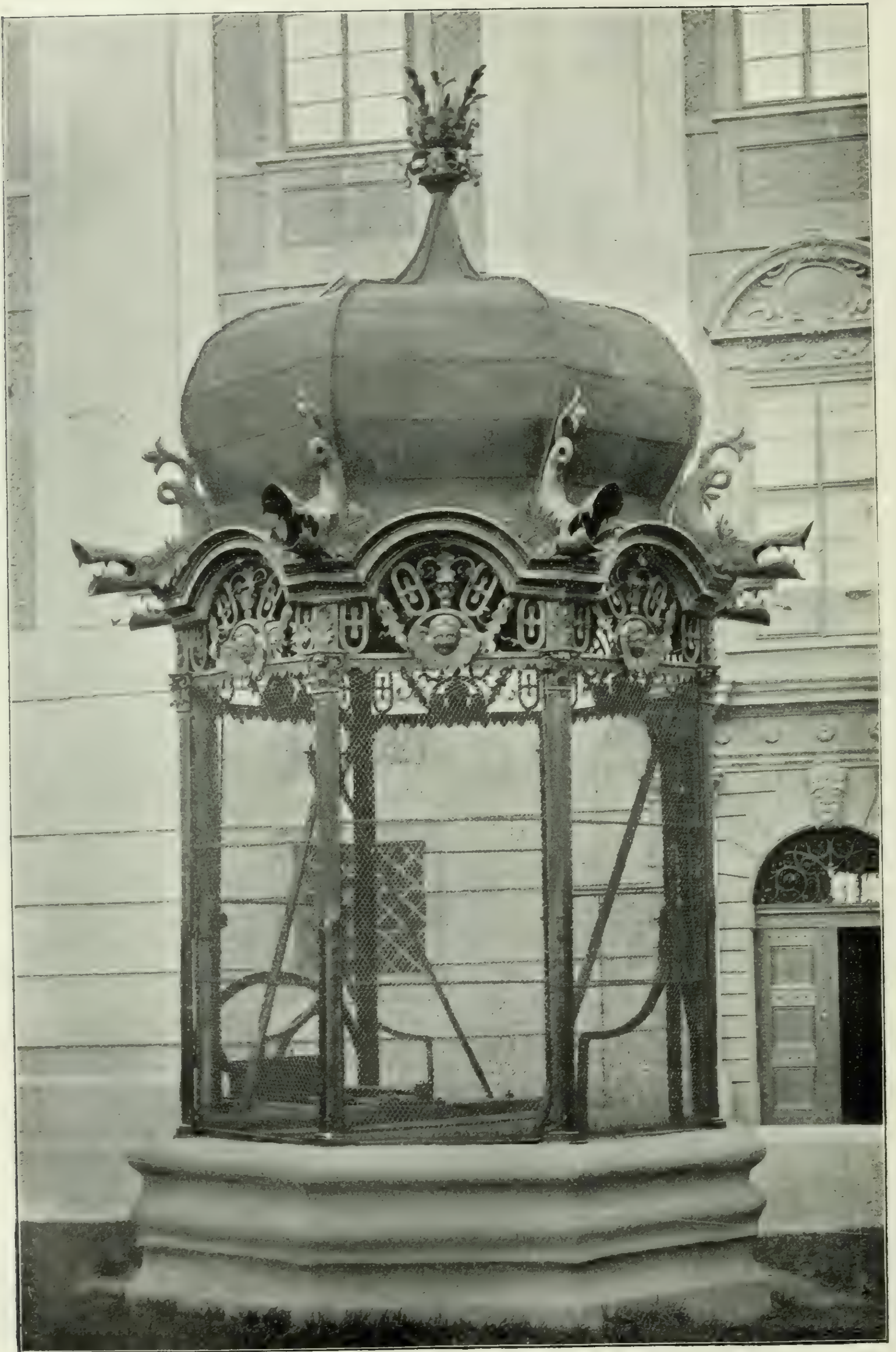
mené kládí triglyfní s rosettami a rovnou římsou; ve svorníku šklebí se maska, na římse stojí dvě ideální poprsí ženy a muže. Stlačené dvě voluty připojují k této portálové architektuře střední okno prvního patra, jež liší

Obr. 13 Portál uprostřed severní strany nádvorní vedoucí do zahrady.

se od ostatních poněkud větší výzdobou kartuší v obloukovém štítě (obr. 12. a 13.).

Stopy po původním omalování všech význačných článků architektonických červenou barvou zachovaly se na všech stranách vnějšku zvlášť

Obr. 14. Barokní baldachýn nad studnou na zámeckém dvoře.

na bossách podstavců a na dřících pilířů, na poprsnicích okenních diamantované obdélníky, po stranách oken klikatiny; též konsole a triglyfy jsou vesměs červené. Ve dvoře jsou nyní pouze triglyfy toutéž barvou vyznačeny.

Přístřešek nad studnou na dvoře zámeckém v ose mezi branou a severním portálkem hlavním tvoří železný, otevřený baldachýn na osmi rovných pilastrech nárožních, nahoře spojovaných římsou prohybanou do segmentových oblouků, pod nimiž jsou ozdobné výplně světlíkové s okřídlenými hlavičkami a obloučkovými ornamenty, na rozích osm delfinových chrličů; střecha je baňatá, též osmiboká, plechová, zakončená velikou plechovou kytkou, vše ze železa, barokní. Průměr kamenného roubení měří 2·50 *m*. R. 1905. roubení toto podle starého nahraženo bylo novým kamenem a také odstraněny sítě drátěné v 19. stol. přidané. Studna je 28 *m* hluboká, z velikých pečlivě tesaných kvádrů stavěná, ve spodní části do skály vytesaná (obr. 14.).

Vnitřek zámku obsahuje kromě kaple a velikého sálu v pěti patrech více než 180 obydelných místností, chodby a sklepy nečítaje.

Rozsáhlé sklepy pod východním a západním křídlem z části do skály vytesané, vesměs klenuté, na 5 až 6 *m* vysoké jsou spojeny pode dvorem dlouhou chodbou do skály vytesanou, dotýkající se studny, nyní zdí přepaženou. Klenby většinou křížové (v severní spodní části valené) spočívají na řadách pilířů, jež později místy byly spojeny příčkami.

V obou polopatrech, polopodzemním a přízemním, jsou místnosti vesměs klenuty, architektonicky bezvýznamné; pokud nejsou používány za byty, jsou opatřeny dlažbami z upěchovaného písku a vápna italským způsobem, terrazzo čili battuta zvaným; spodní patro jest určeno na dřevníky, pekárnu, prádelny, byty služebníků, skladiště a sklepy, v přízemí se chová pokladnice, zbrojnice a knihovna ve východním křídle, v západním pak vzorně uspořádaný archiv; ostatek určen na byty úředníků.

Do obou pater vrchních, panských, vedou kromě hlavních schodů v loubí dvě veliká schodiště ve východním i západním křídle a čtvery menší točité schody; kromě salonů a pokojů, vesměs rovnými stropy opatřených, nalezá se tu ještě kaple a sál, bývalé divadlo, k jichž předsíním přichází se v pravo a levo přímo po velikých schodech v loubí.

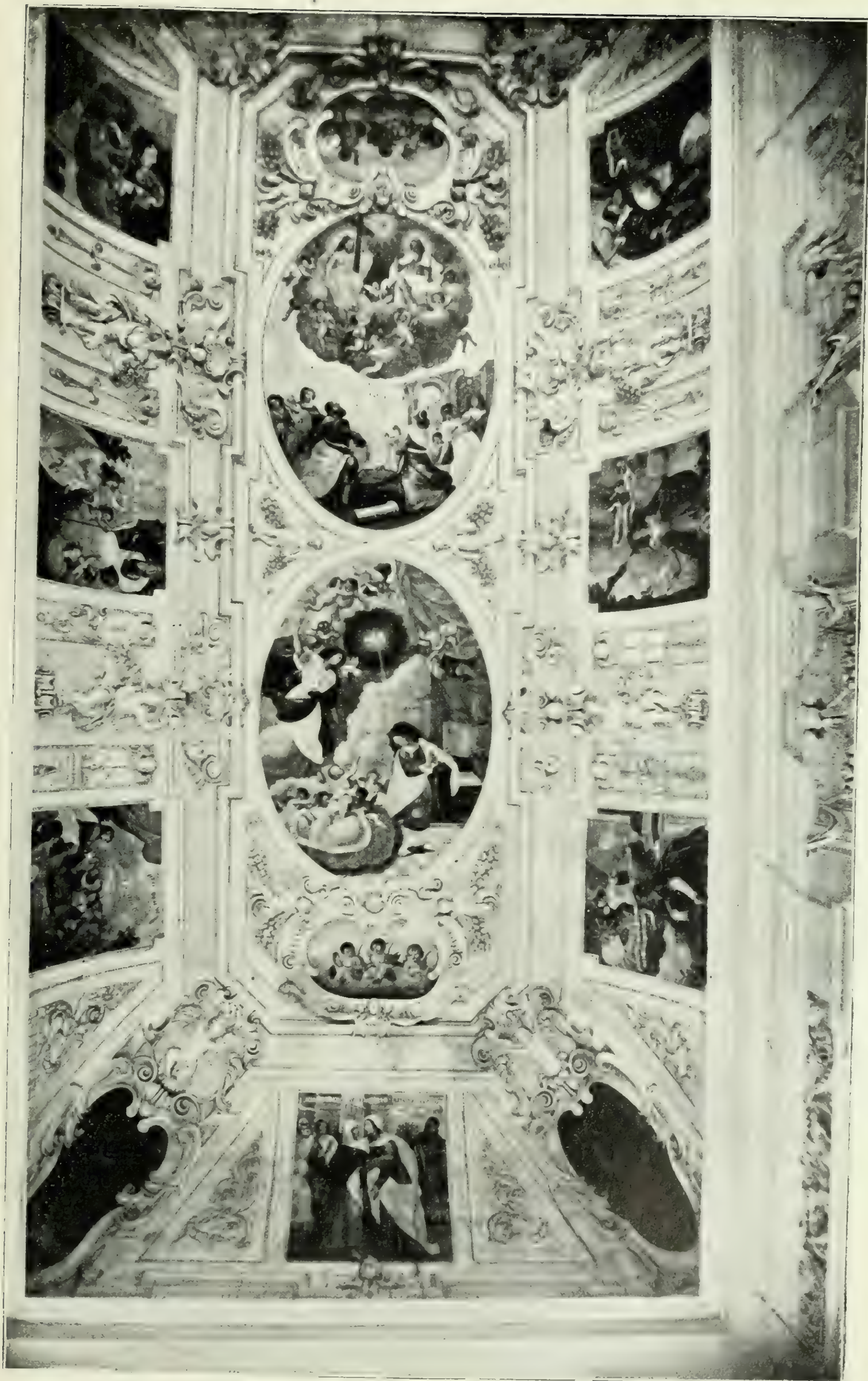
Do kaple vstupuje se velkou vstupní síní nárožní, k níž přiléhají dva pokoje pro kněze a menší předsíňka; zde nalézá se portálek, jehož původní kartuše jest vyzdobena dvěma andílky a novým monogramem IHS; po stranách jsou dva prázdné výklenky pro sochy. Obdélníkový vnitřek kaple je 13 *m* dlouhý a 8·40 *m* široký, po obě panská patra zámku vysoký. Úzká strana při oltáři prolomena jest čtyřmi okny ve dvou řadách, protější, západní, dvěma okny na kruchtě zabírající čtvrtinu celé délky kaple; kruchta tato je založena nad předsíňkou do kaple. Poblíž oltáře vedou dvéře v pravo do pokoje pro kněze, v levo do salonů (obr. 15.).

Podélné stěny kaple jsou pokryty bohatou výzdobou význačnou pro poslední čtvrtinu 17. stol. Na každé straně vypínají se tři vysoké pilastry, v koutech poloviční; jejich barokně kompositní hlavice s andílky a festony

Obr 15. Vnitřek zámecké kaple.

nesou kusy oblomeného kládí spojené rovnou římsou značně vyloženou. Plochu mezi pilastry zaujímají v hořejší řadě na každé straně tři ozdobné rámy okenní, vesměs liché; nad nimi výplně s andílčími hlavami, ovocnými koši, festony a akanty, pod nimi ve štukových kartuších malované dvě skupiny andílků a sedící postavy čtyř sv. evangelistů životní velikosti.

Obr. 16. Strop zámecké kaple.

Neckovitou klenbu, sestrojenou ze dřeva, nikoli zděnou (srovn. str. 13) zdobí bohatá výzdoba štuková, která celou plochu rozvrhuje na 16 obrazových polí, vyplněných malbami, z nichž obě veliké uprostřed představují Nebeskou slávu a Pozdravení Panny Marie; ostatní menší obrazy vztahují se na ostatní věty modlitby Páně, v koutech čtyři hudoucí andělé (bližší viz při malbách). Štukovou část výzdoby klenbové tvoří vedle rámujících a volutových článků a kartuší čtyry veliké postavy okřídlených geniů s rohy hojnosti, andílkové, okřídlené hlavičky, výplně s akanty a festony, jejichž hojností a těžkostí celá plocha jest přeplněna (obr. 16.).

Další část východního křídla zámku zaujímá řada stkvělých salonů representačních, přímo přístupných dvěma velikými schodišti a předsíněmi na straně nádvorní; v nároží severo-východním jest připojena veliká tabulnice. Neméně krásný sál zahajuje pak dlouhou řadu salonů v severním křídle, vlastní byt knížecí končící v severo-západním nároží zvláště prostorným salonem; při straně nádvorní probíhá řada menších předsíní. Západní křídlo vyhraženo jest hlavně slavnostnímu sálu, k němuž přiléhají s každé strany salony a předsíně vedoucí k dvěma velkým schodištěm.

Bývalý sál slavnostní, pozdější divadlo, zakončující řadu skvělých místností na jižním konci západního křídla, tvoří protějšek kaple, prostupuje jako tato obě hořejší jeho patra. Má 22·80 *m* délky a 16·60 *m* šířky. Ohromný, prázdný prostor je zcela pustý, nemaje ani stropu; o jeho kdysi bohaté výzdobě svědčí jen návrh na jeho nástropní malbu, nyní chovaný v obrazárně zámecké, a zbytky štuků na ostění některých oken, jichž bylo celkem 20, po pěti ve dvou patrech na obou stranách podélných.

Štukové stropy salonů, většinou z 18. a 19. stol. jsou opatřeny rovnými profily rámovými, místy zdobeny kartušemi, maskarony a hlavičkami amoretů; v rohovém salonu severo-západním objeveny byly též zbytky maleb barokních.

Kamna v salonech, většinou empírová, některá novější, jsou vesměs bíle polévaná a přispívají svou bohatou a vkusnou výzdobou sloupovou a pilastrovou s festony, meandry, vavříny, vasami, emblemy válečnictví a práva, figurálními medailony a reliefy nemálo k ozdobě salonů (viz obr. 17. až 19.).

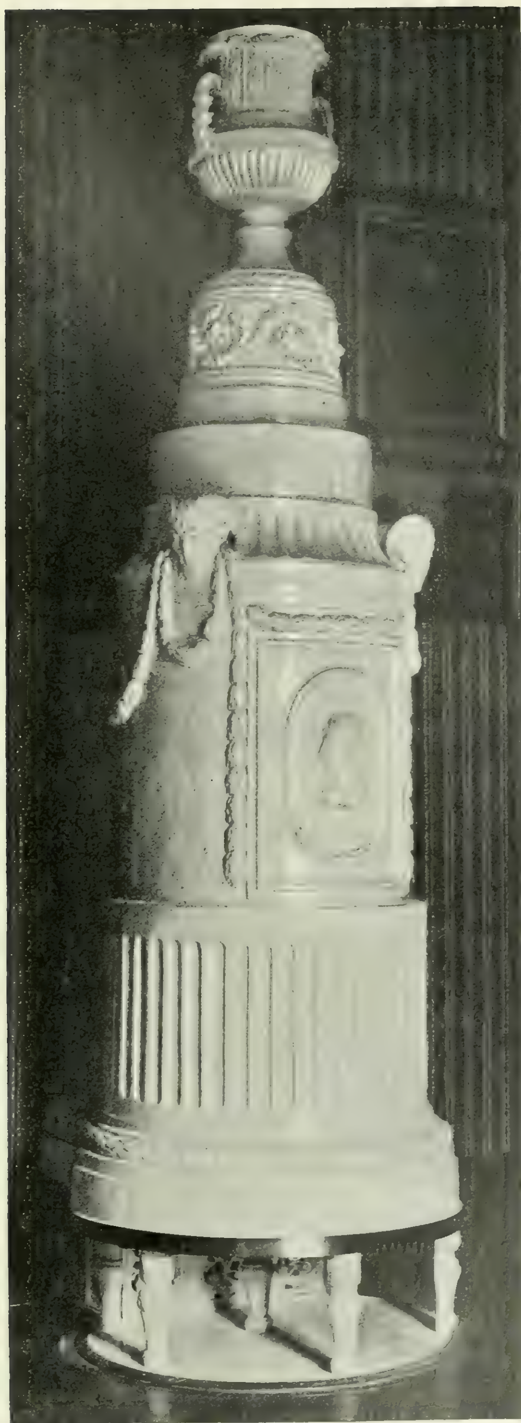
Imposantní dojem, který se v representačních místnostech prvního patra stupňuje k slavnostní náladě, zakládá se na znamenité prostornosti všech místností, na délce nepřehledné řady pravidelných, světlých sálů a salonů, zvláště však na oslňujícím bohatství uměleckých pokladů zde nahromaděných.

Obr. 17. Empirová kamna v tabulnici prvního patra.

Obr. 18. Empirová kamna v saloně prvního patra.

Obr. 19 Empirová kamna v saloně prvního patra.

Obrazy.

Josef Dvořák. Porträtgallerie im hochfürstlich Lobkowitzschen Schlosse zu Raudnitz. Leitmeritz. 1849. F. B. Mikovec. Obrazárna knížat z Lobkovic na Roudnici. Lumír II. 1852. Josef Dvořák. Raudnitzer Schlossbilder nach ihrer letzten Aufstellung im J. 1860 beschrieben. Prag. 1860.

Sbírka obrazů v Roudnickém zámku vznikla z největší části ne jako kollekce určitého sběratele, nýbrž pozvolným postupným rozmnožováním rodinného majetku od 16. st., v čemž spočívá její zvláštnost a velká cena kulturně-historická. Jsou to především portrety členů rodu Lobkovického, ale ne výlučně, neboť dědictvím nebo příbuzenstvím dostalo se do Roudnice mnoho portretů rodin jiných. Tak zůstaly na Roudnici po Polyxeně, manželce Zděnka z Lobkovic, rozené z Pernštejna a v prvním manželství provdané za Viléma z Rožmberka, rodiné portrety Pernštejnské a Rožmberské. Matka Polyxeny z Lobkovic Maria Maximiliana Manrique de Lara, z jednoho z předních španělských rodů šlechtických, přinesla do nové vlasti mnoho portretů svých španělských příbuzných a tyto portrety se rovněž uchovaly v Roudnici. Po Augustě Sofii falckraběnce Sulzbašské, manželce Václava Euseba z Lobkovic (1609—1677) je v Roudnici řada portretů rodiny Sulzbašské a spřízněného rodu Sachsen-Lauenburg, po Klaudii Františce z Nassau-Hadamar, první manželce knížete Ferdinanda Augusta z Lobkovic (1655—1715) řada portretů Nassavských (také řada portretů rodu Nassavsko-Oraňského). Již z dědictví po Vilémovi z Rožmberka, jehož třetí manželka byla, jak známo, Anna markraběnka Bádenská a potom po Marii Anně Bádenské, druhé manželce knížete Ferdinanda Augusta, zůstalo v Roudnici mnoho portretů rodu markrabí Bádenských a rodů spřízněných. Mimo tyto větší serie je v Roudnici ještě mnoho portretů ojedinělých členů rodů spřízněných nebo spřátelených a od 16. st. téměř úplná řada členů panujícího rodu Rakouského a osob, které ve veřejném životě českém a rakouském hrály vynikající úlohu. Ale i mnoho portretů členů cizích panujících rodin a cizích státníků a jiných vynikajících osobností je v Roudnici. Všech portretů je asi 500, z nichž ovšem uvedeme jen ty, které mají uměleckou nebo historickou cenu.

Příležitostní koupí rostl pozvolně také počet obrazů jiného druhu. V prvé řadě byly kupovány přirozeně obrazy mistrů v Praze nebo ve Vídni žijících, jichž tudíž nalezneme v Roudnici nejvíce. Jiné byly přineseny věnem. Tak přinesla řadu obrazů markraběnka Marie Anna Bádenská, jež byly asi starým majetkem Bádenským a jichž soupis se uchoval v Roudnickém archivu. Byl mezi nimi n. p. obraz č. 117. od Scorella nebo nizozemský oltář č. 116. Jen z doby knížete Ferdinanda Augusta uchovaly se zprávy o systematickém sbírání obrazů, ale ani tu nedálo se toto sbírání v příliš velkém rozsahu. Tenkrát byla koupena n. p. Rubensova Kleopatra (č. 135.) nebo Zellotiho David (č. 4.) Několik obrazů pochází z dědictví po knížatech Grassalkovics.

Pro stručnost a snadnější přehled nebyl zachován v soupisu pořad nynějšího rozvěšení a inventáře, nýbrž byly seskupeny obrazy k sobě přináležející. Veškerá určení a pojmenování obrazů, z nichž větší část byla posavad beze jména, pocházejí od autora této části soupisu, který béře za ně zodpovědnost. Provenience, pokud se daly zjistiti dle starých inventářů, jsou označeny*). Z nástěnných maleb uchovaly se freska v kapli. Jsou na stropě a na stěnách. Strop je rozdělen ve dvě velká oválová pole a osm menších polí ve čtverci, mezi nimiž je ještě šest menších oválních kartuší. V oválních a čtvercových polích jsou znázornění illustrující Otče náš a Zdrávas Maria, v kartuších jsou hudbu provozující andělé. Na stěnách jsou čtyři kartuše s obrazy evangelistů a dvě oválná pole s anděli. Malíř těchto silně restaurovaných fresek je Francesco Marchetti. Jsou totiž evidentně od téhož mistra, který maloval Narození Páně v kapli visící, tento obraz však je i dle starého inventáře i dle nápisu na zadní straně obrazu nepochybným dílem Marchettiho, o němž má Dlabač zprávu, že žil v Praze a maloval pro knížata z Lobkovic. Od něho jsou asi také freska na plafondech dvou salonů Roudnického zámku, před krátkou dobou odkrytá, ale jich špatný stav nedopouští definitivního úsudku.

Jednotlivé obrazy.

1. (Inv. 898.)

Byzantinská práce 14—15. st. Sv. Mikuláš. Světec znázorněný v poprsí drží v levé ruce knihu, pravou žehná. Na levo a na pravo vedle jeho hlavy jsou medaillony s Ježíšem a Marií. Pozadí je pokryto tepaným plechem. Obraz je velmi porušen a restaurován. Novější rám rovněž plechem pokryt. Lobkovicko-Hassištejnským majetkem již v 15. st. Na dřevě. 25×28.

Italští mistři.

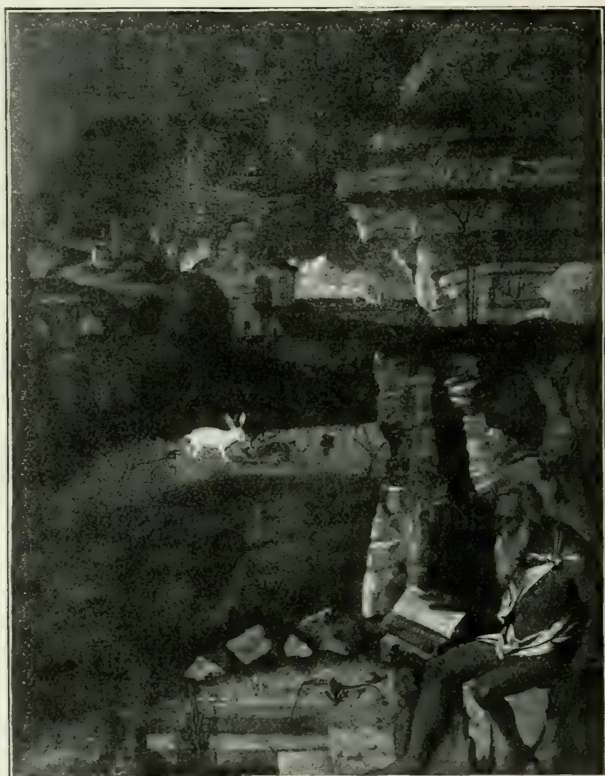
2. (Inv. 372.)

Marco Basaiti. Sv. Jeroným. Světec jen žlutým, přes rameno a kolem pasu přehozeným pasem oděn sedí v skalnaté rokli a čte v knize.

---

*) Pernšteinská = Pern., Rožmberská = Rožm., Bádenská = Bad., Nassavská = Nass., Grassaliowicská = Grass.

Na dně rokle je studánka a na pokraji hrají si dva králíci. V pozadí otvírá se pohled do krajiny s různými architekturami. Večerní osvětlení. Obraz je silně porušen a částečně přemalován. Slabší replika téhož obrazu, který byl v Roudnici posavad přičítán Quintu Matsisovi, nalézá se v privátním majetku v Anglii. Na dřevě. 40×50. (Obr. 20.)

Obr. 20. Marco Basaiti. Sv. Jeroným.

3. (Inv. 182.)

Tizianova škola. Andrea Gritti, doge benátský (1523—1538). Poprsí v životní velikosti. Doge v zlatotkaném šatě a plášti, s dožecí korunou na hlavě. Od téhož žáka Tizianova, který maloval dva portrety chované v museo civico v Padui. Na plátně. 67×87. Pern.

4. (Inv. 685.)

Battista Zelotti, David. Opřen o sloup dívá se David znázorněný až ke kolenům snivě do dálky. Oběma rukama drží zakrvácený meč, nadzvižená levá noha stojí patrně na hlavě Goliathově. Hrdina má světlý zlatý, dlouhý vlas, zelený spodní, růžový svrchní šat a šedý kožešinový plášť. Posud byl obraz přičítán Paolu Veronese, ale formy dokazují mimo pochybnosť, že je dílem Zelottiho. Na plátně. 95×127. (Tab. I.)

Battista Zelotti. David.

5.—8. (Inv. 671—674.)

Leandro Bassano. Čtvero ročních počasí. V krajinách malovaných dle nizozemských vzorů provádějí venkované různé polní práce mezi mnohými zvířaty. Slabé atelierové práce. Na dřevě. 78×60.

9. (Inv. 181.)

Současná kopie dle florentinského mistra 16. století. Cesar Gonzaga (švagr sv. Karla Borromejského). Až ke kolenoum, v životní velikosti. Znázorněný v brnění, opírá se pravou rukou o přilbu vedle něho na stole ležící. Na plátně. 88×110.

10. (Inv. 330.)

Luca Ciamberlano. Zahradní slavnost. V zahradě před besídkou růžemi porostlou sedí společnost pánů a dam u tabule. Jiní provozují roztroušeni po zahradě hudbu, na pravo klečí pán před dámou, jiný vedle jinou líbá. V levo dole signatura 1618. Na dřevě. 49×41. Bad.

11. (Inv. 161.)

Benátský mistr z počátku 17. st. Maria Magdalena. Poloviční postava. Světice s dlouhým, světlým vlasem, v lehce přehozeném červeném a bílém šatě sedí s bolestným výrazem před krucifixem. Na plátně. 78×96.

12. (Inv. 155.)

Bolognesky mistr. 17. st. Jan Křtitel. Poloviční nahá postava jinocha, caracceskního typu. Na plátně. 60×74.

13. (Inv. 816.)

Neapolský mistr, prvé polovice XVII. století. Don Andreas Mathias Aquaviva d'Aragon, kníže z Caserty (manžel Františky z Pernšteina, mladší sestry Polyxeny z Lobkovic). Poprsí v životní velikosti. V brnění s bílým límcem a řádem zlatého rouna kolem krku. Na plátně. 60×76. Pern.

14. (Inv. 831.)

Carlo Francesco Nuvolone zvaný Panfilio. Žebrák. V kraji sedí starý muž a jí z mísy. Na plátně. 68×92.

15. (Inv. 361.)

Sassoferrato. Madonna. Poprsí v modrém šatě s bílým šátkem na hlavě a sepjatýma rukama. Varianty téže komposice, kterou Sassoferrato častěji opakoval, jsou v Galerii Doria v Římě, v Ufficiích, v sakristii Salute v Benátkách, v Mnichovské pinakothece, v národní galerii v Londýně a v majetku paní Lürmanové v Brémách. Na plátně. 49×41. Grass.

16. (Inv. 258.)

Italský mistr druhé polovice XVII. století. Císařovna Eleonora, třetí manželka Ferdinanda III., rozená vévodkyně Gonzaga (1630 až 1688). Až ke kolenoum, v životní velikosti. V černém oděvu a s černým závojem na hlavě. Malíř asi náleží ke škole Janovské. Na plátně. 80×120.

17. (Inv. 167.)

Francesco Marchetti. Narození Krista. Před sloupovou architekturou, v níž se vznášejí andělé, sklání se Madonna v pose Madonny del ... lo k Ježíškovi v jeslích ležícímu. V pozadí Josef, kolem stojí pastýři. Figury jsou dle Bassana, ale kolorit je ze římské školy. Na plátně. 150×110.

18. (Inv. 159.)

Carlo Cignani. Maria Magdalena. Poloviční figura. Magdalena poloobnažená stojí v krajině a lomí rukama. Cignanimu byl obraz ten,

Obr. 21 Giovanni Paolo Pannini. Vzkříšení Lazara.

velmi slabé quality, přičítán v starším inventáři a není důvodu proti tomu. Na plátně. 100×115.

19—54. (Inv. 405—440.)

Antonio Lucino. Portrety důstojníků pluku kyrysníků zřízeného od knížete Václava Euseba z Lobkovic. Z let 1735—1738. Ovalné obrazy, poprsí v životní velikosti Na plátně. 72×95.

55. (Srv. 679.)

Giovanni Paolo Pannini. Vzkřísení Lazara. Scena odehrává se ve fantastické architektuře komponované z antikisujících motivů a zřícenin, v níž znázorněný děj téměř úplně mizí. V pravo dole nápis Giovanni Paolo Pannini 1762. Na plátně. 133×232. (Obr. 21.)

56. (Inv. 680.)

Týž mistr. Zázrak při jezeře Bethesda. Scena odehrává se ve veliké fantastické síni, podobně komponované jako architektura v předešlém obraze. Na plátně. 133×232.

57. (Inv. 696.)

Giov. Battista Pittoni. Umírající Lukretie. (Posavád přičítáno Sebastianu Riccimu.) Lukretie, mladá krásná paní s dýkou v levici, klesá

Obr. 22. Giov. Battista. Tomyris.

umírajíc, vojín ji podpírá a stařec se k ní sklání. Vedle stojí hošík, který úpěnlivým pohledem k ní vzhlíží. Komposice, kresba a kolorit poukazují k Pittonimu. Na plátně. 134×152.

58. (Inv. 697.)

Týž mistr. Tomyris. Královna stojí v zlatém a červeném šatě před měděným kotlem a káže, aby hlava Kyrova, kterou drží kat za vlasy, byla do nádoby s krví pohroužena. V pozadí několik vojáků, vedle královny hošík, dívající se podiveně na scenu, jehož světlemodrý šat udává ton obrazu a je pro Pittoniho charakteristický. Na plátně. 134×152. (Obr. 22.)

Obr. 23. Costa da Milano. Římské zříceniny.

59, 60. (Inv. 343, 345.)

Antonio Canale. Dva pohledy na Londýn. Na obou velikých obrazech vyplňuje Temže hlavní díl obrazu, na jednom je znázorněna část řeky u Westminsterského mostu, na druhém u sv. Pavelské kathedrály. Na tomto druhém obrazu je znázorněna regata na Temži. Krásné vlastnoruční obrazy. Obrazy byly koupeny r. 1752 v Londýně (Roudnický archiv G. 17). Na plátně. 238×118.

Obr. 24. Pietro Rotari. Herkules a Omphale.

61. (Inv. 332.)

Bernardo Belotto zv. Canaletto. Dietrichštejnský nyní Lobkovický palác ve Vídni. Současná replika obrazu chovaného ve Vídeňském dvorním museu č. 456. Na plátně. 79×47.

62. (Inv. 347.)

Costa da Milano. Římské zříceniny. Na pravo triumfální oblouk, proti němuž vystupují podél hradeb schody k starokřesťanské basilice. V popředí pasák pohání ovce a kozy. Obraz, jak se zdá, neodpovídá určité scenerii. Na plátně. 71×49.

63. (Inv. 349.)

Týž mistr. Římské zříceniny. Ve středu obrazu je Titův oblouk, se stavením, jež bylo v 17. století přistavěno. Ostatní scenerie, jak se zdá, libovolná. V popředí pasák s kozami a ovcemi. Pendent k předešlému. (Obr. 23.)

64. (Inv. 854.)

Pietro Rotari. Herkules a Omphale. Poloviční figury. Herkules zády k diváku obrácen má v pravici vřeteno a naklání se jako omámen do zad. Omfale se na něho dívá svůdným pohledem. Nad touto skupinou vznáší se Amor. Na plátně. 94×128. (Obr. 24.)

65. (Inv. 855.)

Týž mistr. Mars a Venuše. Poloviční figury. Mars v brnění a s kloboukem červenými péry ozdobeným. Venuše, okolo jejíchž boků se vine žlutý šat, jej objímá. Nad nimi vznáší se Amor. Na plátně. 94×128.

Španělští mistři.

66. (Inv. 386.)

Sanchez Coello. Polyxena z Rožmberka roz. z Pernštejna, v druhém manželství manželka Zdeňka z Lobkovic. Věk, ve kterém je znázorněna, svědčí, že obraz pochází z doby, kdy Polyxena byla paní z Rožmberka. Celá postava v životní velikosti. Levicí opírá se o židli, červeným brokatem vyšívanou, na níž leží bílý psík. V pravici drží šátek a modlitební knihu. Je znázorněna v bílém, zlatem vyšívaném šatě s červenými rukávy. Na plátně. 193×104. Pern. (Tab. II.)

67. (Inv. 449.)

Týž mistr. Maria Maxmiliana z Pernštejna, rozená Manrique de Lara, manželka nejvyššího kancléře Vratislava z Pernštejna, se svou dceruškou Polyxenou. Ve velké, rudě potažené lenošce, sedí Polyxena asi pěti nebo šestiletá v bílém šatě a drží za ruku matku, která stojí v pozadí. Maria Maxmiliana je v černém oděvu s bílým límcem a s čepečkem na hlavě. Coellovo jméno již v starém inventáři. Na plátně. 103×136. (Obr. 25.) Pern.

68. (Inv. 26.)

Týž mistr. Arcivévoda Václav, syn Maxmiliana II., velkopřevor Kastilský (1562—1578). Celá postava v životní velikosti. Princ v černém obleku s bílým křížem na prsou a na rameně, stojí v komnatě, opíraje se pravou rukou o zelenou lenošku; levou ruku klade na rukověť kordu. Coelovi je přičítán obraz již v starém inventáři. Na plátně. 98×190. Pern. Obraz inv. 129 je stará replika téhož portretu. Pern.

69. (Inv. 251.)

Týž mistr. Císař Rudolf II. v mladém věku. Poprsí je téměř v životní velikosti, v černém, zlatem vyšívaném kabátu s bílými rukávy a s černým baretem s bílými péry na hlavě. Na plátně. 39×43. Pern.

Sanchez Coello. Polyxena z Rožmberka.

Obr. 25. Sanchez Coello. Maria Maxmiliana z Pernštejna.

70. (Inv. 273.)

Týž mistr. Císařovna Marie, manželka Maxmiliana II. Poloviční postava v životní velikosti. V černém, zlatem a perlami vyšívaném šatě. Na plátně. 79×99. Pern. (Obr. 26.)

71. (Inv. 817.)

Týž mistr. Don Garcias de Mendoza, Marques de Cañete, místokrál v Peru a Chile.*) Poprsí v životní velikosti. V bílém, červeně, vzorkovaném šatě a s černým, žlutými stuhami a žlutými, červenými a bílými péry zdobeným baretem na hlavě. Na plátně. 40×49. Pern. (Obr. 27.)

Obr. 26. Sanchez Coello. Císařovna Marie, manželka Maxmiliana II.

72. (Inv. 134.)

Kopie dle téhož mistra. Kardinál, arcivévoda Albert Rakouský syn císaře Maximiliana II. Mladý kardinál stojí před stolem pokrytým fialovou přikrývkou a listuje v knize na stole ležící. Je oděn rudým kardinálským oděvem. V levém rohu nahoře je nápis: ALBERTVS D. G. S. R. E. DIAC. CARD. ARC. AVSTR. AETATIS. SVAE AN. XVIII. A⁰ 1577. Na plátně. 95×184. Pern.

73. (Inv. 804.)

Juan Pantoja de la Cruz. Donna Maria d'Aragon vévodkyně z Villahermosy, pozdější manželka don Carlosa de Borgia. Celá postava

*) Starý životopis tohoto Španěla, který je též hrdinou Ercillova eposu »Araucana«, napsal Christoval Suarez de Figueroa. (Hechos de Don Garcia Hartado de Mendoza, Madrid 1613.)

v životní velikosti. Vévodkyně v černém šatě s velikým krajkovým límcem drží v pravici opřené o lenošku dopis, na němž stojí tato adressa: A la Illustrissima, excellentissima donna Maria Manrique mi Sra y mia guela cll.

Obr. 27. Sanchez Coello. Don Garciaz de Mendoza.

a Praga. Portret byl tedy poslán ze Španělska darem. Na hořením kraji je nápis: MARIA AB ARAGONIA ET PERNSTAIN FERDIN . ET IOANNAE VILAE HORMOSAE DVC . FILIA AET AN VII . Dole je signatura: Joannes Pantoja della + facie. Na plátně. 91 × 134. Pern. (Obr. 28.)

74. (Inv. 796.)

Týž mistr. Donna Juana a Donna Isabella d'Aragon, dcery Ferdinanda, vévody z Villahermosy a Johannky z Pernštejna v dětském věku. Obě holčičky v životní velikosti a plné postavě jsou v bílých šatech. Drží se za ruce. Menší z nich drží malou mandolinu, upevněnou na modré stuze.

Obr. 28. Juan Pantoja de la Cruz. Donna Maria d'Aragon.

Nahoře nápis: IOANNA ET ELISABET FERDINANDI AB ARAGONIA ET IOANNAE A PERNESTAN DVCVM VILLASHORMOSSAE ET COMITVM RIPACVRTIAE FILIAE AETATIS ANN . ILLA III ET SEX MENS . HAEC ANN . II . ET SEX MEN . Dole signatura: Ioannes Pantoja della † facie. 1595. Obraz velmi porušen. Na plátně. 94 × 110. Pern.

75. (Inv. 202.)

Týž mistr. Anna královna španělská, dcera Maxmiliana II., manželka Filipa II., krále španělského. Celá postava v životní velikosti. V černých

Obr. 29. Juan Pantoja de la Cruz. Donna Juana d'Aragon roz. z Pernšteina.

stříbrem vyšívaných šatech s bílými rukávy a s černými pštrosími péry zdobeným baretem na hlavě stojí královna v komnatě opírajíc se levou rukou o červenou lenošku. V pravé ruce drží šátek. Na plátně. 98×178. Pern.

76. (Inv. 798.)

Týž mistr. Don Fernando d'Aragon, vévoda z Villahermosy. Celá postava v životní velikosti. Na plátně. 106×182. Pern.

Obr. 30. Juan Pantoja de la Cruz. Jan z Pernštejna.

77. (Inv. 800.)

Týž mistr. Donna Juanna d'Aragon, manželka Dona Fernanda d'Aragon z Villahermosy, rozená z Pernštejna. Celá postava v životní velikosti, v bílém, bohatě zlatem vyšívaném a skvosty zdobeném šatě a s čepečkem perlami vyšívaném na hlavě. Pravicí opírá se o rudě potaženou lenošku, na níž je znak vévodů z Villahermosy, v levici drží rukavici. Na plátně. 107×187. Pern. (Obr. 29.)

Andres Lopez. Filip III.

78. (Inv. 802.)

Týž mistr. Alžběta z Fürstenberka, roz. z Pernštejna, starší sestra Polyxeny z Lobkovic (zemř. 1610). Celá postava v životní velikosti. V bílém šatě, pravou rukou opírá se znázorněna o červenou lenošku, v levé drží šátek. Na plátně. 90×175. Pern.

79. (Inv. 807.)

Týž mistr. Jan z Pernštejna, syn nejvyššího kancléře Vratislava z Pernštejna a Marie Manrique de Lara. Celá postava v životní velikosti. Znázorněny, v bílém zlatem vyšívaném španělském oděvu stojí v komnatě, jejíž oknem otvírá se rozhled do krajiny. Pravicí opírá se o stůl se zelenou pokrývkou, levicí drží krátký černý pláštík, přes levé rameno přehozený. U nohou stojí pes, na jehož nákrčníku jsou písmena V. B. Na plátně. 110×185. Pern. (Obr. 30.)

80. (Inv. 808.)

Týž mistr. Anna z Pernštejna, manželka Jana z Pernštejna, rozená Manrique de Lara. Celá postava v životní velikosti. Znázorněná paní v černém, zlatem vyšitém šatu s bílými rukávy a s čepečkem perlami pošitým na hlavě stojí v sloupové síni, z níž je vyhlídka na přímořskou krajinu. Pravicí opírá se o lenošku. Na plátně. 107×195. Pern.

81. (Inv. 811.)

Týž mistr. Albert hrabě z Fürstenberka. Hošík asi tříletý v dlouhých modrých, zlatem pošitých šatičkách a s velkým krajkovým límcem stojí před fialovou oponou, je opásán kordem a v pravici drží malý oštěp. U nohou mu leží přilba červenými péry ozdobená. Albert z Fürstenberka narodil se r. 1602, portret pochází tedy asi z r. 1605. Na plátně. 63×64. Pern. (Obr. 31.)

82. (Inv. 814.)

Týž mistr. Don Juan Manrique de Mendoza. Až ke kolenoum, v životní velikosti. Červený oděv, na prsou brnění. Pravicí opírá se o přilbu na stole ležící. V pozadí zelená opona. Na plátně. 73×99. Pern.

83. (Inv. 206.)

Současná dobrá kopie dle téhož mistra. Filip, infant španělský, pozdější král Filip III. v mladém věku. Poprsí v životní velikosti as dvacítiletého muže v černém zlatem a stříbrem vyšívaném oděvu s krátkým, perlemi obšitým pláštíkem. Pravou ruku opřenou v boku, levou klade na rukověť kordu. Na plátně. 80×97. Pern.

84. (Inv. 243.)

Andres Lopez. Král Filip III. španělský. Celá postava v životní velikosti. Král v černém oděvu, s velkým bílým límcem a řádem zlatého rouna kolem krku, drží v levici rukavice, pravicí opírá se o vedle stojící stůl s červenou pokrývkou, na němž leží klobouk. V levo dole signatura: ANDRES LOPEZ F. Na plátně. 113×207. (Tab. III.)

85. (Inv. 123.)

Španělský mistr z konce 16. st. Dětský portret. Neznámé as dvouleté děcko v šedo-červených šatičkách, se zlatým řetězem kolem krku, stojí v komnatě. Mistr je buď Pantoja nebo některý z jeho žáků, porušený stav obrazu nedovoluje určitého rozhodnutí. Na plátně. 75×85.

Obr. 31. Juan Pantoja de la Cruz. Albert z Fürstenberka.

86. (Inv. 810.)

Španělský mistr z počátku 17. století. Donna Maria a Donna Juanna Gonzaga, princezny z Castiglione, dcery Františka Gonzagy, markraběte de Castiglione, (bratra sv. Aloise) a Bibiany z Pernštejna. Princezny znázorněné v útlém věku (asi ve 4. a 6. roce) v bílých zlatem vyšívaných šatech a hnědém přes ně převlečeném kabátku, stojí před zelenými záclonami. Menší z nich drží košíček s květinami v pravici, větší korunku, kterou drží nad orlem vedle ní na zemi sedícím. Vedle větší princezny

nápis DO . MARIA E DO . IVANA DE GONZAGA. Podle věku princezen, vznikl obraz asi v l. 1605—1610. Jich malíř stojí pod vlivem Pantojy. Na plátně. 125×115. Pern.

87. (Inv. 818.)

Španělský mistr směru Riberova. Don Guiliemo de San Climente, rytíř řádu sv. Jakuba a španělský vyslanec při dvoře Rudolfa II. Poprsí v životní velikosti. V černém oděvu s červeným křížem řádovým na prsou. Na plátně. 54×67. Pern.

88. (Inv. 815.)

Španělský mistr z počátku 17. století. Don Baltasar de Zuniga, velkokontur řádu sv. Jakuba, španělský vyslanec v Praze v létech 1608—1617, spřízněný s Marií Pernštejnovou. Poprsí v životní velikosti. V černožlutém oděvu, s velkým bílým límcem. Malíř, současník Velazquezův, maluje ještě ve slohu starších španělských mistrů, především Pantojy. Na plátně. 40×54. Pern.

Francouzští mistři.

89. (Inv. 208.)

François Clouet. Alžběta, královna Francouzská, dcera Maxmiliana II. Celá postava v životní velikosti. V černých, zlatem vyšívaných šatech s bílým límcem stojí královna v komnatě, s oknem v pozadí. V levé ruce drží šátek, pravou opírá se o červenou lenošku. Na plátně. 120×180. Pern. (Obr. 32.)

90. (Inv. 207.)

Současná kopie dle obrazu téhož mistra. Francouzský král Jindřich II. z Valois. Poprsí v životní velikosti. Král v bílém, vyšívaném oděvu, s pláštěm na ramenou a černým baretem s pštrosím pérem na hlavě stojí za kamenou balustradou, na níž je nápis: HENRICO RE DI FRANCIA. Na plátně. 74×86. Pern.

91. (Inv. 245.)

Stará kopie dle téhož mistra. Alžběta z Valois, třetí manželka Filipa II. Poprsí v životní velikosti. V růžových, zlatě a černě perlami vyšívaných šatech s krajkovým límcem. Na plátně. 58×64. Pern.

92. (Inv. 248.)

Francouzský mistr první polovice 17. stol. Ludvík XIV., král francouzský. Dle nápisu na zadní straně obrazu z r. 1647. Poprsí v životní velikosti. V brnění s modrou šerpou a krajkovým límcem. Malíř je francouzský nápodobitel Ant. van Dycka. Na plátně. 63×51.

93. (Inv. 249.)

Týž mistr. Philippe de Anjou, později vévoda Orleanský, bratr předešlého. V červenobílých šatech s modrou šerpou a krajkovým límcem. Pendent k předešlému obrazu.

Obr. 32. François Clouet. Alžběta královna francouzská.

94. (Inv. 203.)

Pierre Mignard. Dauphin Ludvík, pozdější Ludvík XV., v mladém věku. Poprsí malého formátu. Mignardovo jméno již v starém inventáři. Na plátně. 30×37.

Obr. 33. Pierre Mignard. Marie Anna de Bourbon.

95. (Inv. 204.)

Týž mistr. Ludvík XIV. Pendent k předešlému obrazu. Král je malován v stejném oděvu jako předešlý.

96. (Inv. 205.)

Týž mistr. Filip vévoda Orleanský, bratr předešlého. Pendent k předešlým obrazům. Vévoda v témž oděvu jako předešlí.

97—101. (Inv. 296—300.)

Týž mistr. Portrety dám na dvoře Ludvíka XIV. a sice jsou to: Marie Anna de Bourbon Mlle de Blois, Louise Françoise Duchesse de la Vallière, Françoise Athénais Marquise de Montespan, Marie Angélique Du-

Obr. 34. M. Bardou. Princezna Poniatovská.

chesse de Fontange a Anne Marie Louise Duchesse de Crévant-Humières. Poprsí v podživotní velikosti. Obrazy ty poslal knížeti Václavovi z Lobkovic Marquis de Guitry: pour satisfaire sa curiosité. Mignardovo jméno již v starém inventáři. Na plátně. 30×37. (Obr. 33.)

Obr. 35. Antverpský mistr prvé polovice 16. století. Svatí tři králové.

102. (Inv. 666.)

Jacques Courtois. Bitva. V širé rovině bojují křesťané s Turky v oblacích kouře a prachu. Na plátně. 45 × 66.

103. (Inv. 675.)

Týž mistr. Bitva. Podobný obraz jako předešlý. Na plátně. 96×145.

104—115. (Inv. 275—277, 280, 287—291, 293—295.)

M. Bardou. Portrety členů knížecího rodu Poniatovského (z let 1780—1800). Poprsí v podživotní velikosti. Inv. 289, 290 a 291 se signaturou umělcovou. Pastelly. 20×26 a 35×47. (Obr. 34.)

Nizozemští mistři.

116. (Inv. 354.)

Antwerpský mistr z prvé polovice 16. st. Skládací oltář. Prostřední obraz znázorňuje adoraci sv. tří králů. Pod fantastickou architekturou, jíž se otvírá pohled do krajiny, sedí Madonna s Ježíškem, za ní stojí sv. Josef, před ní klečí jeden z králů a podává Ježíškovi kalich. Druzí dva králové stojí na levo a na pravo. Na pravém křídle je znázorněna Madonna a dva andělé klečící před Ježíškem, na levém křídle útěk do Egypta v obvyklé komposici. Obraz, jenž byl posavád přičítán Janu van Eyckovi, je uveden v inventáři markraběnky Anny Bádenské. Na dřevě. Velikosť středního obrazu 45×65, křídel 20×62. Bad. (Obr. 35.)

117. (Inv. 376.)

Jan Scorell. Agnes van Schoenhofen. Poprsí v poněkud zmenšené velikosti. Znázorněná paní má bílý živůtek a přes něj černý šat ovroubený kožešinou. Na hlavě má bílý čepec. Replika téhož obrazu je v král. galerii v Berlíně. Roudnický exemplář je pečlivěji proveden a obsáhlejší. Jiný portret téže paní od Scorella nápisem pověřený je v galerii Doria v Římě. (Sr. K. Justi, Jan Scorell, Jahrbuch der königl. preuss. Kunstsammlungen II., kde jsou též reprodukce obrazů Berlínského a Římského.) Roudnický obraz je uveden v inventáři markraběnky Marie Anny Bádenské a byl posavad přičítán Holbeinovi. Na dřevě 35×48. Bad. (Obr. 36.)

118. (Inv. 199.)

Kopie 17. st. dle obrazu mistra ženských polofigur. Alžběta, Klaudie a Markéta poslední princezny z Valois, v mladém věku. Tři poprsí téměř v životní velikosti. Princezny mají červené, stříbrem a perlami vyšívané šaty a skvosty ve vlasech. Na plátně. 59×49. Pern.

119. (Inv. 209.)

Kopie téže ruky, dle téhož mistra. František, Jindřich a Karel z Valois v mladém věku. Poprsí téměř v životní velikosti. Princové jsou v bílém oděvu s modrou šerpou na prsou. Pendent k předešlému obrazu. Pern.

Obr. 36. Jan Scorell. Agnes van Schoenhofen.

120. (Inv. 658.)

Hollandský mistr okolo r. 1550. Portret. Poprsí v malém formátu znázorněný mladý muž, s černým plnovousem, v hnědé vestě, černém plášti a s černým baretem na hlavě drží v levici rukavice, pravici klade na lebku před ním na stole ležící. Na dřevě. 24×36. (Obr. 37.)

Obr. 37. Hollandský mistr okolo r. 1550. Portret.

121. (Inv. 168.)

Nizozemský mistr směru Jana van Hemessena. Sv. Jeroným. Světec znázorněný v poprsí opírá hlavu o ruku a dívá se zamyšleně do knihy před ním ležící. Na dřevě. 60×50.

122. (Inv. 323.)

Petr Brueghel st. Senoseč. V širé krajině s pohledem do dálky a s vískou ve středním plánu sbírají venkované na louce v popředí obrazu

Peter Brueghel st. Senoseč.

ležící seno a nakládají je na vůz. Podél pole vede cesta a na ní jde řada venkovanů. Tři muži a jedna žena nesou na hlavě koše naplněné ovocem, jiná venkovanka sedí na koni, táhnoucím saně s koši plnými lusky a ovocem, tři venkovanky nesou hrábě, v levo v rohu brousí si žnec kosu. Obraz pochází ze sbírky arcivévody Leopolda Wilhelma, v jejíž inventáři je jmenován (Jahrb. der kunsth. Sammlung. des Allerhöchst. Kaiserhaus. I.—CXLIII.)

Obr. 38. Petr Brueghel ml. Zimní krajina.

a náležel k cyklu dvanácti měsíců. (Sr. Romdhal. tamtéž XXV. Str. 156.) Pod ženou, která nese košík falešná signatura *Breughel.* Ostatně je obraz neporušen, skvostně malován a patří k předním a nejkrásnějším dílům Brueghelovým. Na dřevě. 158 × 114. (Tab. IV.)

123. (Inv. 329.)

Petr Brueghel ml. Zimní krajina. V zasněžené vesnici s kostelíčkem jdou na návrší muž a žena, jiný muž spěchá se psem k chalupě.

V posledních inventářích přičítáno staršímu Brueghelovi, od něhož ovšem, jak na první pohled patrno, obraz není, ale i typy, i krajina, a hlavně způsob kresby s ponecháním některých kontur ve sněhu dokazují nepochybně, že obraz je dílem P. Brueghela ml. Tondo na dřevě s průměrem 14 *cm.* (Obr. 38.)

124. (Inv. 331.)

Jan Brueghel st. Sv. Martin. Na návsí ve vesnici sv. Martin na koni. Okolo něho kupí se velký zástup sběhnuvších se žebráků, z nichž jednomu světec právě dává plášť. Kolem různé sceny venkovského života. V levo dole signatura BRVEGHEL. 1611. Na mědi. 31 × 22. (Obr. 39.)

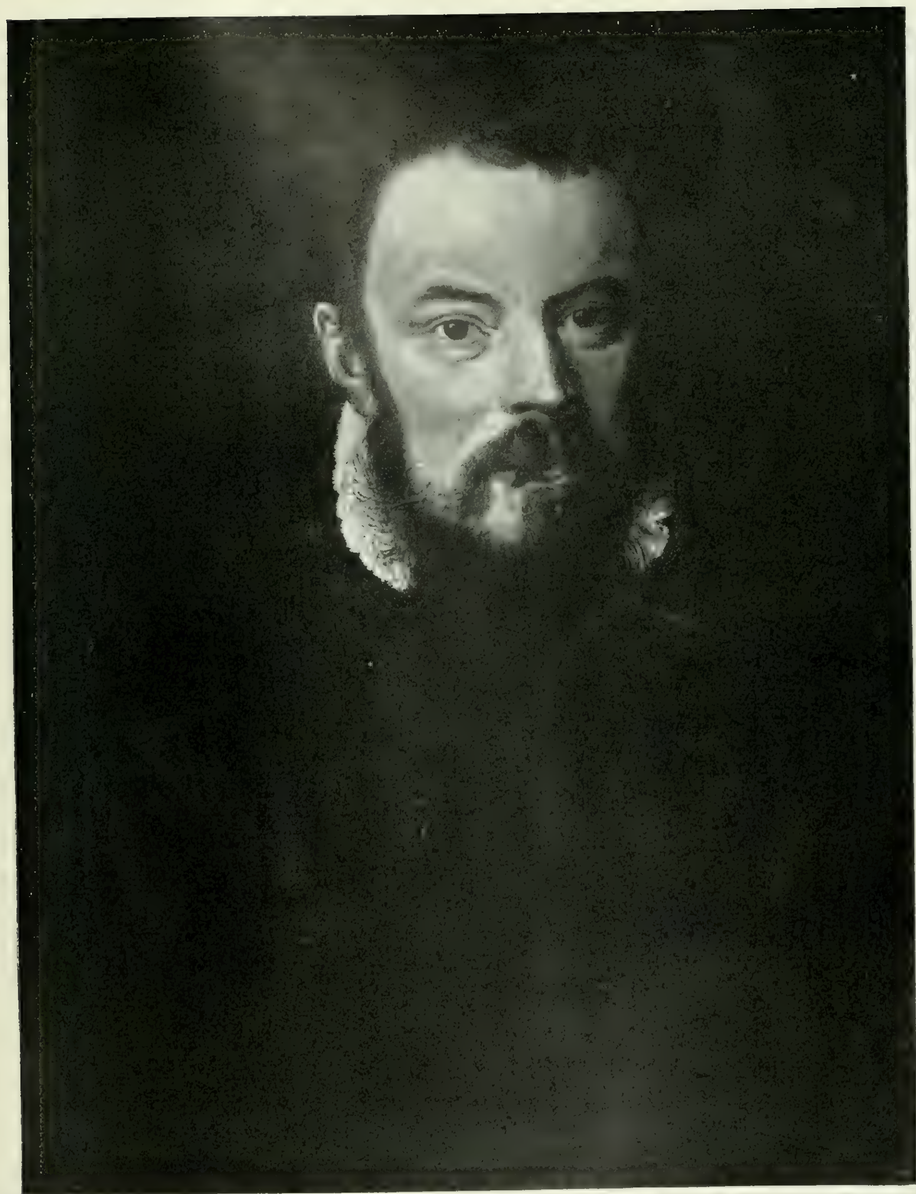
Obr. 39. Jan Brueghel st Sv. Martin.

125. (Inv. 328.)

Antonis Mor. Portret neznámého. Poprsí v životní velikosti. Znázorněný muž prostředního věku s červenavým vousem, má černý šat s bílou krajkou kolem krku. Na pozadí stojí ATVIS (sic) SVAE 43 AN° 1560, je to skomolení původního nápisu, při pozdější restauraci. Také letopočet byl, jak se zdá, při tom poněkud porušen. Na dřevě 48 × 62. (Obr. 40.)

126. (Inv. 195.)

Současná kopie dle Antonise Mora. Don Fernando Cortez. Poprsí skorem v životní velikosti. V černém šatě, se zlatým řetězem kolem krku a černým baretem na hlavě. Na plátně. 34 × 47. Pern.

Obr. 40. Antonis Mor. Portret.

127. (Inv. 247.)

Stará kopie dle obrazu Antonise Mora. Don Carlos. Až ke kolenoum v životní velikosti v bílém vyšívaném oděvu, s bílým krátkým kožešinou obšitým pláštíkem, pravici v boku, levou ruku na rukojeti kordu. Na plátně. 80×100. Pern.

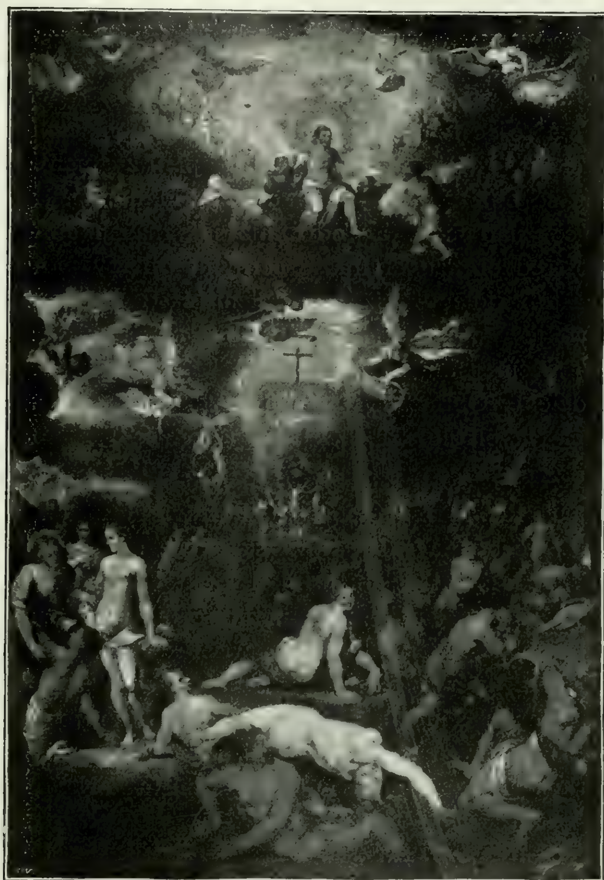
Obr. 41. Cornelius van der Voort. Portret.

128. (Inv. 184).

Současná kopie dle obrazu od Frans Florise. François de Lorraine, vévoda Guiský (1519—1563). Až ke kolenoum, v životní velikosti. Vévoda v prostředních letech s plnovousem je znázorněn v brnění a s černým baretem na hlavě. Levou ruku klade na rukověť kordu, pravou opírá se o přilbu vedle něho na stole ležící. Na plátně. 84×102. Pern.

129. (Inv 177.)

Současná kopie dle nizozemského mistra druhé polovice 16. století. Lamoral hrabě Egmont. Až ke kolenoum, v životní velikosti. V brnění, levou ruku na rukověti meče, pravou opřenou v boku. Na plátně. 120×103. Pern.

Obr. 42. Frans Franken ml. Poslední soud.

130. (Inv. 193.)

Současná kopie dle nizozemského mistra druhé polovice 16. století. Floris hrabě van Hoorne. Poprsí v životní velikosti. V brnění. Na plátně. 34×48. Pern.

131. (Inv. 242.)

Frans Pourbus ml. Ludvík XIII. v dětském věku. Poprsí v životní velikosti, v bílých šatech s bílým límcem a s péry ve vlasech Na dřevě. 26×34.

132. (Inv. 370.)

Paul Bril. Milosrdný Samaritán. Širá skalnatá krajina s modrým pozadím, v popředí v levo, pod tmavou skupinou stromů, milosrdný Samaritán. Na dřevě. 69×58.

133. (Inv. 321.)

Cornelis van der Voort. Portret neznámého mladého muže. Poprsí v životní velikosti. Znázorněný má černý oděv s bílým límcem. Na zeleném pozadí stojí letopočet A⁰ 1608. Na dřevě. 48×61. (Obr. 41.)

134. (Inv. 327.)

Frans Francken ml. Poslední soud. V oblacích mizí Kristus v pose převzaté od Michelangela. Je obklopen znameními evangelistů. Na pravé straně se blíží Jan Křtitel, na levé Madonna. Kolem kupí se zástupy blažených, nad nimiž a pod nimiž se vznášejí andělé s hlásnými troubami. Uprostřed obrazu otvírá se černými oblaky pohled do pozadí, kde se kupí zástup kolem kříže. V dolení části obrazu vstávají mrtví z hrobu, na levo je vznášejí andělé do nebe, na pravo zahánějí ďáblové do hloubky. V levém rohu obrazu stojí Eva a vedle ní se zvédá Adam, podporován andělem. Obraz je uveden v inventáři Marie Anny, markraběnky Bádenské. Na plátně. 51×72. Bad. (Obr. 42.)

135. (Inv. 344.)

Peter Paul Rubens. Cleopatra. Postava statné, až ke kolenoum znázorněné ženy. Je oděna v šarlatový šat, levé rameno a levý prs jsou obnaženy. V levici drží hada, jenž je okolo lokte otočen, v pravici kovový předmět, jenž může býti buď miska neb zrcadlo. V specifikaci obrazů r. 1681 zakoupených, s kterými obraz přišel do Roudnice, je postava nazvána Kleopatrou, kterýž název jsme proto podrželi, ač arrangement komposice dle různých současných analogií by spíše tomu nasvědčoval, že postava znázorňuje Hygieu, drží-li misku, nebo Prudentii, drží-li zrcadlo. Skvělý vlastnoruční obraz ze střední doby mistra. Na dřevě. 74×130. (Tab. V.)

136. (Inv. 350.)

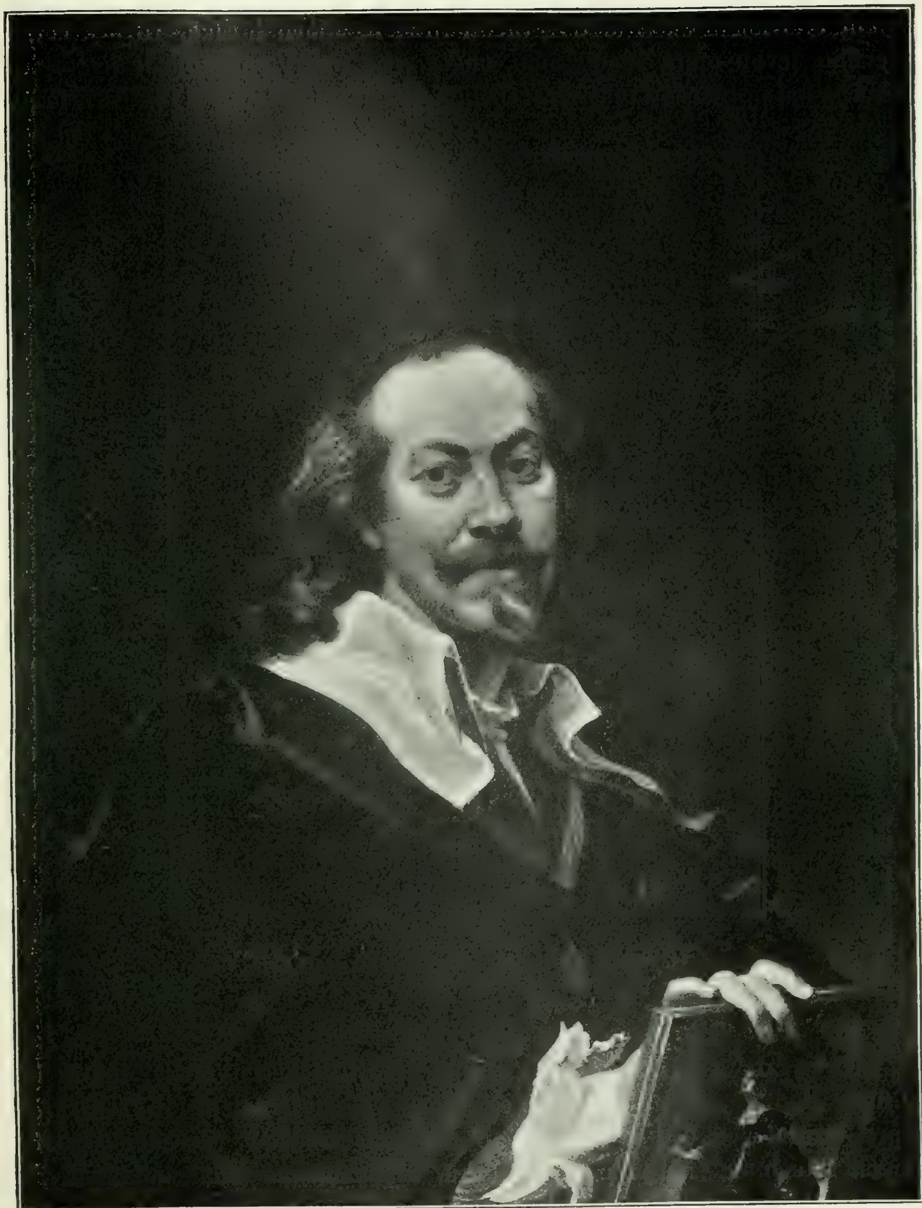
Gerard Seghers. Autoportret umělcův. Poprsí staršího muže v hnědém šatě, s černým pláštěm a bílým límcem. Tomu, že portretovaný byl umělec, nasvědčuje obraz znázorňující allegorickou postavu, který má v ruce, a že je to skutečně Seghers sám, jak starší inventáře udávají, dotvrzuje srovnání s jinými portrety umělce (tak s rytinami Petra de Jode dle jiného autoportretu Seghersova, L. Wostermana ml. dle van Dycka nebo Paula Pontia taktéž dle van Dycka). Na plátně. 70×91. (Obr. 43.)

137. (Inv. 401.)

Anselm van Hullen. Václav Euseb kníže z Lobkovic. Až ke kolenoum, v životní velikosti. Znázorněný stojí v brnění s bílým límcem a řádem zlatého rouna na krku před oponou, levou rukou opírá se o stůl,

P. P. Rubens. Kleopatra.

Obr. 43. Gerard Seghers. Autoportret.

na němž stojí přilba se pštrosími péry, v pravé ruce drží maršálskou hůl. Na plátně. 104×127. (Obr. 44.)

138. (Inv. 187.)

Kopie dle Joosta Suttermanse. Leonora, manželka Alexandra Sforzy (dcera Pavla Giordana Ursiniho a Isabelly Medicejské), znázorněna

se synem Pavlem. Celé postavy v životní velikosti. Kněžna v černém, zlatem vyšívaném šatě klade pravou ruku na hlavu hošíka, rovněž černě oděného, levou opírá se o knihu, na červeně pokrytém stole ležící. Současná velmi porušená kopie ztraceného obrazu. Na plátně. 114×187. Pern.

Obr. 44. Anselm van Hullen. Václav Euseb kníže z Lobkovic.

139. (Inv. 217.)

Gerard van Honthorst. Luisa Jindřiška Braniborská, manželka kurfiršta Bedřicha Viléma, roz. princezna Nassau-Oranien (1627—1667). Poprsí životní velikosti v malovaném ovalním rámu. V červených vystřižených šatech, se šňůrou perel na krku a na ramena spadajícími hnědými vrkočemi. V levo dole je signatura *Ger Honthorst fe. 1647*

Na dřevě. 57×79. Nass. (Obr. 45.)

140. (Inv. 219.)

Týž mistr. Portret neznámé dámy. Pendent k předešlému obrazu, s nímž se ve všem shoduje s jediným rozdílem, že znázorněná má žluté šaty a světlejší vlasy. V inventáři nynějším je znázorněná označena jako

hraběnka ze Solmsu, a přičten kněžně Arnoštce Nassavské, což je asi omyl, vzniknuvší tím, že se obraz shoduje poněkud s obrazem inv. 78., jenž je portret hraběnky Solmsové od Arnoštky Nassavské. Ale shoda není

Obr. 45. Gerard van Honthorst. Luisa Jindřiška Braniborská.

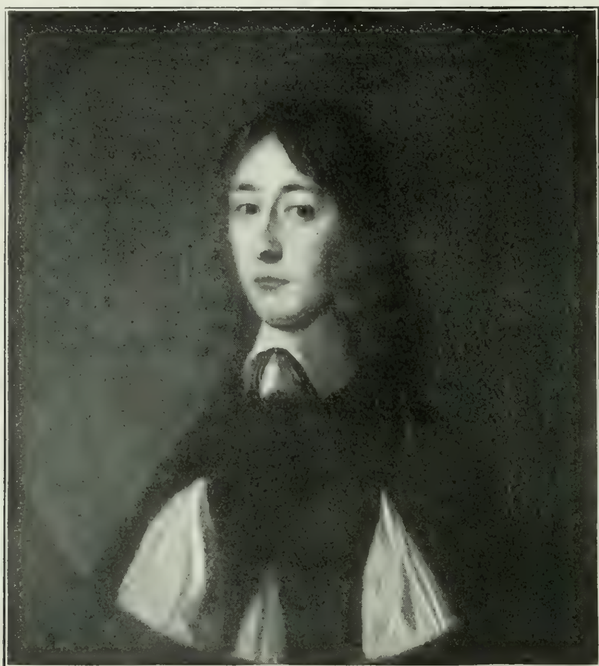
naprosto toho druhu, aby dokazovala identitu znázorněných osob. Velká rodinná podobnosť s Luisou Jindřiškou Braniborskou, znázorněnou na předešlém obrazu, jakož i okolnost, že obrazy jsou pendenty, nasvědčuje spíše tomu, že znázorněná je mladší sestra Luisy Jindřišky Albertina, později provdaná za hraběte Viléma z Nassau-Dietz. Na plátně. 60 × 74. Nass.

141. (Inv. 238.)

Týž mistr. Moric Jindřich kníže Nassau-Hadamar. Poprsí v životní velikosti. V černém a bílém šatě, se zlatem vyšívanou šerpou přes prsa a na ramena spadajícím světlým vlasem. Na plátně. 55×65. Nass.

142. (Inv. 212.)

Willem van Honthorst. Vilém Jindřich princ Nassavský-Oranien, pozdější anglický král Vilém III., v mladém věku. Poprsí v životní veli-

Obr. 46. Willem van Honthorst. Vilém Jindřich princ Nassavský-Oranien.

kosti, ovální, v malovaném rámu. V černobílém šatě s bílým límcem kolem krku a s tmavým, na ramena spadajícím vlasem. Na plátně. 66×72. Nass. (Obr. 46.)

143. (Inv. 218.)

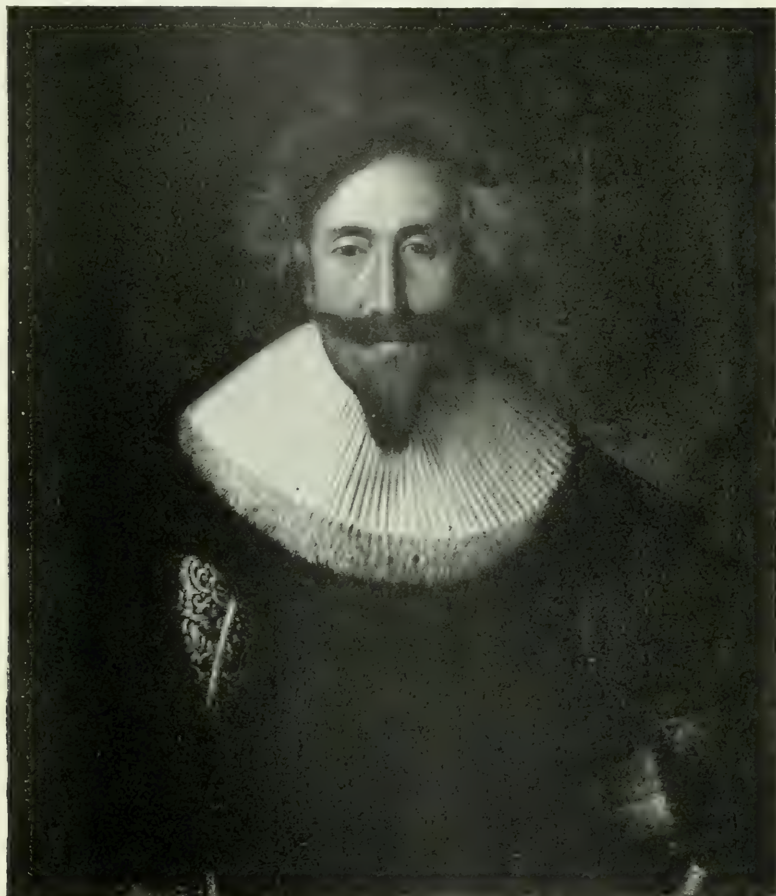
Jakob van Esselens. Vilém markrabě Bádenský (1593—1677). Poprsí v životní velikosti. V černém oděvu s velkým, bílým ležatým límcem. Dle nápisu na zadní straně obrazu je portret dílem Jakoba van Esselens. V starém katalogu přičtěn obrazu Ant. van Dyckovi. Na plátně 61×70. Bad. (Obr. 47.)

144. (Inv. 216.)

Franz Leux. Vilém markrabě Bádenský. (Sr. č. 143.) Poprsí v životní velikosti. V brnění, s bílým límcem a řádem zlatého rouna kolem krku. Na plátně. 64×80. Bad.

145. (Inv. 220.)

Týž mistr. Jiný portret Viléma Bádenského. Poprsí v životní velikosti. V černém obleku s bílým límcem a řádem zlatého rouna kolem krku. Na plátně. 76×96. Stará replika téhož obrazu inv. 88. Bad. (Obr. 48.)

Obr. 47. Jakob van Esselens. Vilém markrabě Bádenský.

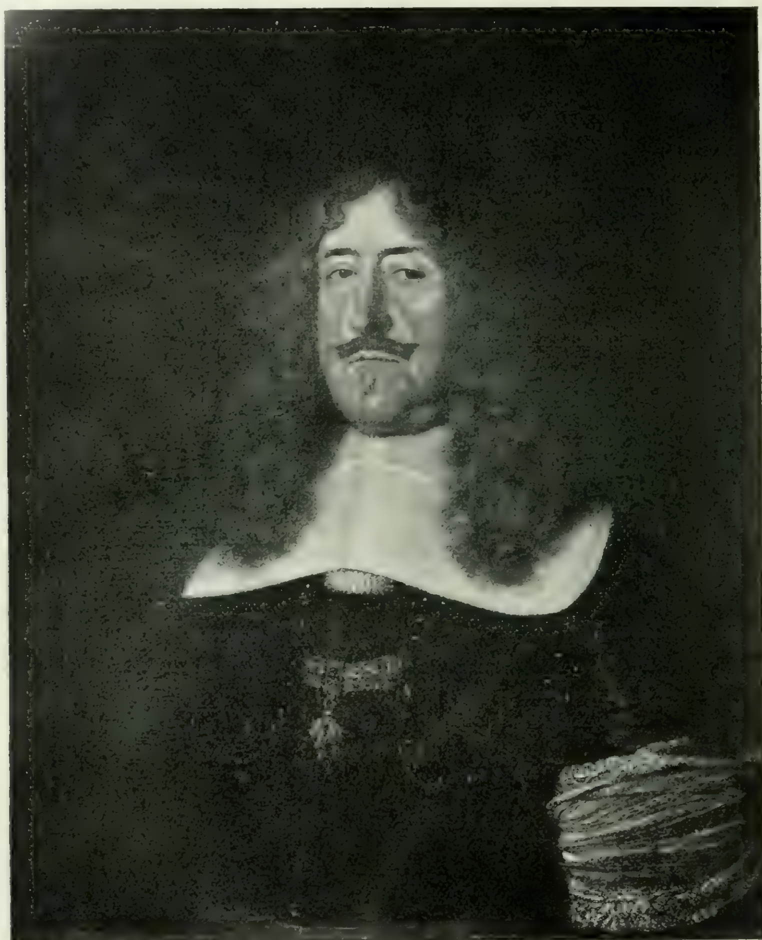
146. (Inv. 353.)

Adam Willarts. Uzavření míru Nimwegského. Na skále na břehu mořském nedostavěný zámek, na moři koráb, z něhož byla poslána ku břehu lodička. Z té vystoupil na břehu vyslanec, kterému podává na břehu stojící plnomocník listinu. Kolem stojí vojáci a námořníci, z nichž jeden drží bílý prapor. Označení, že je znázorněno uzavření míru v Nimwegách, stojí v starších inventarech; zda se zakládá na pravdě, není mi známo. Na dřevě. 58×81.

147. (Inv. 359.)

Hans Jordaens ml. Sbírka obrazů a kuriosit. Ve velkém sále visí na stěnách obrazy, na stole leží skulptury, kresby, umělecké předměty

mušle atd. Jméno Jordaensovo měl obraz již v starém inventáři a srovnání s vídeňským obrazem mistra, znázorňujícím rovněž sbírku, potvrzuje toto pojmenování. Na plátně. 52×40.

Obr. 48. Franz Leux. Vilém markrabě Bádenský.

148. (Inv. 341.)

G. Thomas.*) U lékaře. Ve světnici naplněné alchymistickými přístroji a jinými předměty, sedí lékař s velkou knihou na kolenou a dívá se do phioly, kterou si přinesly dvě děti. Vedle něho stojí stará, škaredá žena, v pozadí pracují jeho pomocníci nebo žáci. Dole, uprostřed signatura:

G. THOMAS. FECIT Na plátně. 45×56. (Obr. 49.)

*) Jak již Frimmel naznačil (Geschichte der Wiener Gemäldesammlungen, str. 22.), není tento Thomas totožný s Janem Thomasem, dvorním malířem ve Vídni.

149. (Inv. 342.)

Týž mistr. U milovníka umění. Ve světnici, která je naplněna uměleckými předměty, sedí sběratel a prohlíží kresby. Kolem něho prohlížejí různé osoby umělecké předměty nebo je okreslují. S touž signaturou a téže velikosti, jako předešlý obraz.

150. (Inv. 267.)

Jan Thomas. Císař Leopold I. Poprsí v životní velikosti. V černém oděvu s bílým ležacím límcem. Dle starého inventáře pochází obraz z r. 1664. Na plátně. 82×97.

Obr. 49. G. Thomas. U lékaře.

151. (Inv. 215.)

Hollandský mistr. Vilém markrabě Bádenský (1593—1677). Poprsí v životní velikosti. V šedém, stříbrem vyšívaném šatě s červenou šerpou na prsou a bílým krajkovým límcem. Dle starého nápisu na zadní straně obrazu je portret od Samuela van Hoogstraeten, což je omyl. Na plátně. 60×64. (Obr. 50.)

152. (Inv. 694.)

Mathys van Helmont. Selská scena. Před venkovskou hospodou hrají sedláci v koule. Dole signatura: M. v. Hellmont f. Dobrý obraz tohoto žáka Teniersova. Na plátně. 97×108.

153. (Inv. 695.)

Theodor van Apshoven. Selské posvícení. Před stodolou obveselují se sedláci různým způsobem. Dudák stojící na sudu jemu hraje,

někteří tancují, jiní popíjejí a u některých již se dostavují následky pití. Na malé lavičce uprostřed je signatura T. Abshofen. Na plátně. 115 × 169. (Obr. 51.)

Obr. 50. Hollandský mistr. Vilém markrabě Bádenský.

154. (Inv. 678.)

Gillis Neyts. Horská krajina. Skupina stromů, na levo potok, v pravo silnice a na ní paní, jedoucí na mezku a několik mezků s náklady, provázených poháněči. V pravo dole signatura G neyts · f · 1648 Na plátně. 62 × 48.

155. (Inv. 778.)

Peter van Bredael. Výroční trh. Obraz pochází z r. 1664. Na plátně. 88 × 69.

156. (Inv. 659.)

Hermann van Swanevelt. Večerní krajina. V pravo skupina stromů, v levo horské údolí se stádem a pastýřem. Krásný obraz s charakteristickým žlutofialovým tonem v pozadí. Na dřevě. 43 × 69.

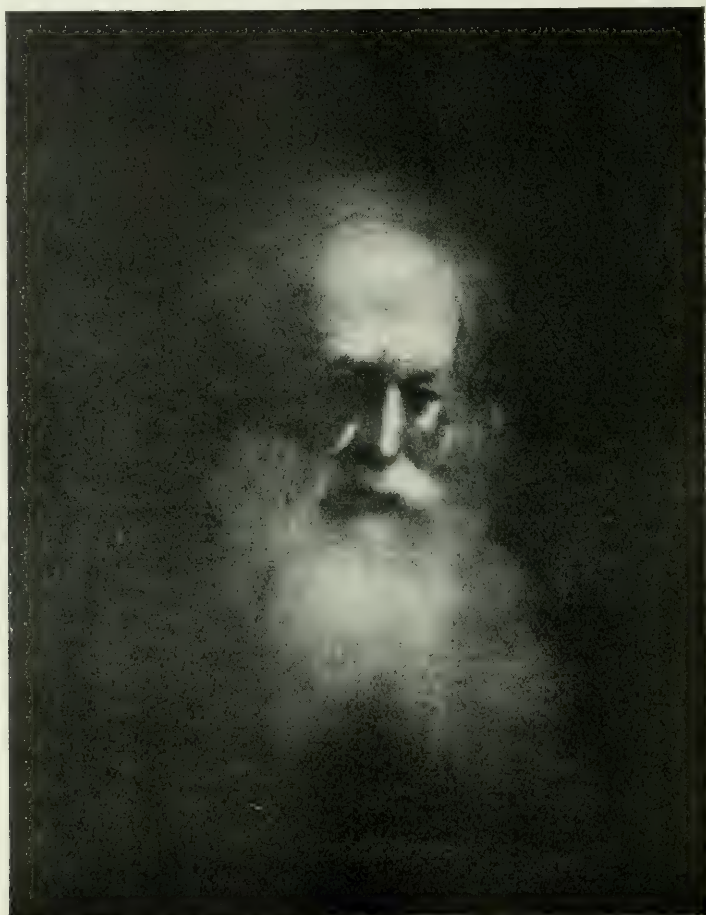

Obr. 51. Theodor van Apshoven. Selské posvícení

Obr. 52. Caspar Netscher. Hedvika Augusta falckraběnka Sulzbašská.

157. (Inv. 686.)
Joos van Graesbeeck. V selské krčmě. Sedláci sedí okolo stolu a pijí ze džbánu. Dudák jim hraje a zpívá, v pozadí krmí pacholek vepře. Dole signatura J. Graesbeeck fec. Na dřevě. 38×48.

Obr. 53. Christoph Paudiss. Starý muž.

158. (Inv. 319.)
Gerard Dou. Zelinářka. Pod otevřeným podloubím kupuje děvčátko u zelenářky jablka, vedle ní stojí žebrák. V pozadí výhled na ulici. Stará kopie nebo replika obrazu v Mnichovské pinakothece. Na dřevě. 57×46.

159. (Inv. 355.)
Christoph Paudiss. Starý muž s bílým vousem. Poprsí v životní velikosti. Jen hlava je patrná, ostatní splývá téměř úplně s temným pozadím. Na plátně. 56×72. (Obr. 53.)

Klaas Molenaer. Krajina.

160. (Inv. 356.)

Týž mistr. Starý muž s bílým vousem. Poprsí v životní velikosti. Znázorněný je oděn červeným pláštěm. Pendent k předešlému.

161. (Inv. 369.)

Klaas Molenaer. Hollandská ves. Na pravo řada domků mezi stromy, v pozadí kostelní věž, na levo kaluž. Před domky různí vesničané. Obraz byl koupen r. 1682 ve Vídni. (Archiv G. 17.) V levo dole signatura: K. Molenaer 1671. Na plátně. 53×40. (Tab. VI.)

162. (Inv. 236.)

Caspar Netscher. Hedvika Augusta falckraběnka Sulzbašská (1650—1681). Poprsí v malém formátu. V bílých šatech, s modrým zlatem vyšívaným přehozem na ramenou a vlasem na ramena spadajícím. Na zadní straně obrazu starý nápis, dle něhož autorem tohoto krásného portretu je Netscher, což sloh potvrzuje. Na plátně. 28×33. (Obr. 52.)

163. (Inv. 235.)

Týž mistr. Amalie Sofie falckraběnka Sulzbašská, sestra předešlé (1651—1728). Obraz je pendentem k předešlému. Znázorněná má zelené vystřižené šaty s červeným přehozem.

164. (Inv. 348.)

Vitringa Wigerus. Přístav. Na břehu opevněné město, v přístavu pod ním ležícím mnoho lodí. Na zadní straně obrazu starý nápis: Vitringa. Na plátně. 85×51.

165. (Inv. 717.)

Hollandský mistr 17. st. Přístav. Na plátně. 62×47.

166.—167. (Inv. 682, 683.)

Monogrammista I. D. C. Zátiší. Ve světnici leží různé měděné a hliněné nádoby. V levo dole signatura $\frac{\text{I. D. C.}}{\text{F.}}$ Mistr směru hollandských genristů 17. století. Na plátně. 56×47.

168. (Inv. 669.)

Jan van Biken. Římský ovocný trh. U kašny, která se opírá o zříceniny římského vodovodu, sedí prodavačky ovoce. Jakási paní kupuje ovoce a mladík napájí koně. Dole signatura: Jan van Biken fecit 1689. Na plátně. 79×56.

169.—172. (Inv. 690—693.)

Pieter Rijsbrack a Johann Peter Gillemans. 4 obrazy. Zátiší. V krajině malované od Rijsbracka jsou umístěny různé plody a zeleniny malované od Gillemanse. Na všech čtyřech obrazích je dvojí signatura: P. Rysbrack a J. P. Gillemans. Na plátně. 83×66. Bad.

173. (Inv. 340.)

Peter van Bloemen. Tři koně. Před chalupou nebo venkovskou hospodou stojí tři koně, jimž vozataj upevňuje opratě.

Poblíž stojí mrzák s berlí. V levo dole signatura: P. V. B.
Na dřevě. 22×23. (Tab. VII.)

174. (Inv. 339.)

Týž mistr. Před kovárnou. Jezdec dává před kovárnou pobíjeti koně. Pendent k předešlému s touž signaturou. Na dřevě. 22×23.

175. (Inv. 334.)

Vlamský marinista z konce 17. st. Scena ze života císařovny Pulcherie. V popředí sedí opřena o strom mladá žena, držíc v pravé ruce lebku. Mladý vojín, který v levé ruce drží hada, spěchá k této ženě a béře ji za ruka. V pravo v pozadí žne žena obilí, v pravo podává císařovna mladému vojínovi ruku. Nad scenou objevuje se císařovna v oblacích obklopena svatými. Na mědi. 30×24.

176—179. (Inv. 442—445.)

Vlámský malíř z konce 17. st. Dekorativní obrazy znázorňující amoretty mezi květinami a ovocem. Na plátně. 197×156.

180.—182. (Inv. 779—781.)

Nicolaes van Verendael. Opice a kočky oblečené za pány a dámy provádějí v jednom obraze souboj, v druhém sedí při hostině, v třetím baví se v loďkách na vodě. Na dřevě. 107×67.

183. (Inv. 708.)

Jean Thuilliers. Krajina. Na pokraji háje cesta, při níž sedí pastýř a pastýřka v antickém kostumu. V pozadí vede most přes vodu a za vodou město na kopci. Dole signatura: G. Thieullieur 1693. Na plátně. 78×65.

184. (Inv. 770.)

Týž mistr. Horská krajina se starověkými zříceninami, v níž bakchantky provádějí tance. Dle starého inventáře z téhož roku, jako předešlý obraz. Na plátně. 57×42.

185. (Inv. 362.)

H. van der Moirou. Bitva. V rovině na úpatí hor bojují křesťané a Turci. Oblaky kouře a prachu zahalují bojiště. V pravo dole signatura

H. vander Moiron Na mědi. 55×39.

186. (Inv. 380.)

Týž mistr. Bitva. Zuřivý boj mezi křesťany a Turky. Turci utíkají a vrhají se do řeky. Táž signatura. Pendent k předešlému.

187. (Inv. 363.)

Týž mistr. Válečná scena. Vojáci táhnou vsí a cestou vraždí a loupí. Táž signatura. Pendent k předešlým.

188. (Inv. 381.)

Týž mistr. Válečná scena. Vojáci loupí a pálí ve vsi. Táž signatura. Pendent k předešlým.

Tab. VII.

Petr van Bloemen. Tři koně.

Český mistr 15. století. Části skládacího oltáře.

189. (Inv. 335.)

Jan Peeter Bredael Ml. Výstřel z děla. Na pahorku odpalují dělostřelci dělo, proti útočící jízdě. Na mědi. 15×20.

190. (Inv. 336.)

Týž mistr. Válečná scena. Na úpatí skály bojují jezdci. Pendent k předešlému.

191. (Inv. 366.)

Josef Franz Nollekens. Zátiší. Různá na zemi ležící zvěř. Zajíci, kachny, divoký holub, sluka, malí ptáčci. Dole signatura. Na mědi. 20×25.

INOLS

192. (Inv. 367.)

Týž mistr. Zátiší podobného obsahu jako na předešlém obrazu, k němuž je tento obraz pendentem.

193. (Inv. 368.)

Vlámský manirista 18. st. Allegorický sujet. V jarní krajině putti provozují tance, hrají na hudební nástroje, vznášejí se ve vzduchu sypajíce květy na zem. V pravo sedí žena, k níž se tulí dvě děti a dívá se smutně na veselý rej. Dobrý obraz směru Adriana van der Werft. Na mědi. 57×42.

Němečtí a rakouští mistři.

194. (Inv. 169.)

1. Český mistr 15. století. Čtyři tabule po obou stranách malované, které tvořily asi původně křídla skládacího oltáře. Nyní jsou jedním rámem spojeny. Na obou stranách jsou stojící postavy světců, a sice na levé straně na zlatém pozadí, na zadní straně na tmavé hvězdami poseté půdě, která však, jak se zdá, pochází z pozdější restaurace. Na zlatém pozadí jsou znázorněni sv. Bartoloměj, sv. Jan Křtitel, sv. Václav a sv. Vojtěch, na hvězdnaté půdě sv. Pavel, sv. Jan Evangelista, sv. Petr a sv. Matěj. Původně byly tyto obrazy v kostele ve Vlněvsi, odkudž byly r. 1847 do Roudnice přinešeny. Na dřevě. Velikosť jednotlivých tabulí 47×65. (Tab. VIII.)

195. (Inv. 333.)

Saský mistr z druhé polovice 15. století. Sv. Kateřina. Před kamenou rampou, s dvěma sloupy stojí světice v modním, červeném, zlatem pošívaném oděvu, s korunkou na hlavě a mečem v pravici. U jejich nohou kolo. Na dřevě. 40×57.

196. (Inv. 712.)

Bernhard Strigel. Portret. Poprsí v malém formátu. Znázorněný muž v prostředních letech s černým plnovousem a dlouhým, na ramena

padajícím vlasem. Je oděn v červený kabát a v černý, hnědou kožešinou vroubený plášť. Na hlavě má černý klobouk ozdobený znakem a kolem krku zlatý řetěz. Pozadí je zelené. Na dřevě. 29×41. Bad. (Tab. IX.)

197. (Inv. 320.)

Lukas Cranach. Madonna s Ježíškem, sv. Kateřinou a sv. Barborou. V krajině, s pohledem do dálky, leží na skále hrad, který připomíná Andělský hrad v Římě. Na úpatí skály sedí Madonna s Ježíškem, po pravici klečí sv. Barbora označená věží vedle ní stojící, na levo sedí sv. Kateřina čtoucí v knize a s mečem a částí kola u nohou, na níž je signatura Obraz je dobře uchován. Je jmenován v inventáři Marie Anny. markraběnky Bádenské. Na dřevě. 60×87. Bad. (Obr. 54.)

198. (Inv. 322.)

Týž mistr. Stará kopie nebo replika obrazu Kranachova v Mnichovské pinakotéce znázorňujícího cizoložnou ženu. (Jiná replika téhož obrazu v Germánském museu v Norimberce.) Na dřevě. 120×72. Bad.

199. (Inv. 156.)

Napodobitel Cranacha. Útěk do Egypta. V krajině horami, uzavřené, s vískou ve středním plánu, jede Marie s Ježíškem na oslu. kterého vede Josef. Na stromovém kmenu v popředí letopočet 1550. Od lokálního saského nebo českého mistra, který nápodobil Kranacha, Na dřevě. 96×92.

200. (Inv. 858.)

Malíř směru Jiřího Pencze. Charitas Romana. Ve sloupové síni sedí Martia v zelených spodních, modrých svrchních šatech a se žlutým šátkem na hlavě a kojí otce před ní klečícího v modrém šatě se žlutými rukávy. V pozadí dívá se žalářník zamřížovaným oknem do žaláře. Na pozadí nápis: MARTIA ROMANA Q . MARTII FILIA . Obraz je jmenován v seznamu obrazů Marie Anny, markraběnky Bádenské. Na dřevě. 88×62. Bad.

201. (Inv. 379.)

Christoph Schwarz. Ecce homo. Uprostřed obrazu Christus sedící na balvanu a obklopen posmívajícími se mu židy. Je to noční scena jedinou svítilnou osvětlená. Tento střed obrazu je obklopen malovaným rámem, na němž je znázorněn Bůh Otec v oblacích, evangelisté, smrť a ďábel, ukřižování a vzkříšení. Na mědi. 27×34.

202. (Inv. 250.)

Rakouský mistr 16. st. Ferdinand I. Celá postava v životní velikosti. Císař v posledních letech znázorněný v černém oděvu s černým pláštíkem a černým baretem stojí v síni, v jejímž pozadí visí koberec, vedle něhož se otvírá výhled do krajiny. V pravé ruce drží císař listinu. Na plátně. 76×90. Pern.

Bernhard Strigel. Portret.

Obr. 54. Lukas Cranach. Madonna s Ježíškem a dvěma světicemi.

203. (Inv. 34.)

Monogramista HK. Ladislav Popel z Lobkovic na Zbirově (1547—1609, komorní president známý z tak zv. povstání Jiřího z Lobkovic). Celá postava v životní velikosti v bílém, zlatem vyšívaném španělském oděvu. Nahoře nápis: ÆTAT. SVÆ XXXIII. ANNO MDLXX. Doleji monogram HK 1570. Tento monogram vztahuje se snad na Cranachova žáka Hans Krolla, od něhož dosud byly známy jen rytiny. Na plátně. 82×190.

204. (Inv. 31.)

Týž mistr. Magdalena z Lobkovic, rozená hraběnka Salmová (od r. 1565 manželka Ladislava z Lobkovic † 1607). Celá postava v životní velikosti, v bílém, zlatem vyšívaném spodním a černém svrchním oděvu s rukávy ze zlatého brokatu. Na hlavě má černý baret se zlatými ozdobami a na krku těžký řetěz s křížem. Nahoře nápis: ÆTAT. SVÆ XXII ANNO MDLXX MAGDALENA DE LOBKOWITZ COMITIS SALMIS ET NEVBVRGATINVM. Dole monogram HK 1570. Na plátně. 80×185.

205. (Inv. 68.)

Týž mistr. Adam z Dietrichšteina (1527—1596). Poprsí v životní velikosti. V černém oděvu s bílým límcem. Pravou rukou opírá se o stůl s červenou pokrývkou. Na tmavém pozadí nahoře nápis: ADAM DE DITRICHSTAN. Na plátně. 75×91.

206. (Inv. 87.)

Týž mistr. Alžběta hraběnka Salmová, roz. Thurczo. Znázorněná ke kolenoum v životní velikosti. V černém oděvu s bílými rukávy a bílým límcem a s perlemi kolem krku stojí znázorněná v komnatě, z níž se otvírá oknem pohled do krajiny. V levé ruce drží rukavice, pravou opírá se o stůl s červenou pokrývkou, na němž leží růže a zlatá krabice. Na okenním rámu dlouhý nápis, dle kterého byl obraz malován r. 1569. Na plátně. 91×107.

207. (Inv. 178.)

Týž mistr. Marketa vévodkyně de Cardona, manželka Adama Dietrichšteina (1555—1609). Celá postava v životní velikosti. V černém obleku, bílými stuhami a bohatě klenoty zdobeném, stojí znázorněná v sloupové síni. V levém rohu nahoře nápis D. MARGARITA DE CORDONA. Na plátně. 91×177.

208. (Inv. 194.)

Týž mistr. Jan Hofmann z Grünbühelu a Střechova, nejvyšší hofmistr ve Štýrsku a maršálek v Rakousích. Celá postava v životní velikosti.

Obr. 55. Monogramista HK. Jaroslav z Pernštejna.

V dlouhém černém, hnědou kožešinou vroubeném plášti. V levo nahoře nápis VERA JOHANN . OFFMANN . LI . BARONIS EFIGIES AETATIS SVAE LXVIII . ANN . SAL . NO . MDLVIII. Na plátně 84 × 174. Pern.

209. (Inv. 794.)

Týž mistr. Jaroslav z Pernšteina. Celá postava v životní velikosti. Znázorněný v černém oděvu, stojí v komnatě, jejímž oknem se otvírá

pohled do krajiny. V levo signatura HK 1567. Na plátně. 91×190. Pern. (Obr. 55.)

210. (Inv. 793.)
Týž mistr. Portret neznámé paní. Celá postava v životní velikosti. Na plátně. 91×190. Pern.

211. (Inv. 468.)
Český mistr prvé pol. 16. století. Marie, manželka Václava Adama, vévody z Těšína, roz. z Pernšteina (zemř. 1566), stojí znázorněna až ke kolenoum v síni před záclonou v černém, zlatem vyšívaném šatě se žlutými rukávy. Na plátně. 76×122. Pern.

212. (Inv. 475.)
Jakob Seisenegger. Vratislav z Pernšteina. Až ke kolenoum v životní velikosti. Znázorněný stojí vedle pilíře před brokátovou oponou v černém, bohatě vyšívaném šatě s černým, bílou kožešinou vroubeným pláštěm na ramenou. V levo na pilíři signatura 1558. Na plátně. 85×135. Pern. (Tab. IX.)

213. (Inv. 452.)
Týž mistr. Jiný portret Vratislava z Pernšteina. Až ke kolenoum v životní velikosti. V červeném ornatu rytíře řádu zlatého rouna. Na plátně. 93×115. Pern.

214. (Inv. 180.)
Týž mistr. Bertold z Lipé, nejvyšší maršálek království Českého. Až ke kolenoum, v životní velikosti. V černém šatě s bílou krajkou kolem krku a rukávů, stojí znázorněný před sloupem, jehož patka je ozdobena reliefem. Pravou rukou opírá se o červeně pokrytý stůl, levou klade na rukověť kordu. Na pravém okraji obrazu strom, na kterém visí na větvi černý baret. Nahoře nápis: BERTOLDVS A LIPA R. BOHEMIAE MARESCALCVS AETATIS SVAE XLV. ANN . MDLXX. Na plátně. 98×118. Pern.

215. (Inv. 471.)
Týž mistr. Vilém z Rožmberka v mladém věku. Celá postava v životní velikosti. V černém oděvu stříbrem vyšívaném, s černým baretem na hlavě. Na plátně. 102×205. Rožm.

216. (Inv. 803.)
Týž mistr. Marie, manželka Václava Adama z Těšína, roz. z Pernšteina (zemř. 1566). Celá postava v životní velikosti před zelenou oponou, žlutém, perlemi pošitém spodním a černém svrchním šatě a s černým baretem na hlavě. V levé ruce drží znázorněná rukavice. Nahoře v levém rohu táž signatura jako na obrazu č. 212. (bez letopočtu). Na zadní straně obrazu je letopočet 1550. Na plátně. 83×184. Pern. (Obr. 56.)

Jakob Seisenegger. Vratislav z Pernsteina.

217. (Inv. 225.)
Hans Schöpfer. Albrecht vévoda Bavorský (1528–1579). Celá postava v životní velikosti. Vévoda v černém obleku a černém plášti se

Obr. 56. Jakob Seisenegger. Marie Těšínská roz. z Pernštejna.

řádem zlatého rouna kolem krku, stojí před brokátovou, červenou a zlatou záclonou. V levé ruce drží jakýsi klenot, pravou klade na rukověť meče. V pravém rohu nahoře je nápis ALBER. D. BAVAR. 1563, v levém rohu dole signatura . Na plátně. 110×200. Pern. (Obr. 57.)

Obr. 57. Hans Schöpfer. Albrecht vévoda Bavorský.

218. (Inv. 230.)

Týž mistr. Anna, manželka předešlého, dcera císaře Ferdinanda I. (1528—1587). Celá postava v životní velikosti. V červeném, zlatem a červeně zdobeném šatě, s černým baretem na světlých vlasech, stojí znázorněná v komnatě před červenou a zlatou brokátovou oponou. Pravou rukou béře jablko se stolu červeně pokrytého. V levo dole táž signatura, jako na předešlém obrazu. Táž velikost. Pern.

219. (Inv. 39.)

Mistr Lobkovických portretů. Bohunka z Lobkovic, roz. z Rožmberka (nar. 1536, od r. 1556 manželka Jana Mladšího z Lobkovic). Celá postava v životní velikosti. Znázorněná v mladém věku stojí v sloupové síni, má tmavočervený brokátový šat; v pravici drží růži. Malíř je patrně český mistr, který vyšel ze směru Cranachova, ale je též pod vlivem benátských a španělských portretů. Mimo Roudnici je od něho portret č. 507 v obrazárně Rudolfina. Na plátně. 101×200. Rožm.

220. (Inv. 40.)

Týž mistr. Anna z Lobkovic, manželka Oldřicha Felixe z Lobkovic, roz. z Hradce († 1604). Až ke kolenoum v životní velikosti. Znázorněná v černém šatě s bílým velkým límcem a bílým šátkem na hlavě, opírá se pravicí o stůl, na kterém stojí psík. Na plátně. 83×106.

221. (Inv. 41.)

Týž mistr. Ladislav III. z Lobkovic (1566—1621). Poprsí v životní velikosti. Znázorněný mladší muž v černém oděvu s bílou krajkou kolem krku. Na plátně. 50×63.

222. (Inv. 43.)

Týž mistr. Dvě dcery Ladislava ml. z Lobkovic v dětském věku. Až ke kolenoum v životní velikosti. Mají bílé, zlatem a perlami vyšívané šatečky s černými rukávy a bílým límcem. Dle starého inventáře pochází obraz z r. 1580 a znázorněné byly tehdá 8 a 11 let staré. Na plátně. 84×102.

223. (Inv. 45.)

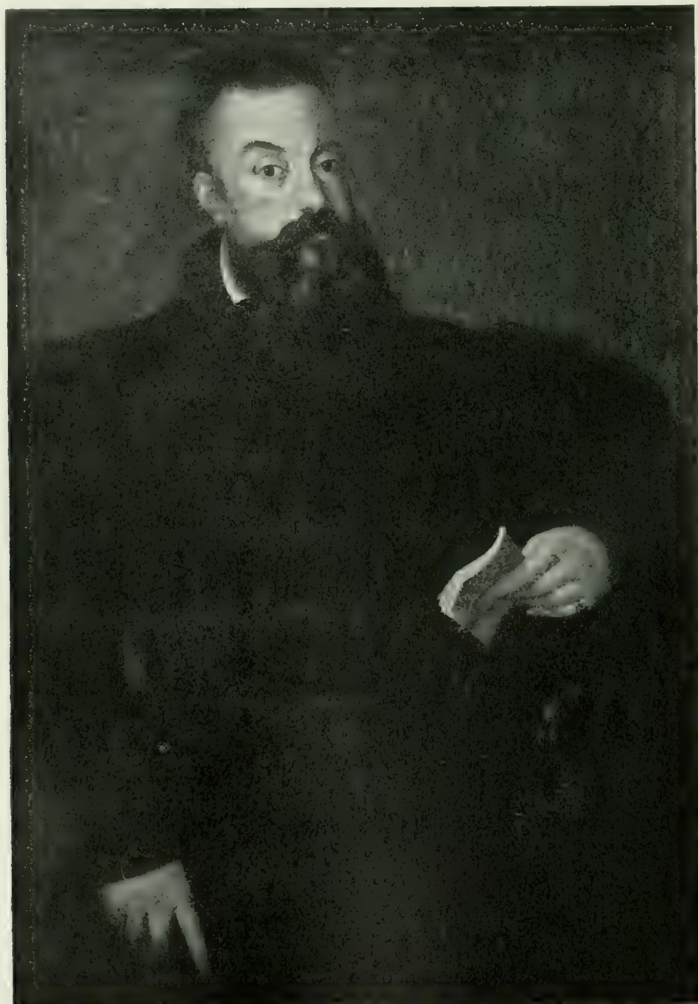
Týž mistr. Jan Mikuláš z Lobkovic (zemř. 1613). Celá postava v životní velikosti. Znázorněný mladý muž stojí v síni před oponou. Má úplně černý šat, pravicí opírá se o bok, levici klade na kord. Na levé straně stůl s červenou pokrývkou. Na plátně. 102×214.

224. (Inv. 48.)

Týž mistr. Marie Magdalena, hraběnka Trčková, roz. z Lobkovic, zasn. r. 1588 s Janem Rudolfem, hrab. Trčkou. Celá postava v životní velikosti. V černém, zlatem vyšívaném šatě s vysokým bílým límcem. Pravicí opírá se o stůl červenou pokrývkou pokrytý, v levici drží šátek. Na plátně. 92×170.

225. (Inv. 384.)

Týž mistr. Ladislav II. Popel z Lobkovic (zemř. 1584). Až ke kolenoum v životní velikosti. Znázorněný starší muž v černém oděvu, opírá se o stůl zeleně pokrytý. V levé ruce drží dopis. Na plátně. 78 × 115. (Obr. 58.)

Obr. 58. Mistr Lobkovických portretů. Ladislav II. Popel z Lobkovic.

226. (Inv. 38.)

Kopie 17. století podle obrazu mistra Lobkovických portretů. Václav Popel z Lobkovic (padl 1596). Znázorněn až ke kolenoum. V životní velikosti. Má široké červené kalhoty a brnění na prsou. Pravici klade na přilbu vedle něho stojící. Na plátně. 115 × 100.

227. (Inv. 141.)

Mistr pánů z Rožmberka. Vilém z Rožmberka. Celá postava v životní velikosti. Znázorněný v černém oděvu s bílým krajkovým límcem a řádem zlatého rouna kolem krku, stojí v komnatě zelenou oponou rozdělené vedle stolu s červenou pokrývkou. V levé ruce drží rukavici, pravou

Obr. 59. Mistr pánů z Rožmberka. Vilém z Rožmberka.

klade na kord. Nahoře je nápis: WILHELMVS DE ROSENBERG 1589. Malíř vyšel asi ze saské školy, je již pod vlivem cinquecentistických portretů italských a celkově umělec podobného rázu a quality jako Seisenegger. Poněvadž maloval všecky Rožmberské portrety v Roudnici a sice v různých dobách a jen ty, byl asi dvorním malířem Rožmberským. Na plátně. 130 × 187. Rožm. (Obr. 59.)

228. (Inv. 145.)

Týž mistr. Petr Vok z Rožmberka v mladém věku. Celá postava v životní velikosti. Stojí vedle pilíře, v černém, zlatem vroubeném šatě,

s baretem, péry zdobeném na hlavě. V levé ruce drží rukavice, pravou klade na rukověť meče. Podle nápisu na zadní straně, pochází obraz z r. 1552. Na plátně. 92×184. Rožm.

229. (Inv. 140.)

Týž mistr. Vilém z Rožmberka v mladém věku. Celá postava v životní velikosti. Znázorněný stojí v černém, zlatem zdobeném šatě, s krátkým, kožešinou vroubeným pláštíkem na ramenou a černým baretem na hlavě, v komnatě vedle stolu se zelenou pokrývkou, na němž leží různé skvosty a jakýsi dopis. V pravé ruce drží rukavice. Dle nápisu na zadní straně pochází obraz z r. 1552. Na plátně. 88×190. Rožm.

230. (Inv. 143.)

Týž mistr. Bohunka z Rožmberka (provd. roku 1556 za Jana Ml. z Lobkovic, zemř. r. 1557). Celá postava v životní velikosti. Stojí v komnatě, má černý šat s bíle zdobenými rukávy, zlatý šperk kolem krku a baret na hlavě. Podle nápisu pochází obraz z r. 1554. Na plátně. 93×190. Rožm.

231. (Inv. 146.)

Týž mistr. Eva z Rožmberka, sestra předešlé (prov. r. 1554 za Mikuláše Zriniho, po jeho smrti 1566 za Pavla hrab. Gassoldo, zemř. 1591). Znázorněna v celé postavě, v životní velikosti, ve stejném šatě a téhož roku jako předešlá. Na plátně. 97×185. Rožm.

232. (Inv. 147.)

Týž mistr. Alžběta z Rožmberka, sestra předešlé (provd. r. 1554 za Jindřicha ze Švamberka, zemř. r. 1576). Znázorněna v celé postavě v životní velikosti; ve stejném šatě a téhož roku jako předešlá. Táž velikost.

233. (Inv. 149.)

Týž mistr. Joachim z Hradce. Celá postava v životní velikosti. V černém oděvu s černým, kožešinou vroubeným pláštíkem na ramenou a řádem zlatého rouna kolem krku. V levé ruce drží rukavice, pravou se opírá o stůl s červenou pokrývkou, na němž stojí hodiny. V levém rohu nahoře nápis: IOACH . DE N . DOMO SVPR . R . B . CANCELA-RIVS. Na plátně. 99×180. Rožm.

234. (Inv. 176.)

Týž mistr. Anna markraběnka Bádenská, třetí manželka Viléma z Rožmberka. Celá postava v životní velikosti. V bílém, zlatem vyšívaném spodním a černém, svrchním, bohatě šperky zdobeném šatě. Stojí v komnatě, v levé ruce drží šátek a modlitební knihu, pravou opírá se o červeně pokrytý stůl, na němž leží psík. V pozadí zelená opona. Na plátně. 142×200. Rožm.

235. (Inv. 121.)

Týž mistr. Portret neznámé dámy. Až ke kolenoum v životní velikosti. V černém šatě se zlatem vyšívanými rukávy, zlatým řetězem kolem krku a čepečkem na hlavě. Na plátně. 88×79. Rožm.

Bartolomeus Spranger. Zdeněk Vojtěch kníže z Lobkovic.

236. (Inv. 150.)

Mistr Petra Voka. Petr Vok z Rožmberka. Celá postava v životní velikosti, v černém oděvu s bílým límcem. Levou ruku na rukověti kordu, pravou opírá se o stůl s červenou pokrývkou. V levem rohu nahoře nápis: AETATIS SVAE 40, ANNO 1580. Tento obraz je malován od jiného malíře než předešlé portrety Rožmberské a sice od dobrého mistra, u něhož je úplně ještě nesetřen vliv školy Cranachovy. Na plátně. 93×190. Rožm.

237. (Inv. 151.)

Týž mistr. Kateřina z Ludanic, manželka předešlého. Celá postava v životní velikosti. Rovněž v černém, jen bílým límečkem zdobeném šatě, pravicí opírá se o červenou lenošku. V levém rohu nahoře nápis: AETATIS SVAE 40, ANNO 1580. Na plátně. Téže velikosti jako předešlý obraz. Rožm.

238. (Inv. 125.)

Mistr r. 1590. Portret neznámé dámy. Až ke kolenoum v životní velikosti. Znázorněná paní v prostředních létech v bílém, žlutě proužkovaném spodním a černém svrchním šatě, s těžkými zlatými řetězy kolem krku a čepečkem na hlavě, stojí před zelenou záclonou. Na pozadí nápis: ANNO 1590. Malíř je mistr téhož směru, jako mistr pánů z Rožmberka. Na plátně. 90×115.

239. (Inv. 474.)

Český mistr z konce XVI. století. Eva Eusebie z Lobkovic. Poprsí v malém formátu. Na dřevě. 15×15.

240, 241. (Inv. 364, 365.)

Tyrolský mistr druhé polovice XVI. století. Dva dámské portrety. Poprsí v zmenšené míře dvou mladých dam, v tmavém, zlatem zdobeném šatě s bílým límečkem a šňůrami perel kolem krku. Jedna z nich má perlami pošitý čepeček na hlavě, druhá má ve vlasech diademovou ozdobu s velkým drahokamem. Kdo jsou znázorněné dámy, není známo Obrazy, stojící pod vlivem Tizianových portretů, připomínají práce malířů na dvoře arcivévody Ferdinanda Tirolského. Na plátně. 22×27. (Obr. 60.)

242. (Inv. 385.)

Bartolomeus Spranger.[1]) Zděněk Vojtěch, kníže z Lobkovic (1568—1628). Poprsí v životní velikosti. V černém oděvu s bílým límcem a řetězem kolem krku. Na plátně. 45×60. (Tab. XI.)

243. (Inv. 373.)

Hans von Achen. Poprsí smějících se sedláků. Široce a dobře malováno v živých barvách. Že Hans von Achen obrazy toho druhu maloval a v nich se zvláště vyznamenal, dotvrzuje Dlabač. Jeden z nich se zachoval ve dvorním museu ve Vídni, jiný v arcibiskupské galerii v Kroměříži. Na dřevě. 22×31. (Obr. 61.)

---

[1]) Spranger maloval rovněž pro tchyni Zděnka z Lobkovic, jak vysvítá z dopisu Sprangerova, datov. z Prahy ze dne 20. pros. 1586 v Roudnickém archivu (G. 17).

Obr. 60. Tyrolský mistr druhé polovice XVI. století. Portret neznámé dámy.

Obr. 61. Hans von Achen. Smějící se sedláci.

Obr. 62. Hans von Achen. Krištof ml. z Lobkovic.

244. (Inv. 473.)

Týž mistr. Portret Krištofa ml. z Lobkovic, nejvyššího hofmistra (1549—1609). Poprsí v ovalu v malém formátu. Znázorněný v černém šatě s bílým límcem okolo krku, v pravici drží klíč. V oválovaném, malovaném rámu s nápisem: 'CHRISTOPHORVS POP . BARO A LOBCOVIEZ SA . CA . MIS . RVDOLPHI II . ROM . IMP . PRIMVS CVBICVLARIVS ET CONSILIARIVS. Dole signatura: HANS V. ACHEN. Na mědi. 13×16. (Obr.62.)

245. (Inv. 326.)

Alexander Mayr. Venkovské šlechtické sídlo. Uprostřed velký dvůr, na němž se prohání dobytek a drůbež. V pozadí stáje. Ze dvora jde se v levo do zahrady, v pravo přes most do panského obydlí. Dva šlechtici a vůz s obilím vjíždějí do dvora. Kolem kopcovatá krajina. Dole uprostřed signatura AM. Na mědi. 52×42.

Obr. 63. Německý mistr směru malířů na dvoře Rudolfa II. Ursula hraběnka Nassau-Katzenelbogen.

246. (Inv. 239.)

Německý mistr směru malířů na dvoře Rudolfa II. Jan Ludvík hrabě Nassau-Katzenellenbogen. Poprsí skorem v životní velikosti. V černém, zlatem vyšívaném oděvu, s vysokým bílým límcem. Dle současného nápisu na zadní straně, pochází obraz z r. 1618. Na dřevě. 45×53. Nass.

247. (Inv. 240.)

Týž mistr. Ursula, manželka předešlého, roz. hraběnka Lippe. Pendent k předešlému obrazu. V červených, zlatem vyšívaným šatech, s velkým krajkovým límcem a červeným pérem ve vlasech. Na dřevě. Nass. (Obr. 63.)

248. (Inv. 153.)
Abel Stimmer. Kopie Madonny sv. Lukáši přičítané, jež se chová v Sta Maria Maggiore v Římě. Na pozadí nápis: EFFI . DI . S . MARIA SEC . LA PITTVRA DI S . LVCA CHE SI RITROVA IN ROMA IN S . M . MA . FAT . PER ABEL STIMMER . Na plátně. 62 × 88 Bad.

Obr. 64. Český mistr z počátku XVII. století. Kateřina Křinecká z Ronova.

249—255. (Inv. 455—461.)
Český mistr z počátku XVII. st. Řada portretů členů rodu Lobkovického a rodů spřízněných. V malém formátu, znázornění malováni až ke kolenoum, od neznámého nejspíše českého mistra, jenž stojí hlavně pod vlivem současných německých a nizozemských malířů. Portretovaní jsou: 455: Jan

Popel z Lobkovic († 1469), 456: Jan ml. z Lobkovic na Týnici (1510—1570), 457: Jan z Lobkovic na Točníku (1520—1596), 458: Ladislav II. Pope, z Lobkovic († 1584), 459: Johanka, manželka Jana z Lobkovic na Točníkul roz. Novohradská z Kolovrat, 460: Kateřina Křinecká z Ronova, roz. Mířkovská ze Stropčic († 1624), 461: Krištof ml. z Lobkovic na Pátku (1549—1609) podle obrazu inv. 473, jejž maloval Hans von Achen. Jedná se tedy přímo o rodinnou gallerii, která vznikla asi kolem r. 1625 dílem dle starších obrazů. Na papíru, jenž je napnut na plátně. 28×32. (Obr. 64.)

256. (Inv. 189.)

Mistr Alžběty Těšínské. Alžběta Těšínská, manželka Adama Václava, vévody Těšínského (zemř. 1601). Celá postava v životní velikosti. Vévodkyně stojí v šedých, stříbrem vyšívaných šatech, s velkým bílým límcem v komnatě, v levé ruce drží vějíř, pravou klade na stůl červenou pokrývkou pokrytý. Obraz je nejlepší Roudnickou prací malíře nejspíše rakouského, jenž nápodobuje díla španělských dvorních malířů. Na plátně. 110×190. Pern. (Obr. 65.)

257. (Inv. 142.)

Týž mistr. Portret neznámé paní. Celá postava v životní velikosti. Ve zlatem vyšívaném spodním a černém svrchním šatě s vysokým bílým límcem krajkovým, stojí znázorněná v komnatě před zelenou záclonou. V levé ruce drží vějíř, pravou opírá se o stůl s červenou pokrývkou. Na plátně. 118×196.

258. (Inv. 228.)

Týž mistr. Arcivévodkyně Marie Anna, dcera císaře Ferdinanda II., manželka Maximiliana, kurfiršta Bavorského (1610—1665). Poprsí skorem v životní velikosti. V červených, bohatě zlatem vyšívaných šatech s velkým krajkovým límcem. Na plátně. 56×72.

259. (Inv. 229.)

Týž mistr. Arcivévodkyně Cecilie Renata, sestra předešlé, manželka Vladislava, krále Polského (1611—1644). Poprsí v životní velikosti. V červených, vyšívaných šatech s velkým krajkovým límcem. Na plátně. 56×72.

260. (Inv. 237.)

Týž mistr. Sofie Saská, manželka kurfiršta Christiana, roz. markraběnka Braniborská (zemř. 1622). Poprsí v životní velikosti. V černých, stříbrem vyšívaných šatech s velkým krajkovým límcem Na plátně. 50×65. Rožm.

261. (Inv. 446.)

Týž mistr. Bibiana, manželka markraběte Františka Gonzagy Castiglione, rozená z Pernšteina. Poprsí v životní velikosti. V černém šatě s velkým bílým krajkovym límcem. Na plátně. 48×62. Pern.

262. (Inv. 36.)

Stará kopie dle téhož mistra. Benigna Kateřina z Lobkovic, manželka Viléma Popela z Lobkovic, zakladatelka Loretanského kostela

v Praze (1594—1653). Až ke kolenoum, v životní velikosti. V růžových a černých šatech, v levé ruce drží vějíř, pravou klade na knihu na stole ležící. Na plátně. 76×102.

Obr. 65. Mistr Alžběty Těšínské. Alžběta vévodkyně Těšínská.

263. (Inv. 37.)

Stará kopie dle téhož mistra. Anna, manželka Pavla Sixta Trautsona, rozená z Lobkovic. Až ke kolenoum, v životní velikosti. V zelených a černých šatech s velkým krajkovým límcem, pravou rukou opírá se o červeně pokrytý stůl. Na plátně. 85×102.

264. (Inv. 96.)

Rakouský mistr z r. 1648. Sofie šlechtična Loeblová, manželka hraběte Mikuláše Zriny-ho. Poprsí v životní velikosti, ovalní, v malovaném

rámu. V červeném, bílými krajkami a červenými stuhami ozdobeném, vystřiženém šatě a s perlami a červenými stuhami v černém na ramena spadajícím vlase. Na zadní straně obrazu je letopočet 1648. Malíř je nápodobitelem Rubensovým a van Dyckovým. Na plátně. 60×84.

265. (Inv. 91.)

Týž mistr. Marketa šlechtična Loeblová. Poloviční postava v životní velikosti. Znázorněná v žlutém, krajkami zdobeném šatě a s věnečkem z květů pomerančových v ruce, stojí před červenou oponou. V pozadí pohled do krajiny. Podle starého inventáře pochází obraz z r. 1649. Na plátně. 95×112.

266. (Inv. 108.)

Týž mistr. Anna Františka hraběnka Leslie, rodem hraběnka Dietrichsteinová, dvorní dáma císařovny Eleonory. Poprsí v životní velikosti, ovalní v malovaném rámu. V zeleném vyšívaném šatě s velkým, bílým krajkovým límcem a s perlami na krku a v hnědých na ramena spadajících kadeřích. Podle inventáře z r. 1649. Na plátně. 69×87.

267. (Inv. 154.)

Týž mistr. Adam hrabě Zriny v dětském věku. Celá postava v životní velikosti. Šestiletý košík v magnátském červeném oděvu stojí v krajině před červenou oponou. V levé ruce drží šíp a na levo vedle něho leží na zemi plášť a šavle. Na plátně. 178×185.

268. (Inv. 179.)

Týž mistr. Mikuláš hrabě Zriny, bán chorvatský († 1664). Otec předešlého. Poprsí v životní velikosti. Bán v červeném, magnátském oděvu drží v pravici válečnou sekeru. Na plátně. 75×94.

269. (Inv. 188.)

Týž mistr. Marie Alžběta hraběnka Cavriani. Znázorněná až ke kolenoum v životní velikosti. Je v bohatém zeleném fantastickém kostumu a v pravé ruce drží šíp. Jak z nápisu na zadní straně vyplývá, je hraběnka znázorněná jako Diana v kostumu, v němž se zúčastnila r. 1648 dvorní slavnosti v Praze. Na plátně. 116×162.

270. (Inv. 255.)

Týž mistr. Císař Ferdinand III. Poprsí v životní velikosti. V černém oděvu s velkým, bílým, ležatým límcem. Na plátně. 70×94.

271. (Inv. 259.)

Týž mistr. Císařovna Anna Marie, dcera Filippa III., krále Španělského, manželka Ferdinanda III. Poprsí v životní velikosti. Císařovna má černý vystřižený šat s bílým krajkovým límcem. Na plátně. 70×94. (Obr. 66.)

272. (Inv. 271.)

Týž mistr. Arcivévoda Karel Josef, syn Ferdinanda III. v dětském věku (nar. 1649). Celá postava v životní velikosti. As čtyřletý hošík v dlouhých fialových šatečkách s čepečkem na hlavě. Levou rukou opírá se o stůl, v pravé drží tulipán, kterým škádlí papouška. Na plátně. 107×129.

273. (Inv. 351.)

Johann Heinrich Schönfeldt. Kamenování sv. Štěpána. Mučedník leží v bílém oděvu na zemi, okolo skupiny židů zvedajících kameny. Noční osvětlení, z něhož jen tu a tam formy a barvy vybleskují. Na plátně. 68×93.

Obr. 66. Rakouský mistr z r. 1648. Císařovna Anna Marie.

274. (Inv. 357.)

Týž mistr. Smrt sv. Vavřince. Světec leží na rošti, před kterým klečí jeden z katů prohrabávající oheň. V pozadí druhý kat. Pendent k předešlému.

275. (Inv. 688.)

Josef Werner. Z hrobu vstání Krista. Nad otevřeným hrobem vznáší se Kristus, kolem leží spící žoldnéři. Na dřevě 56×43.

276. (Inv. 676.)

J. Mauch. Zátiší. Koš s rozličným ovocem. Označeno: J. Mauch f. ao 1652. Na dřevě 50×70. Bad.

277—285. (Inv. 221—224, 231—234, 269.)

Johann Andreas Tile. Serie portretů dle starších originálů jiných mistrů. Poprsí v malém formátu. Znázorněni jsou inv. 234: Vilém vévoda Croy, tajný rada Filipa Krásného (zemř. 1528), inv. 221: Vilém I. z Nassau

Obr. 67. Johann Andreas Tile. Vilém vévoda Croy.

Oranien, místodržitel Karla V. v Hollandsku, později vůdce odpadlého Nizozemska (zemř. 1584), inv. 222: Filip Vilém, syn předešlého (zemř. 1618), inv. 223: Moriz, bratr předešlého, místodržitel Nizozemska (zemř. 1625), inv. 224 a 231: Jindřich Bedřich, bratr předešlých (zemř. 1647) ve dvou různých portretech, inv. 232 a 233: Vilém II. z Nassau-Oranien, syn předešlého (zemř. 1650) rovněž ve dvou různých portretech, inv. 269: Císař Karel V. v mladém věku (dle obrazu směru mistrů Lyonských). Na zadní straně všech obrazů stojí A. Thiele. Na dřevě 23×29. Nass. (Obr. 67.)

286. (Inv. 274.)

Rakouský mistr 17. st. Infantka Margareta Terezia, první manželka císaře Leopolda I., dcera Filipa IV. (1651—1673). Až ke kolenoum

v životní velikosti. Znázorněná v červených šatech stojí v komnatě. Podle záznamu v starém inventáři vznikl obraz r. 1667. Na plátně. 85×121.

287. (Inv. 67.)

Georg Adam Eberhardt. Princ Ferdinand August z Lobkovic. (nar. 1655.) v pátém roce svého věku. Celá postava v životní velikosti. V pozadí opona a vyhlídka přes balustradu do krajiny. Princ v červeném

Obr. 68. Georg Adam Eberhardt. Princ Ferdinand August z Lobkovic.

oděvu drží v pravici hůl, levicí opírá se o stůl, na kterém leží pery ozdobený klobouk. V zadu nápis G. A. E. 1660. Od Eberhardta, jenž je autorem obrazu i dle nápisu i dle starého inventáře a o němž jsem jinde zmínky nenašel, zachoval se v Roudnickém archivu (G. 17) dopis ze dne 12. března 1678, datov. v Chebu, ze kterého se dovídáme, že kníže Ferdinand August z Lobkovic tenkráte »bede fürstliche Conterfei« u něho objednal, že musí napřed dodělat oltářní obraz, který má v práci, ale o velkonocích že přijede. V aktech Chebského archivu vyskytá se Eberhardt v letech 1666 a 1671, jak se zdá, byl Cheb jeho stálým bydlištěm [1]). Dle Roudnických obrazů

[1]) Sv. K. Siegl. Die Kataloge des Egerer Stadtarchivs. Str. 57.

byl velmi dobrý portretista. Na plátně 102×134. Současná replika tohoto portretu je obraz inv. 16. (Obr. 68.)

288, 289. (Inv. 389, 390.)

Týž mistr. Ferdinand August z Lobkovic (1655—1715) a jeho manželka Klaudie Františka roz. princezna z Nassau-Hadamar (1660—1680). Až ke kolenoum v životní velikosti. Kníže v brnění s modrobílou kravatou

Obr. 69. Georg Adam Eberhardt. Klaudie Františka z Lobkovic.

opírá se levou rukou o přilbu na stole ležící, v pravé drží maršálskou hůl. Kněžna v bílých šatech a modrém hermelínem podšitém plášti stojí v krajině. V pravé ruce drží květiny. Tento obraz byl v posledním katalogu přičítán Arnoštce kněžně Nassavské, však neprávem, poněvadž v roce smrti († 1668) kněžny Arnoštky byla její dcera Klaudie (nar. 1660) teprve osm let stará. Obrazy shodují se úplně s obrazy Eberhardtovými a jsou to patrně portrety knížete a kněžny, které byly dle archivní správy r. 1678 u tohoto malíře objednány. Na plátně 95×125. (Obr. 69.)

290. (Inv. 467.)

Týž mistr. Augusta Sofie kněžna z Lobkovic, roz. falckraběnka Rýnská, manželka Václava Euseba knížete z Lobkovic (1624—1682). Poprsí

v životní velikosti. Na zadní straně obrazu G Æ 1671. Na plátně 67×83.

291, 292. (Inv. 226, 227.)

J o d o c u s J o s t V e r b e e c k. Anna Maria Františka princezna Sasko-Lauenburská (nar. 1672) a její sestra Františka Sibylla Augusta (nar. 1674). Poprsí v životní velikosti. Obě ve vystřižených šatech, první v šedých, druhá v modrých s bílými velkými krajkovými ležatými límci. Znázorněné princezny žily po smrti otce Joba Františka, posledního vévody Sasko-Lauenburského, v Roudnici pod poručenstvím tety Marie Anny kněžny z Lobkovic roz. markraběnky Bádenské a provdaly se tam r. 1690. starší za Filippa Viléma falckrabí Neuburského, mladší za Ludvíka markraběte Bádenského. Verbeeckovi přičítá tyto obrazy starý inventář, mimo to nalézáme v nedatovaném účtu Verbeeckově (Roudnický archiv. G. 17), položku: 2 Copien, die Prinzessinen von Sachsen, což se shoduje s těmito obrazy, které byly asi malovány od Verbeecka s použitím originálu od jiného místra. O Verbeeckovi se dovídáme z Dlabače, že byl r. 1682 ve službách Václava Popela hraběte z Lobkovic. V Roudnickém archivu nalézáme účty dvou malířů tohoto jména, z nichž jeden ve smlouvě z r. 1668 se jmenuje Georgius Bernardus Verbeeck, Burger und Maler der Oberen Stadt Prag, druhý v účtu datovaném z Prahy r. 1697 Jodocus Jost Verbeeck, a v jiném účtu Jodocus Verbeeck Conterfaiter in Prag. Tento poslední je dle Roudnických obrazů málo talentovaným nápodobitelem flamských a španělských portretistů své doby. Mimo Roudnici jsou od něho dva portrety ve strahovské akademii v Praze (č. 685, 686.). Na plátně. 34×38, 33×36.

293. (Inv. 387.)

T ý ž m i s t r. Václav Euseb kníže z Lobkovic. Poprsí, v životní velikosti, ovální. Kníže stojí v černém oděvu s bílým límcem před červenou oponou. Že je Verbeeck autorem obrazu, který je volnou kopií Eberhardtova obrazu inv. 464. svědčí nejen sloh ale i záznam ve jmenovaném účtu z r. 1697: »2 Coppia Ihro hochfurstliche Durchlaucht und Frawen.« Na plátně. 76×92.

294. (Inv. 388.)

T ý ž m i s t r. Augusta Sofie kněžna z Lobkovic rodem falckraběnka Rýnská. Pendant k předešlému obrazu. Kněžna má černý bíle vyšívaný šat a perle kolem krku. Dle obrazu Eberhardtova inv. 467. Jiná replika téhož portretu, jak se zdá, rovněž od Verbeecka je obraz inv. 3.

295. (Inv. 5.)

T ý ž m i s t r. Jiří Christian princ z Lobkovic (nar. 1686). Poprsí skorem v životní velikosti. Nejspíše obraz jmenovaný v nedatovaném účtu. Na plátně. 58×75.

296. (Inv. 10.)

T ý ž m i s t r. Princezna Hedvika Sofie z Lobkovic v dětském věku. Celá postava v životní velikosti. As pětileté děcko stojí v šedých a červených šatečkách v komnatě vedle stolu a sahá po ovoci na něm ležícím. Nejspíše obraz jmenovaný v zmíněném nedatovaném účtu. Na plátně. 85×108.

297—304. (Inv. 32, 35, 46, 49, 52, 65, 66, 463.)

Týž mistr. Řada portretů stejného formátu, stejné velikosti a stejného uspořádání znázorňující neznámé dámy držící pastýřskou hůl v levé ruce. Obrazy vznikly asi při příležitosti některé bukolické šlechtické slavnosti, o nichž se děje v současných zprávách častěji zmínka. 64×85. (Obr. 70.)

Obr. 70. Jodocus Jost Verbeeck. Portret neznámé dámy.

305. (Inv. 57.)

Týž mistr. Eleonora princezna z Lobkovic. Celá postava v životní velikosti as dvouletého sedícího děcka. Nejspíše obraz jmenovaný v zmíněném nedatovaném účtu. Na plátně. 65×84.

306. (Inv. 453.)

Týž mistr. Filip princ z Lobkovic v dětském věku (nar. 1680). Celá postava v životní velikosti hošíka s puškou v rukou. Nejspíše obraz uvedený v nedatovaném účtu. Na plátně. 82×120.

307. (Inv. 466.)

Týž mistr. Josef princ z Lobkovic v dětském věku (nar. 1681). Poloviční postava v životní velikosti. Na plátně. 71×88.

308—312. (Inv. 69, 82, 83, 84, 90.)

Jiří Bernard Verbeeck. (?) Portrety dětí rodu Oettingen a Thun. Portrety ty pocházející z l. 1641—1645, jsou od téhož malíře a stejně

uspořádány, celé postavy stojící v komnatě s oponou v pozadí vedle červeně pokrytého stolu. Obrazy ty stojí velmi blízko obrazům Jodoka Verbeecka, aniž by byly od něho, tak blízko, jakoby byly vyšly z téže dílny a jen poněkud staršího slohu a tak se mi zdá býti pravděpodobno, že jsou dílem druhého malíře téhož jména v Praze žijícího, který snad byl otcem Jodoka nebo jinak s ním spřízněn. Na plátně. Různé velikosti.

313—322. (Inv. 30, 33, 44, 47, 54, 58, 60, 62—64, 451.)

Týž mistr. Serie portretů neznámých dam v bohatém kostumu. Poprsí v životní velikosti. Portrety vznikly asi při podobné příležitosti, jako serie č. 297—304. Na plátně.

323. (Inv. 211.)

Týž mistr. Gaston vévoda Orléanský (1608—1660). Poprsí v neúplné životní velikosti. Špatná kopie nejspíše francouzského originalu (snad rytiny). Že autorem jejím jakož i následujícího obrazu byl malíř předešlých obrazů, dokazují hlavně charakteristické ruce. Na plátně. 58×75.

324. (Inv. 240.)

Týž mistr. Anna Marie Louise d' Orléans, vévodkyně z Montpensieru (1627—1663). Pendant k předešlému obrazu, rovněž kopie dle francouzského originalu (snad rytiny.) Na plátně. 58×75.

325. (Inv. 17.)

Michael Konrad Hirt. Princezna Eleonova z Lobkovic v dětském věku (nar. 1682.) Poprsí v životní velikosti v ovalu a malovaném rámu asi desítiletého děvčátka v žlutém krajkovém šatě s modrým šátkem na ramenou. O Hirtovi se dovídáme z účtů v Roudnickém archivu (G. 17) z l. 1693, 1696, 1697. datovaných z Řezna, podle nichž se vší pravděpodobností tento obraz je jeho dílem. Dle něho je Hirt, o němž jsem nikde zmínky nenašel, nápodobitelem van Dyka. Na plátně. 67×84. (Obr. 71.)

326. (Inv. 11.)

Týž mistr. Princ Filip z Lobkovic (nar. 1680) a jeho mladší sestra nejspíše Eleonora v dětském věku. Celé postavy v životní velikosti. V oválním malovaném rámu sedí na poduškách před zelenou záclonou dvě děti, starší hošík v žlutých krajkových šatičkách má malého psíka na klíně, mladší holčička s bílým čepečkem na hlavě je jen v košilce. Podle starého inventáře pochází obraz z r. 1685. Na plátně. 92×100

327—328. (Inv. 18 a 19.)

Týž mistr. Princ Filip z Lobkovic v dětském věku. Poprsí v životní velikosti v oválném malovaném rámu. Oba obrazy pocházejí z téže asi doby a na obou je princ znázorněn v brnění, na jednom s růžovou krajkou, na druhém s červenou krajkou kolem krku. Na plátně. 67×84.

329. (Inv. 81.)

Týž mistr. Anna Maria Františka (nar. 1672) a Františka Sibylla Augusta (nar. 1674) princezny ze Sachsen-Lauenburg v dětském věku.

Celé postavy v životní velikosti v oválovém malovaném rámu. Starší z princezen asi osmilelé děvčátko sedí, v rukou má růže, mladší stojí za ní a hraje si s jehňátkem. Na plátně. 110×95.

330. (Inv. 71.)

Arnoštka kněžna z Nassau-Hadamar, roz. princezna z Nassau-Siegen. Autoportret. Až ke kolenům v životní velikosti. V tmavočervených, perlami zdobených šatech stojí kněžna v krajině. Autorem obrazu je dle starého inventáře a podle nápisu na zadní straně obrazu

Obr. 71. Michael Konrad Hirt. Princezna Eleonora z Lobkovic.

kněžna Nassavská sama, jež byla dcera Jana III. knížete z Nassau-Siegen, r. 1650 se provdala za knížete Morice Jinřicha z Nassau-Hadamar a zemřela r. 1668. Celá řada obrazů od ní malovaných je v Roudnici. Jsou to práce stojící hlavně pod vlivem portretů van Dykovým a důležitý dokument z illustrací malířského dilettantismu, který jak známo v prvé polovici 17. stol. hrál v životě německé šlechty tak velkou úlohu. Dcera kněžny Nassavské Klaudie Františka byla provdána za knížete Ferdinanda Augusta z Lobkovic, a s ní přišly tyto obrazy do Roudnice. Na plátně. 85×120. Nass.

331. (Inv. 70.)

Táž malířka. Klara Marie kněžna de Ligne, roz. princezna z Nassau-Siegen, sestra předešlé (1633—1695). Až ke kolenům v životní velikosti. Znázorněná stojí v žlutých šatech v krajině před architekturou vedle stolu červeně pokrytého, na němž leží klobouk bílými a červenými pštrosími péry zdobený. Na plátně. 93 × 119. Obraz inv. 185. je současná replika téhož obrazu. Nass.

332. (Inv. 72.)

Táž malířka. Sofie Magdalena roz. princezna z Nassau-Hadamar provdaná za knížete Ludvíka Jindřicha z Nassau-Dillenburg, snacha malířky

Obr. 72. Arnoštka kněžna z Nassau-Hadamar. Portret hraběnky ze Solmsu.

(1622--1662). Až ke kolenům v životní velikosti. Ovální obraz v malovaném rámu. Znázorněná v žlutých perlami zdobených šatech, drží v pravé ruce růži. Na plátně. 90 × 104. Nass.

333—342. (Inv. 76, 78, 86, 92, 111—116.)

Táž malířka. Serie portretů krásných paní 16. a 17. století. Buď poprsí nebo až ke kolenům v životní velikosti. Znázorněny jsou dle nápisu na obrazích inv. 76: princezna de Lorraine, inv. 78: hraběnka ze Solmsu, inv. 86: madame de Barbanson, inv. 92: madame de Marolle, inv. 111. a 115: madame de Bruel, inv. 112: madame de Beaufort, inv 113: Isabella de Gonzaga dle ztraceného obrazu Tizianova, inv. 114: madame de Grünberg, inv. 116: madame de Clanleu. Na plátně. 90 × 104. Nass. (Obr. 72.)

443. (Inv. 477.)

Táž malířka. Ferdinand August kníže z Lobkovic. Poprsí v brnění. Na plátně. 87×104.

344. (Inv. 73.)

Neznámý německý nápodobitel Ant. van Dyka. Herman markrabě Bádenský. (1628—1631.) Poprsí v životní velikosti, ovál v malovaném rámu. Markrabě v mladém věku je znázorněn ve skvostném brnění. Na plátně. 64×80. Bad.

345. (Inv. 53.)

Mistr Bádenských portretů. Marie Anna markraběnka Bádenská, provdána za knížete Ferdinanda Augusta z Lobkovic (1655—1701). Poprsí v životní velikosti, ovál v malovaném rámu. V černých, vystřižených šatech s bílými rukávy, perlami kolem krku a na ramena spadajícími vrkočemi. Malíř je neznámý, dobrý napodobitel van. Dykův. Na plátně. 75×94. Stará replika téhož obrazu inv. 877.

346. (Inv. 186.)

Týž mistr. Herman markrabě Bádenský (1628—1691). Poprsí v životní velikosti, ovální v malovaném rámu. V brnění s bílou kravatou. Na plátně. 66×82. Stará replika téhož obrazu inv. 85.

347. (Inv. 190.)

Týž mistr. Bedřich Vilém hrabě Öttingen (1622—1677). Poprsí v životní velikosti, ovální obraz v malovaném rámu. V bohatém krajkami pošitém šatě. Na plátně. 61×70.

348. (Inv. 454.)

Týž mistr. Jiný portret Marie Anny markraběnky Bádenské. Poprsí v životní velikosti, ovál v malovaném rámu. V šedých šatech s červeným přehozem a s perlami ve vlasech. Na plátně. 66×89. Stará replika téhož obrazu inv. 7.

349. (Inv. 77.)

Týž mistr. Princ Karel Bádenský (1657—1678). Poprsí v životní velikosti, ovál v malovaném rámu. As 15letý hoch v brnění s červenou šerpou přes prsa a bílou kravatou. Na plátně. 67×97. Bad.

350. (Inv. 191.)

Týž mistr. Notger hrabě Öttingen (1653—1694). Poprsí v životní velikosti, ovál v malovaném rámu. V brnění s velkým bílým krajkovým límcem. Na plátně. 58×70. Bad.

351. (Inv. 698.)

Michael Leopold Willmann. Kristus hojí dnou sklíčeného. Do příkrovní světnice, jejímž okénkem ve střeše se dívají do světnice lidé, byla vpuštěna postel s nemocným. Světnice je plná osob, jimž Kristus poukazuje na nemocného, který právě zvedá postel na ramena (postava a posa je dle Tintoretta). Obraz byl již v starém inventáři přičítán Willmannovi, a sloh obrazu odpovídá úplně dílům tohoto málo talentovaného v Praze žijícího nápodobitele Rembrandta. Na plátně. 80×84.

352. (Inv. 699.)

Týž mistr. Starozákonní obět. Na stupních chrámu, k němuž se nese v průvodu archa úmluvy, obětuje se jehně. Pendent k předešlému.

353. (Inv. 337.)

Mathias Scheutz. Venkovská scena. V pusté světnici všelikým harampádím naplněné a v níž leží také vepř, sedí tři sedláci kolem koše, jež jim slouží za stůl. Jeden z nich kouří, druhý pojídá jakýsi pokrm, třetí zívá. Dole signatura. M. S. Na dřevě. 55×37. (Obr. 73.)

Obr. 73. Mathias Scheutz. Venkovská scena.

354. (Inv. 338.)

Týž mistr. V selské světnici podobného rázu jako na předešlém obraze hrají čtyři sedláci v karty. Na obrazu falešná signatura Brouer f. a pravá M. S. Na dřevě, v téže velikosti jako předešlý obraz.

355. (Inv. 840.)

Johann Karl Loth. Kain a Abel. Abel sedí na zemi, Kain drží jej za vlasy a rozpřahuje se k ráně. Kain je docela nahý, Abel je koží opásán. Večerní osvětlení. Na plátně. 230×150.

356, 357. (Inv. 660, 661.)

Philipp Peter Roos (Rosa von Tivoli). Kozy a ovce. Na plátně. 133×95.

358. (Inv. 728.)

Týž mistr. Pasák pasoucí kozy a krávu. Na plátně. 132×100.

359. (Inv. 729.)
Týž mistr. Ovce a kůň. Pendent k předešlému.

360. (Inv. 173.)
Český manirista z konce 17. stol. Řehoř Velký. Světec až ke kolenům znázorněný píše v knize, při čemž vzhlíží v zanícení k holubici nad ním se vznášející. Na plátně. 105 × 124.

361. (Inv. 55.)
Český mistr směru Škrétova. Jiří z Lobkovic (zemř. 1607). Až ke kolenům v životní velikosti. V otevřené sloupové síni stojí znázorněný v tmavém oděvu a opírá se pravou rukou o pilíř s tímto nápisem:

ILLVST. ET EXCELL.
D. GEORGIVS. POPPEL
L. B. DE LOBKOVITZ
COLL. S. I. COMOTOVII
FVND. P. P. EIVSDEM
SOC. INTRODVXIT
MARIAE SCHEINAM.
A. D. MDXLI.

Na pilíři stojí malá reprodukce piety Michelangelovy, v pozadí otvírá se pohled do krajiny. Obraz pochází z 18. st., ale opírá se asi o starší original. Na plátně. 119 × 153.

362. (Inv. 718.)
Jan Pitza. Skizza k výzdobě stropu. Allegorická komposice. V prostředním poli je velká allegorická komposice, ve čtyřech rohových polích jsou čtyři díly světa a ve středních kartuších noc a den, jitro a večer. Je to nejspíše návrh pro dekoraci stropu ve velkém sále v zámku Roudnickém, která však nebyla provedena. Pitza byl dvorním malířem Lobkovickým. O jeho životě nemohl jsem nic zjistiti mimo zprávu, že zemřel sebevraždou (Roudnický arch. G. 17). Na plátně. 120 × 143. (Tab. XII.)

363. (Inv. 175.)
Jan Halwachs. Cizoložná žena. V sloupové síni je Kristus opřen o balustradu, před ním stojí žena v bohatém oděvu, se spoutanýma rukama, za ní fariseové. Poloviční figury. Na plátně. 212 × 150.

364. (Inv. 829.)
Jan Halvachs. Isak a Rebeka. Před studní stojí Rebeka obklopená paními. K ní přichází starý muž s velkou družinou nesoucí dary. Na plátně. 200 × 141.

365. (Inv. 842.)
Týž mistr. Vojenská scena. Vojáci hrají jakousi hru, jednomu z nich prorokuje cikánka. Na plátně. 200 × 141.

Jan Pitza. Skizza k výzdobě stropu.

Jan Kupecký. Císař Josef I.

366. (Inv. 841.)

Týž mistr. Vojenská scena. Vojáci popíjejí, jeden z nich hraje na kytaru. Pendent k předešlému. Oba obrazy úplně caravaggieskní v komposici a kolloritu.

367. (Inv. 110.)

Jan Petr Brandl. Maria Sophia hraběnka z Lobkovic roz. hraběnka Dietrichsteinová (1652—1711). Celá postava v životní velikosti. Znázorněná starší paní sedí v síni červenou oponou rozdělené v červené lenošce, v pravé ruce drží šátek, levou ukazuje na hodiny, vedle ní na stole stojící. Má černý, krajkami ozdobený, vystřižený šat. U nohou jí leží psík. Starý inventář obsahuje zprávu, že obraz je od Brandla a obraz ji potvrzuje. Na plátně. 158×234.

368. (Inv. 213.)

David Richter. Ludvík markrabě Bádenský (1655—1707). Ovální obraz v malovaném rámu, poprsí v životní velikosti. V brnění s modrým hermelínem podšitým pláštěm na levém rameni a velkou bílou parukou na hlavě. Na zadní straně obrazu nápis: David Richter fecit anno 1704. Na plátně. 69×78.

369. (Inv. 183.)

Týž mistr. Leopold Wilhelm princ Bádenský (1667—1716). Poprsí v životní velikosti. V brnění, s červeným pláštěm na ramenou. Na plátně. 62×81.

370. (Inv. 214.)

Jan Kupecký. Arcivévoda Karel pozdější císař Karel VI. Poprsí v životní velikosti. Arcivévoda je znázorněn v kyrysu s červenobílou kravatou kolem krku a kadeřemi padajícími na ramena. Na plátně. 72×92.

371. (Inv. 246.)

Týž mistr. Císař Josef I. Poprsí v životní velikosti. Císař je znázorněn v brnění a velké paruce. Přes levé rameno má červený plášť, okolo krku řád zlatého rouna. Na plátně. 68×87. (Tab. XIII.)

372. (Inv. 346.)

Týž mistr. Vojín. Asi padesátiletý muž v brnění a hnědočerveném plášti v životní velikosti. Na plátně. 47×61.

373, 374. (Inv. 391, 392.)

Týž mistr. Kníže Filip z Lobkovic (1680—1734) a jeho manželka Anna Marie Vilhemina roz. hraběnka Althannová. Ovální obraz, poprsí v životní velikosti. Kníže v brnění, s hermelínovým pláštěm na ramenou, kněžna v modrozelených vystřižených šatech. Na plátně. 76×92.

375. (Inv. 469.)

Týž mistr. Hrabě Oldřich Felix z Lobkovic († 1742). Poprsí v modrém šatě. Na plátně. 57×72.

376. (Inv. 470.)

Týž mistr. Hrabě Ferdinand Vilém z Lobkovic (1647—1708). Poprsí v brnění. Na plátně. 60×81.

377. (Inv. 254.)

Rakouský mistr, prvé polovice 18. století. Císařovna Vilhelmína Amalie, manželka císaře Josefa I., roz. vévodkyně Hannoverská (1673—1742). Poloviční postava v životní velikosti. V červeném vystřiženém šatě s zeleným, hermelínem podšitém plášti. Na plátně. 73×97.

378. (Inv. 447, 448.)

Franz Stampart. Filip kníže z Lobkovic (1680—1734) a jeho manželka Eleonora roz. hraběnka Lobkovicová (1686—1720). Oválni obrazy, poprsí v životní velikosti. Kníže v brnění, s červeným pláštěm na ramenou a řádem zlatého rouna kolem krku, kněžna v zelených šatech a červeném plášti. Na plátně. 80×95.

379—392. (Inv. 93—95, 97—99, 101—107, 109.)

Týž mistr. Portrety dvorních dam císařovny Alžběty Christiny. Jsou to: inv. 93: Františka hraběnka Mansfeldová provd. kněžna Trautsonová, 95: neznámá dvorní dáma, 94: Alžběta Kristina hraběnka Gallasová, provd. hraběnka Harrachová, 97: Marie Anna hraběnka Metschová, provdaná hraběnka Lambergová, 98: Antonie hraběnka z Monte Santo, provdaná hraběnka Collalto, 99: Josefina hraběnka Esterhazyová provdaná hraběnka Lambergová, 101: Marie Anna hraběnka Althannová provdaná Pálfyova, 102: Bedřiška Charlotta hraběnka z Promnic provdaná hraběnka Althannová, 103: Marie Anna šlechtična Gilleis provdaná hraběnka Cavriani, 104: Filipína hraběnka Clary Aldringen provdaná hraběnka Martinicová, 105: Marie Antonie hraběnka Kotulinská provdaná hrab. Vlczková, 106: Pavlína kněžna z Caserty provdaná kněžna Striano, 107: Marie Anna hraběnka z Proskova (vstoupila 1732 do kláštera karmelitek ve Vídeňském Novém Městě), 109: Terezie hraběnka Pálfyová provd. hraběnka Cobenzlová. Jsou to portrety dvorních dám, které slavily v l. 1730—1734 sňatek v dvorní kapli ve Vídni za přítomnosti císaře a císařovny a při té příležitosti věnovaly své portrety nejvyššímu hofmistrovi knížeti Filipu z Lobkovic. Všecky portrety jsou stejné velikosti a stejného uspořádání, oválni v malovaném rámu, poprsí v životní velikosti. Na plátně. 62×81.

393. (Inv. 126.)

Týž mistr. Portret neznámé dámy. Poprsí v životní velikosti, oválni v malovaném rámu. V bílých a červenými perlami vyšívaných šatech s modrým hermelínem podšitým pláštěm na ramenou. Na plátně. 65×85.

394. (Inv. 256.)

Týž mistr. Císař František I. Poprsí v životní velikosti, oválni v malovaném rámu, v brnění, na ramenou hermelínový plášť, řád zlatého rouna kolem krku. Na pravo stůl, na kterém stojí koruna. Na plátně. 72×91.

395. (Inv. 260.)

Týž mistr. Císařovna Marie Terezie. Pendent k předešlému obrazu. Císařovna v modrém, bíle vyšívaném šatě, na ramenou hermelínový plášť.

396. (Inv. 51.)

Týž mistr. Kníže Ferdinand Filip z Lobkovic (1724—1784). Poprsí v životní velikosti. V modrém oděvu s krunýřem na prsou a červeným hermelínem podšitým pláštěm na ramenou. Na pravo stůl a na něm knížecí koruna. Na plátně. 61×78.

397. (Inv. 257.)

Christian Hilfgott Brand. Michael hrabě Althann. Celá postava v malém formatu. V brnění a modrém sametovém kabátě; červený

Obr. 74. Christian Hilfgott Brand. Michael hrabě Althann.

plášť na levém rameně. V levé ruce drží hrabě ovální portret císaře Karla VI. Pravou rukou ukazuje na otevřený sešit, jejž drží vedle něho putto a v němž možno rozeznati znázornění jakési pevnosti. Dle záznamu na zadní straně pochází obraz z r. 1729. Na mědi. 25×32. (Obr. 74.)

398. (Inv. 700.)

Johann Falch. Zátiší. Květy a hmyz, ještěrky a hadi. Označeno Falch p. Na dřevě. 27×40.

399. (Inv. 701.)

Týž mistr. Zátiší. Konvalinky obletované od motýlů, dole had. Bez signatury. Na dřevě. 27×40.

400. (377.)

Týž mistr. Zátiší. Na květech sedí motýli, na zemi na zemi různá zvířata, ještěrky, had, žába atd. Na dřevě. 25×34.

401. (Inv. 378.)

Týž mistr. Květiny a motýli. Pendent k předešlému.

402. (Inv. 360.)

Fraz Werner Tamm. Květiny a ovoce. Na stole stojí kytice zahradních květin, kolem leží různé podzimní ovoce. Na plátně. 75×96.

403. (Inv. 383.)

Týž mistr. Znak obklopený květinami. Na plátně. 82×99.

404. (Inv. 662.)

Týž mistr. Květiny a ovoce. Letní květiny ve váze, vedle leží tykev, hrozny a fíky. Na plátně. 72×95.

405. (Inv. 324.)

Josef Orient. Krajina. Širá rovina, kterou teče řeka. Na pravo skupina stromů, uprostřed vede silnice, na níž jdou a jedou různí lidé, dva šlechtici, několik sedláků a selek. Na břehu řeky máchají ženy prádlo a v pozadí je nějaké město. Na mědi. 45×31.

406. (Inv. 325.)

Týž mistr. Krajina. Podél lesa vedle silnice, na níž se pohybují vozy, nosiči nákladů a různí venkované. Na pravo vesnice. Na mědi. 45×31.

407. (Inv. 352.)

Jan Jakub Hartmann. Krajina. Na levé straně obrazu kraj lesa. Venkované tu nakládají ovoce a zvěř do košů a na koně. Na pravé straně zřícenina na nízkém pahorku a pod ní opět různí venkované. Uprostřed se otvírá rozhled do kraje. Na plátně. 74×52. (Obr. 75.)

408. (Inv. 358.)

Týž mistr. Krajina. Pendent k předešlému obrazu s téměř totožnou scenerií.

409. (Inv. 665.)

Johann Lauterer. Stará žena se džbánem v pravici. Obličej v škaredé cihlové barvě a pln vrásek, tak jak je to pro Lanterera charakteristické. Na plátně. 38×46.

410. (Inv. 704.)

Týž mistr. Prodávačka pálenky. Obraz podobný předešlému. Na plátně. 48×61.

411. (Inv. 263.)

Johann Gottfried Auerbach. Císař Karel VI. Celá postava v životní velikosti. Císař stojí v krajině, je v brnění a s hermelínovým pláštěm přes ramena. V pravici drží maršálskou hůl. Na stole vedle něho leží korunní insignie. Na plátně. 169×259.

Obr. 75. Jan Jakub Hartman. Krajina.

412. (Inv. 265.)
Týž mistr. Císařovna Alžběta Kristina. Celá postava v životní velikosti. Císařovna v bohatém brokátovém šatě a hermelínovém plášti stojí před zahradní architekturou. Na pravo stůl, na němž leží na polštáři císařská koruna. Na plátně. 169×259. (Obr. 76.)

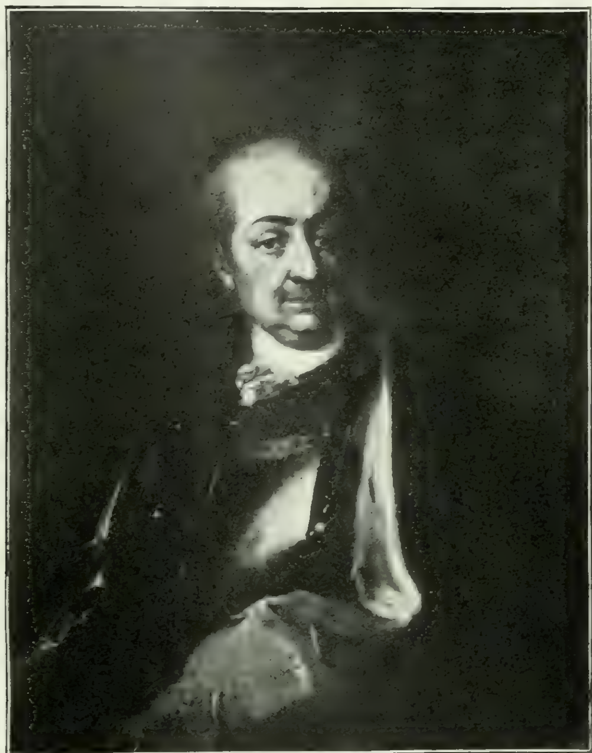

Obr. 76. Johan Gottfried Auerbach. Císařovna Alžběta Kristina.

413. (Inv. 404.)
Týž mistr. Anna Marie Vilhemina kněžna z Lobkovic roz. hraběnka Althannová se svými dětmi Václavem Ferdinandem, Ferdinandem Filippem a Alžbětou. Celé postavy v životní velikosti. V zahradě stojí před oponou poprsí knížete Filipa z Lobkovic, jež ovdovělá kněžna v černém šatě okolo ní stojícím dětem ukazuje. Dle starého inventáře pochází obraz z r. 1735. Na plátně. 210×264.

414. (Inv. 472.)

Týž mistr. Eleonora kněžna Schwarzenberková roz. princezna z Lobkovic s pětiletým synem Janem Adamem. Celé postavy, kněžna v červeném šatě a hermelínovém plášti, hoch v zeleném oděvu a s květinami v ruce. Na plátně. 99×134.

Obr. 77. Martin von Meytens. Ferdinand Filip kníže z Lobkovic.

415, 416. (Inv. 393, 394.)

Martin von Meytens. Ferdinand Filip, kníže z Lobkovic (1724—1784) a jeho manželka Gabriela roz. princezna Savoyen-Carignan (1748—1828). Poprsí v životní velikosti. Kníže v brnění a s hermelínovým pláštěm na ramenou, kněžna v tmavočervených perlami zdobených šatech. Na plátně. 76×93. (Obr. 77.)

417. (Inv. 374.)

Německý mistr v 18. století. Krajina. Na pravo řeka s jezerem, ve středu skupina stromů, na levo pohání sedlák na silnici pár volů. V pozadí širá rovina. Dobrý mistr směru Hartmannova. Na mědi. 28×18.

418. (Inv. 715.)

August Piepenhagen. Noční krajina. Rybník v lese měsícem ozářený. Na plátně. 35×45.

419. (Inv. 308.)

Neznámý rakouský mistr z konce 18. stol. Ferdinand Filip [illegible] Lobkovic (1724—1784). Kníže je malován r. 1770 v kostumu Rembrandtových portretů. Na plátně. 75×95.

Obr. 78. Friedrich Ölenhainz. Gabriela kněžna z Lobkovic.

420. (Inv. 304.)

Neznámý rakouský mistr z konce 18. stol. Josef František Max kníže Lobkovic (1772—1816). Poprsí skorem v životní velikosti. Pastell. 39×45.

421. (Inv. 284.)

Gustav Taubert. Josef kníže Lobkovic, cís. polní maršálek (1725—1802). Poprsí v podživotní velikosti malované 1783. Se signaturou umělcovou. Pastell. 35×47.

Obr. 79. Miniaturní portrety 17. století.

422. (Inv. 283.)

Týž mistr. Ondřich kníže Poniatowski († 1773). Poprsí v podživotní velikosti. Pastell 20×26.

423—428. (Inv. 278, 279, 281, 282, 285, 292.)

Anna Maria Mengs. Portrety členů knížecího rodu Poniatowského. Poprsí v podživotní velikosti. Pastelly. 20×26.

429. (Inv. 286.)

Táž malířka. Jan kníže Schwarzenberg (1742—1789). Pastel 20×26.

430. (Inv. 310)

J. P. Röder. Josefa hraběnka Harrachová roz. princezna Liechtensteinová (1763—1833) malovaná r. 1797. Až ke kolenům v životní velikosti. Na plátně. 27×35.

431—440. (Inv. 301—303, 307, 309, 312, 313, 395, 396, 441.) Friedrich Ölenhainz. (Inv. 301.) Karel kníže Schwarzenberg (1771—1820). (Inv. 302.) Bedřich kníže Schwarzenberg (1779—1795). (Inv. 303.) Josef František Max kníže Lobkovic (1772—1816). (Inv. 307.) Gabriela

Obr. 80. Isabey. Leopoldina kněžna Liechtenšteinová.

kněžna z Lobkovic roz. princezna Savoyen-Carignan (1748—1828). (Inv. 309.) Karolína kněžna z Lobkovic roz. princezna Schwarzenbergová (1775 až 1816). (Inv. 312.) Jan kníže Schwarzenberg (1742—1789). (Inv. 313.) Eleonora kněžna Schwarzenbergová, roz. princezna Öttingen-Wallerstein (1747—1797). (Inv. 395, 396.) Jos. František Max kníže z Lobkovic (1772—1816) a jeho manželka Karolína roz. princezna Schwarzenbergová (1775—1816). (Inv. 441.) Karel kníže Schwarzenberg (1771—1820). Vesměs poprsí v životní velikosti. (Obr. 78.)

441. (Inv. 479.) F. Amerling Maria kněžna z Lobkovic.

Miniaturní portrety.

K obrazům možno připojiti také ještě kollekci miniaturních portretů, čítajících 70 kusů, mezi nimiž zasluhuje zvláště pozornosti serie miniatur Pernšteinů, Rožmberků a Lobkoviců, vzniklá v době knížete Zděnka

z Lobkovic (který je v ní znázorněn jako starý muž, kněžna Polyxena jako stará paní, princ Václav Euseb jako hoch, starší portrety jsou dle obrazů, vznikla tedy tato sbírka kolem r. 1620). Ale i z celého XVII. a XVIII. stol. jsou tu jednotlivé miniatury Lobkoviců a rodin příbuzných a z doby největšího rozkvětu miniaturních maleb díla od Isabeye, Daffingra, Agricoly a j. v. (Obr. 79—81.)

Obr. 81. Daffinger. Marie kněžna z Lobkovic.

Zbraně.

Rovněž sbírka zbraní nevznikla jako nahodilá kollekce, nýbrž historickým postupem času. Nejstarší její inventáře jsou z l. 1691 a 1704 (Archiv G. 17). Jako dodavatelé zbraní knížat z Lobkovic jmenují se v archivaliích (G. 17) r. 1691 Joh. Lud. Schepper a Jan Wildt, 1696; Joh. Peter Maurer, churfürstl. Bayrischer Armaturverwalter, 1717 Jacques Schmuzer, 1720 Mathias Ross, 1725 Georg Bernhard Kirchberger v Karlových Varech, 1726 Joh. Georg Polz tamtéž, 1728. Leopold Becher (Pecher) v Karlových Varech a Franz Ross, 1729. Heinrich Wittmann, 1757 Jan Lakner, knížecí puškař v Roudnici, 1789 Christoph Wiedemann.

Zbroj ochranná a honosná.

1. (Inv. L. 164—166.)

Části plného brnění a sice přední a zadní plech a jednotlivá rukávnice. Přední plech bez hřebenu. Zbroj je leštěná s kalenými liniemi. Okolo r. 1550.

2. (Inv. L. 98.)

Obojek leštěný s leptanými liniemi. XVI. st.

2/*b*. (Inv. L. 97.)

Části plného brnění a sice nábedrníky, zárukáví, rukavice a nástehenky. Brnění bylo leštěné s mosaznými cvočky. Druhá polovice XVI. st.

3. (Inv. L. 91—94.)

Části plného brnění a sice: přilba s bradou a oboječkem, s vertikálně prolamovaným hledím a hřebenem, přední plech na dolejším konci vydutý a špičatý s husím břichem a rukavice. Zbroj je modře kalená s leštěnými pásy. Na všech kusech je Norimberská značka, na přilbě mimo to značka 1. Okolo r. 1600. (Obr. 82.)

Obr. 82. Zbrojírna.

4. (Inv. L. 64, 65.)

Přední a zadní plech. Přední plech vydutý s husím břichem, oba kusy jsou kalené a zdobené leštěnými, poněkud vyvýšenými pasy ve středu prsou, zad a postranních polí. Okolo r. 1600.

5. (Inv. L. 162, 163.)

Přední a zadní plech. Přední plech je krátký, dole vydutý s husím břichem, zadní má hřeben, oba jsou černé. Prvá polovice XVII. st.

6. (Inv. L. 95, 96.)

Přední a zadní plech. Oba sestávají dole ze tří plátů (poloviční rak); přední kus je dole vydutý, s husím břichem. Oba kusy černé· Z třicetileté války.

7. (Inv. L. 2, 3.)

Přední a zadní plech, obyčejné formy prvé polovice XVII. st., černé s leštěnými liniemi.

8. (Inv. L. 63.)

Přední plech, krátký se slabým hřebenem a s pozlacenou karyatidní hlavou ve prostřed prsou. Druhá polov. XVII. st.

9—11. (Inv. L. 66, 84, 90.)

Tři šturmhauby různých forem ze XVII. st.

12. (Inv. 82, 83.)

Přední a zadní plech kyrysnický, černé s mosaznými cvočky na okrajích. Ve středu prsou drží dva bronzoví lvíčkové znak s císařským orlem. Kolem r. 1700.

13. (Inv. L. 1.)

Přední plech kyrysnický, černý se zlacenými pasy na okrajích a zlacenou rosettou ve středu prsou. Prvá pol. XVIII. st.

14. (Inv. L. 9.)

Pár třemenů s bohatými ornamenty renaisančními v železe řezané a znakem pánů z Lobkovic ozdobené. XVI. st., druhá polov. (Tab. 14.)

15. (Inv. L. 76.)

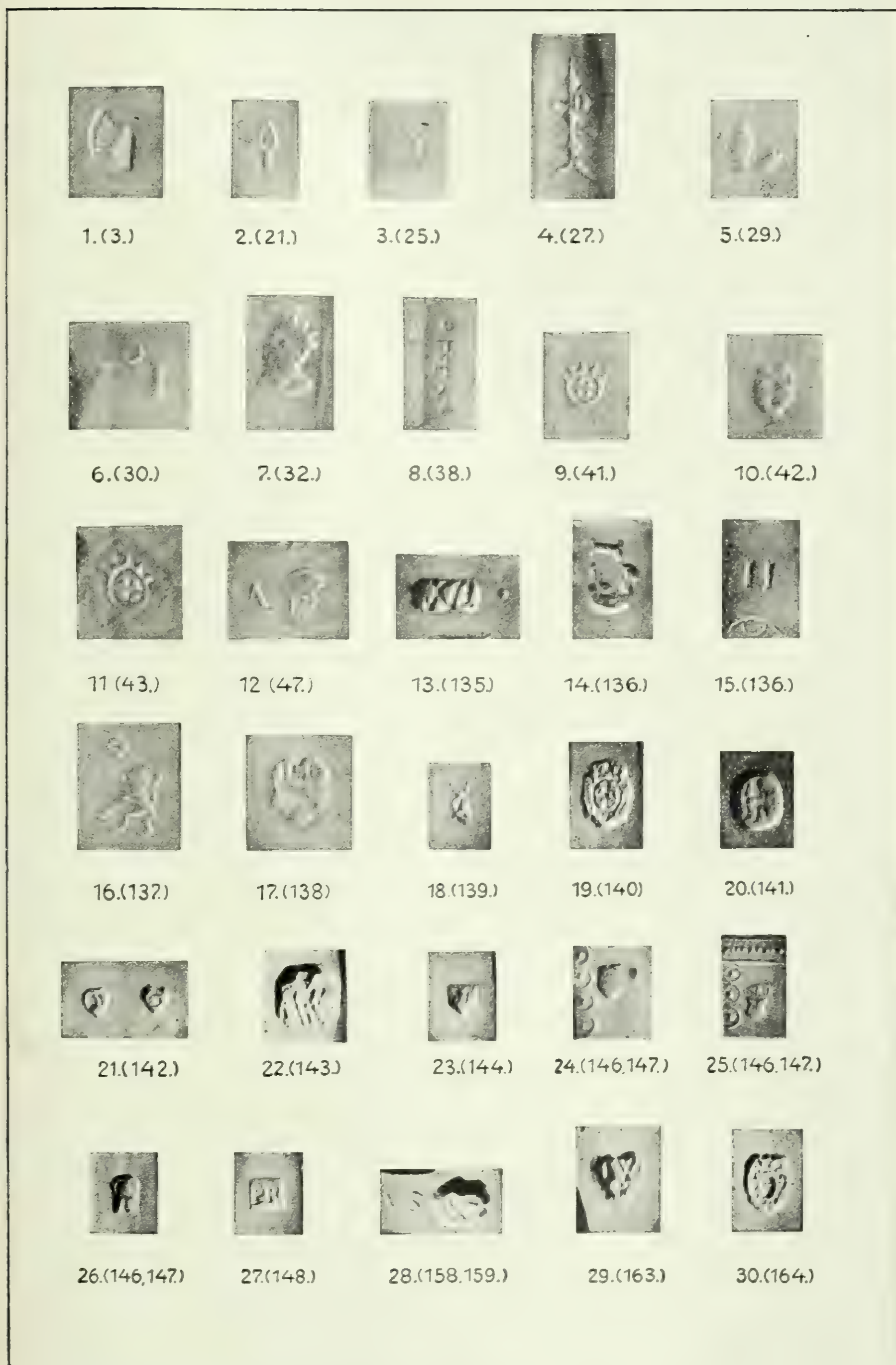
Votivní štít úmrtní z tepaného železa. Uprostřed Kristus na kříži, na pravo klečí rytíř v brnění, s mečem a dýkou, na levo paní ve vdovském oděvu, nejspíše choť předešlého. Nad rytířem nápis: »Verbum domini manet in aeternum«, nad paní nápis: »Christus regnat, imperat, vincit« Augsburská práce z konce XVI. st.

16, 17. (L. 78, 79.)

Dva praporce Lobkovického pluku za doby knížete Václava Euseba z Lobkovic. (1609—1677).

Třmeny č. 14.

Obr. 83. Značky zbraní č. 1—30.

Zbraň sečná a bodná.

18, 19. (Inv. L. 167, 168.)
Dva bronzové meče.

20. (Inv. L. 169.)
Gotický meč, s úzkou 82 *cm* dlouhou v hrot sbíhající čepelí, jílcem křížovým, po obou stranách dolů skloněným a železnou rukovětí, s velkým oktogonálním knoflíkem se dvěma vtlačenými rosettami ukončený. Kolem r. 1300. (Obr. 84.)

21. (Inv. L. 81.)
Meč na půldruhé ruky s čepelí 90 *cm* dlouhou, rovným železným křížovým jílcem a rukovětí drátem ovinutou a hruškovitým knoflíkem ukončenou. Na čepeli a rukověti značka 2. XV. st. (Obr. 84.)

22. (Inv. L. 159.)
Meč podobný předešlému, s čepelí 98 *cm* dlouhou.
XVI. st. prvá polovice.

23. (Inv. L. 61.)
Meč s čepelí 79 *cm* dlouhou, esovitým jílcem, prsténci, košem a rýhovaným mušlovitým štítkem. Rukověť je ovinutá drátem a ukončena rýhovanou hruškou s poupětem na vrcholu. XVI. st. (Obr. 84.)

24. (Inv. L. 99.)
Meč podobný předešlému, z téže doby.

25. (Inv. L. 99.)
Meč dvojručí s plamennou, 1 m 5 *cm* dlouhou čepelí, esovitým jílcem, prsténci, košem a štítkem. Rukověť dřevěná se železnou hruškou. Na jedné straně čepele je nápis PASSAV a značka 3, na druhé nápis ME FECIT. XVI. st. (Obr. 84.)

26. (Inv. L. 160.)
Dýka »veruna« se širokou, 51 *cm* dlouhou čepelí, železným obloukovitým jílcem a krátkou, plochou kostí a prolamovanou mosazí zdobenou rukovětí. XVI. st., vlašská práce. (Obr. 84.)

27. (Inv. Bc. 33.)
Španělská čepel kordová, 84 *cm* dlouhá s letopočtem MDLXII a značkou 4.

28. (Inv. L. 59.)
Popravčí meč na dvě ruce se železným, křížovým jílcem a s železnou, drátem ovinutou a hruškou ukončenou rukovětí, XVI. st.

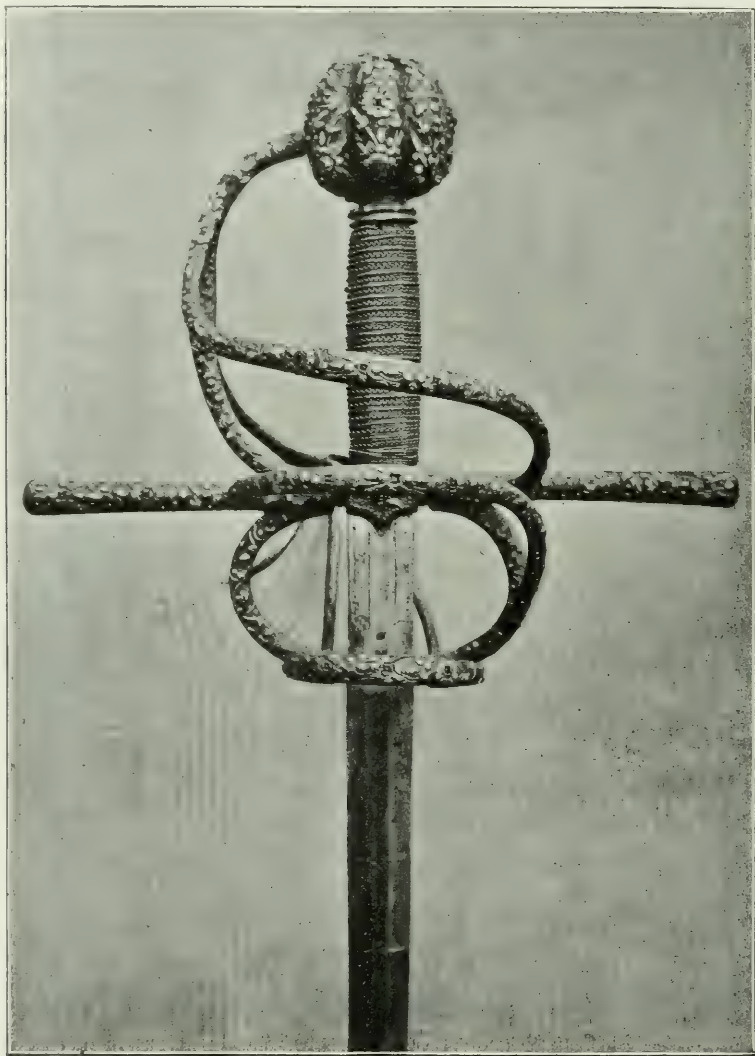
29. (Inv. L. 5.)
Dvousečný kord s hranatou, 89 *cm* dlouhou čepelí, křížovým jílcem s košem. Rukověť je ovinuta mosazným a stříbrným drátem a ukončena rýhovanou hlavou. Na čepeli značka 5. XVI. st.

Ob. 84. V levo: meče č. 20 a 23, uprostřed rapír č. 33 a dýka č. 26 na pravo: meče č. 21 a č. 25.

30. (Inv. L. 5.)

Dvousečný kord s hranatou, 96 *cm* dlouhou čepelí, křížovým jílcem, štítkem, dvojitým košem a prsténci. Rukověť je mosazným drátem ovinuta a ukončena hruškou, jílec a celá rukověť bohatě v železe řeza-

Obr. 85. Kord č. 30.

nými ornamenty na zlaceném pozadí ozdobena. Na čepeli značka 6. Německá práce z konce XVI. st. (Obr. 85).

31. (Inv. L. 80.)

Meč na půldruhé ruky s čepelí 88 *cm* dlouhou, s esovitým jílcem držadlem zelenou koží ovinutým a hruškou ukončeným. Na čepeli nápis: AL MEIN HAB IST GOTES GAB. Prvá pol. XVII. st.

32. (Inv. L. 62.)

Kortuláč s jednostranně broušenou, 82 *cm* dlouhou čepelí, křížovitým jílcem, štítkem a jednoduchým košem. Rukověť a štítek jsou ozdobeny ornamenty lovci a zvířaty v železe řezanými na pozlaceném pozadí. Na čepeli dvakráte nápis: FIDE SED CVI VIDE a ME FECIT SOLINGEN známka 7, XVII. st.

33. (Inv. L. 6.)

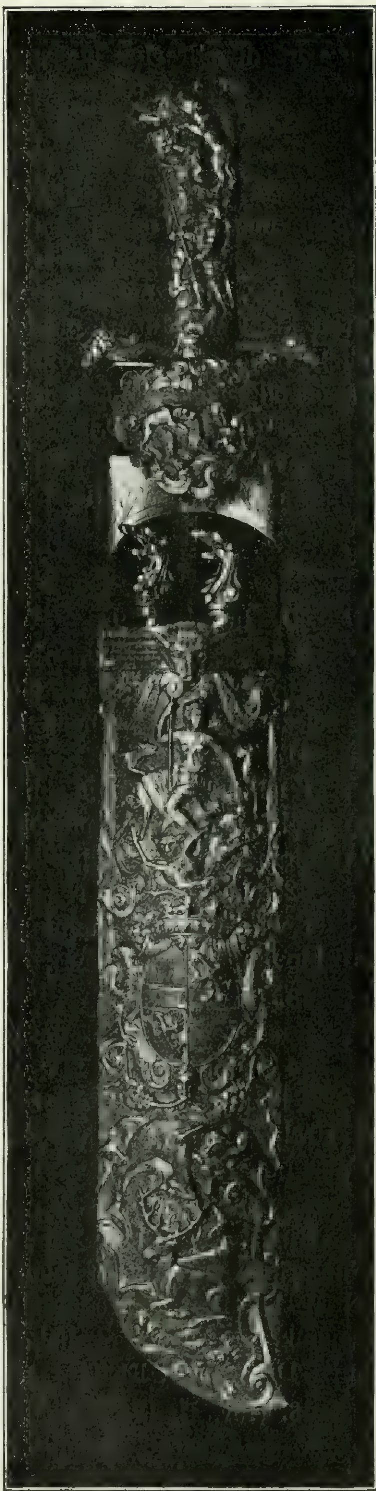
Rapír s čtyrhrannou, 1 *m* 2 *cm* dlouhou čepelí, rovným křížovým jílcem, s prsténci, ochranným obloukem a polovičným košem z prolamovaného plechu. Držadlo je mosazným drátem ovinuto a rýhovanou hruškou ukončeno. XVII. st. (Obr. 84).

34—36. (Inv. Ca. 33, 35, 38.)

Tři válečné sekyry spojené s palnou zbraní. Sekyra je dolů nakloněna a vybíhá na prolehlé straně v čtverhranné kladivo. Pušky mají křesací zámky a jsou vykládané ornamenty a zvířaty z bílé kosti. XVII st. (Obr. 88.)

37. (Inv. Ea. 31.)

Lovecký nůž se stolním příborem. Nůž má širokou jednosečnou čepel. Držadlo, jílec a štít jsou ozdobeny reliefy z pozlacené mosazi, a sice je na držadle znázorněn lov na kance, na štítku je znázorněn medvěd bojující s dvěma psy, jílec vybíhá ve vousaté masky. Tesák vězí v pochvě zeleným sametem ovinuté a bohatě reliefy z pozlacené mosazi zdobené. Nahoře pod jílcem je znázorněna Diana obklopená psy a loveckou kořistí, uprostřed je Lobkovický znak, dole boj mezi kancem a psy a odpočívající jelen a laň. V pochvě vězí také stolní pří-

Obr. 86. Lovecký nůž č. 37.

bor s držadly, dračími hlavami ozdobenými. Délka 54 *cm*. Rakouská práce z konce XVII. st. (Obr. 86.)

38. (Inv. Sa 44.)

Lovecký tesák s bardelierem. Tesák má dvojsečnou, 54 *cm* dlouhou damaskovanou čepel. Rukověť, jílec a štítek jsou ozdobeny reliefy z pozlacené masazi a sice je na rukověti, na přední straně je znázorněn lovec zápasící s medvědem a lvem, na zadní straně jelen pronásledovaný dvěma psy, jílec znázorňuje na každé straně kmen, na němž sedí lev a na štítku klečí sv. Hubert před jelenem. Také přeska pasu je pozlacenými reliefy ozdobena znázorňující draky, dva fauny, lov na kance, lovce a psy. Na čepeli značka 8. Rakouská práce z počátku XVIII. st. (Obr. 100.)

39. (Inv. L. 8, 9.)

Dvě partisany, na obou stranách broušené, s vykrajovanýma ušima a třapcem. XVII. st.

Luky a kuše.

40. (Inv. L. 119.)

Kuše se železným obloukem v provazovém loži. Ořech na vlákně a železný svěrák na střely. Socha kostí a rohem obložená. Pod obloukem na železném štítku písmena I. T. Délka 74 *cm*. Prvá pol. XVI. st.

41. (Inv. L. 173.)

Kuše se železným obloukem. Ořech na vlákně a železný svěrák na střely, spoušť s napínáčkem. Socha zdobena rosettami z bílé kosti Na oblouku značka 9. Délka 59 *cm* Prvá pol. XVI. st.

42. (Inv. L. 174.)

Kuše podobná úplně předešlé, od níž se liší jen jinou značkou 10 na oblouku. Z téže doby.

43. (Inv. L. 58.)

Kuše podobná předešlým z téže doby. Na oblouku je značka 11.

44 — 46. (Inv. L. 117, 118, 157.)

Tři malé kuše se železnými oblouky v provazovém loži. Svěrák na střely z rohu, socha je částečně bílou kostí krytá. Délka 52 *cm* Druhá pol. XVI. st.

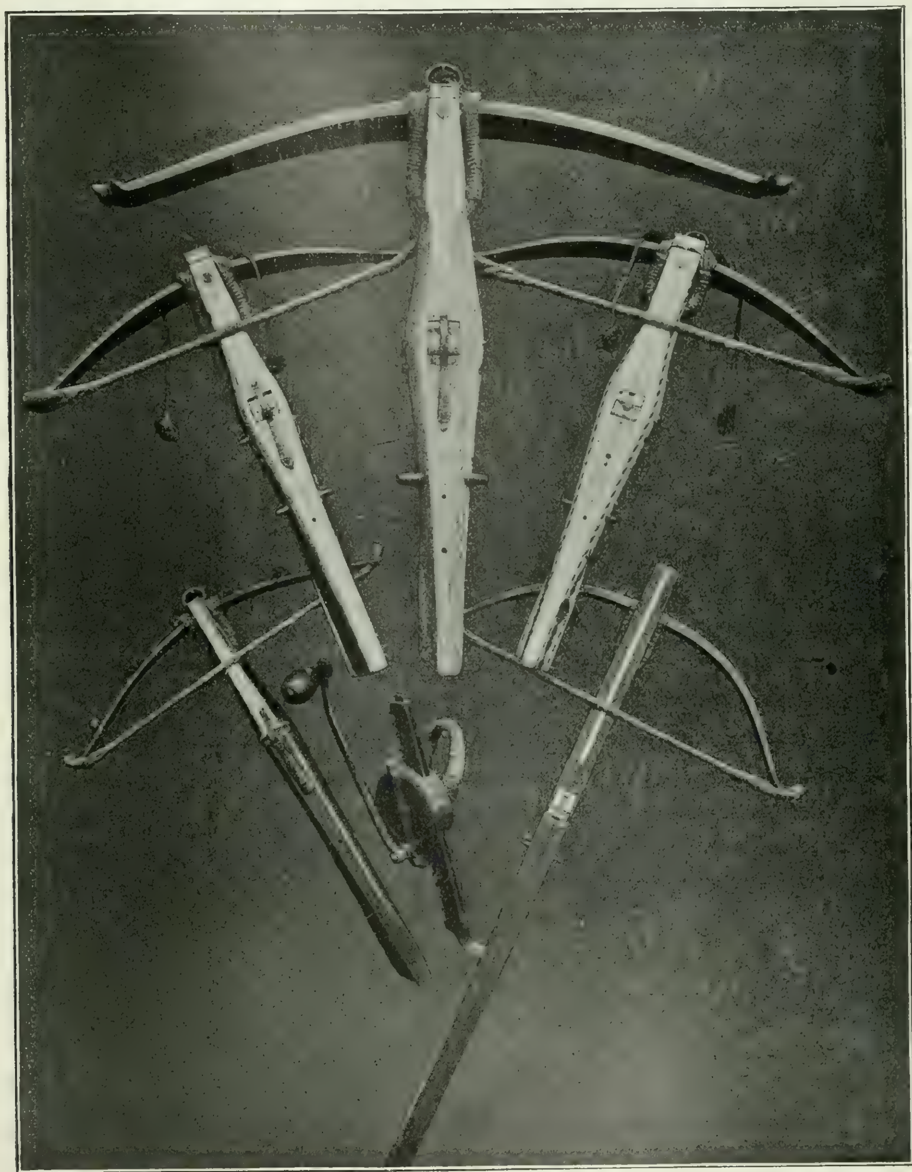
47. (Inv. L. 158.)

Španělská kuše se železným obloukem v provazovém loži, ořech volně připevněný, spoušť velmi dlouhá. Uvnitř oblouku je nápis: PVEBLA EN MADRID, na přední nízké straně oblouku nápis: BILLA NVEBL a známka 12, na zadní nízké straně oblouku letopočet 1575 a na spoušti nápis: DE LA FUENTE. Délka 83 *cm*.

48. (Inv. L. 175.)

Velká kuše se železným obloukem v provazovém loži. Ořech na vlákně, železný svěrák na střely, spoušť s napínáčkem. Socha je celá pokryta bílou kostí s vrytými černými ornamenty a obrazy. Hoření stěna

je pokryta jen ornamenty, na dolením jejím konci je nápis: IN VIA VIRTVTI NVLLA EST VIA. Na levé poboční stěně je znázorněn hon

Obr. 87 Kuše: V levo č. 42 a č. 46, uprostřed č. 48, v pravo č. 43 a č. 47.

na kance a řada zápasů mezi pěšáky a jezdci. Na pravé poboční stěně je znázorněn únos Heleny a nápis: RAPTVS HELENAE a opět řada zápasů mezi nahými muži a jezdci v kostumu XVI. st, mezi nimiž možno rozpoznati císaře Rudolfa II. Na spodní stěně jsou ornamenty a tři obrnění

muži, z nichž dva drží štíty, jeden s českým, druhý s rakouským znakem. Nad obloukem je kostěný štítek s nápisem: FAHR HIN MIT GLVCK, KOM WIDR, BRING STVCK. 1592. Spoušť je ozdobena vřezanými a pozlacenými ornamenty. Délka 73 *cm*. Nejspíše česká práce.

49 — 52. (Inv. L. 202 — 205.)

Dva turecké luky a přináležející k nim toulce. Luky jsou z rohu, lakované a malovanými ornamenty zdobené, toulce jsou z hnědé kůže a na přední straně stříbrným vyšíváním na červeném sametě ozdobené. XVI.—XVII. st.

Děla.

53, 54. (Inv. K. 40, 41.)

Dvě gotická železná děla litá, dole kulatá, nahoře osmihranná, 1 *m* 3 *cm* dlouhá, ve světlosti $5^1/_2$ *cm*. XV. st.

55, 56. (Inv. K. 43, 44.)

Dvě železné tarasnice 2 *m* dlouhé, dole kulaté, nahoře osmihranné se světlostí $3^1/_2$ *cm*. XVI. st.

57. (Inv. K. 42.)

Moždýř bronzový 31 *cm* dlouhý, světlosti 11·5 *cm* visící v loži. Na moždýři je nápis: VEITH JORDAN OBRISTER LEITENANDT VON DER ARTIGLIERIA a znak majitele, na lafettě letopočet 1673.

58, 59. (Inv. K. 37, 38.)

Dvě děla s lafettami. Hlavně bronzové 75 *cm* dlouhé s dvěma polokruhovými uchy v podobě delfína, na hoření straně, pod nimiž je znak hrabat z Lobkovic a písmena F. W. P. G. V. L. t. j. Ferdinand Wilhelm Popel Graf von Lobkowicz (1647 — 1708).

60. (Inv. K. 39.)

Jednotlivá hlaveň dělová téže podoby, s týmž znakem a nápisem jako předešlé, jen poněkud menší.

61, 62. (Inv. K. 35, 36.)

Dvě děla s lafettami. Bronzové hlavně 1 *m* 38 *cm* dlouhé jsou opatřeny polokruhovými uchy v podobě delfínů a ozdobeny při hlavě a zadním konci akantovými ornamenty. Nad uchy je relief znázorňující orla se svazkem blesků v drápech nad nímž je nápis: PATROCINIUM ADIECTIS. Dle kryptogramu tohoto nápisu jsou tedy děla z r. 1708. Pod uchy je knížecí Lobkovický znak.

63—133. (Inv. Aa. 43, 45, Cc. 1—24, G. 23, H. 23, K. 60—75, L. 67—71, 85—89, 179—195.)

71 kusů malých úplně provedených modelů děl nejrůznějších druhů a všech potřeb dělostřeleckého parku z doby knížete Václava

Obr. 88. Bambitka č. 136, válečná sekera s palnou zbraní č. 38, pistole č. 252, pistole č. 268, válečná sekera s palnou zbraní č. 33, č. pistole 254.

Euseba z Lobkovic (1609—1677), nejvyššího presidenta válečné rady. Modely ty měly býti nejspíše základem reformy rakouského dělostřelectva.

134. (L. 103.)

B e n á t s k y d ě l o s t ř e l e c k ý r o h na prach, dřevěný, lisovanou koží potažený a kostí vykládaný. XVI. st.

Ruční zbraně palné.

135. (Inv. Bb. 5.)

Bambitka s kolovým zámkem. Hlaveň je zdobena vrytými ornamenty, pažba je rovná, bílou kostí vykládaná, na rukovětní kouli je stříbrný štít s vrytou opřilbenou hlavou. Na hlavni jsou písmena N. E. H., letopočet 1588 a značka 13.

136. (Inv. Bb. 4.)

Bambitka podobná úplně předešlé, jen poněkud větší. Na hlavni jsou písmena H. R., letopočet 1589 a značky 14, 15. (Obr. 88.)

137. (Inv. K. 20.)

Puška s kolovým zámkem, taženou hlavní a dlouhou rovnou pažbou. Na hlavni je dvakráte značka 16. Druhá pol. XVI. st.

138. (Inv. K. 22.)

Puška podobná předchozí, z téže doby. Na hlavni dvakráte značka 17.

139. (Inv. Aa. 1.)

Puška s kolovým zámkem s taženou hlavní, rovnou, černými intarsiemi zdobenou pažbou. Na hlavni značka 18. Prvá pol. XVII. st.

140. (Inv. Aa. 36.)

Puška s kolovým zámkem, taženou a kalenou hlavní, poněkud při rukověti skloněnou pažbou, jež je vykládána bílou kostí se vrytým znázorněním lovu na medvěda. Na hlavni je nápis: VEIT VALCKNER a značka 19. Prvá pol. XVII. st.

141. (Inv. Ab. 10.)

Puška s kolovým zámkem, s taženou modře kalenou hlavní. Rovná pažba je vykládaná bílou kostí s vrytými ornamenty a znázorněním lovu Dianina. Na zámku vrytý jelen a ornamenty. Na hlavni značka 20. Prvá polov. XVII. st.

142. (Inv. Ea. 20.)

Puška podobná předešlé, zdobená bílou kostí s vrytými ornamenty a zvířaty. Na hlavni jsou písmena G. M. a značka 21. Z téže doby.

143. (Inv. Db. 15.)

Puška podobná předešlé však bez ozdob. Na hlavni značka 22. Z téže doby.

144. (Inv. Bb. 3.)

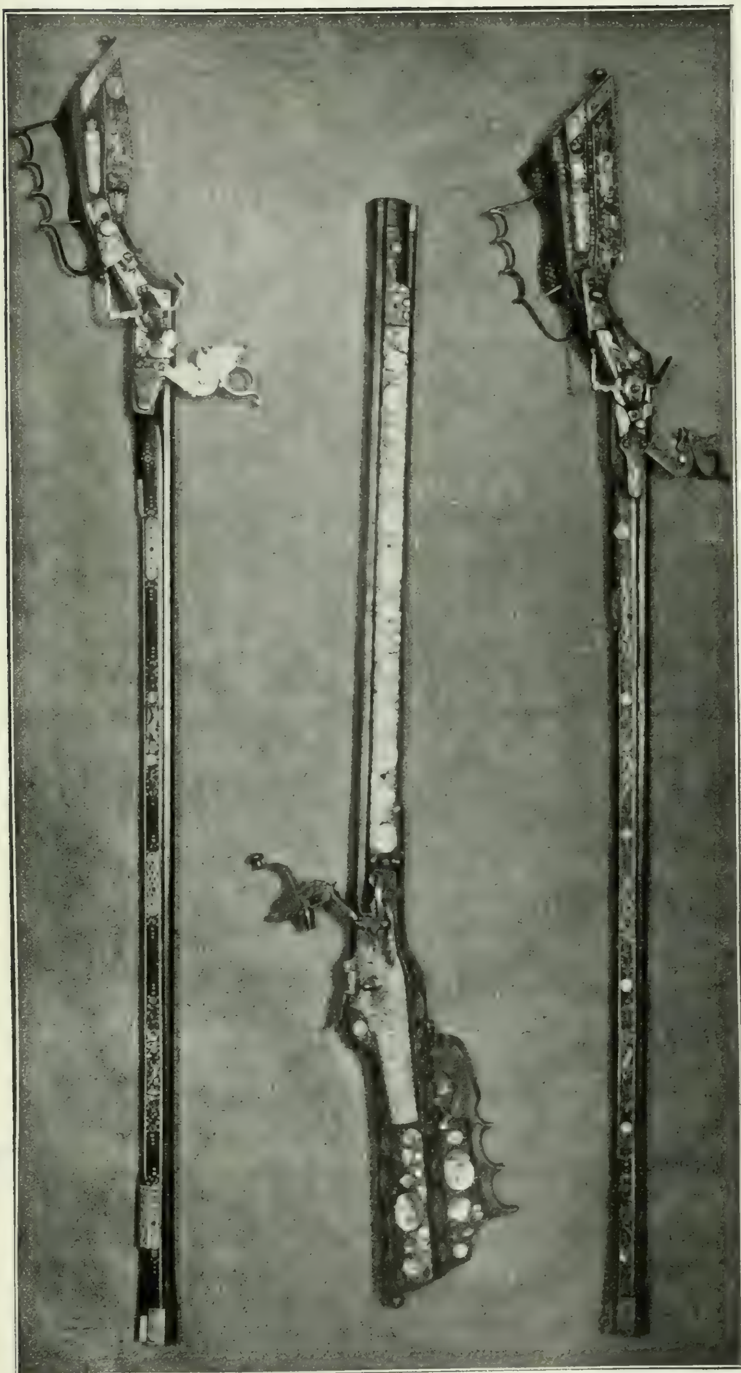
Krátká puška téže konstrukce a tvaru jako předešlé. Hlaveň je kalená, pažba rovná a zdobená bílou kostí se vrytými zvířaty a ornamenty. Na hlavni značka 23. Prvá pol. XVII. st.

145. (Inv. Lb. 12.)

Puška podobná předešlé, z téže doby, však bez ozdob a značky.

146, 147. (Inv. Eb. 23, 24.)

Pár bambitek s kolovým zámkem. Hlaveň, zámek a postříbřený plech jímž je hruška rukověti pobita, jsou bohatě zdobeny vrytými,

Obr. 89. **Těšínka č. 149**, puška č. 204 a těšínka č. 151.

na ka vyřezávanými ornamenty. Na spodní straně hlavní jsou značky 24, 25, 26. Prvá pol. XVII. st. (Obr. 99.)

148. (Inv. Ab. 1.)

Těšínka s kolovým zámkem a taženou hnědě kalenou hlavní. Kolový zámek má otevřený mechanismus, a je ozdoben vrytými ornamenty. Hnědá spadající pažba je bohatě vykládaná slonovinou, perletí a zelenými kameny. Na hlavni je značka 27. Prvá pol. XVII. st.

149—151. (Inv. Ab. 3, 4, 5)

Tři těšínky téže formy a výzdoby jako předešlá. V slonových vložkách na pažbě jsou znázorněni lovci a zvěř. Z téže doby. (Obr. 89.)

152, 153 (Inv. Ab. 2, Da. 10.)

Dvě těšínky téže formy jako předešlé, však jen kostěnými vložkami zdobené, v nichž je při prvé pušce zaječí hon na pažbě znázorněn. Z téže doby jako předešlé.

154, 155. (Inv. Da. 13 a Da. 20.)

Pár pušek s kolovým zámkem a s taženou hlavní. Zámek je zdoben vřezaným znázorněním loveckých scen a ornamenty. Rovná pažba je vykládaná bílou kostí a perletí týmž způsobem jako těšínky. Na hlavni je nápis: Gross Tschirnau a na zámku JOHAN VALIGVRA. Střed XVII. st. (Obr. 90.)

156, 157. (Inv. K. 45, 46.)

Dvě dlouhé pušky jedna s kulatou, druhá s osmihrannou taženou hlavní, s křesacím zámkem a s pažbou krásně vyřezávanou. Je ozdobená akantovými ornamenty a končí v karyatidní hlavu držící kouli v hubě. Na hlavni je nápis: ANDRE PRANTNER. Ze středu XVII. st. Zámek je novější. (Obr. 91.)

158, 159. (Db. 11, 12.)

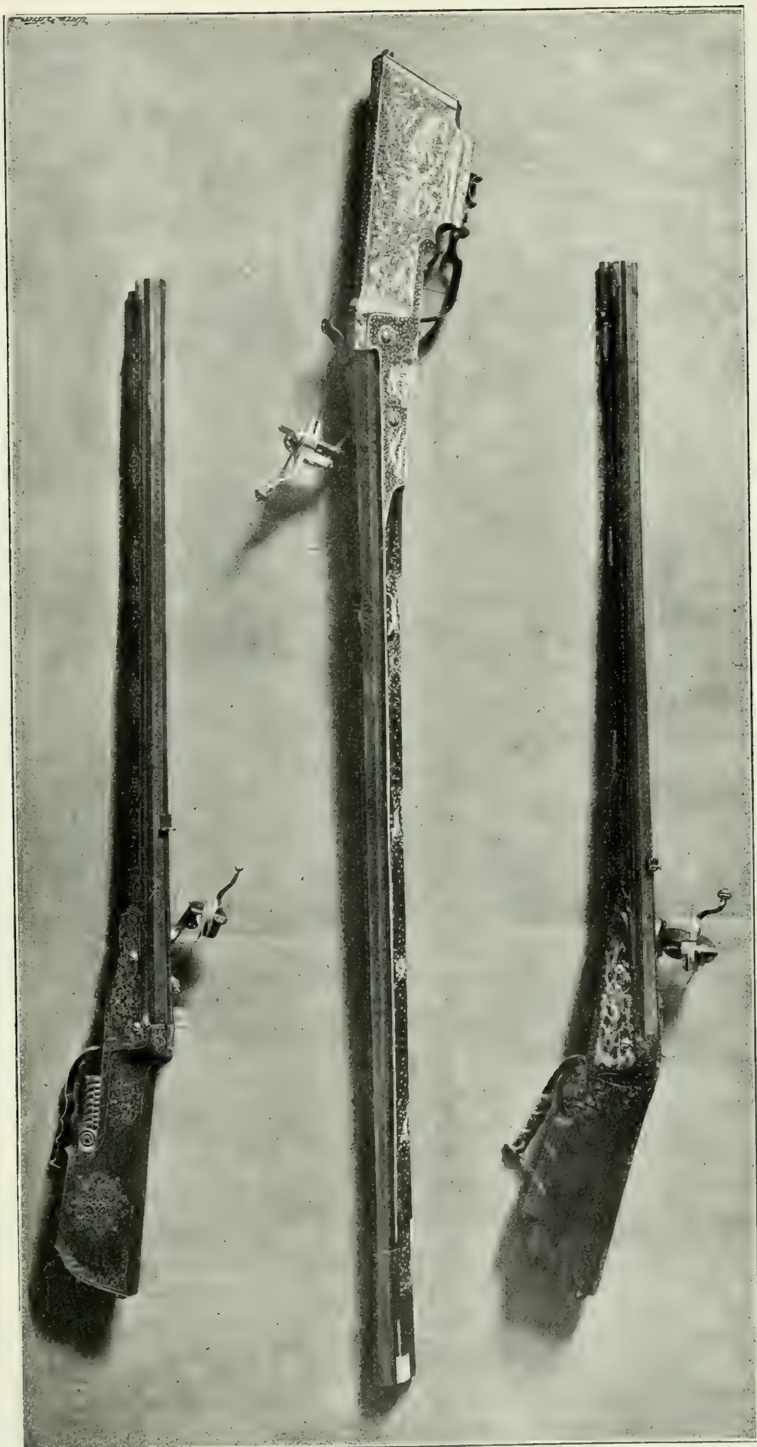
Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, modře kalenou hlavní. Zámek je řezaný a zdoben vrytou scenou loveckou. Rovná pažba je vykládána zeleně barvenou kostí s vrytými zvířaty a ornamenty. Na hlavni a zámku je nápis MARCVS LINCK IN PRAG a známka 28. Ze středu XVII. st.

160. (Inv. Aa. 9.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek je prolamovaný, řezaný a ozdoben vleptanou loveckou scenou. Francouzská pažba je vykládána ornamenty a loveckými scenami ze slonoviny. Na hlavni je nápis: Jacob Gsell in Artzberg a písmena A. S. Ze středu XVII. st. (Obr. 92.)

161. (Inv. Db. 8.)

Puška s kolovým zámkem od téhož puškaře. Zámek je řezaný a ozdoben vrytými ornamenty, zvířaty a říšským orlem, rovná pažba je vyřezávaná (ornamenty a zvířata) a pobita mosaznými cvočky. Na hlavni je nápis: ARTZBERG. IA. G. Ze středu XVII. st.

Obr. 90. Puška č. 296, puška č. 155, a puška č. 203.

Obr. 91. Pušky č. 156 a 157.

162. (Inv. Aa. 27.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek je modře skalen a zdoben vrytými ornamenty. Rovná pažba je vykládaná bílou kostí s vrytými ornamenty a loveckými scenami. Na hlavni je nápis: »SAGAN«. Ze středu XVII. st.

163. (Inv. Da. 21.)

Puška téže formy, výzdoby a z téže doby jako předešlá. Na hlavni je dvakráte značka 29.

164. (Inv. Db. 7.)

Puška téže formy, výzdoby a z téže doby jako předešlé. Na hlavni je značka 30.

165. (Inv. Ea. 5.)

Puška téže formy, výzdoby a z téže doby jako předešlé. Na zámku je značka 31.

166. (Inv. Aa. 2.)

Puška téže formy a z téže doby jako předešlé, zdobená na pažbě železným kováním a řezbářskou prací.

167. (Inv. Aa. 29.)

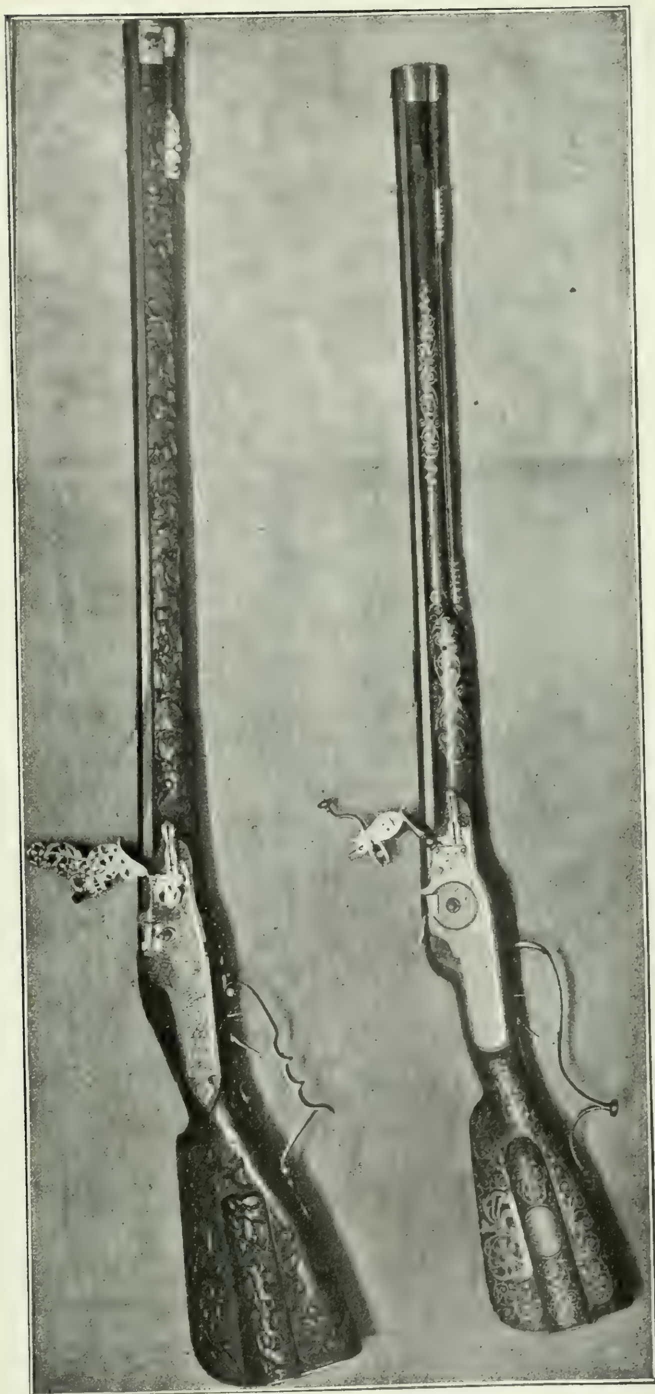
Puška téže formy a z téže doby jako předešlé bez výzdoby. Na hlavni je značka 32, na zámku značka 33.

168. (Inv. Da 9.)

Puška podobná předešlé. Z téže doby. Na hlavní je značka 26.

169. (Inv. Da. 32.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Do zámku vrytá Diana a ornamenty, rovná pažba zdobená dřevěnými intarsiemi. Na hlavni nápis: JOHAN GEORG SEIDEL. Střed XVII. st.

Obr. 92. Puška č. 160, a puška č. 190.

170. (Inv. Cb. 11.)

Puška s kolovým zámkem a kalenou hlavní. Rovná pažba zdobená bílou kostí. Na hlavni nápis: VLRICH STEHLE 1661 a značka 34.

171. (Inv. Db. 14.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Rovná pažba je ozdobena vyřezávanými zvířaty a ornamenty a bílou kostí s vrytými zvířaty a ornamenty. Na hlavni je letopočet 1663 a dvakráte značka 35. (Obr. 93.)

172. (Inv. Da. 31.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Do zámku je vryt říšský orel a ornamenty, pažba je ozdobena bílou kostí se vrytými zvířaty a ornamenty. Na hlavni je napis: THOMAS WILFING ANNO 1663.

173. (Inv. Cb. 13.)

Krátká puška s kolovým zámkem bez ozdob. Na hlavni je nápis GABRIEL DORN a na pažbě letopočet 1668.

174. (Inv. Ab. 13.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Rovná pažba je zdobena prací řezbářskou a dřevěnými a kostěnými intarsiemi. Na zámku jsou mimo vryté ornamenty písmena F. L. A., knížecí koruna a letopočet 1669.

175. (Inv. Cb. 5.)

Puška podobná předešlé, na pažbě vřezaným jelenem a ornamenty zdobená. Na hlavni je letopočet 1669.

176, 177. (Inv. Bb. 12, 13.)

Pár pušek s kolovým zámkem. Hlavně jsou tažené a kalené. Do zámku vřezaná lovecká scena. Rovná pažba je bohatě vykládaná bílou kostí a perletí, do nichž jsou vryty ornamenty, lovecké sceny a mythologické figury. Na pažbě na kostěné desce nápis: HANS WILD IN NEVSTAD AN DER WALDNAB. Na hlavni je totéž jméno, letopočet 1677 a značka 36.

178—181. (Inv. Da. 1, 2, 5, 6.)

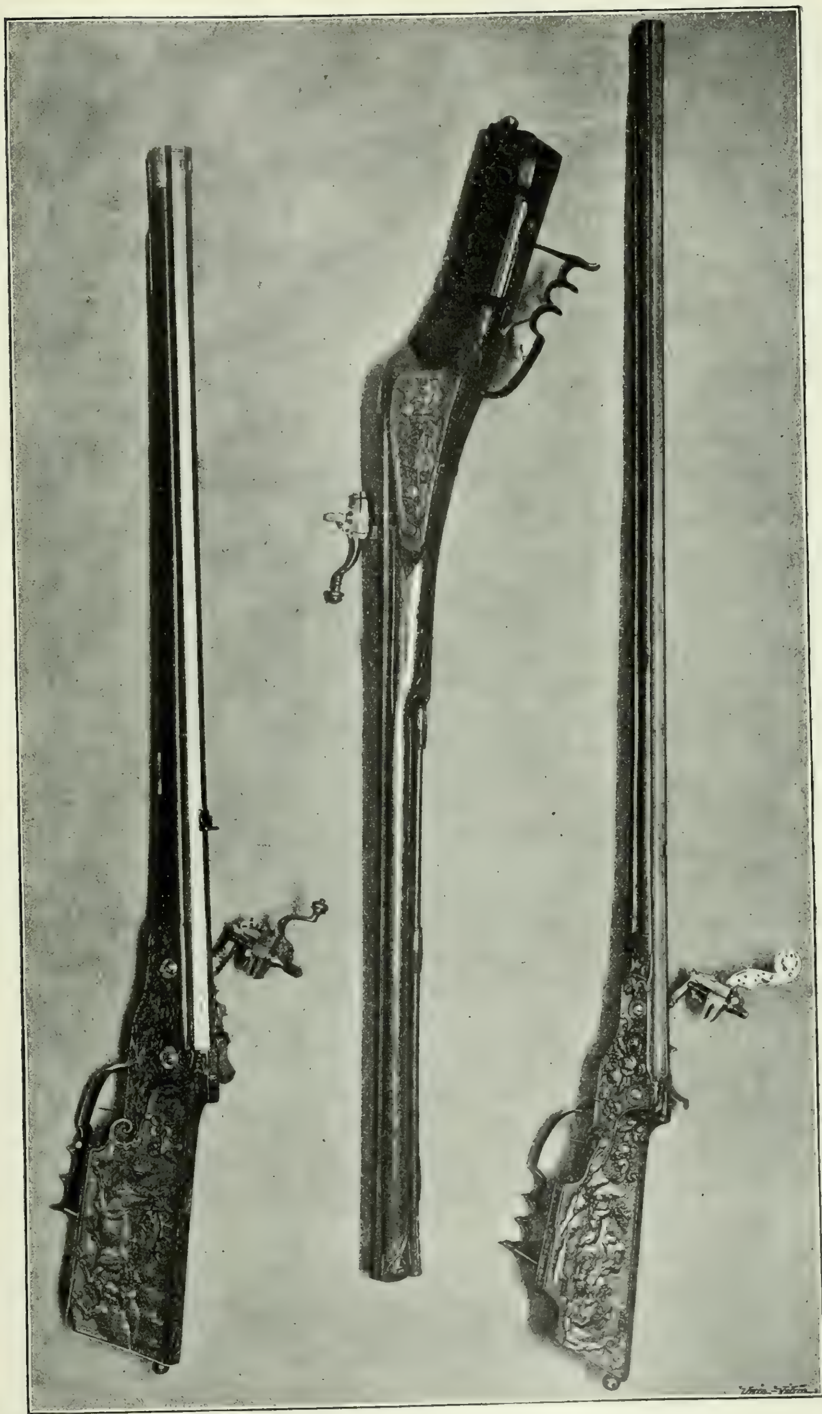
Čtyři pušky s kolovým zámkem od téhož puškaře, podobné předchozím, jen jednodušší výzdoby. Na hlavních je u všech jméno puškaře a letopočty 1668, 1669, 1671, 1683. (Obr. 94.)

182. (Inv. Bb. 9.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek zdoben vrytými ornamenty, rovná pažba bohatě vykládaná bílou kostí s vrytými ornamenty a loveckými scenami. Na hlavni je nápis: ANDREAS WILDT IN NEVSTAT AN DER WALDNAB ANNO 1683.

183. (Inv. Ea. 27.)

Puška s kolovým zámkem a taženou kalenou hlavní. Zámek je ozdoben vleptanými ornamenty, rovná pažba černou a bílou kostí. Na hlavni je nápis: HANS STIFTER 1674 a značka 37.

Obr. 93. Puška č. 196, puška č. 171 a puška č. 206.

184, 185. (Inv. Aa 33, 34.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, hnědě kalenou hlavní. Zámek je ozdoben vleptanými emblemy. Rovná pažba je vyřezávaná a pozlaceným plechem s vleptanými ornamenty ozdobena. Na hlavni je zlatem vybíjený nápis: JOHAN CRISTOF STIFTER IN PRAG a značka 38. J. C. Stifter jmenuje se v létech 1660—1681.

186. (Inv. Aa. 6.)

Ručnice s křesacím zámkem a taženou kalenou hlavní. Francouzská pažba je zdobena bílou kostí. Na hlavni je nápis: GEORGE WOLFF 1676 FREIBERCK.

187. (Inv. K. 16.)

Karabina s křesacím zámkem, taženou hlavní a jednoduchou francouzskou pažbou. Na hlavni je nápis: SIEGEN 1677 a značka 39.

188, 189. (Inv. Bb. 7, 8.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou hlavní s vrytými ornamenty. Zámek je řezaný a ozdobený vrytou loveckou scenou a ornamenty. Rovná pažba je vykládaná bílou kostí a perletí. Na hlavni je nápis: JOHANN THOMAS BVCHEL NEUSTADT 1677 a značka 40.

190. (Inv. Aa. 5.)

Puška s kolovým zámkem a taženou hlavní s vrytými ornamenty. Do zámku je vleptán hon na jelena. Francouzská pažba je velmi bohatě vykládaná a pobíjená stříbrem. Na hlavni je značka 41. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 92.)

191. (Inv. Bb. 11.)

Puška s kolovým zámkem a řezanou hlavní. Zámek je bohatě řezaný a rytý. Na kohoutku je vojín v antickém kostumu, na plošině jsou mythologické sceny a boje v reliefu a při nich nápis: Pons. Breuchouen sen. Rovná pažba je vykládána slonovinou, (zvířata lovecké sceny a medaillon s hlavou imperatora). Na hlavni je nápis: ADAM BRAND IN PRAG a značka 42. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 95.)

192, 193. (Inv. Ab. 14, 15.)

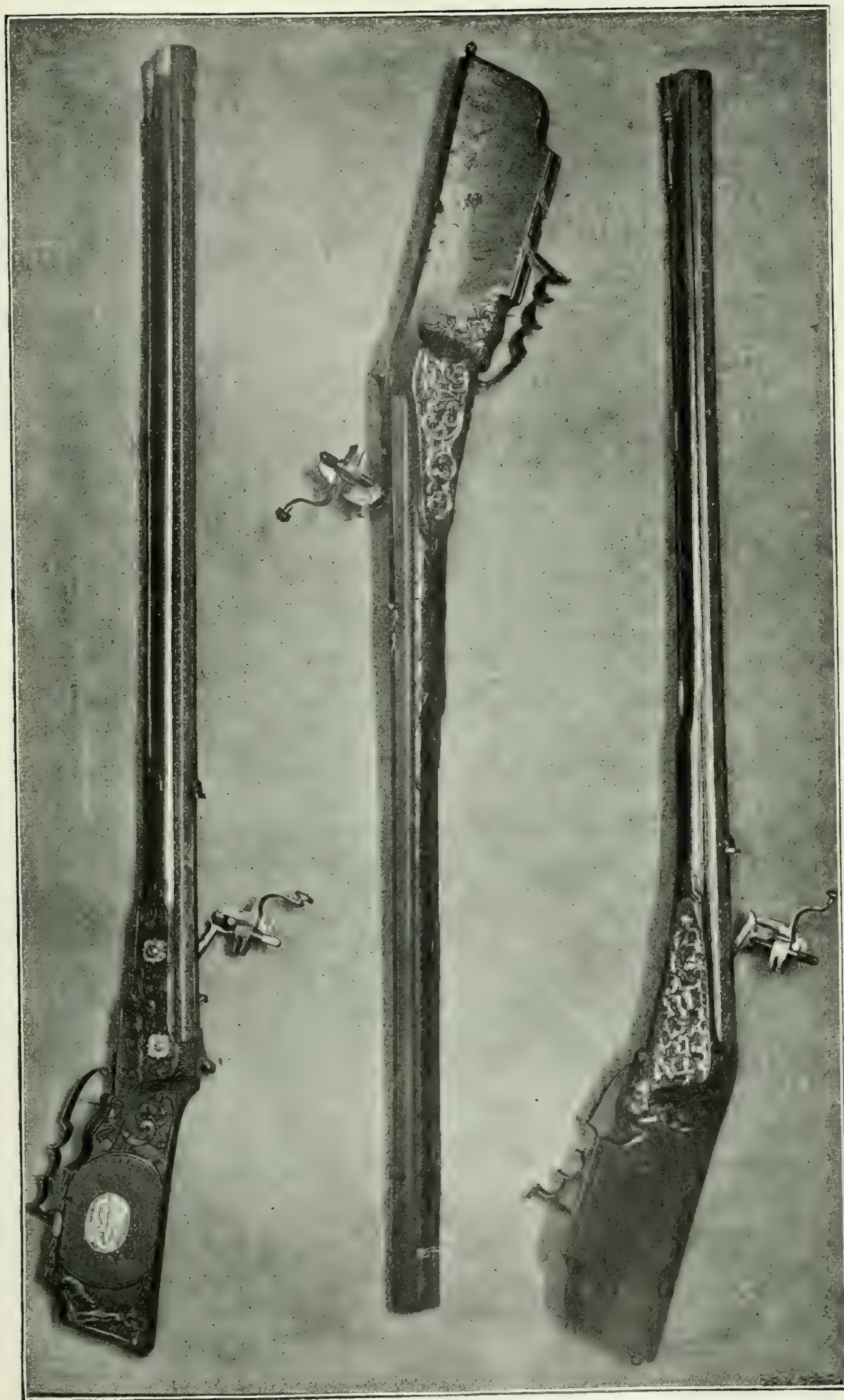
Pár krátkých pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenon hlavní. Zámek ozdoben vrytými ornamenty a říšským orlem. Na rovné pažbě je lev a orel v práci řezbářské a lovecké sceny v bílé kosti. Na hlavni je nápis: Martin Clement Khin, Tarschenreith. Druhá pol. XVII. st

194, 195. (Inv. Cb. 9, 10.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek je řezaný a ozdoben vrytými květinami a emblemy. Povná pažba je vykládaná bílou kostí. Na hlavni je nápis: Hans Reiner E. Druhá pol. XVII. st.

196, 197. (Inv. Da. 3.)

Puška téže konstrukce jako předešlá, od téhož puškaře. Do zámku jsou vleptány ornamenty a pažba je bohatě ozdobena řezbou, znázorňující hon na jelena. (Obr. 93.)

Obr. 94. Puška č. 181, puška č. 343 a puška č. 375.

198, 199. (Inv. Ea. 3, 4.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek modře kalen a ornamentálně leptán. Rovná pažba je bez ozdoby. Na hlavni je nápis: HEINRICH REIMER a značka 43. Druhá pol. XVII. st.

200, 201. (Inv. Ca. 6, 30.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Do zámku jsou vleptány ornamenty a lovecká scena, rovná pažba je vykládaná kostí. Na hlavni je nápis: FERDINAND REIMER a značka 44 Druhá pol. XVII. st.

202. (Inv. Ca. 29.)

Puška podobná předešlé. Na zámku jsou vryti psi a velbloud, na pažbě kočka v bílé kosti. Na hlavni je nápis: HANS LIBECK a značka 45. Druhá pol. XVII. st.

203. (Inv. Bb. 10.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Rovná pažba bohatě stříbrnými dráty vykládaná. Na hlavni je písmena »K.« a značka 46. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 90.)

204, 205. (Inv. Bb. 14, 15.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenou, rytou a stříbrem vybíjenou hlavní. Zámek je rovněž ozdoben bohatě ornamenty stříbrem vybíjenými. Rovná pažba je vykládána stříbrnými dráty a perleťovými deskami s vrytými ornamenty a zvířaty. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 89.)

206. (Inv. Da. 24.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek je řezaný a ornamentálně leptaný, rovná pažba je ozdobena řezbou a sice ornamenty a krásným reliefním znázorněním honu. XVII. st. (Obr. 93.)

207. (Inv. Da. 7.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Zámek je zdoben vleptanými ornamenty a rovná pažba vykládaná bílou kostí s vyrytými zvířaty a ornamenty. Na hlavni je nápis: Bartolome Spatzierer in Prag a značka 47. Druhá pol. XVII. st.

208. (Inv. Da. 4.)

Puška podobná předešlé, z téže doby, podobně zdobená. Na hlavni značka 48.

209. (Inv. Da. 8.)

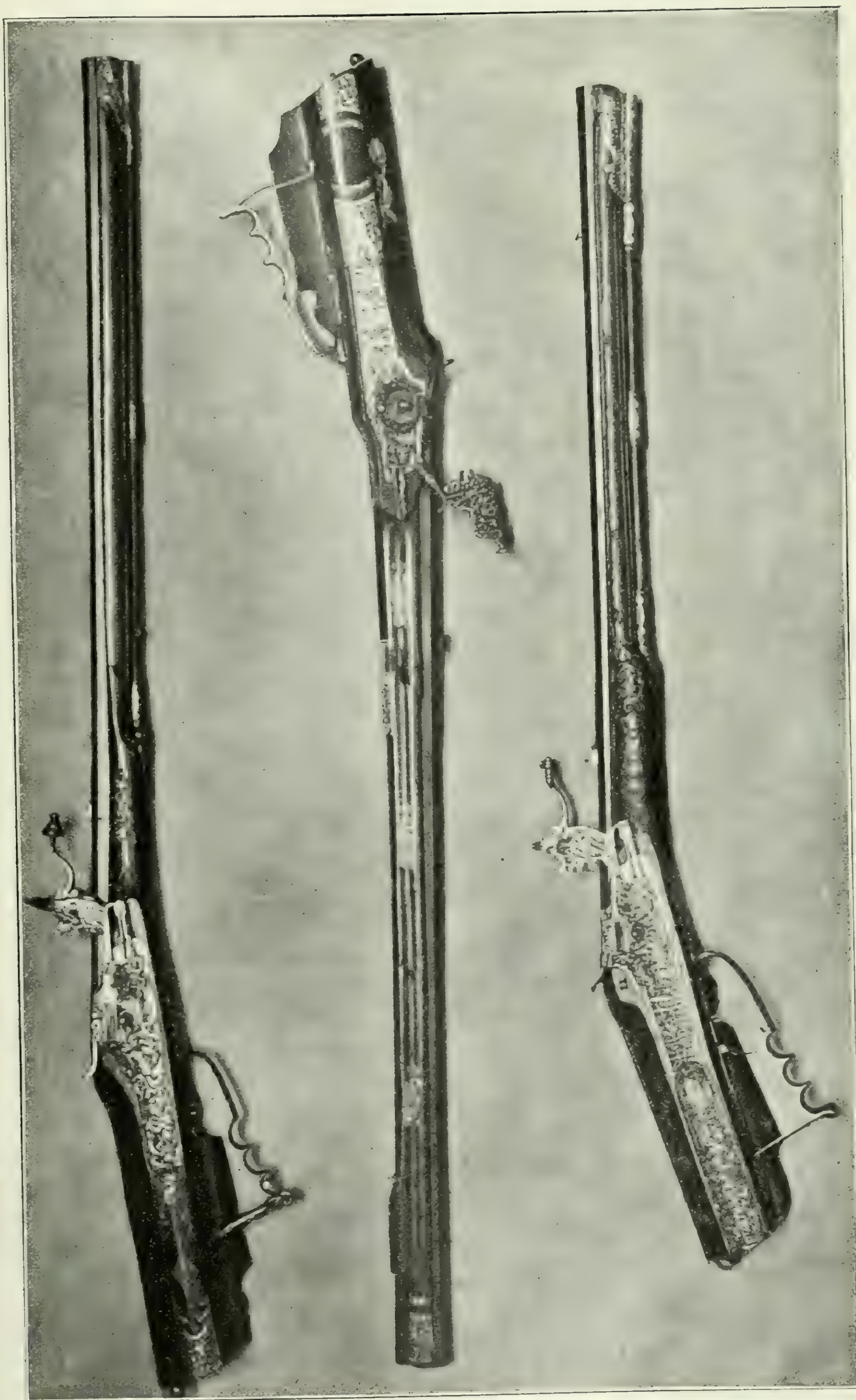
Puška podobná předchozím, z téže doby, podobně zdobená.

210. (Inv. Da. 14.)

Puška podobná předchozím, z téže doby, podobně zdobená. Na hlavni značka 49.

211. (Inv. Da. 22.)

Puška podobná předchozím, z téže doby, podobně zdobená. Na hlavni značka 50.

Obr. 95. Puška č. 298, puška č. 191 a puška č. 391.

212. (Inv. Da. 23.)

Puška podobná předchozím, z téže doby. Pažba jest ještě také řezbou (ornamenty) ozdobena.

213. (Inv. Ca. 1.)

Puška podobná předchozím, z téže doby. Pažba je černou kostí vykládaná. Na hlavni značka 51.

214. (Inv. Cb. 6.)

Puška podobná předchozím, z téže doby. Zámek bez ozdoby, pažba bílou kostí vykládaná. Na hlavni je značka 52.

215, 216. (Inv. Db. 9, 10.)

Pár pušek podobných předchozím. Do zámku jsou vleptány ornamenty a říšský orel, pažba je bez ozdoby. Na hlavni je značka 53.

217. (Inv. Da. 25.)

Puška podobná předchozím, z téže doby, bez ozdoby. Na hlavni jsou písmena A. K. a dvakráte značka 54.

218. (Inv. Ca. 14.)

Puška s kolovým zámkem. Hlaveň není tažená, zámek má dvě pánvičky a dva kohoutky. Francouzská pažba bez ozdoby. Na hlavni značka 55. Hlaveň je ze XVII., pažba z XVIII. st.

219. (Inv. Db. 1.)

Krátká puška s kolovým zámkem a taženou, modře kalenou hlavní. Zámek je zdoben vrytými ornamenty, francouzská pažba kostěnými a dřevěnými intarsiemi. Z druhé pol. XVII. st.

220. (Inv. Ca. 10.)

Puška s luntovým zámkem. Hlaveň není tažená a je zlatem a stříbrem vybíjená. Luntový zámek má spoušť v pažbě a pánvička pohyblivé víko. Pažba se spadající rukovětí je bez ozdoby. Na hlavni je značka 56. Ze druhé pol. XVII. st.

221, 222. (Inv. Ca. 11, 13.)

Dvě muškety s luntovým zámkem. Spoušť v pažbě, pánvička s pohyblivým víkem. Vlašská pažba bez ozdoby. Na hlavni značka 57. XVII. st.

223. (Inv. Ca. 12.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na hlavni značka 55.

224. (Inv. Ca. 15.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na spodní straně hlavně je značka 58.

225. (Inv. Ca. 16.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na spodní straně hlavně je značka 59.

226. (Inv. Ca. 19.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na spodní straně hlavně je značka 60.

Obr. 96. Značky zbraní č. 31—64.

227. (Inv. Ca. 20.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na hlavni jsou značky 61, 62, 63.

228. (Inv. Ca. 21.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na hlavni značka 64.

229. (Inv. Ca. 22.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na hlavni značka 65.

230. (Inv. Ca. 23.)

Mušketa podobná předchozím, z téže doby. Na hlavni značka 66, 67.

231. (Inv. Ca. 24.)

Mušketa podobná předchozím, však se španělskou pažbou. Z téže doby. Na zámku značka 68.

232. (Inv. Ea. 1.)

Puška s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Rovná pažba, bez ozdoby. Na hlavni je nápis: ADAM MERCKHL ERCHLAG. XVII. st.

233. (Inv. Aa. 17.)

Dlouhá ručnice s křesacím zámkem. Francouzská pažba bez ozdoby. Na hlavni je nápis: THOMA MARCKEL a na spodní straně značky 69, 70. Druhá pol. XVII. st.

234. (Inv. Da. 15.)

Ručnice s křesacím zámkem. Francouzská pažba je stříbrem kovaná. Na zámku je nápis: ALFONSO MARTINEZ EN MADRID a na hlavni značka 71. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 97.)

235. (Inv. Ba 22.)

Ručnice s křesacím zámkem. Do zámku vryté ornamenty, francouzská pažba je mosazí pobíjená. Na hlavni tatáž značka jako u předchozí ručnice (Alonso Martineza) a na zámku nápis: JOSEPH QVALECK IN WIENN. Druhá pol. XVII. st.

236. (Inv. Aa. 18.)

Ručnice s křesacím zámkem. Zámek je rytý, francouzská pažba je ozdobená železným kováním. Na hlavni je nápis: DAVID HANEL a na zámku nápis: FALCKENAV. Na hlavni je značka 72. Druhá pol. XVII. st.

237. (Inv. G. 6.)

Ručnice s křesacím zámkem. Zámek je rytý, francouzská pažba bez ozdoby. Na hlavni je nápis: IGNATIVS HANL FALCKENAV. Z konce XVII. st.

238. (Inv. Da. 12.)

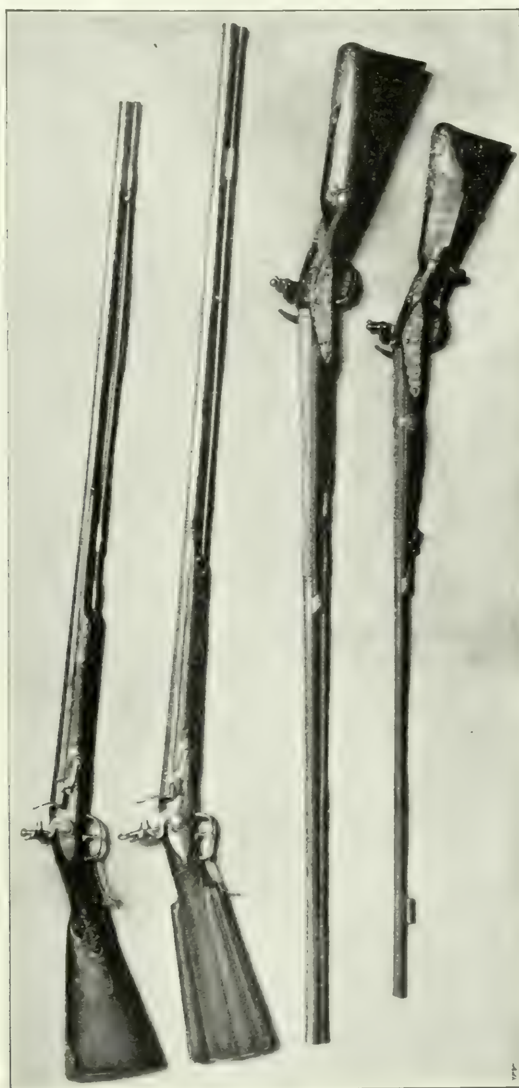
Zadovka s křesacím zámkem. Rovná pažba dá se skloniti, čímž se hlaveň otevře. Pažba je zdobena bílou kostí. Druhá pol. XVII. st.

239. (Inv. K. 58.)

Trombon s křesacím zámkem a italskou krásně vyřezávanou a stříbrnými ornamenty vykládanou pažbou. XVII. st.

240. (Inv. K. 50.)

Puška k střílení střelných látek. Hlaveň je z bronze litá, ráže $4^1/_2$ *cm*. Zámek a pažba jako u mušket. XVII. st.

Obr. 97. Ručnice č. 356, č. 234, 292 a 285.

241. (Inv. Ca. 17.)

Orientální ručnice s tureckým kohoutkem na spoušť. Skloněná turecká pažba je stříbrným drátem ovinutá. Na hlavni je nápis: GIOVAN BARETA a na zámku značka 73. Poslední třetina XVII. st.

242. (Inv. Ba. 35.)

Pistole s křesacím zámkem. Zámek, rukověť a hlaveň jsou ozdobeny krásnými železnými reliefy. Na hlavni je znázorněno dobývání města a vojenské emblemy, na zámku Saulova smrť, na pažbě sceny ze života v táboře. Na spodní straně hlavně je značka 74. Francouzská práce druhé pol. XVII. st.

243. (Inv. Ba. 36.)

Pistole podobná předešlé a podobně vyzdobená. V železných reliefech jsou znázorněni vojáci pěší a jízdní. Na zámku je nápis: LA MOTTE. Druhá pol. XVII. st.

Obr. 98. Pistole č. 244, 245.

244, 245. (Inv. Ba. 37, 38.)

Pár pistolí s křesacím zámkem. Hlaveň je zdobena maskami v železe řezanými. Zámek je rovněž řezaný a pažba zdobená krásným prolamovaným železným kováním. Na hlavni je nápis: LAZARINO COMINAZZO a na zámku nápis: Pietro Fiorentino. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 98.)

246, 247. (Inv. Ba. 40, 41.)

Pár pistolí podobných předešlým a podobně zdobených. Na hlavni nápis jako na předešlých, na zámku nápis: Gioua. Maria Boni Z téže doby.

248. (Inv. L. 55.)

Malá pistole podobná předešlým a podobně zdobená. Na hlavni je týž nápis, na zámku stojí: Brescia. Z téže doby.

249, 250. (Inv. Cb. 14, 15.)

Pár pistolí s křesacím zámkem. Hlavně jsou rovněž od Lazarina Cominazza. Zámek je zdoben vrytými emblemy a allegorickou figurou, pažba vykládána stříbrným drátem a pobita železnými ornamenty. Na zámku je nápis: VIVIER A SEDAN. Z konce XVII. st.

251. (Inv. Ba. 39.)

Pistole s hlavní od Lazara Cominazza. Jednoduchá rukověť je novější. Na zámku je nápis: Jo. Da. Weigel a Carolath.

252, 253. (Inv. Da. 43, 45.)

Pár pistolí s kolovým zámkem. Do zámku jsou vleptány ornamenty a zvířata, pažba je stříbrem pobíjená a vykládaná. Na spodní straně hlavně značka 75. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 88).

254, 255. (Inv. Ca. 34, 39.)

Pár pistolí s kolovým zámkem, k nimž jsou připevněny bajonetové čepele. Pažba končí v bronzovou masku. Na spodní straně hlavně známka 76. Druhá pol. XVII. st. (Obr. 88).

256, 257. (Inv. Eb. 29, 30.)

Pár pistolí s křesacím zámkem. Hlaveň je zdobena vrytými ornamanty, zámek loveckou scenou. Pažba je pobíjená železnými ornamenty, na čele je znázornění honby na jelena. Na hlavních je nápis: Andree Siegl a Slacoverde. Druhá pol. XVII. st.

258 (Inv. Aa. 37.)

Pistole podobná předešlé a podobně zdobená. Z téže doby.

259, 260. (Inv. Db. 4, 5.)

Pár pistolí podobných předchozím, podobně zdobených. Z téže doby. Na zámku písmena G. P.

260 — 265. (Inv. Eb. 17, 18, 19, 20. L. 51, 52.)

Šest pistolí podobných předchozím, podobně zdobených, z téže doby.

266, 267. (Inv. Eb. 13, 14.)

Pár pistolí s křesacím zámkem. Zámek je rytý, pažba pobíjená mosaznými ornamenty. Na hlavni je nápis: GILLE DESELLIER a značka 77. konec XVII. st. (Obr. 99.)

268, 269. (Inv. Ca. 36, 37.)

Pár pistolí s tureckým zámkem na spoušť. Pažba je mosazí kovaná a perletí vykládaná. XVII. st. (Obr. 88.)

270, 271. (Inv. Eb. 5, 6.)

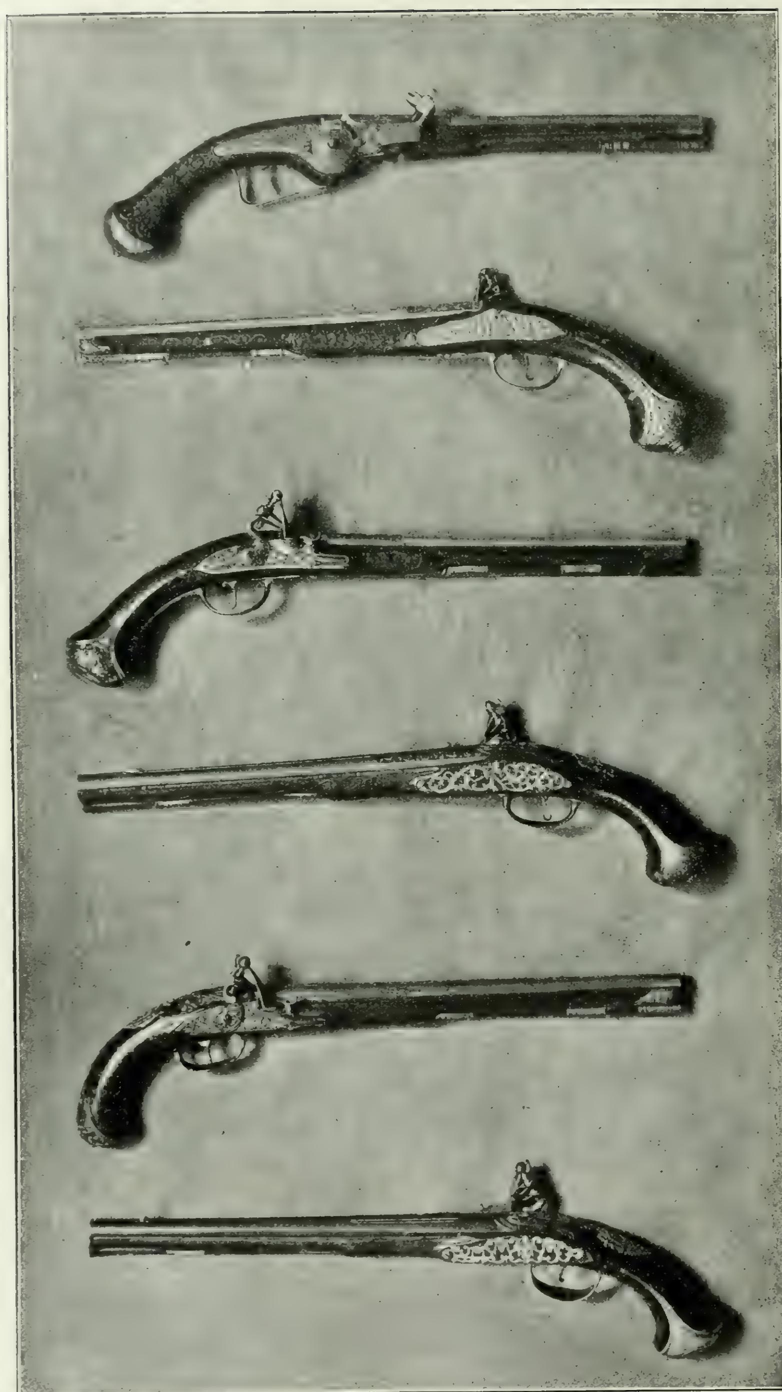
Pár pistolí s křesacím zámkem. Hlaveň je rytá (ornamenty a rytíř). Zámek je ozdoben pozlaceným mosazným reliefem znázorňujícím honbu na jelena. Rovněž pažba je pobíjená pozlacenou mosazí. Z konce XVII. st.

272, 273. (Inv. Eb. 7, 8.)

Pár pistolí podobných předešlým, podobně zdobených, z téže doby. Na zámku písmena J. C. P.

274, 275. (Inv. Ba. 9, 10.)

Pár ručnic s křesacím zámkem. Zámek je řezaný, ornamenty, myslivec, lovecká scena. Krátká francouzská pažba je ozdobená mosazným kováním znázorňujícím lovecké výjevy. Na zámku je nápis: JOHANN SIEGL a na hlavni značka 78. Z konce XVII. nebo počátku XVIII. st.

Obr. 99. Pistole č. 146, 393, 330, 409, 367, 266.

276. (Inv. Db. 3.)

Pistole s kolovým zámkem. Pažba železem pobíjená. Na hlavni jsou značky 79, 80. Z konce XVII. st.

277. (Inv. K. 59.)

Palná zbraň se sedmi krátkými v mosazi vrtanými hlavněmi. Na křesacím zámku je nápis: St. Etienne a značka 81. Z konce XVII. st.

278 — 280. (Inv. Da. 37, 38, 39.)

Pár pistolí a lovecký tesák. Pistole mají křesací zámky a hnědě kalené hlavně. Pažba je stříbrem vykládaná a zdobena reliefy ze slonoviny znázorňujícími boje římských vojáků. Na hlavni je nápis: LAZARINO COMINAZZO. Na zámku je nápis: PIERE LE BON A CHARLEVILL. XVII. st. Lovecký nůž má po jedné straně broušenou damaskovanou čepel a rukovět ze slonoviny vyřezávanou znázorňující zápas lovců v antickém kostumu se lvem a kancem. Okolo r. 1700. Roku 1805 tesák nově adjustován. (Obr. 100.)

281, 282, (Inv. Ba. 13, 14.)

Dvě ručnice s křesacím zámkem. Do zámku je vryta lovecká scena, francouzská pažba je pobíjena ornamenty v mosazi řezanými. Na zámku jedné pušky nápis: F. Ros. Z počátku XVIII. st.

283 — 293. (Inv. Aa. 13, 20. Ba. 18, 24, 30, 34, Ca. 8, Da. 11, 17, 18, 19.)

Jedenáct ručnic s křesacím zámkem, od Matiaše Rosa. Zámek je u všech řezaný a rytý, jsou na něm znázorněny lovecké sceny. Francouzská pažba je pozlacenými mosaznými ornamenty pobíjená a ozdobena pozlaceným mosazným nebo kostěným reliefem, znázorňujícím lovecké výjevy. Pod hlavní je Lobkovický znak. Hlavně jsou různé provenience, téměř všecky orientální a jsou na nich značky 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89. Na zámku u všech nápis: M. Ros. Z počátku XVIII. st. (Obr. 97.)

294, 295. (Inv. F. 35, 36.)

Pár pistolí s křesacím zámkem od téhož puškaře. Do zámku je vrytá lovecká scena, pažba je mosazí pobíjená.

296, 297. (Inv. Ab. 8, 9.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenou, zlatem vybíjenou hlavní. Do zámku je vleptána lovecká scena, rovná pažba je pobíjena pozlacenou bronzí a zdobena bronzovým reliefem, znázorňujícím hon na jelena. Na hlavni je nápis: FELIX MEIER IN WIEN. Z počátku XVIII. st. (Obr. 90.)

298, 299. (Inv. Cb. 1, 2.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, modře kalenou, zlatem vybíjenou hlavní. Zámek bohatě v bronzu a železe řezaný, je na něm znázorněna bitevní scena. Rovná pažba je pobíjena pozlacenými bronzovými ornamenty a reliefy znázorňujícími lovecké výjevy. Na hlavni je nápis: MATHEVS CRANISTER a značka 90. Z počátku XVIII. st. (Obr. 95.)

300. (Inv. Db. 6.)

Puška s kolovým zámkem a taženou hlavní. Zámek je řezaný, je na něm znázorněno obléhání města, rovná pažba je vykládaná černou kostí. Na hlavni je značka 74. Z počátku XVIII. st.

301. (Inv. Ab. 6, 7.)

Pár pušek s kolovým zámkem, modře kalenou, zlatem vybíjenou hlavní. Na řezaném zámku putto a lovecká scena. Rovná pažba je pobíjena pozlacenými bronzovými ornamenty a reliefy znázorňujícími lovecké výjevy. Na hlavni je nápis: JOH. NEYREITER IN SALZB. a značka 91. Z počátku XVIII. st.

302. (Inv. Da. 27.)

Puška podobná předešlým od téhož puškaře. Pažba je vykládána bílou kostí se vrytými ornamenty.

303, 304. (Inv. Aa. 3. 4.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou rytou hlavní. Zámek je řezaný a rytý, je na něm znázorněn únos Europy. Rovná pažba je pozlacenou mosazí pobíjená. Na zámku je nápis: Caspar Neireitter in Prag. Z počátku XVIII. st.

305, 306. (Inv. K. 48, 49.)

Pár dlouhých ručnic na kachny s křesacím zámkem od téhož mistra. Francouzská pažba je mosazí pobíjená.

307 — 310. (Inv. Aa. 40, 48, 49, 50.)

Dva páry pistolí s křesacím zámkem, Hlavně jsou zlatem vybíjené, zámky řezané (lovecké sceny), pažby pozlacenou mosazí pobíjené. Na hlavních nápis: MARTIN A ANGERS na zámcích: NEIREITER.

311, 312. (Inv. Aa. 41, 47.)

Pár pistolí od téhož puškaře. Hlavně jsou řezané, pažby železnými ornamenty pobíjené a stříbrnými dráty vykládané. Jméno puškaře na hlavni a zámku.

313, 314. (Inv. L. 151, 152.)

Pár pistolí od téhož puškaře. Bez ozdoby.

315 — 323. (Inv. Aa. 7, 8, 28, 35, Cb. 7, 8, Da. 26, 28. Db. 13.)

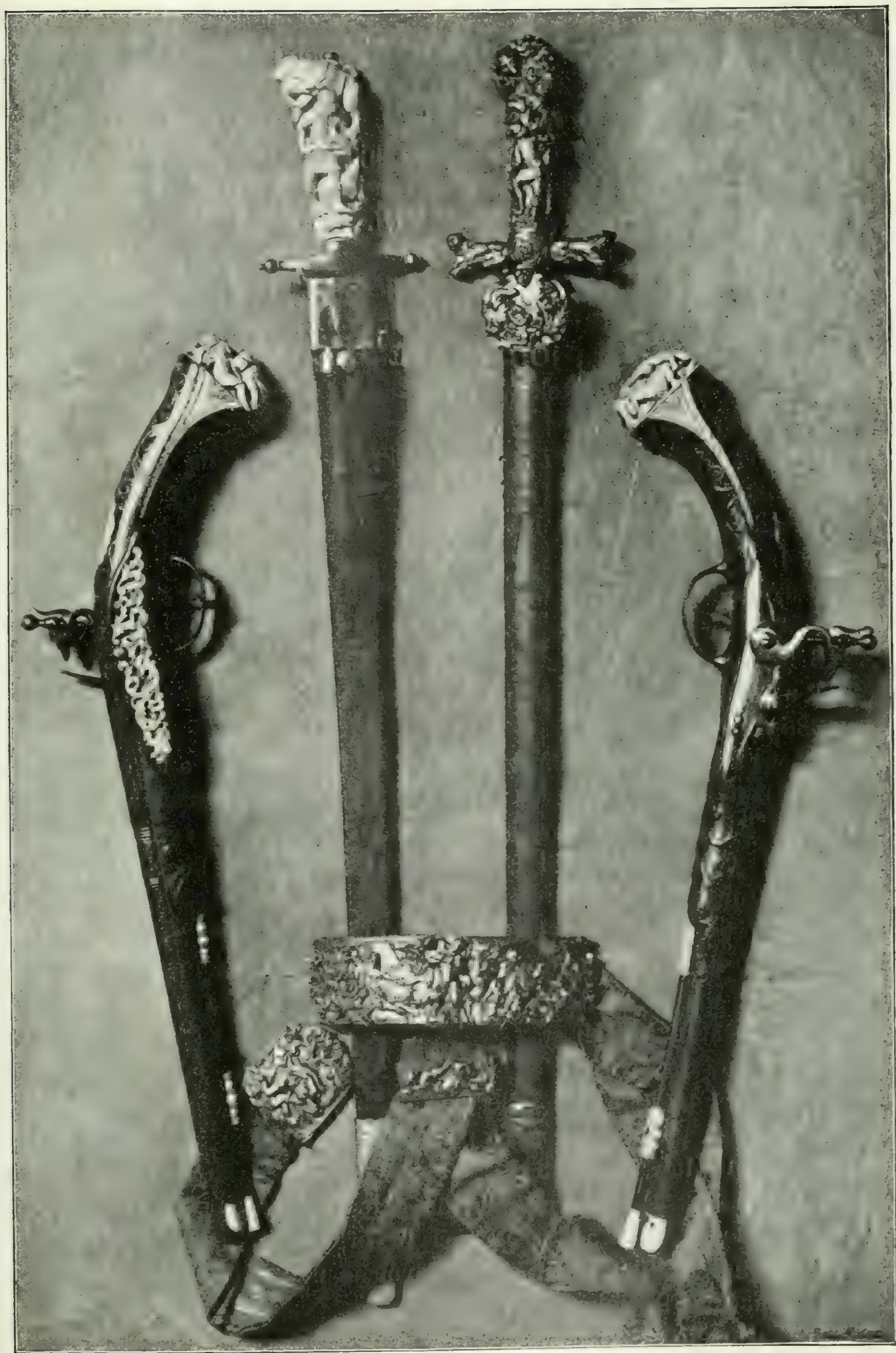
Devět pušek s kolovým zámkem, taženou a kalenou hlavní. Zámky jsou řezané a leptané (lovecké výjevy a ornamenty), rovné pažby vykládané černou kostí. Na hlavních nápis: PAUL IGNATI POSER. Z počátku XVIII. st.

324, 325. (Inv. Aa. 12, 23.)

Dvě ručnice s křesacím zámkem od téhož puškaře. Zámek je řezaný a leptaný (lovecké výjevy), francouzská pažba pobíjena pozlacenou mosazí s reliefním znázorněním loveckých scen. Na hlavni jméuo puškaře a značka 92.

326, 327. (Inv. K. 53, 54.)

Dva trombony s křesacím zámkem a jednoduchou francouzskou pažbou, od téhož puškaře, jehož značka je na hlavni.

Obr. 100. Pistole a lovecký tesák č. 278—280, tesák č. 38.

328, 329. (Inv. Ea. 28, 30.)

Pár pistolí s křesacím zámkem od téhož puškaře. Hlavně a zámky jsou řezané (putti a vojáci), pažba mosazí pobíjena.

330, 331. (Inv. Eb. 21. 22.)

Pár pistolí s křesacím zámkem. Hlavně a zámky jsou řezané pažby pobíjené železnými reliefy znázorňujícími zápasy vojínů v antickém kostumu a allegorické figury. Na hlavni je nápis: JOHANN DE PLAN a na zámku: A PRAG. Z počátku XVIII. st. (Obr. 99.)

332. (Inv. Aa. 30.)

Puška se zlatem a stříbrem vybíjenou hlavní. Francouzská pažba je železem pobíjená. Starý křesací zámek byl později přeměněn v perkusní. Na hlavni je nápis; JOH. ANDRE KVCHENREITER A REGENSPVPG a značka 93. Počátek XVIII. st.

333. (Inv. Ca. 18.)

Španělská ručnice se španělským zámkem na spoušť. Zámek je rytý, španělská pažba bez ozdoby. Na hlavni je značka 94, puškaře G. Fernardeza. Počátek XVIII. st.

334. (Inv. Ea. 13.)

Ručnice podobná předešlé. Na hlavni je značka 95, puškaře Fernardeza. Z téže doby.

335. (Inv. Ba. 17.

Ručnice podobná předešlým, beze značky.

336, 337. (Inv. Aa. 15, 24.)

Pár ručnic s křesacím zámkem. Zámek je řezaný a leptaný (pastýřská scena). Francouzská pažba je pobíjena řezanými železnými ornamenty. Pod hlavní je stříbrný znak velmistra řádu Německých rytířů Na hlavni je nápis: J. G. DAX MINCHEN a značka 96. Z počátku XVIII. st.

338. (Inv. Ba. 21.)

Ručnice s křesacím zámkem řezaným (lovecká scena) a francouzskou pažbou pobíjenou mosazí s vrytými ornamenty a loveckými výjevy. Na zámku je nápis: FRANZ PARETA LEITMERIZ a na hlavni značka 97, 98. Z počátku XVIII. st.

339. (Inv. Ca. 27.)

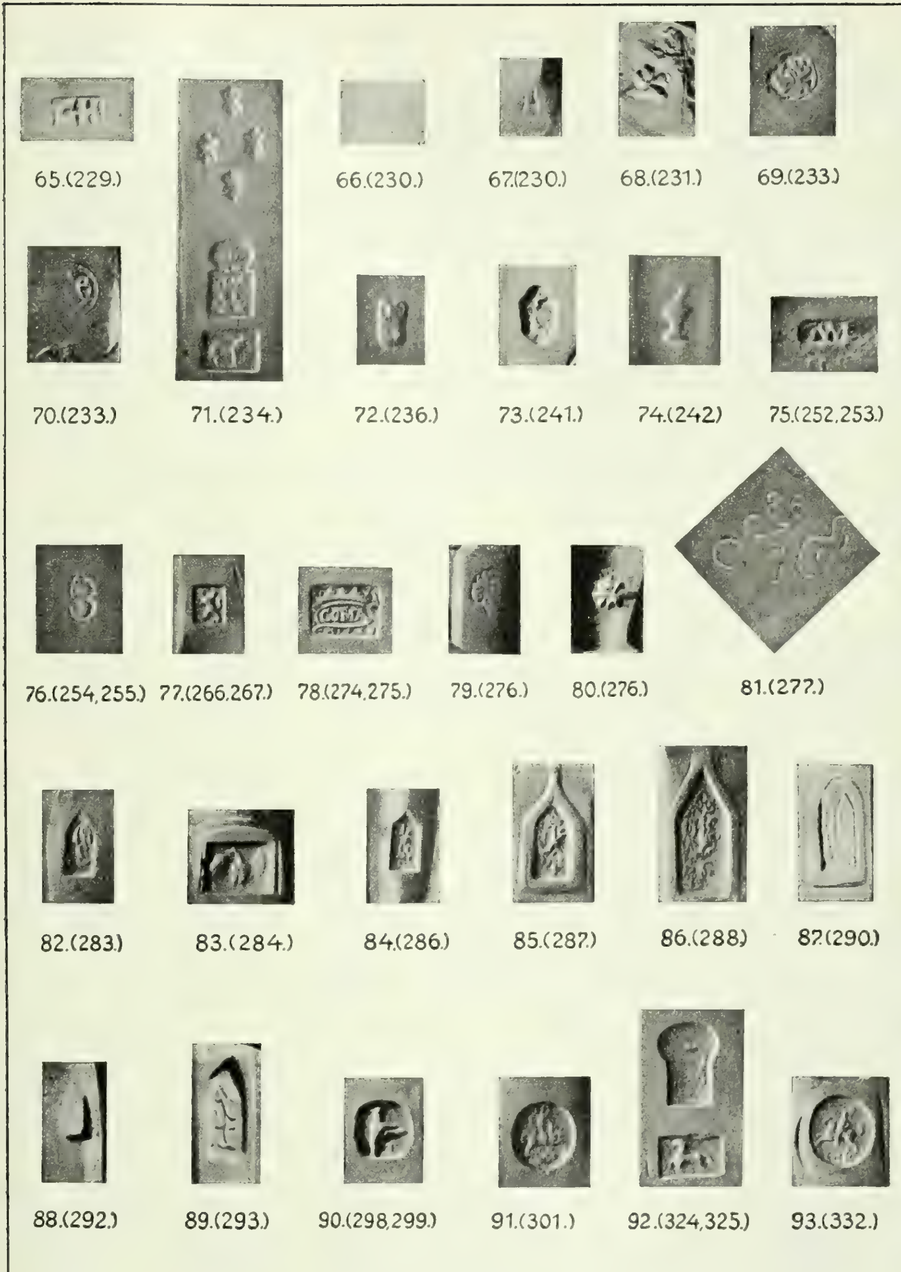
Ručnice podobná předešlé, z téže doby. Na řezaném zámku je znázorněna Diana, na pažbě v mosazných pozlacených reliefech allegorické postavy.

340, 341. (Inv. Bb. 1, 2.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, modře kalenou, zlatem vybíjenou hlavní, Do zámku jsou vryty ornamenty, rovná pažba je vykládaná černou a bílou kostí. Na hlavni je nápis: BAL. ZELNER IN ZELL a značka 99. Z konce XVII. st.

342. (Inv. Da. 30.)

Puška podobná předešlé od téhož puškaře. Na zámku je říšský orel, pažba vykládaná bílou kostí s vrytými ornamenty. Na hlavni nápis: Ballhauser Zellner a značka 100, odchylná poněkud od předešlé.

Obr. 101. Značky zbraní č. 65—93.

343. (Inv. Da. 29.)

Puška podobná předešlým. Zámek je řezaný, rovná pažba má zlacené mosazné kování. Na hlavni je nápis: FRANTZ ZELNER IN SALZBURG 1716 a značka 101. (Obr. 94.)

344. (Inv. Aa. 32.)

Puška podobná předešlým. Do zámku je vrytý říšský orel a ornamenty, rovná pažba je vykládaná tmavou kostí. Na hlavni je nápis: KILIAN ZELNER IN SALZBURG a značka 102. Z prvé třetiny XVIII. st.

345—366. (Inv. Aa. 11, 25, 26., Ba. 1, 3—6, 12, 16, 20, 27—29, 31—33, Ca. 9, Ea. 14, K. 27, 28, M. 6.)

Dvaadvacet ručnic s křesačím zámkam a stříbrem nebo zlatem vybíjenou hlavní. Do zámku jsou vryty lovecké sceny a ornamenty a na francouzské pažbě lovecké výjevy v pozlacené mosazi řezané. Pod hlavní je Lobkovický znak. Na zámcích napis: MARCVS ZELNER IN WIEN a na hlavních značka 103. Na hlavních Ba. 4, Ba. 16, Ba. 27, jsou značky 104, 105, 106. Z prvé třetiny XVIII. st. (Obr. 97.)

367—370. (Inv. Eb. 9—12.)

Dva páry pistolí s křesacím zámkem od téhož puškaře. Hlavně jsou zlatem vybíjené, na řezaných zámcích znázorněny emblemy a Turek sedící před stanem. Pažba je pozlacenou mosazí pobíjena; na čele je Lobkovický znak. Na zámku jméno puškaře, na hlavni značka 107. (Obr. 99.)

371, 372. (Inv. Ca. 3, 4.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, zlatem kalenou hlavní. Zámek je rytý (hon na jeleny); rovná pažba má zlacené mosazné kování. Na hlavních je nápis: CASPAR ZELNER a značka 108. Z druhé třetiny XVIII. st.

373. (Inv. Ea. 32, 34.)

Pár pistolí s křesacím zámkem od téhož puškaře. Zámek je rytý (Mars mezi emblemy), pažba má mosazné pozlacené kování.

374. (Inv. Ca. 28.)

Puška s kolovým zámkem a taženou modře kalenou hlavní. Na řezaném zámku je znázorněna Diana a lov na jelena. Rovná pažba je zdobena pozlaceným mosazným kováním znázorňujícím paní s jednorožcem. Na zámku a hlavni je nápis: M. KUBIK IN PRAG. Z prvé pol. XVIII. st.

375, 376. (Inv. Ca. 5, 31.)

Pár pušek podobných předešlé a podobně ozdobených. Na hlavni je nápis: JOSEPH HAMERL IN WIEN. Z téže doby. (Obr. 94.)

377, 378. (Inv. Ba. 15, 19.)

Pár ručnic s křesacím zámkem a zlatem vybíjenou hlavní od téhož puškaře. Zámek řezaný (lovecká scena), francouzská pažba má pozlacené mosazné kování.

379. (Inv. Aa. 19.)

Ručnice podobná předchozím, podobně zdobená. Na zámku je nápis: CHRISTOPH JOS. FREV IN MVN. Z prvé pol. XVIII. st.

380. (Inv. Aa. 22.)

Ručnice podobná předchozím, podobně zdobená. Na zámku je nápis: Tobias Frank a na hlavni značka 109. Z téže doby.

Obr. 102. Značky zbraní č. 94—119.

381. (Inv. M. 10.)

Ručnice podobná předchozím. Zámek rytý, pažba bez ozdob. Na zámku nápis: REISMÜLLER A BUDISIN. Z téže doby.

382. (Inv. G. 20.)

Puška s křesacím zámkem a francouzskou pažbou. Bez ozdob. Na zámku je nápis: V. D. FECHT BERLIN. Z téže doby.

383, 384. (Inv. Aa 42, 46.)

Pár pistolí s křesacím zámkem. Hlavně a zámky jsou řezané, pažby mosazí pobíjené. Na hlavních je nápis: VINCENZO COMINAZZO. Z počátku XVIII. st.

385, 386. (Inv. Da. 33, 35.)

Pár pistolí s křesacím zámkem, rytým a pažbou mosazí pobíjenou. Na hlavni jsou značky 110 a 75. Z počátku XVIII. st.

387—390. (Inv. Ab. 11, 12, Ca. 2, 32.)

Dva páry pušek s kolovým zámkem a taženou, kalenou hlavní. Na rytém zámku je znázorněna Diana a hon na kance, na kování rovné pažby lovecké sceny. Na hlavních je nápis: JOHANN POLTZ IN KARLSBATD 1726 a značka 111.

391, 392. (Inv. Cb. 3, 4.)

Pár pušek s kolovým zámkem a taženou, hnědě kalenou, zlatem vybíjenou hlavní. Na bohatě řezaném zámku je znázorněna Fortuna a triumfní průvod. Rovná pažba je stříbrem vykládaná (Viktorie a ornamenty), a zdobena železnými reliefy znázorňujícími hostinu Dianinu, Didonu a putti. Na hlavni a zámku nápis: LEOPOLD BECHER. Z druhé čtvrti XVIII. st. (Obr. 95.)

393—396. (Inv. Eb. 25—28.)

Dva páry pistolí od téhož puškaře. Zámky a hlavně jsou řezané (ornanenty a vojíni v antickém kostumu), pažby železnými reliefy zdobené (vojenské sceny a emblemy). Na hlavni a zámku nápis: L. Becher a Carlsbadt. (Obr. 99.)

397. (Inv. Ca. 7.)

Puška s kolovým zámkem a taženou kalenou hlavní. Do zámku vrytá krajina s jeleny. Francouzská pažba má železné kování. Na hlavni je nápis: Andreas Örtle a značka 112. Prvá pol. XVIII. st.

398. (Inv. K. 17.)

Puška s křesacím zámkem z téže doby. Na hlavni a zámku nápis: S. von der Fecht a Berlin.

399. (Inv. G. 7.)

Puška podobná předešlým, z téže doby. Na hlavni a zámku nápis: PENZNETER IN WIEN.

400—403. (Inv. Eb. 31, 32, F. 33, 34.)

Dva páry pistolí s křesacím zámkem od téhož puškaře. Zámky jsou ryté (Mars, vojíni v antickém kostumu a emblemy), pažby mají stříbrné kování.

404—407. (Inv. Eb. 1—4.)

Dva páry pistolí s křesacím zámkem. Hlavně a zámky jsou řezané (Mars a emblemy), pažba má zlacené mosazné kování. Na hlavních nápis: FRANZ BREITENFELTER. Prvá pol. XVIII. st.

408—411. (Inv. Aa. 38, 39, Eb. 15, 16.)

Dva páry pistolí podobné předchozím a podobně zdobené. Na hlavních je nápis: JOHANN HAETISCHWEILER IN CARLSBAD. Prvá pol. XVIII. st. (Obr. 99.)

412, 413. (Inv. Aa. 31, Bb. 6.)

Dvě pušky s kolovým zámkem a taženou kalenou hlavní. Na řezaných zámcích a v mosazném pozlaceném kování na rovných pažbách jsou znázorněny lovecké sceny. Na hlavních nápis: JOHANNES LACKNER IN RAVDNITZ. Z prvé pol. XVIII. st.

414, 415. (Inv. Ed. 2, 26.)

Pár pušek podobných předešlým, od téhož puškaře, jednodušších. Na pažbě je kostěná černá deska s vřezanými ornamenty.

416, 417. (Inv. G. 1, 2.)

Pár pušek s křesacím zámkem od téhož puškaře. Na francouzské pažbě mosazí pobíjené je Lobkovický znak. Na hlavni je mimo jméno puškaře letopočet 1740.

418, 419. (Inv. Ba. 11, 23.)

Pár ručnic s křesacím zámkem a řezanou starší hlavní. Francouzská pažba je mosazí pobíjená. Na zámku nápis: Augustin Scheffl in Wien a na hlavni značka 113. Antonia Comasa. Druhá pol. XVIII. st.

420—422. (Inv. K. 31—33.)

Tři jednoduché pušky od téhož puškaře.

423, 424. (Inv. Ba. 7, 26.)

Pár ručnic s křesacím zámkem. Francouzská pažba je mosazí pobíjena. Na zámku nápis: Krelt a Comothau a na hlavni značka 114. Druhá pol. XVIII. st.

425, 428. (Inv. Ea. 29. 33, L. 56, 57.)

Dva páry pistolí s křesacím zámkem. Pažba je mosazí pobíjená. Na zámku je napis: Ferdinand Morawek in Krumau a na hlavni značka 115. XVIII. st.

429, 430. (Inv. Ea. 15, 16.)

Pár ručnic s křesacím zámkem. Pažba je mosazí pobíjena. Na hlavni značka 116. XVIII. st.

431—434. (Inv. G. 21, H. 2, 3, M. 5.)

Čtyři pušky s křesacím zámkem, jednoduché z XVIII. st., na jichž hlavních jsou jmenováni puškaři: Josef Maierhofer, J. B. Fischer v Hanoveru, Franz Huntzfeld v Brně a Johanes Loi ve Wernsdorfu.

435—437. (Inv. G. 8, 9, M. 21.)

Tři pušky s křesacím zámkem, jednoduché z XVIII st., na jichž hlavních jsou značky 117, 118.

438. (Inv. K. 47.)

Palná zbraň v podobě pastýřské hole. XVIII. st.

439. (Inv. K. 55.)

Trombon s křesacím zámkem rytým a francouzskou pažbou. Na zámku je nápis A. MASTRECK. XVIII. st.

440—499. (Inv. Aa. 10, Ba. 8, 25, Ca. 25, 26, F. 1—26, 29—32 G. 10—13, H. 1, J. 15, 16, 29—34, K. 1—4, 10—15 M. 1, 8.)

Šedesát pušek a ručnic s křesacím zámkem. Francouzské pažby jsou mosazí pobíjené. Na hlavních je nápis: Joh. Fruwirth in Wien, a značka 119. Z konce XVIII. st.

Nábytek.*)

1. Skřínka renaissanční, z tmavohnědého dřeva, obdélníkového základu, s hojnou profilací na římsách soklu, lisen i víka; na všech zevních stranách i uvnitř na víku bohatě a velice jemně vykládaná slonovou kostí: allegorické postavy v bohatých listových rozvilinách s ptáky. Krásně ryté a zlacené kování na přední straně skřínky, dva štítky na klíčové dirky a uvnitř dva závěry na víku a na zadní straně. Na víku znak Lobkovický později vložený. Skřínka sama znamenité dílo 2. pol. 16. věku, 37 *cm* dl., 24 *cm* šir. a 27 5 *cm* vys. (Detailní vyobr.: J. Koula, Památky umělecko-průmyslové v Čechách a na Moravě. II. serie (Praha 1888), list. 49 a 50.) (Obr. 103.)**)

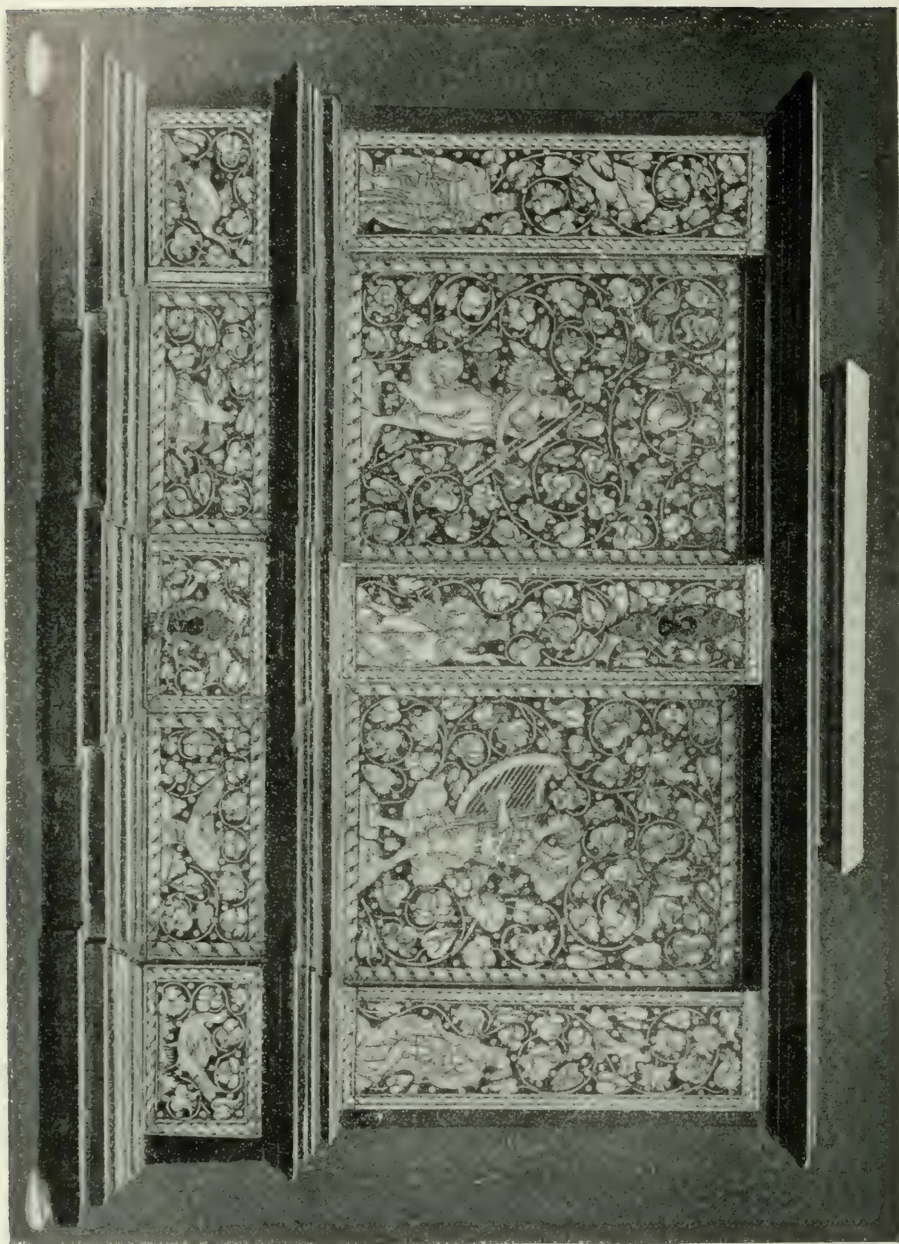
2. Skříň na šperky, renaissanční, s příslušným stolkem; tento jest z černého dřeva a stojí na 10 sloupcích s festony. Skříň dřevěná, celá pokládaná želvovinou a mosaikou z polodrahokamů (pietra dura) tvoří složitou dvojpatrovou architekturu se sloupky, výklenky a bohatě profilovanými i oblomovanými římsami z ebenu. Korinthské hlavice sloupků v dolejší řadě jsou mosazné, zlacené; z téže látky jest 9 sošek (desátá schází), představující antická božstva, které stávaly ve výklencích (13—17 *cm* vys., nyní v pokladnici, viz str. 237.). Mosaiky ve výplních zobrazují ovoce, vavřínové ratolesti, ptáky, psy, honící zvěř a podobné; uprostřed kráčející jinoch, nad ním vása s květinami. Italská práce 17. stol.; 2·36 *m* vys., 1·81 *m* šir. Starý rodinný majetek. (Obr. 104.—106.)

3. Skřínka na šperky, renaissanční, z černého ebenu, skvostně vykládaná slonovou kostí, na novém stolku se šroubovitě točenými nohami. Skřínka zvenčí jednoduchá, opatřena přímočarými nitkami, uvnitř bohatě

---

*) Rovněž nábytek jest až na nepatrné výjimky starým rodinným majetkem. Jen několik málo méně významných kusů bylo v poslední době přikoupeno. Nábytek nemá inventárních čísel.

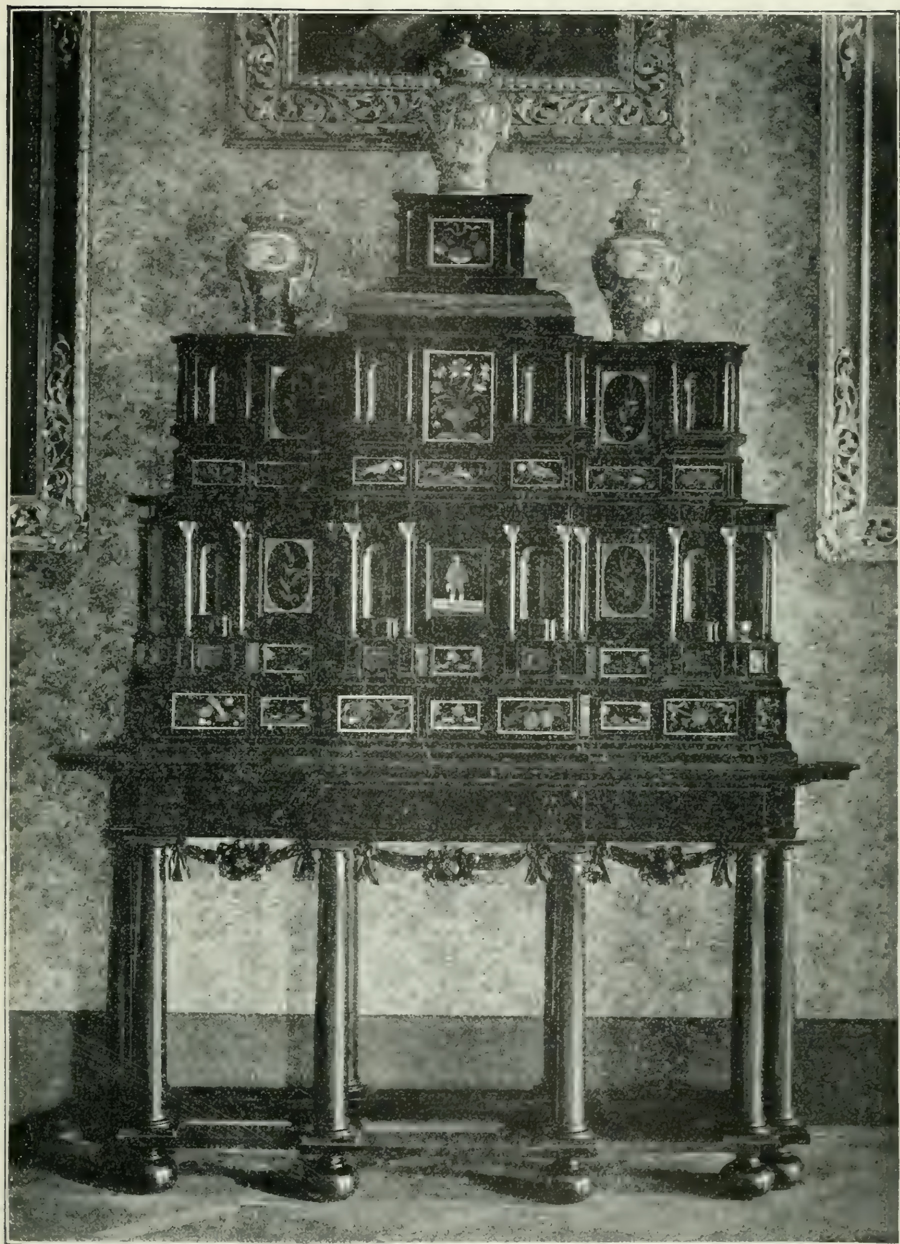
**) Skřínka chová se sice v pokladnici, ale jest přiřaděna k nábytkovému zařízení zámku, jelikož tvoří první a nejstarší článek dlouhé řady nádherných skřínek na šperky jimiž se rod Lobkovický na roudnickém zámku může honositi.

Obr. 103. Skřínka z 2. pol. XVI. století.

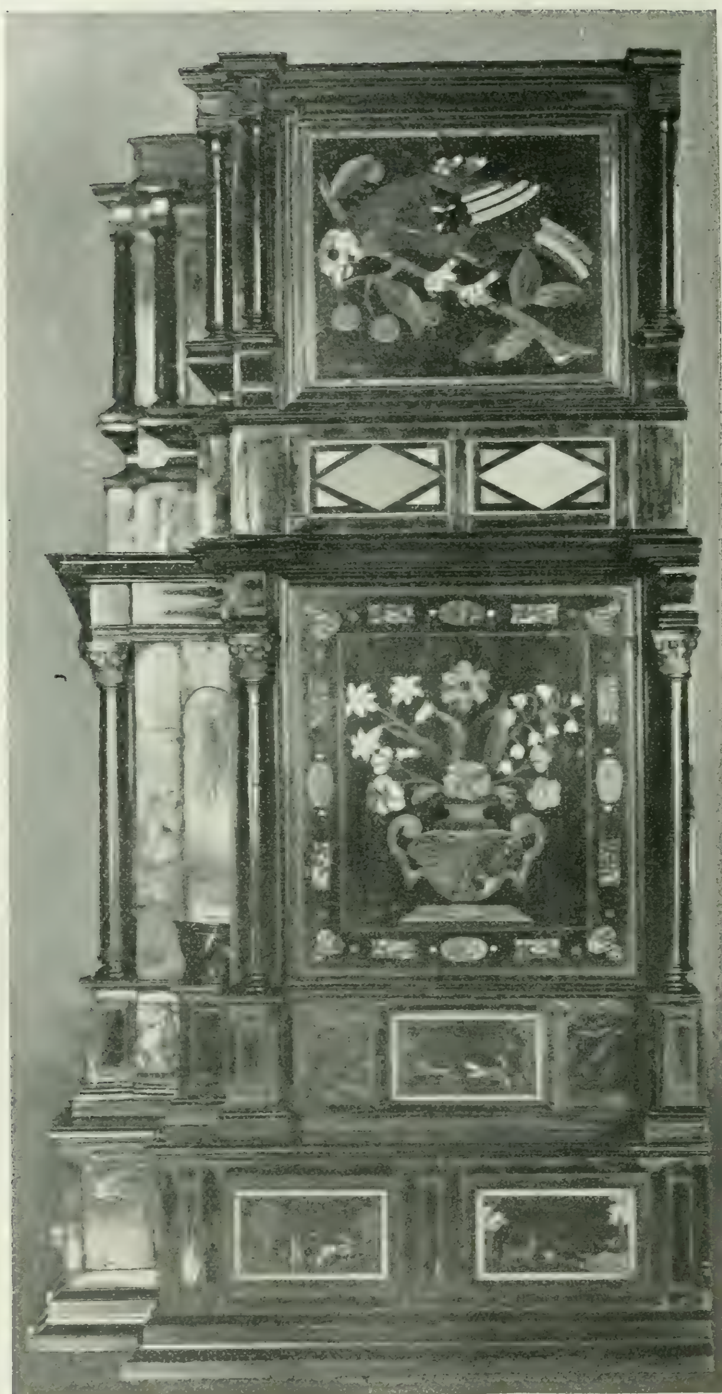
zdobená vykládaným a rytým ornamentem na dvířkách i na zásuvkách; střední motiv portálový s dvěma sloupky (dříky kamenné), jež nesou štítek s volutami a maskou. Starý rodinný majetek ze 17. stol., 52·5 *cm* vys., 70 *cm* šir. (Obr. 107.)

4. S k ř í n k a na šperky, renaissanční, podobného provedení jako předešlá, s jiným rozdělením zásuvek a bez dvířek, se středním nástavcem;

Obr. 104. Skříň na šperky ze XVII. stol.

na postranicích prostě, na předku bohatě zdobená slonovou kostí, vykládanou a rytou; uprostřed zvláště krásná vása s květinami v orámování. Starý rodinný majetek ze 17. stol.; 88 *cm* vys. 100 *cm* šir. (Detailní vyobrazení: J. Koula, l. c., list 26 a 29.) (Obr. 108.)

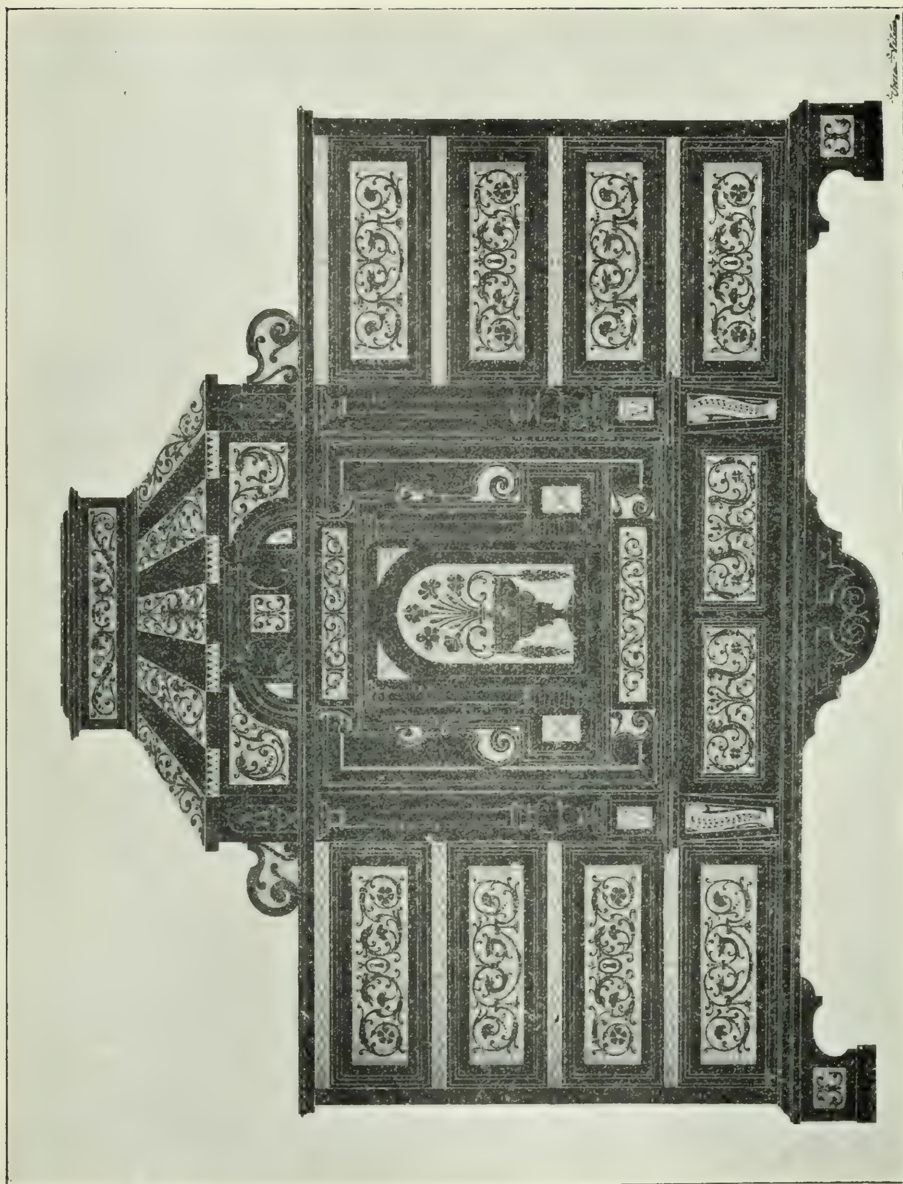
Obr. 105. Skříň na šperky ze XVII. stol. Pohled se strany.

Obr. 106. Skříň na šperky ze XVII. stol. Detail výplně mosaikové.

Obr. 107. Skřínka na šperky ze XVII. stol.

Obr. 108. Skřínka na šperky ze XVII. stol.

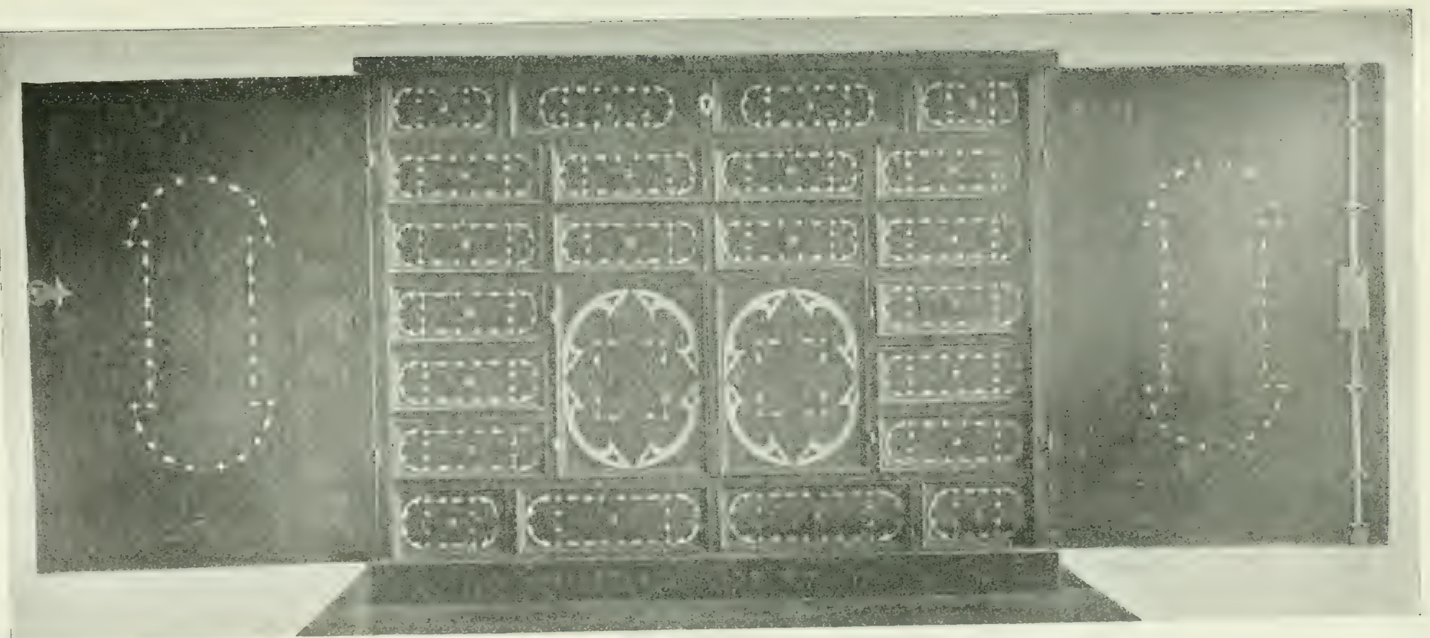
5. Skříň na šperky, pozdního slohu renaissančního, z černého dřeva na příslušném stolku; tento jest celý černý a má plastickou výzdobu s maskami, konsolami, festony a kartušovým ornamentem. Skřínka je zvenčí jednoduše členěna lištnami drobně zvlněnými a na obou křídlech dvířek opatřena jemně prolamovaným a rytým kováním železným. Nahoře nástavec o dvou ústupcích s postranními zásuvkami a středními dvířky, se sloupky a volutovými křídly. Uvnitř na rozevřených dvířkách a na zásuv-

Obr. 109. Skříň na šperky z 1. pol. XVII. stol.

kách jsou zasazeny do jemného rámování lištnami četné obrázky malované na perleti, s výjevy ze Starého Zákona, s ptáčky a kvítím; střední motiv sloupkový na konsolách. Starý rodinný majetek z 1. pol. 17. stol.; stůl 87 *cm* vys., 111 *cm* šir., skříň 120 *cm* vys. a 104 *cm* šir. (Obr. 109.)

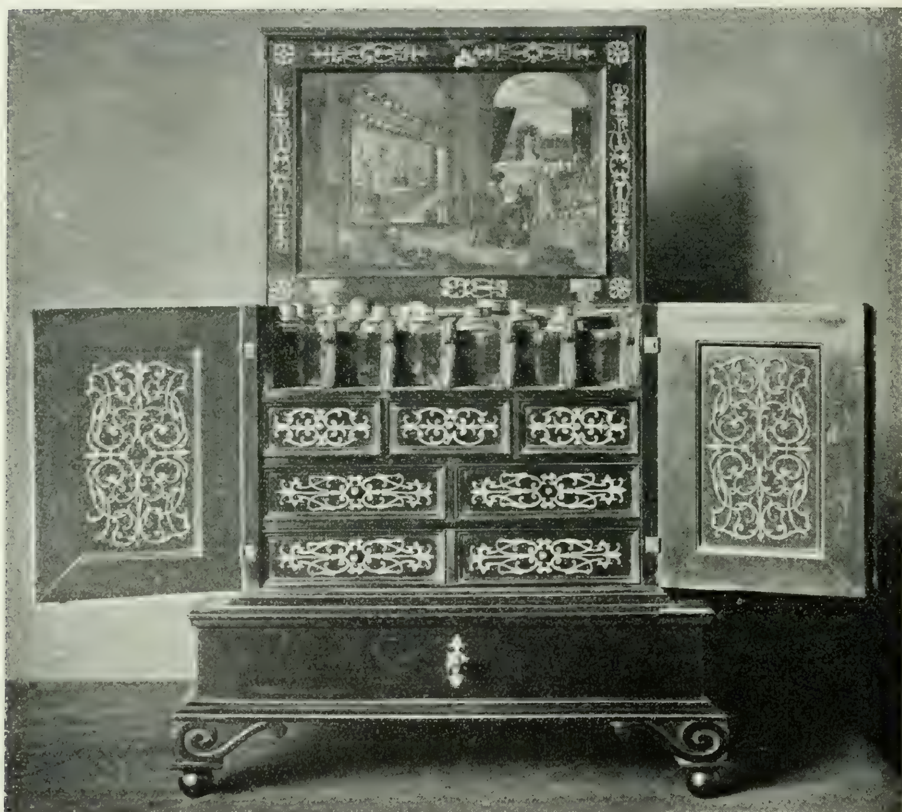
6. Skřínka na šperky, renaissanční, prostě krychlového tvaru, vykládaná zevně jednoduchými páskami z tmavočerného a černého dřeva, uvnitř geometrické obrazce provedené z bílé kosti a perleti, červeného

Obr. 110. Skřínka na šperky z 2. pol. XVI. stol.

a černého dřeva. Z 2. pol. 16. stol., 72 *cm* vys., 90·5 *cm* šir., s pěkně rytými ozdobami na zlaceném zámku. (Obr. 110.)

7. Skřínka s domácí lékárničkou, pozdního rázu renaissančního; na vnitřních stranách dvířek, víka a na 7 zásuvkách jsou přibity ozdoby ze stříbrného plechu vystřihované; na spodu víka olejomalba představující dílnu chemika; lékárnička s hmoždířem a láhvičkami na stříbrné šroubovité uzávěrky. Z doby kol r. 1700, 45 *cm* vys., 41 *cm* šir. (Obr. 111.)

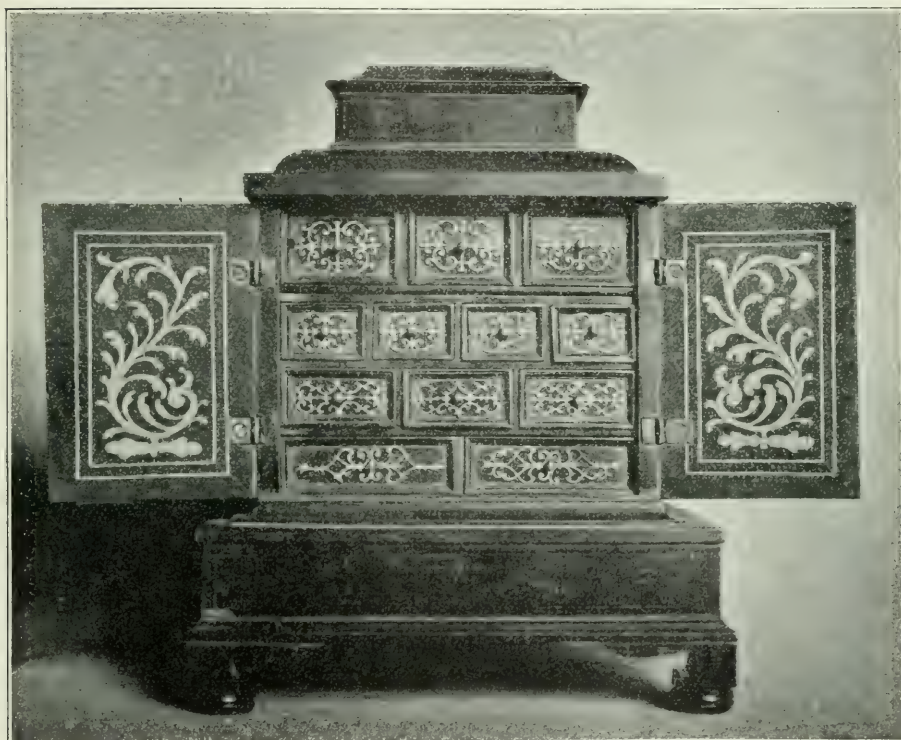
Obr. 111. Skřínka s domácí lékárničkou z doby kolem r. 1700.

8. Skřínka na šperky pozdního slohu renaissančního, z černého ebenu, zvenčí s vloženými destičkami, uvnitř stříbrem vykládaná a na 12 zásuvkách zdobená ornamenty ze stříbrného plechu vystřihovanými a přibitými. Z doby kol r. 1700, 31·5 *cm* vys., 26 *cm* šir. (Obr. 112.)

9. Skřínka na šperky na příslušném stolku, pozdního slohu renaissančního, z černého ebenu uvnitř i vně zdobená zlacenými lištnami; na zásuvkách drobné olejomalby, krajinky. Ze 17. stol.; stůl 79 *cm* vys., 119 *cm* šir., skřínka 80 *cm* vys. a 83 *cm* šir.; s rytým a zlaceným kováním. (Obr. 113.)

10. Skřínka pozdního rázu renaissančního, čtyřboká, z ebenu, na zevních i vnitřních plochách pokrytá reliefními mosaikami ze dřeva, představujícími dvě ženské allegorie s plody a kvítím, Baccha, filosofa, honební výjevy a ovoce. Uprostřed sloupková architektura se zrcádky, v níž vzadu se prochází pán s dámou. Práce zvaná pražská či chebská z konce 17. stol., 53·5 *cm* vys. a 44 *cm* šir. (Obr. 114.)

11. Skřínka pozdního rázu renaissančního, čtyřboká, z ebenu, se čtyřmi reliefními mosaikami z různobarevného dřeva, znázorňujícími v předu

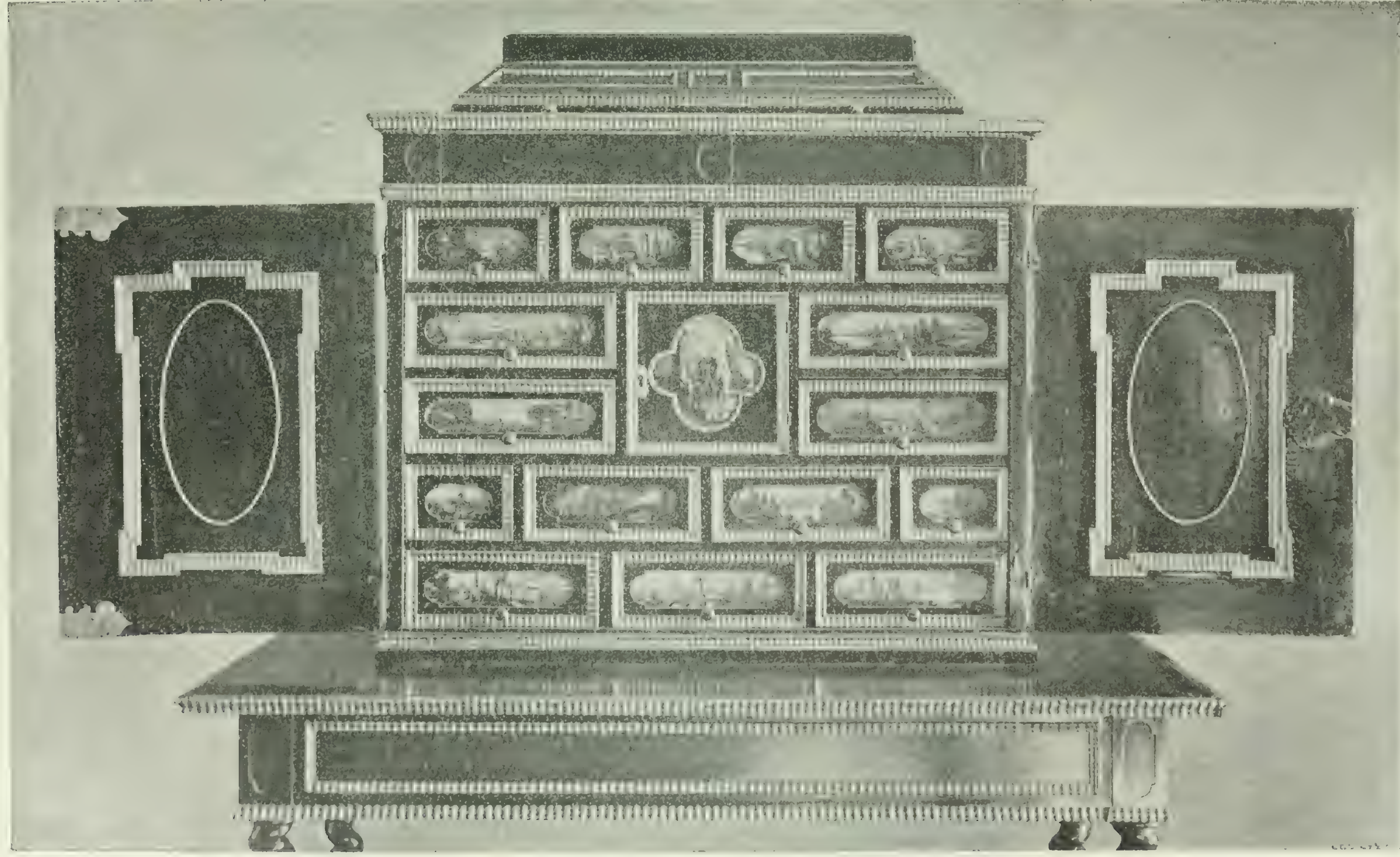
Obr. 112. Skřínka na šperky z doby kolem r. 1700.

na dvířkách dámy, na postranicích vásy. Práce zvaná pražská či chebská ze 17. stol., 40 *cm* vys., 31·5 *cm* šir. (Obr. 115.)

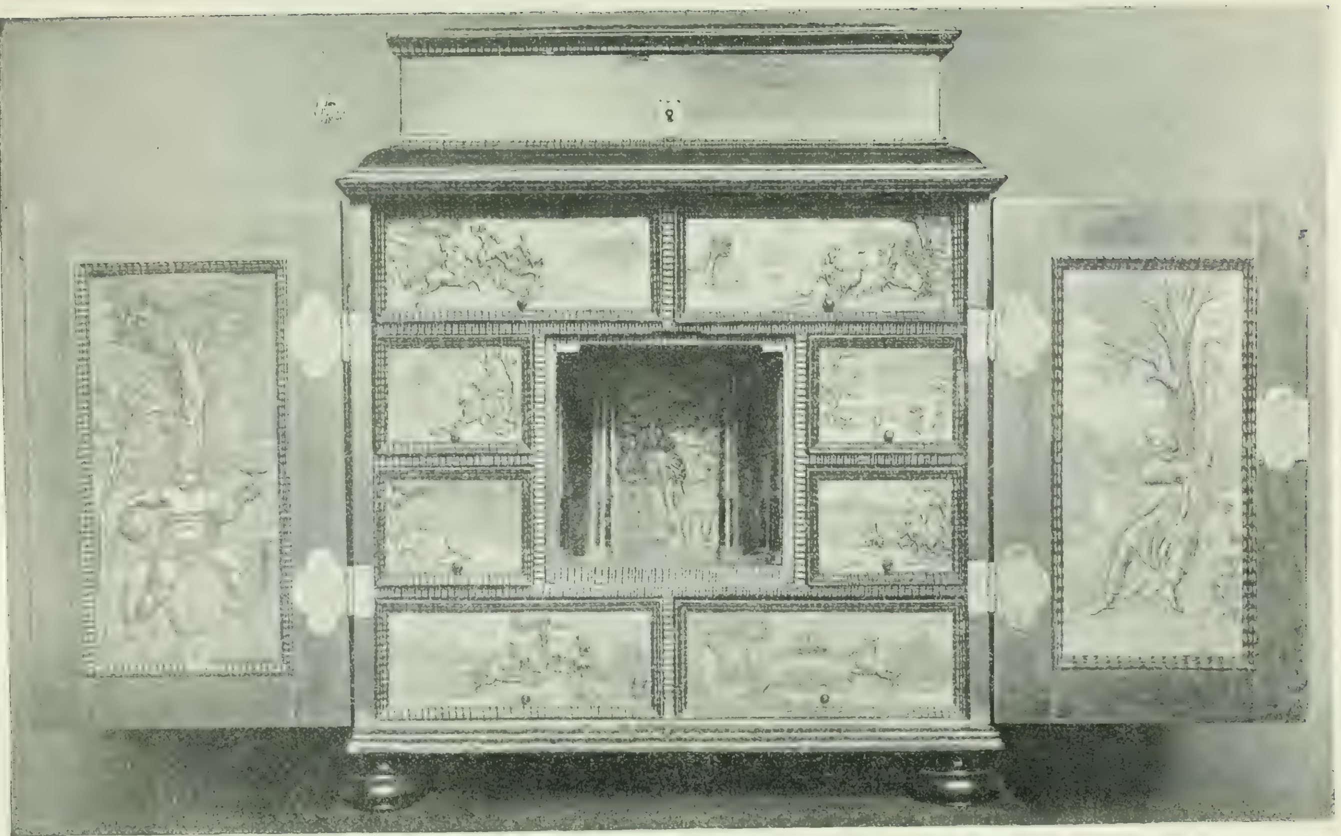
12. Skřínka na drobnosti, barokní, čtverhranná s prohnutým víkem, (koffretovitá); na postranicích reliefní mosaiky dřevěné představující výjevy z honu na slona a na lva, na víku rostlinné rozviliny. Práce 18. stol., 26 *cm* vys., 50 *cm* dl.

13. Skřínka dřevěná, čtverhranná, s prohnutým víkem (koffretovitá), vykládaná páskovou výzdobou. Z 18. stol., 18 *cm* vys., 32·5 *cm* dl.

14. Koffret. Na přední straně ve veliké krajině výjev honební: jezdec s kopím doráží na slona, jiní podobně na lva, kolem hrad a zdi zříceniny

Obr. 113. Skříňka na šperky ze XVII. stol.

Obr. 114. Skříňka z konce XVII. stol.

hradní na strmých skalách, v pozadí moře, stromy a skály. Na nízké straně honební výjev: jezdec se psem štvoucí jelena, kolem skály, stromy, hrad s věží a zřícenina. Na druhé straně velká krajina s hradem, stromy, vrchy v pozadí, v předu odpočívající pes. Na zadní straně hon jezdce na jelena, jiného jezdce na lva, kolem široká krajina s hradem a zříceninami

Obr. 115. Skřínka ze XVII. stol.

stromovím a vrchy. Na víku rozvilinová plastická výzdoba nanášená Z 18. stol.; délka 52 *cm*, šířka 30 *cm*, výška 26·5 *cm*.

15. S k ř í n k a na drobnosti, pozdního rázu renaissančního, čtverhranná, s profilovaným rámováním ebenovým; výplně na postranicích a na víku jsou hvězdovitě a šachovaně vykládané černou, bílou a zeleně zbarvenou kostí. Z 18. stol., 22·6 *cm* vys., 43 *cm* dl. a 62 *cm* šir.

16. Skřínka barokní, dřevěná; na zevnějších stranách obou dvířek vykládané a žíhané obrázky 2 dívek a hochů v kartušovém orámování rokokovém, se zběžně provedenými ornamenty uvnitř. Málo dovedná práce z 2. pol. 18. stol., 60 *cm* vys. a 48 *cm* šir.

17. Skřínka barokní, z ebenu, obložená, želvovinou a opatřená mosaznými zlacenými ozdobami; nohy tvoří 4 želvy. Na víku vyryta na jantarové destičce plachetní loď a nápis: Mit gutten Windt. Z konce 18. stol., 17 *cm* vys., 24·6 *cm* šir.

Obr. 116 Skřínka pro šachy ze XVII. stol. (zavřená).

18. Skřínka barokní, dřevěná, obložená želvovinou a lemujícími, ozdobami z tlačeného a prolamovaného plechu, velmi tenkého. Z 18. stol. 19 *cm* vys. a 31 *cm* šir.

19. Podobná skřínka menší.

20. Skřínka po způsobu Bouleových prací zdobená, s ideálním znakem. Z pol. 18. stol.; 30×23 a 15 *cm* vys.

21. Skřínka pro šachy, dámu a vrhcáby, renaissanční, bohatě zdobená plasticky vyřezávanými rozvilinami a květy na okrajích, na vnitřních plochách vykládaná; ve čtverečkách šachovnice jsou rozmanitě vykládaní motýlové, broučci a jiný hmyz, na spodní desce obrazec, jehož oddělení jsou označena číslicemi 1—12; uvnitř vrhcábnice krásně vykládaná květy a hmyzem, v bohatém rozvilinovém orámování. Ze 17. stol., 16 *cm* vys., 47·5 *cm* šir. (Obr. 116.—117.)

22. Skřínka renaissanční, ze dřeva, krychlová, vně i uvnitř celá vykládaná ornamentálně černým a hnědým dřevem, s osmi zásuvkami kolem dvířek; schránky uvnitř. Z 1. pol. 17. stol., 33·5 *cm* vys. a 39 *cm* šir. (Obr. 118.)

23. Různé skřínky menší, ze dřeva, ozdobně vykládané, z 18. a poč. 19. stol. Nejzajímavější jest pultík oltářní na mešní knihu, vykládaný šachováním a přímočarým rámováním, s nápisem uvnitř nalepeným: 1819 Zum erstenmale beim Gottesdienst gebraucht, Ververtigt von Peter Alois Kössler, tischlermeister zu Flaurling.

Obr. 117. Skřínka pro šachy ze XVII. stol. (otevřená).

24. Skříň nízká, barokní, rázu kostelního, s bohatě vyřezávanou výzdobou rostlinnou a páskovou. Z 18. stol., 113 *cm* vys. a 196 *cm* šir.

25. Dvě skříně barokní se spodkem o třech zásuvkách a zaskleným vrškem, zaoblených tvarů, s prohýbanými a vykrojenými římsami, vkusně vykládané. Z 18. stol.. 250 *cm* vys., 130 *cm* šir. (Obr. 119.)

26. Dvě skříně (skleníky), barokně prohýbané, s třemi zásuvkami a zaskleným vrškem, bohatě zdobené pestře vykládanými květy, prý hollandského původu. Z 18. stol., 238 *cm* vys. a 190 *cm* šir. (Obr. 120).

27. D v ě s k ř í n ě, na třech předních stranách a na víku zasklené, zdobené bohatým rokokovým ornamentem, vyřezávaným na dřevěném rámování skla i na čtyřnohém podstavci; obsahují sbírku míšenských a vídenských porculánových figurek a řadu rubínových skel. (Viz oddíl Keramika a Sklo!) (Obr. 121.)

28. S k ř í ň na šaty, barokní, těžkých forem, s oblomovanou římsou a jednoduše vykládanými páskami na výplních dveří; kování bohaté, zlacené. Z 1. pol. 18. stol., 204 *cm* vys., 170 *cm* šir.

Obr. 118. Skřínka z 1. pol. XVII. stol.

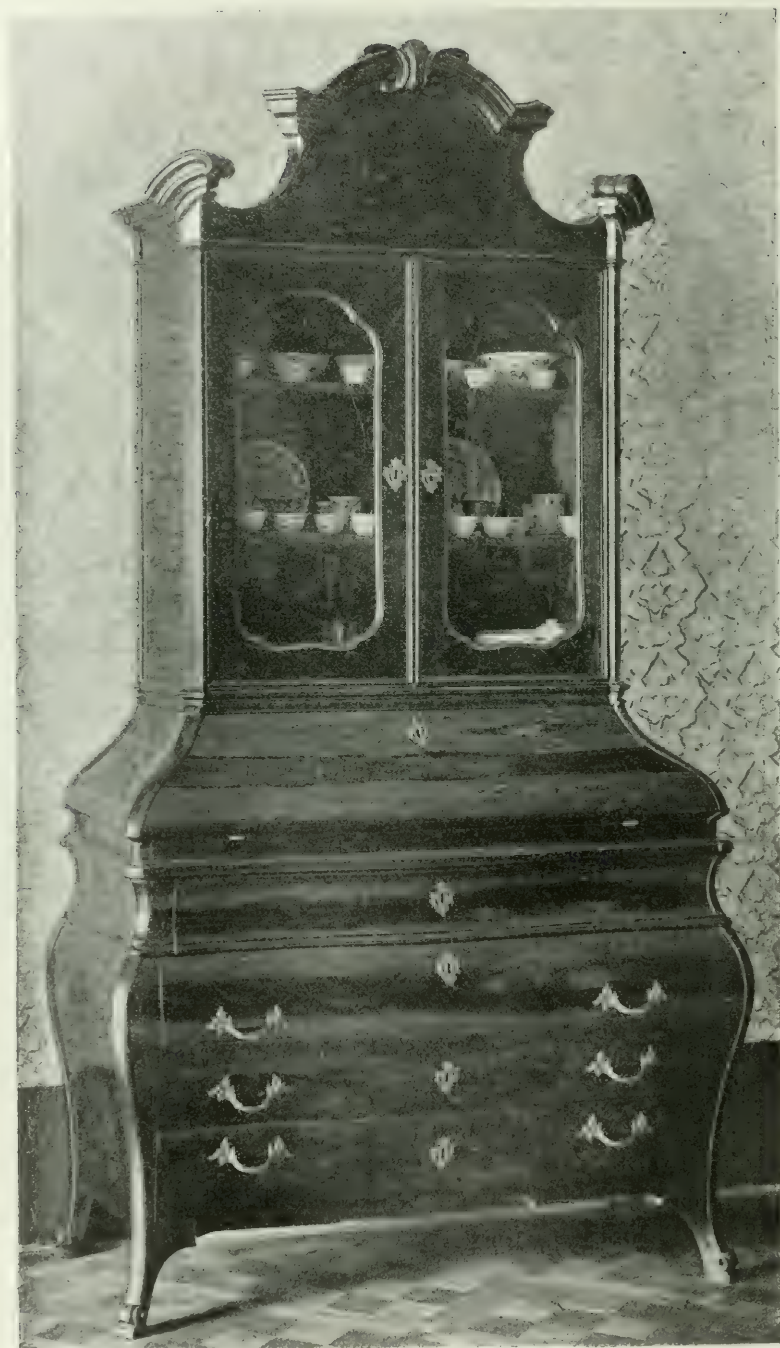
29. S k ř í ň na šaty, barokní, bohatě zdobená zalomovanými lištnami a třemi sloupky šroubovitě točenými na konsolách; římsa rovná, závěsy a zámek pěkné. Z 1. pol. 18. stol., 223 *cm* vys., 164 *cm* šir. (Obr. 122.)

30. S k ř í ň na šaty, barokní, s velikými hvězdami na reliefně vyřezávaných výplních dveří. Z 1. pol. 18. stol.

31. Několik barokních a empirových s k ř í n í na šaty, pěkně vykládaných, z 18. a z 1. pol. 19. stol.

32. V e l i k á s k ř í ň renaissanční, podobně zdobená vykládanou a nalepenou ozdobou. Ze 17. stol, 216 *cm* vys., 180 *cm* šir.

33. V e l i k á s k ř í ň na šaty, barokní, hřmotných forem, červenavým dřevem dýhovaná, 4hranná, na 5 koulích; sokl a římsa rovné, bohatě a těžkopádně profilované, výplně dveří a tři liseny vlnitě prohýbané, štítek

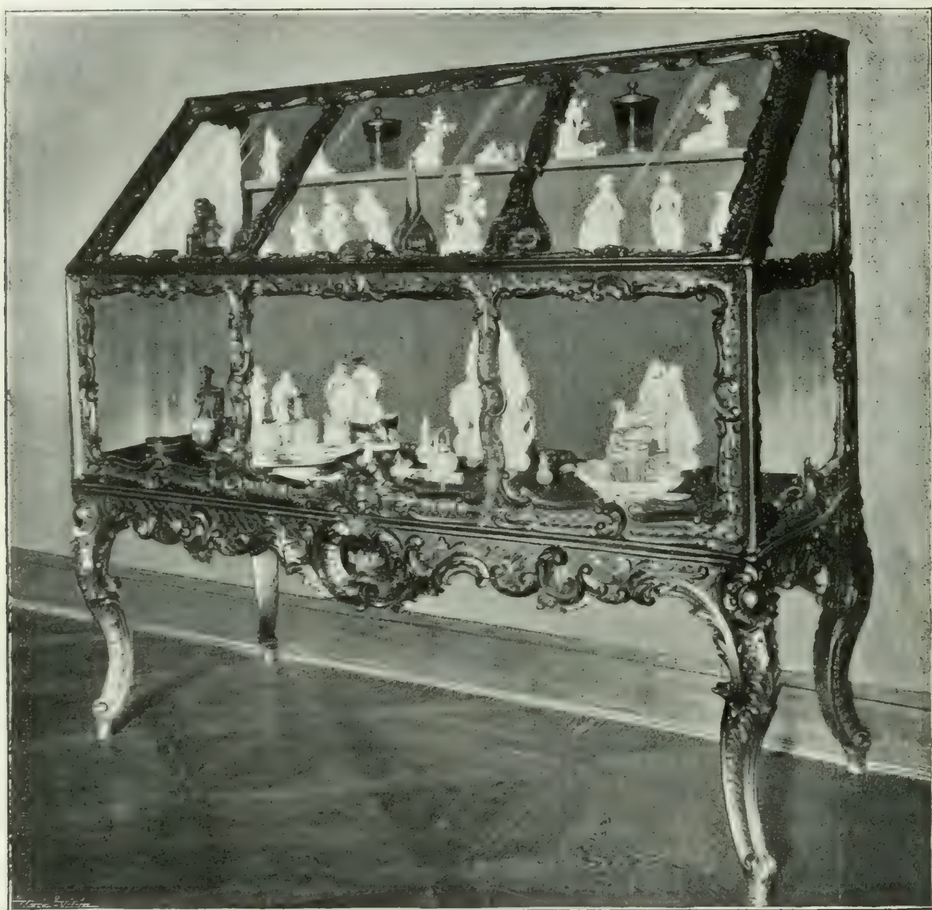
Obr. 119. Skříň z XVIII. stol.

Obr. 120. Skříň (hollandská?) z XVIII. stol.

pro klíčovou dirku rytý a zlacený. Z doby kol. r. 1700; 220 *cm* vys., 200 *cm* šir.

34. **Veliká skříň** na šaty, barokní, hřmotných forem, 4hranná, na 5 koulích; sokl a kládí rovné, oblomované, na přední straně při nárožích a uprostřed tři pilastry s vyřezávanými kompositními hlavicemi; výplně

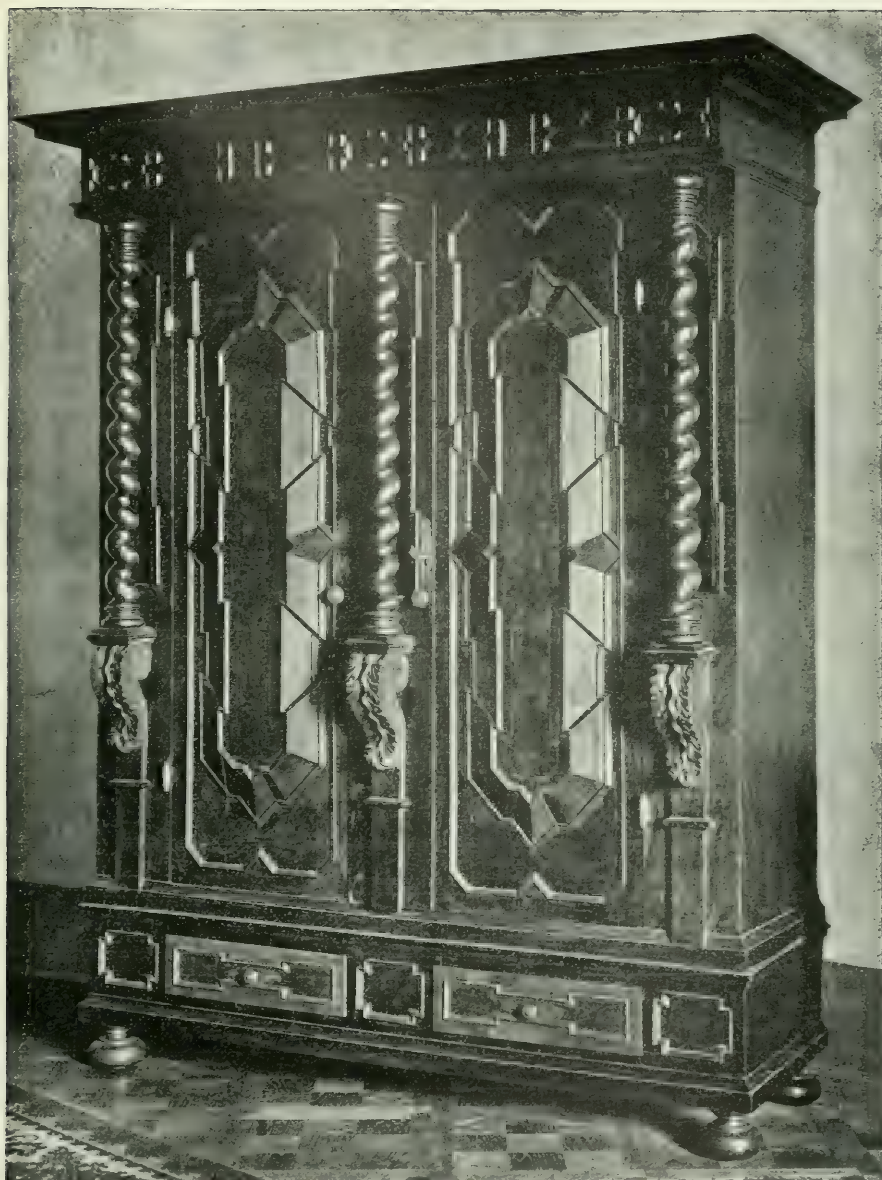

Obr. 121. Skříň rokoková.

dveří mají profilované a zalomované rámce, v nichž jsou vykládány vásy s květinami a ptáky. Na vypouklém vlysu napsáno černou barvou: R. I. F. — 1758. Kování staré. Výška 230 *cm*, šířka 210 *cm*. (Obr. 123.)

35. **Šest dveří** ze zámku Nelahozevského*) (použitých jako dvéře moderních 2 skříní o 3 křídlech), renaissanční, krásně vykládané každé, o 2 polích, z nichž pět vyplněno obrazy s architekturami, ostatních sedm velice jemnou ornamentací rozvilinovou. Velikost zdobených ploch dveří

*) Viz Soupis XX. (pol. okresu Slanského), 155.

Obr. 122. Skříň na šaty z 1. pol. XVIII. stol.

původně asi 170 *cm* výšky a 78 *cm* šířky, nynější skříně 244 *cm* vys., 273 *cm* šir. (Obr. 124—125.)

36. Truhla renaissanční, na přední straně arkatura o 3 sloupech s opakujícími se dvěma páry znaků ve vykládaných výplních. V rázu z pol. 17. stol., silně doplňovaná, 52 *cm* vys., 107 *cm* šir.

Obr. 123. Skříň na šaty z r. 1758.

37. S k ř í ň renaissanční, čtyřboká, s dvěma postranními sloupky na konsolách, s prolamovanými a nalepovanými ozdobami na dřících sloupků a kolem středního motivu; na dvířkách vykládaný ornament, nahoře uprostřed kulatě vyřezávaná hlavička. Ze 17. stol., 106 *cm* vys., 98 *cm* šir.

38. S k ř í ň renaissanční, s vykládanou i prolamovanou a nalepenou ozdobou, s letopočtem 1676; 114·5 *cm* vys., 142 *cm* šir.

Obr. 124. Dvéře ze zámku Nelahozevského (v moderní skříni).

39. S k ř í ň podobně zdobená, s letopočtem 1679; 105 *cm* vys., 101 *cm* šir. (Obr. 126.)

40. S e k r e t á ř barokní, s vysokou skříní, o četných zásuvkách, bohatě vykládaný páskovým ornamentem, s profilovanou, prohýbanou a oblomovanou římsou. Z konce 18. stol., 220 *cm* vys., 115 *cm* šir. (Obr. 127.)

41. S e k r e t á ř podobný předešlému, ale v základně prohýbaný, s římsou volutově vykrojovanou; 216 *cm* vys., 100 *cm* šir.

42. Sekretář nízký, barokní, vykládaný, se širokými páskami a malými ptaky, holuby, čápy a labutěmi. Z konce 18. stol., 130 *cm* vys., 110 *cm* šir.

43. Sekretář nízký, empirový, vykládaný, se sedlákem ženoucím dva vepře. Z poč. 19. stol.

44. Několik pěkně vykládaných prádelníků z konce 18. a poč. 19 st.

Obr. 125. Dvéře ze zámku Nelahozevského (v moderní skříni).

45. Dva stoly, barokní, na 4 kuželkovitých nohách, bohatě zdobené na postranicích a na deskách vykládanými a žíhanými květinami, rozvilinami a ptáky v páskovém orámování, na 4 rozích papoušky. Z 18. stol., deska 144 *cm* dl., 74 *cm* šir.

46. Stolek barokní, obdélníková deska vykládaná, 4 nohy soustruhované. Z 2. pol. 18. stol., 91 *cm* dl., 70 *cm* šir.

47. Dva stolky psací, s vykládanými deskami a nástavci o 6 zásuvkách (jen tyto staré, z doby kol. 1800).

48. S t ů l psací, celý pokrytý vykládaným vzorkem šachovaným. Z doby kol. 1800.

49. S t o l e k hrací, na jehož desce je šachovnice v orámování, s ptáčky, provedená v pestrém štuku Z 1. pol. 19. stol., štuková práce 84 *cm* dl., 67 *cm* šir.

Obr. 126. Skříň z r. 1679.

50. S t o l e k empirový, na 2 zlacených nohách o 2 sloupcích, se skvostnou deskou, na níž jsou v mosaice z polodrahokamů provedeni ptáčci, ovoce a květiny. Italská práce. Podstavec z poč. 19. stol. Deska 94 *cm* dl., 57 *cm* šir.

51. S t ů l hrací, skládací, barokní, bohatě vykládaný a žíhaný; na vrchní desce v orámování kartušovém 2 papoušci, 2 masky a květinové

Obr. 127. Sekretář z konce XVIII. stol.

Obr. 128. Vrchní deska hracího stolu z XVIII. stol.

rozviliny, uprostřed jezdec; na vnitřních stranách desky pro šachy, mlýnek a vrhcáby. Z 18. stol. Velikost složené desky 101 *cm* × 54·5 *cm*. (Obr. 128.)

52. Stůl hrací, barokní, s bohatě vykládanou deskou; rostlinný a páskový dekor. Z 18. stol., 106 *cm* dl., 75 *cm* šir.

53. Stůl hrací, na 4 šroubovitě točených nohách, s vykládanými hvězdovitými a jinými obrazci na desce, jejíž střed lze vyjmouti a obrátiti; uvnitř šachovnice a vrhcábnice. Z doby kol. r. 1800.

54. Stolek barokní, s ovální deskou na 4 nohách spojených trnožem, vše zdobeno bohatou prací ve způsobu Bouleově. Z 2. pol. 18. stol., 93·5 *cm* dl., 69·5 *cm* šir; k němu dva příslušné stojánky.

55. Stolek barokní, s vykládanými osmibokými deskami, trnožní a tabulovou, a se soustruhovanou nohou. Z 18. stol. — Podobný stolek s oválními deskami.

56. Dva páry stojánků s barokními andílky držícími desky. Z 18. stol. 88 *cm* vys.

57. Deset židlí barokních, vyřezávaných; na nohách masky delfinů, lenochy prolamované, s vějířovitým a páskovým ornamentem. 18. stol.

58. Postel barokní, bohatě vykládaná na čelech i postranicích ornamentem páskovým a akanthovým; vysoký nástavec nástěnný vějířovitě vykrojovaný. 18. stol.

59. Postel s barokně vykrojovaným nástavcem a empirovou výzdobou vykládanou. Ze zač. 19. stol.

Museum.

Předměty bohoslužbě a nábožnosti určené, v kapli a v pokladnici chované.

1. (Inv. XI. A. 81.)

Perlový oltář Hassenštejnsko-Lobkovický, renaissanční, na dřevěné kostře, zevně malbou, uvnitř bohatým vyšíváním zdobený. Na zevních stranách křídel namalovány jsou dvě stojící postavy symbolické, vlastně podobizny princezen v soudobém kostýmu, zajímavé portretními rysy ve tvářích. První představuje Víru s kalichem a křížem, v pozadí je sv. Petr na jezeře; druhá představuje Naději s kotvou a ptákem, dole Kristus v předpeklí. Vnitřní strany oltáře pokryty jsou znamenitým dílem vyšívačským, provedeným ve vysokém reliefu nesčetnými perlami, stříbrnou a pozlacenou nití, barevným hedvábím a brokátem; rámující pásky jsou přibity stříbrnými, pozlacenými hřeby a 40 ozdobnými velikými rosetami s kameny. Na střední desce jest zobrazeno Vítězství Spasitele. Nahoře nápis:

MIR.IST.GEGEBEN.ALLEN.GEWALT.IM.HIMMEL. VND.AVCH. AVF.ERDEN.
EHR.IST.IN.DIE.HOHE. GEFAREN
VND.FIRET. DAS.GEFENCKNIS.
GEFANGEN.PSALM 7.8
Dole: AVF.DEM.BASALISCO.VND.SLANGEN.WIRD ER.GEHN. VND.ZV.TRETEN.DEN.LEWEN.VND TRACHEN'.

Na křídlech zobrazeno Zvěstování: v levo modlící se Panna Maria, v pravo zvěstující anděl, na spodních plochách rytíř s praporem a sv. Maří Magdalena v levo, sv. Erasmus a sv. Voršila v pravo. Jednotlivé části jsou provedeny dle různých vzorů: obě veliké postavy představující Zvěstování blíží se slohu školy Eyckovy, ostatní jsou spíše dle německých vzorů 16. stol, zvláště spodní polopostavy rázu Cranachova; krásně kreslené ornamentální pásky rámové a výplně rozvilinové s motivy rostlinnými jsou

rázu italského na severu zdomácnělého. Původ vzácného díla jest doložen třemi znaky a nápisy: Nahoře uprostřed znak Lobkovický s klenotem, na levém křídle nahoře týž znak s nápisem na pásce:

BOHVSLA . FELIX . H . V . HASSENSTAIN . DER . GRON . BEHEM . OBRISTER . LANTRICHTER . 1573.

Na pravém křídle znak Fiztumský (peň s třemí kořeny a třemi plody) s nápisem:

ANNA . F . V . HASSENSTAIN . EIN . GEBORNE . FIZTVMIN: 1573:

Dole na střední desce drží dva andělé desku s nápisem ve dvou sloupcích:

I. DISE . TAFEL . IST . GEMACHT . ZV . GOTTES . EREN
SEIN . GOTLICH . LOB . EWIGH . ZV . MERREN .
ERINERT . VNS . DER . VOLKOMNEN . GNADEN .
DI . VNS . GEHOLFEN . VOM . PIS . DER . SCHLANGE .
DEN . DVRCH . CHRISTI . ANNIK . GENVNGTHVVNG .
SEIN . WIR . ERLOST . MIT . SEINER . AVFERSTEVNG .
VON . SVNDEN . HELL . TEVFELL . VND . TOT .
DIE . VBERWVNDEN . VND . GEMACHT . ZV . SPOT .
VND . SCHENKT . VNS . EIN . GEWISSE . ERLOSVNG .
ALLEN . GLAVBIGEN . FRELICHE . AVFERSTEHVNG
DEM . SEI . LOB . MIT . HOCHSTR . DANKBARKAIT .
ALHIE . VND . DORT . IN . EWIKAIT .

II. AVF . BEVELICH . DES . HOCHLOBLICHEN . HERREN .
BOHVSLA . FELIX . VON . HASENSTAIN . IN . DER . EREN .
VND . FRAV . ANNA . SEINEM . GEMAHL . FROM .
DIE . DISSEM . WERCK . OFT . ZV . HILFE . KAM .
DEN . WAREN . GLAVBEN . DER . TOTEN . VRSTANT .
HAB . ICH . WIE . IOB . FESTICKLICH . BEKANT .
DEN . MEIN . ERLOSER . ERWECKT . MICH . LEBENDIK .
MIT . DIESER . MEINER . HAVT . VMGEBEN . EWIK .
ICH . WERDE . GOTT . IN . MEINEM . FLAISCH . SEHEN .
DVRCH . MEINE . AVGEN . VND . KEINE . FREMDEN .
DIS . BEKANDT . DO . ICH . 55 . IAR . ALT . WAR
NACH . CRISTI . GEPVRT . 1574 . IAR .

Dole probíhá:

ICH . LEB . ODER . STERB . SO . BIN . ICH . HASSENSTEIN . CRISTE . DEIN .

Šířka středu a oltáře zavřeného měří 94 *cm*, otevřeného 190 *cm*, šířka křídel po 47 *cm*, výška 142 *cm*. (Viz J. Koula, l. c., list 6. a 50. a Výběr umělecko-průmyslových předmětů z retrospektivní výstavy zem. jubil. výstavy 1891 (Praha 1892), tab. 6—9.) (Tab. 15.)

Tab. XV.

Perlový oltář Hassenštejnsko-Lobkovický z r. 1574.

Obr. 129. Oltářík Lobkovicko-Pernštýnský z poč. XVII. století.

2. (Inv. XI. Ea. 1.)

Oltářík*) domácí Lobkovicko-Pernštýnský, renaissanční architektura z ebenového dřeva se vkládanou mosaikou z polodrahokamů

*) Dle inventáře jest oltář darem císaře Rudolfa II. ku sňatku Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic a Polyxeny z Pernštejna (r. 1603).

(pietra dura); na hojně profilovaném a oblomovaném podstavci s postranními volutami nesou dva páry sloupů, z nichž vnitřní, menší jest kroucen, triglyfovou římsu a štít s volutami, rovným trojhranem zakončený. Z hlazených drahokamů jsou kromě hojných vložek v architektuře provedeny mosaikou znaky Lobkovický se zlatým rounem a Pernštýnský, pak ideální krajinka s kostelem, věžemi a mlýnem na podstavci, jakož i hlavní obraz uprostřed, představující sv. Marketu ve skalnaté krajině, klečící před křížem, na němž visí trnová koruna; nad křížem nápis: IN HOC SIGNO VINCES; za světicí drak v jeskyni. V levém spodním koutě obrazu jest malý rodinný znak domu Rakouského s bílým břevnem vodorovným na červené půdě a s císařskou korunou; kolem obrazu rámec ze čtverečných desek granátových, význačných zvláště pro české zlatnické práce Rudolfovy doby. Z poč. 17. stol., 64 *cm* vys., 46 *cm* šir. (Obr. 129.)

3. (V kapli.)

Relikviář*) oltářovitý, z pozlaceného stříbra na kostře z černého dřeva, ve formě výklenkové architektury s pilastry, jejichž dříky podobně jako podstavec a vlys se štítem tvoří přihrádky pro sv. ostatky; uprostřed na oltáříku klečí dva větší andělé a malý andílek, nad nimi vznáší se kříž z amethystu a perel. Tepaný obraz ve štítě představuje Ježíše Krista klesajícího pod křížem, nad ním drží dva andílkové schránku s ostatkem sv. Vojtěcha; ve vlysu ostatky sv. Václava, Viktorina a Martina, po stranách středu sv. Antheria, Peregrina, Osvalda, Maura, Vavřince, Eustacha a Štěpána, v podstavci sv. Prokopa, Stanislava a Kassiána. Celek vyzdoben je zeleným a červeným emailem, rytými ornamenty, perlami, amethysty a křišťály. V detailu nepečlivě provedená práce barokní ze XVII. stol., označená augsburským znamením a mistrovskou značkou G. P. Výška 72·5 *cm*, šířka 51·5 *cm*. (Obr. 130.)

4. (V kapli.)

Relikviární obraz Panny Marie s Ježíškem, malovaný na dřevě opatřeném křídovou, zlacenou podložkou. V rámci o dvou kovových páscích, mezi nimiž probíhají kolem dvě řady čtverhranných přihrádek s četnými ostatky svatých, jejichž jména jsou při každém připsána minuskulním písmem na pergamenových páscích; mezi nimi též jména sv. Václava a sv. Vojtěcha. Vnitřní, užší páska rámu jest posázena almandiny a korály na stopkách. Na zevnější, širší pásce střídají se veliké čtverhranné a ovální křišťály s kovovými a emailovanými destičkami kosočtvercovými, jež jsou zasazeny do obdélníkových rámečků s vytepanými čtyřmi lupeny; obrázky na nich, představující celé postavičky, v hořejší a dolejší řadě sedící, v řadách postranních stojící, jsou jemně vyryty do kovové půdy a pokryty translucidním emailem, celkem 18: V hořejší řadě Bůh Otec, Matka Boží, Bůh Syn a Vzkříšení Páně; v postranici pravé: Apoštol (?) s kulatou deskou, sv. Pavel, sv. rytíř s praporcem a štítem, dle jeho ostatku snad

*) V inventáři z r. 1651 v Roudnickém archivu již připomenut.

Obr. 130. Relikviář ze XVII. stol.

sv. Václav, žehnající světec, sv. Petr a žehnající biskup; dole žehnající opat s berlou a sedící apoštol; na straně levé: Panna Marie s páskou, sv. Dorota s košíčkem, zvěstující anděl, Madonna s Ježíškem, sv. Kateřina a sv. Marketa s drakem. Barvy emailové, z velké části odprýskané, jsou: modrá pro půdu, růžová pro tváře a ruce, zelená pro šat, žlutá pro vlasy, záře a křesla. Diagonály kosočtverců emailovaných měří

34 *mm* a 25 *mm*, strany 37 a 28 *mm* délky. Kolem obíhá stříbrná a zlacená páska s vinným plastickým listím, gotická. Výška desky měří 51 *cm*, šířka 37 *cm*. Celek jest znamenitou prací 2. pol. 15. či poč. 16. stol., vilž minuskulí psaná jména obou českých patronů svrchu jmenovaných svědčí pro jistý dávný vztah k české zemi; jelikož zámecký inventář relikviář tento zve „starou pernštýnskou památkou"*), souhlasil by s tímto udáním i zvláštní ráz obrazu Madonny, který připomíná úzké styky, jaké Pernštýnský mocný rod se Španělskem právě v tuto dobu měl. Dle nápisu na zadní straně desky upravil ji r. 1740 *Jan Jiří Seidenbusch*, při čemž se emailové destičky, na př. zvěstující anděl a Panna Marie s páskou dostaly částečně do nepravého seřadění.

5. (Inv. XI. tc. 3.)

Kříž k nošení na žerdi, románský, měděný a pozlacený, s pěti čtverci na středu a na koncích rovných ramen, z nichž spodní jest poněkud delší ostatních tří; přední strana jest pokryta filigránovou výzdobou rozvilinovou a 30 většími i menšími křištály kulatě nebo oválně broušenými (mugle). Pod hlavními kameny na hořejších třech ramenech zachovaly se pergamenové pásky s gotickými přípisky: scti stephani p —|

de sancto thoma apl reliquie —|
de sancto gregorio reliquie —|

Na zadní ploché straně výzdoba, prostě ostrým rydlem vyrytá: Ve středním čtverci nahoře ruka Páně v záři, dole beránek Boží, v pravo Abel obětuje beránka, v levo Melchisedech obětuje pšenici; na hořejším rameni holubice sv. Ducha, znamení evangelisty sv. Jana (orel) a dvě celé postavy sv. Pavla a Petra, z nichž tento drží monogramm Kristův. Na obou postranních ramenech jsou znamení evangelistů sv. Marka (lev) a sv. Lukáše (vůl) a vždy celá postava a dvě poprsí apoštolů. Na dolejším rameni jest okřídlený anděl, znamení evangelisty sv. Matouše; spodek je zakryt až na ozářenou hlavu apoštola; tu asi byly čtyři chybící hlavy do plného počtu.

Po stranách středu slunce a měsíc, dole dvě točící se hvězdy. Na vyvýšeném okraji obíhá nápis, jenž počíná na obou zevních rozích levého ramene a to nejprve na hořejším rohu písmem směrem dolů: S. PAVLVS pak od téhož rohu nahoře dále: S. PETRVS a ostatní jména apoštolů až k dolejšímu zakončení obruby na pravém rameni. Celkem tedy:

S ANDREAS S IACOBVS S IOHANNES S IACOBVS S PHILIPV^{S}
S BARTHOLOMÆV^{S} S MATHEVS S SYMON S IVDAS S MATHIAS

*) V pozůstalostním inventáři Marie Maximiliany, vdovy Vratislava z Pernštýna, rodem Manrique de Lara z domu Mendoza, r. 1595 na pergamenu krásně psaném, jest charakterisován takto: Tabula lignea antiqua, in qua effigies Beat^{mae} Virginis puerum Ihu osculantis circum circa vero Lamma argentea uarijs Lapidib q magnis in priori linea, In secunda uero rubinis et corallis obducta et inter utram q3 plurimae reliquiae diuersis casulis inseratae et uitro (c) operatae suis q3 nominibus distincta donnata ante xviij annos Illmo eius marito.

Druhá část nápisu počíná při dolejším rohu levého ramene a obíhá pak na dolejší polovici kříže, až končí na spodním rohu středního čtverce při pravém rameni, kdež setká se s koncem prvého nápisu. Nápis počínaje Pavlem pokračuje jmény opatů a snad příznivců: YMMO HIRMENGARDIS SIGEMAR ABBA. Na pravé straně z dola nahoru: HIMVBOD EIVS NVPEANAN. Slova Immo, Hirmergardis a Sigemar opat znamenají ve středověkých historických dokladech často opakovaná jména osob. Znamenité dílo 12. stol., původu asi porýnského; výška 50 5 *cm* bez nástavce (tento 5 *cm*) šířka 39·5 *cm*. (Obr. 131—132.)

6. (V kapli.)

Kříž zlatý, ostatkový, s rovnými rameny, na hladké ploše zadní se znamenitou rytbou, představující Krista na kříži; na přední straně pod křišťálem dřevěná vložka s ostatkem sv. kříže v empirovém zlatém lemování*). Výška 14·4 *cm*, šířka 11·8 *cm*. (Obr. 133.)

7. (V kapli.)

Pacifikál křížovitý, s paprsky a nasazovaný litými ozdobami rokokovými, sledujícími ramena kříže; uprostřed ve vyvýšené kartuši ze stříbra tepaná Bolestná Panna Marie a nad ní prolamovaný křížek s ostatkem sv. kříže. 18. stol., výška 30·2 *cm*.

8. (V kapli.)

Kříž pacifikální, stříbrný, s pozlacenými částmi; ramena kříže jsou zakončena trojkruhy, na nichž připevněna plastická znamení evangelistů sv. Lukáše a Marka (druhé dvě scházejí); tělo Kristovo kulatě lité ze stříbra. Na úzké pásce okrajové probíhá gotisující reliefní suk ovinutý dubovým listím. Na zadní straně kolem střední jednoduché schránky pro sv. ostatky jsou na ramenech kříže vyryty postavy tří světcův a klečící kanovník s beránkem ve znaku; při nich nápisy na páscích gotickou minuskulí: s. kilianus s. tho-tonang. s. colonatun. mdri. m. lc. l. .o. Znak s beránkem náleží rodu pánů Dubanských z Duban. Pěkná práce z konce 15. stol., 19 *cm* vys. a 16 *cm* šir. Noha moderní. (Obr. 134.)

9 (V kapli.)

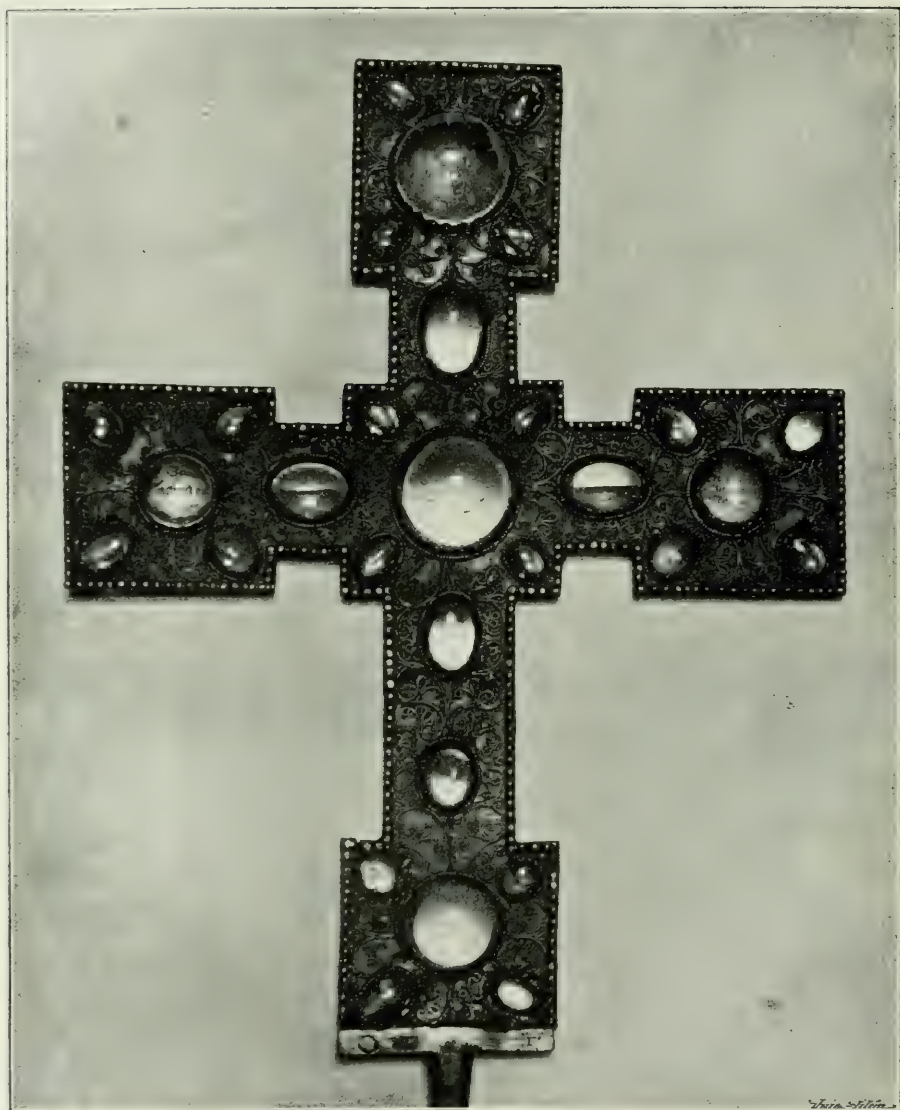
Relikviářík, okrouhlá deska stříbrná, zlacená, dvojím drátem provazovitě stočeným ovinutá, posázená šesti almandiny a safíry (z nichž dva scházejí) a šesti perlami na vysokých stopkách; pod středním okrouhlým křišťálem ostatek (kousek tkaniva). 15. stol., prům. 73 *mm*.

10. (V kapli.)

Relikviářík, hladký, dřevěný rámec obdélníkový, červeně obarvený s prostě namalovanými bílými rosettami, pod sklem, na zeleném hedvábí sv. ostatky. pečeti s přípisky. Z 15. stol., 21 *cm* dl., 16·8 *cm* vys.

---

*) Dle inventáře byl tento křížek nalezen v „Pernštejnském domě“ nyní Lobkovickém paláci na hradě Pražském v zazděné kasettě za kněžny Karoliny Lobkovické, rozené Schwarzenbergové (†1816), z jejíž doby pochází tato úprava.

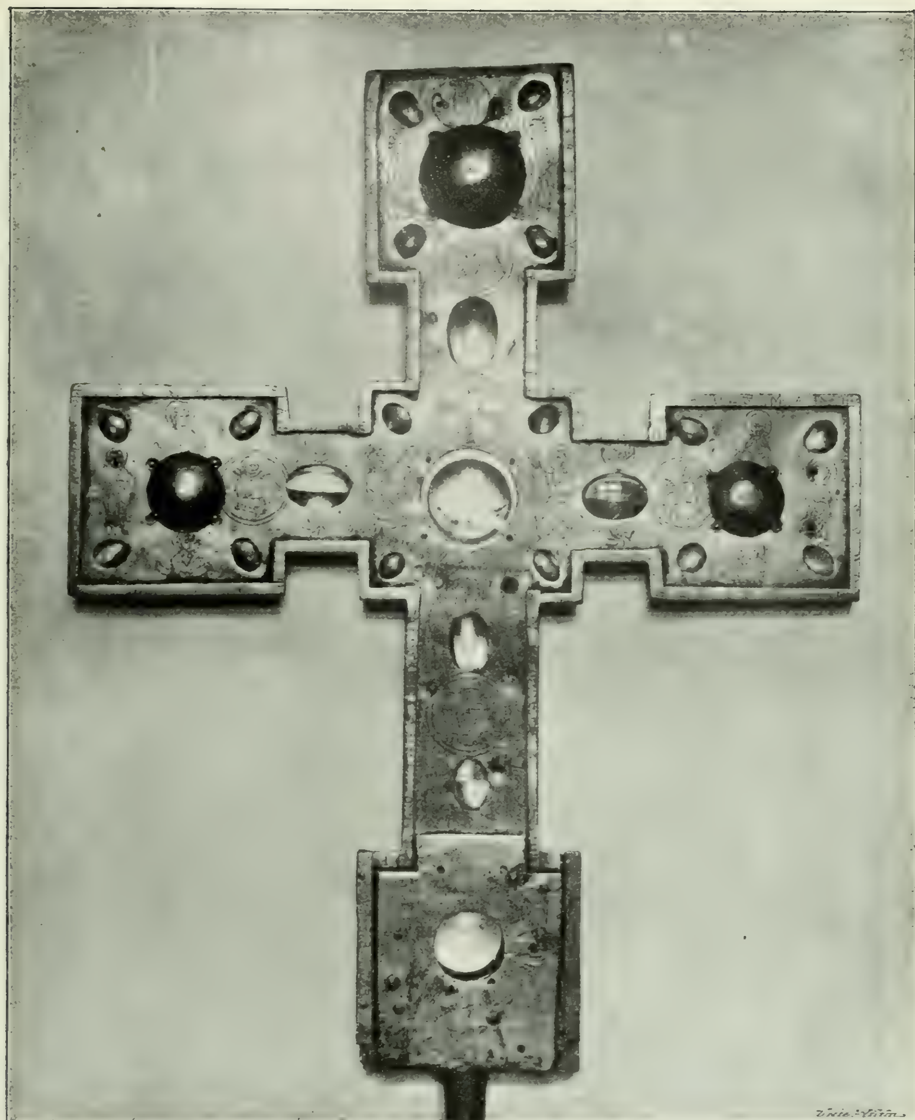

Obr. 131. Kříž z XII. stol. Přední strana.

11. (V kapli.)

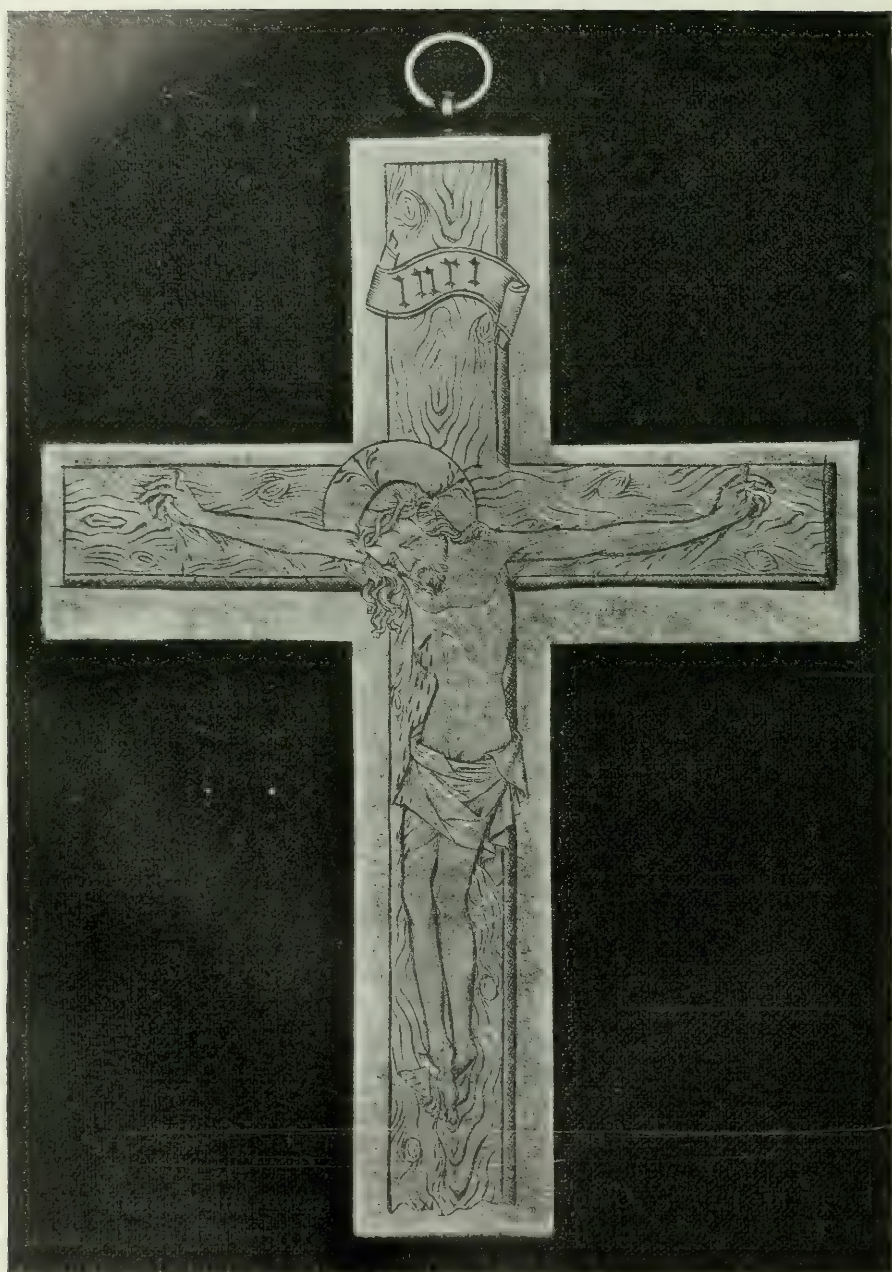
Monile*) upravené na pacifikál, stříbrné, částečně zlacené, tvořící šestilistou růžici, na jejíž přední straně v každém listě jest připevněno okřídlené poprsí andílka, zlacené na stříbrné půdě a muglovaný amethyst anebo deska topasová; uprostřed v hladkém rámci pod sklem ostatky

*) Z majetku Viléma svob. pána z Lobkovic († 1647).

Obr. 132. Kříž z XII. stol. Zadní strana.

11 tisíc sv. panen. Okrouhlé a vroubkované rámování vybíhá v gotisující lilii. Úzkou pásku okrajovou zdobí drobný rytý ornament renaissanční s lidskými maskami; nahoře koule s kroužkem k zavěšení. Na zadní straně plochy vyryta celá postava sv. Bartoloměje s křížem a nožem; kolem na pásce vyryto: S. BARTHOLOMEVS. NETHOLICENS. Dole na štítku letopočet 1562, po stranách dva ideální znaky: mořská panna a prázdné tři štítky. Noha měděná, pozlacená, se šesti hlavičkami andílků a páskovou ozdobou barokního rázu. Průměr rosetty 13 *cm*, celá výška 28 *cm*. (Obr. 135.)

Obr. 133. Ostatkový kříž z XV. stol.

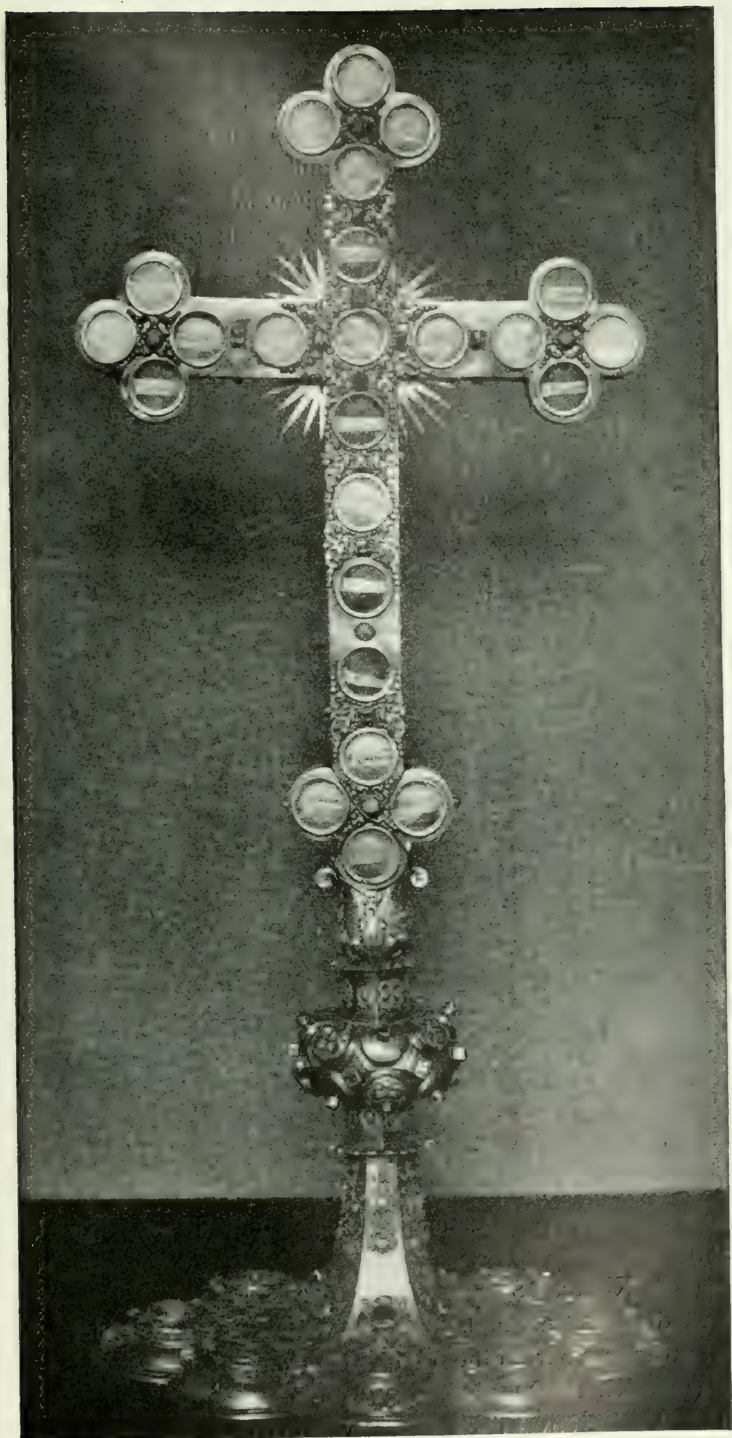
Obr. 134. Pacifikál z konce 15. stol.

Obr. 135. Monile z r. 1562.

12. (Inv. XI. Fb. 26.)

Relikviář, tvořící podstavec, bezpochyby pod kříž, z ebenového dřeva, se stříbrnými reliefními vložkami, šestiboký, s profilovanou spodní a vrchní římsou, nahoře vyložen zelenavým suknem. Postranice zdobí šest stříbrných reliefních desek obdélníkových. První zlacená, 13 *cm* dl. a 7 *cm* vys., tvoří barokní kartušový rámec schránky (nyní prázdné) na sv. ostatky; nese nápis: RELIQIÆ DE S ELENA. Ostatních pět reliefů, 11·5 *cm* dl. a 7·2 *cm* vys., představují výjevy ze života sv. Heleny a z legendy sv. Kříže.

Obr. 136. Kříž z konce XVI. stol.

Jsou pěkně kompovány o četných figurách a velmi dovedně tepány. 17. stol.; 38·5 *cm* dl., 29·5 *cm* šir. a 13 *cm* vys.

13. (V kapli.)

Kříž renaissanční, stříbrný a pozlacený, celý posázený přinýtovanými ozdobami stříbrnými, tepanými a prolamovanými, umělými kameny, škeblemi řezanými z lapis lazuli a četnými schránkami prostě okrouhlými, se sv. ostatky pod sklem. Noha oválně osmilaločná vybíhá v osmiboký dřík s velikým oblým ořechem; na noze v předu připevněn pamětní peníz s Lobkovickým znakem a nápisem: CHRISTOPH . POPEL . V . L . (zemřel r. 1609). Vzadu podobná medaille se znakem Vratislavským a nápisem: INSIGN + CAPITVLI + WRATISLAV. Stříbrné ozdoby na celém díle přinýtované mají většinou prolamované páskové a některé rostlinné motivy, na noze též plastická maska fauna. Označen mistrovskou značkou Pavla Nitsche (1573—1609), městským znamením Vratislavským a státním puncem: Slezská práce z roku 1600. (Viz E. Hintze, Die Breslauer Goldschmiede (1906), 127.) 63 *cm* vys., při noze 29 *cm* šir. (obr. 136.).

14. (V kapli.)

Kříž křišťálový, se stříbrným a zlaceným kováním a s plastickým tělem Kristovým z téhož kovu; noha též stříbrná a zlacená, okrouhlá tepaná a rytá, zdobená jemným páskovým ornamentem, sluncem a měsícem; nad nimi dvakráte F. E: E.; z pásek s nápisy zachovala se jen jedna při slunci: occidens. Norimberská práce z 1. pol. 17. stol., označená mistrovským znamením a norimberskou značkou: Výška 41 *cm* (obr. 137.).

15. (V kapli.)

Dva svícny z křišťálu a stříbra, náležející k předešlému kříži; na křišťále vyryty různé drobnosti, květinky a zvířata. Z 1. pol. 18. stol., se značkou mistrovskou a městským (?) znamením nejasným, bezpochyby norimberským a státním puncem: 37·5 *cm* vys. (obr. 137.).

16. (Inv. XI. tc. 1.)

Kříž dřevěný, na podstavci, s Kristovým tělem ze slonové kosti, mistrně vyřezávaný, renaissančního rázu; tělo 30 *cm*, kříž 53 *cm* vys. (obr. 138.).

17. (Inv. XI. tc. 18.)

Kříž dřevěný, na podstavci, černý, s Kristovým tělem ze slonové kosti vyřezávaným, barokního rázu, 51 5 *cm*, tělo 18·8 *cm* vys.

18. (Inv. XI. tc. 9.)

Křížek dřevěný, celý obložený rytými deskami perleťovými, na nichž zobrazen Ukřižovaný, Bolestná Matka Boží, Panna Maria v záři

Obr. 137. Svícny křišťálové z 1. pol. XVIII. stol., kříž z 1. pol. XVII. stol.

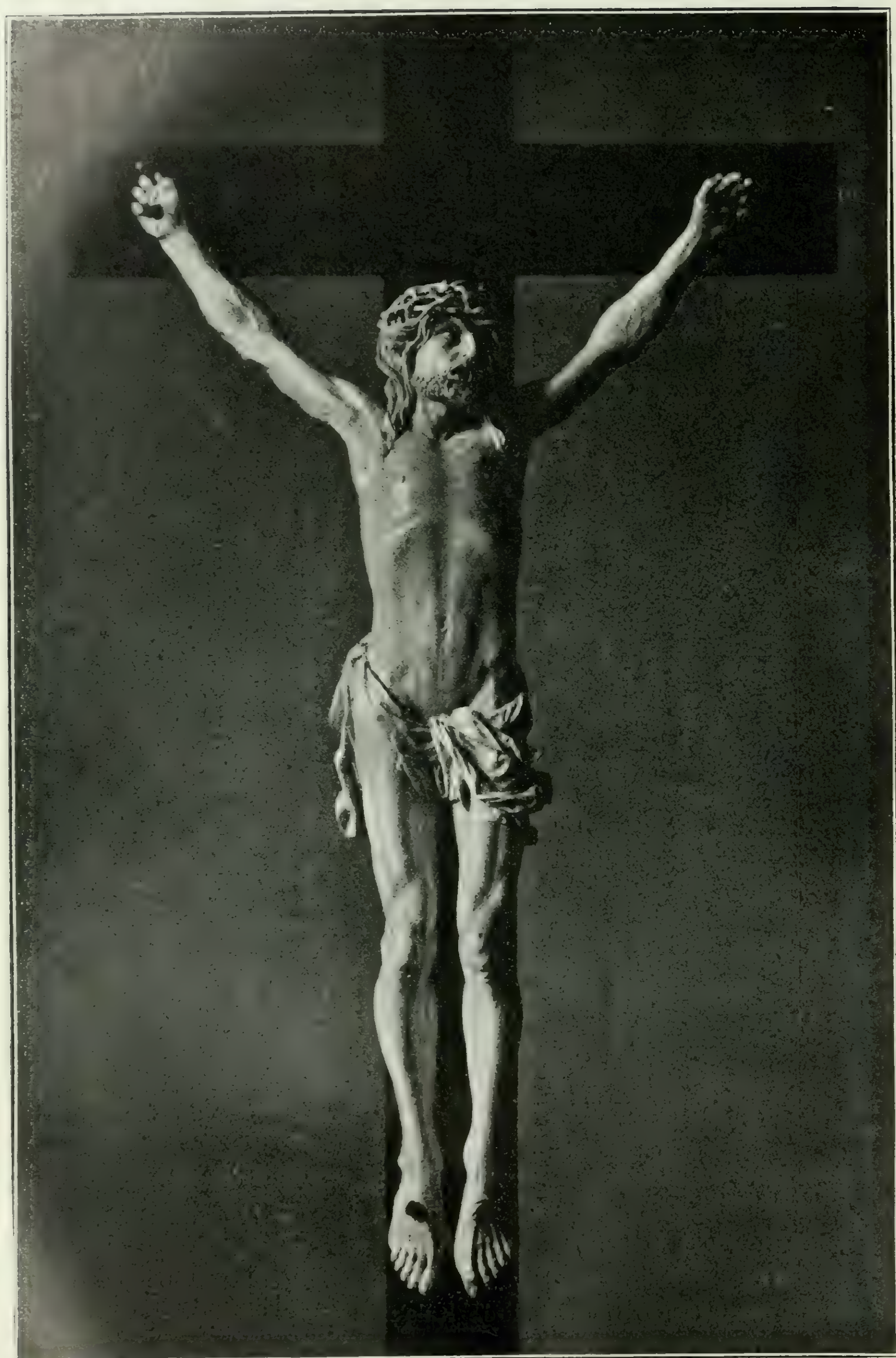
s anděly, sv. František z Assisi a jiný světec Františkánský. Italská práce ze 17.—18. stol., 22·5 *cm* vys.

19. (Inv. XI. tc. 22.)

Křížek závěsný ze dřeva, vykládaný perletí a zdobený stříbrnou filigránní prací, tělo Kristovo lité. Italská práce z 18. stol., 11 5 *cm* vys.

20. (Inv. XI. Aa. 1.)

Kříž s tělem Kristovým na podstavci, celý z pálené hlíny olivově polévané (zv. terralit). Z 18. stol., 33 5 *cm* vys.

Obr. 138. Dřevěný kříž s tělem ze slonové kosti, renaissanční.

Obr. 139 Kříž barokní z 1. pol. XVII. stol.

Obr. 140. Soška Madonny z poč. XVII. stol.

21. (Inv. XI. ta. 6.)

K ř í ž s tělem Kristovým, barokní, vyřezávaný ze dřeva zimostrázového. Na kříži, upraveném jako sukovatý peň stromu, visí mrtvé tělo Spasitelovo nezvyklým způsobem tak přibito, že paže dostaly se do polohy téměř svislé a souběžné; hlava, na níž volně spočívá trnová koruna, klesla na pravou stranu, z jejíž rány proudí krev. Boky jsou opásány, nohy jediným hřebem protknuty, nad hlavou štítek s písmeny INRI, dole kosti s lidskou lebkou. Mistrná řezba, dokonalá technickým provedením, ušlechtilostí forem a hlubokým citem. Z 1. pol. 17. stol., kříž 129 *cm* vys., 45 *cm* šir., tělo 76 *cm* dl. (Viz Výběr předmětů z retrosp. výstavy 1891, list 93.) (obr. 139.).

22. (V kapli.)

S o š k a M a d o n n y s Ježíškem, ze dřeva cedrového, krátkých a plných forem, klidná v postoji i ve splynutí složek, ušlechtilého výrazu v tváři; tělo Panny Marie, nesoucí Ježíška na levici, pravicí jej přidržujíc, jest tíží dítěte v boku poněkud prohnuto. Mistrná řezba renaissančního rázu z poč. 17. stol. Matka Boží má korunku, náramek a náhrdelník, dítě též korunku a náhrdelník ze stříbra, hojně diamanty posázené. Výška celková 38·5 *cm* (obr. 140.).

23. (Inv. XI. Ac. 26.)

K ř í ž e k stříbrný a pozlacený, s tělem Kristovým a matkou Boží. Z 1. pol. 19. stol., 20·4 *cm* vys.

24. (Inv. XI. tc. 26.).

Křížek dřevěný, černý, ve stříbrném kování, se stříbrným tělem Kristovým. Z 1. pol. 19. stol., 11 *cm* vys.

25. (Inv. XI. ta. 18.)

Krucifix*) ze stříbra: Ukřižovaný pozlacený a dole malá postavička Mater Dolorosa ze zlata. 20·6 *cm* vys., 7·7 *cm* šir.

26. (Inv. XI. ta. 7—10.)

Kříže, jakých se užívalo na missiích v 17. stol., italské a španělské, dřevěné, s hojnou výzdobou, vybíjenou drobnými hřebíčky mosaznými nebo stříbrnými:

a) s nápisem: SANTO TVRIBIO — SAN BENITO — SANA; výška 53 *cm.*

b) s nápisem: TORIBIO — SANTOIO — STAROA — S IOACHIM; výška 48 *cm.*

c) vybíjený stříbrnými hřebíčky, 34 *cm* vys.

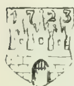
d) vybíjený mosaznými hřebíčky se 43 malými okrouhlými otvory pod sklem; 43·5 *cm* vys.

27. (Inv. XI. tc. 24.)

Vera icon**) na stříbrné destičce, malovaná, kopie vatikánského obrazu. 17.—18. stol., 9 *cm* vys., 8 *cm* šir.

28. (V kapli.)

Monstrance***) stříbrná, částečně zlacená, barokní, paprskovitá, bohatě a dovedně tepaná. Na oválné, čtyřlaloční a rozmanitě zprohýbané noze jsou ve vypouklém ornamentu kartušovém a páskovém reliefní postavy čtyř sv. církevních otců, nad nimi plně litá znamení čtyř sv. evangelistů; vásovitý dřík pokryt podobně bohatou ozdobou páskovou a kvítkovou. Před dvojitou paprskovou září na oblacích čtyři větší andělé, z nichž hořejší v živém pohybu rozhoupávají kaditelnice a dolejší dva se klaní; dva menší andělé a čtrnáct okřídlených hlaviček je obletují; melchisedech s beránkem. Mistrná práce pražského mistra. Výška 79·5 *cm.* Na noze staroměstské znamení pražské s letopočtem 1723 a značka mistrova:

  a úřední punci: (obr. 141.)

29. (V kapli.)

Kalich oltářní, stříbrný, částečně pozlacený, s tepaným ornamentem rostlinným na noze a gotisujícími tvary na ořechu; jednoduchý, novější, 19 *cm* vys., označený státními punci:

---

*) Z pozůstalosti Ferdinanda, knížete z Lobkovic, vévody Roudnického († 1868).

**) Obraz ikony sv. Mikuláše viz na str. 35.

***) Monstrance tato nalezena byla prý zazděná v oltářním stole zámecké kaple.

Obr. 141. Monstrance z doby kolem r. 1723.

Obr. 142. Perleťové destičky z XV. stol. a relief Madonny ze XVI. stol.

30. (Inv. XI. tc. 12.)

Reliefní destička z perleti řezaná, gotická, pravoúhlá, s Kristem na kříži, Matkou Boží a sv. Janem. Z 15. stol., 6·6 *cm* vys. a 5·2 *cm* šir. (obr 142.).

31. (Inv. XI. tc. 7.)

Reliefní destička z perleti řezaná, ovální, gotická, představující sv. Jiří na koni potírajícího draka; dole vyryto gotickou minuskulí: Jhesus Maria. Italského původu z 15. stol., 7·6 *cm* vys., 4·6 *cm* šir. (obr. 142.).

32. (Inv. XI. tc. 13.)

Reliefní obraz Madonny s Ježíškem z perleti, pozdně gotického rázu, ve zlatém sevření, tvořícím záři s hlavou měsíce pod nohama Madonny. Ze 16. stol., 12 *cm* vys. (obr. 142.).

33. (Inv. XI. Fb. 2.)

Soška sv. Martina na koni, ze slonoviny, barokní, 7 8 *cm* vys.

34. (Inv. XI. ta. 15.)

Škeble perleťová, poutní, s vyřezávaným reliefem Matky Boží a sv. Jana Ev. na oblacích, s nápisem: S. GIOVANNE. Práce italská z 18. stol., průměr 13 *cm*.

35. (Inv. XI. ta. 16.)

Obětnice ve formě srdce, k otvírání, barokní, měděná a pomalovaná; na zevnějších stranách na červené půdě monogramm Kristův a znak lobkovický s rounem, uvnitř kostel a klášter v Zaháni a nápis: Venceslao duci Saganensi primum adventum auspicatum in ducatem Saganensem. Votis piis; Sacris dicendis; Sacris audiendis; Breviariis; Officiis B. V.; Rosariis; Litaniis; Mortificationibus; venerabunde gratulabatur collegium Saganense Soc. Jesu Anno 1659. Výška 12·5 *cm*, šířka 10·5 *cm*.

36. (Inv. XI. ta. 17.)

Obětnice, podobná předešlé, s malbami: zvenčí český lev, držící knihu a monogramm Kristův, pěvec s lýrou; uvnitř zahrádka a nápis podobný předešlému. Z r. 1659.

37. (Inv. XI. Ac. 8.)

Návěsek z červeného korálu vyřezávaný, představující Kristovu hlavu v orámování zavěšeném na vázance. Z 1. pol. 19. stol., 12 *cm* vys., 9 *cm* šir.

38. (Inv. XI. Ac. 9, 10.)

Dvě stejné návěsné medaille z pozlaceného stříbra, s vypuklými obrazy korunované císařovny a na reversu klečícího světce, jenž od Marie přijímá roucho mešní. 17—18. stol.; ovály 7 *cm* vys., 4·5 *cm* šir.

39. (Inv. XI. Cc. 10.)

Medaille bronzová na řetězu, kulatá, s hlavou a opisem: PAVLVS APOSTOLVS VAS LECTIONIS, na reversu modlitba: BENEDICITE IN EXCELSIS DEO DOMINO DE FONTIBVS ISRAEL IBI BENIAMIM

ADOLESCENTVLVS IN MENTIS EXCESSV. Italská práce rázu renaissančního; průměr 8·7 *cm.*

40. (Inv. XI. ta. 13.)

Korunka trojnásobná, renaissanční, měděná a pozlacená, se spodní páskou emaillovanou a třemi páskami z vystřihovaného plechu, posázenými četnými pestrými nepravými kameny. Barokní, 11·5 *cm* vys.

41. (Inv. XI. Ab. 10.)

Růžence z doby barokní i novější s amethystovými, onyxovými, křišťálovými, kostěnými, dřevěnými a j. články, většinou spojovanými stříbrným filigránem někdy pozlaceným, s hojnými přívěsky, křížky, obrázky, penízky, medaillemi, kamejemi a pod.; na jednom penízku nápis: MAI—ROMA—SANG—ROMA.

42. (Inv. XI. ta. 3—4. td. 1, 28.)

Kasule zelená, s renaissančním křížem vyšívaným a s aplikací na modré, zlatem protkané látce. Uprostřed Ukřižovaný, z jehož ran vytékající krev zachycují 4 andílkové; dole celá postava žehnajícího Salvátora, nahoře Bůh Otec na oblacích, v pravo sv. Matouš, v levo sv. Marek. Dole po stranách kříže dva znaky v aplikačním vyšívání s nápisy: I . 5 W . H V . O . 97 a I . 5 . K . H . G . M . V . M . 97 (Wenceslaus Hora von Oczelowicz a Katharina Horin geb. Musculanzin von Musculanz.) Ke kasuli náleží pokrývka na kalich a dvě bursy na zeleném sametu, bohatě zlatem a dracounem pošité. (Obr. 143.).

43. (Inv. XI. tb. 3. ta. 2, 4, 11.)

Kasule renaissanční, sestavená z různých kusů; uprostřed na zeleném pruhu aplikace s pestrými květy, po stranách pestře gobelinovým stehem vyšívané pruhy ornamentální, dole vyšit dvojitý znak Lobkovický, Viléma ml. z Lobkovic a jeho manželky Benigny Kateřiny, roz. z Lobkovic. Kasule obšitá pěknou portou; k ní náleží štola a dva manipule. Z 1. čtvrtiny 17. stol.

44. (Inv. XI. tb. 7. Ac. 2, 19. Ai. 1, 2.)

Kasule barokní, se středním pruhem z brokátu; na postranních pruzích na zlaté půdě vyšité stříbrem a pestrým hedvábím stylisované rostlinné a obloukové motivy; vyšívaná pestrá malba jehlou a trochu zlatem na bílé půdě. 18. stol. K ní náleží štola s manipulem a pláštík na kalich.

45. (Inv. XI. tl. 1, 2, 3. te. 1, 2, 11.)

Kasule černá, hedvábná, ocelovým flitrem pošitá. K tomu štola, manipule, pokrývka na kalich, bursa a pala.

46. (Inv. XI. tc. 19, 21, 29. tk. 1—2.)

Kasule barokní, červená; na středním pruhu veliká rozvilina s květy, vyšívaná pestrými skleněnými perličkami, dole dva znaky: hr. Ferdinanda

Obr. 143. Kasule z r. 1597.

Viléma z Lobkovic a jeho manželky Ludmily Fr. z Řavého, s letop. 1687. K tomu manipule a štola.

47. (Inv. XI. td. 4, 6.)

Dva sáčky*) na hostie, zelené, zlatem a stříbrem vyšívané.

48. (Inv. XI. tb. 4—6.)

Tři vyšívané obrázky renaissančního rázu, představující Zvěstování Panny Marie, Navštívení Panny Marie a Narození Ježíše Krista, provedené na způsob gobelinu hedvábím, přízí a zlatými nitkami. Z konce 16. nebo zač. 17. stol., výška i šířka 25 *cm.*

49. (Inv. XI. tl. 4—8.)

Celý parament (kasule, dvě dalmatiky, pluviál a manipul) brokátový, se znakem Lobkovickým a Althanským, což ukazuje ke kněžně Vilemíně, choti Filipa z Lobkovic. (1680—1734.)

Nádobí a jídelní náčiní z kovu, slonoviny, křišťálu, rohu a pod. látek.

50. (Inv. XI. Fb. 54.)

Pohár ve tvarech nejpozdnější gotiky a ranní renaissance, stříbrný, pozlacený a posázený 12 reliefy lasturovými. Noha, založená na základě trojkruhovém, jest lemována trojnásobnými kulatými pruty, z nichž krajní napodobuje suk se seříznutými stonky; ve třech koutech jsou připevněny veliké listy, vykrojované a zprohýbané. Střed nohy, znova sevřený naturalistickým sukem, tvoří skalnatou krajinku s domkem a ohradou, stromem, dvěma květinami, dvěma hlemýždi a dvěma nestvůrami. Na této skále sedí ženská postava allegorická, bosá, s obnaženým prsem, v pravici držíc kouli; opírá se o kmen silně prohnutý, kolem něhož volně se vine bohatý vykrojovaný list. Kmen tento tvoří dřík poháru jsa zakončen ořechem se 7 oblými vypuklinami, na němž spočívá široká číše; hlavní její ozdobu tvoří sedm kamejí vyřezaných z bílé škebloviny, zobrazujících výjevy z mythu Herakleova: jeho narození, zápasy s Cerberem, se lvem, s hydrou, s býkem a s Antheem a odnášení sloupů; ostatní plochu číše zaujímá sedm velikých plodů kdoulových při dně vytepaných, pak ve dvou řadách po 7 květech a řada 7 listů, mistrně z plechu vystřihované, směle prohýbané a nasazované. Pod lemem číše, jenž je hladký, obíhá točený provazec. Víko je stejně bohatě zdobeno tepanými plody kdoule a nasazovanými stonky i listovím, jakož i čtyřmi kamejemi zobrazujícími další výkony Herakleovy: Heraklea, Kentaura, Dianira, Aspra morte, Herakles zápasí s Kakem, Herakles se zeměkoulí a Atlas. V pátém medaillonu zlacená deska, na níž vyryty jsou sdružené znaky Václava Euseba z Lobkovic, vévody Zaháňského, a jeho choti Augusty Sofie Falcské, hraběnky

*) Dle invent. z majetku Eleonory z Lobkovic (1685—1720).

Obr. 144. Pohár z 1. pol. XVI. stol.

ze Sulcbachu. Víko vybíhá ve stonek, jenž nese v ozdobném sevření podobnou kameji představující Narození Páně. Na spodku nohy vytečkován monogram: a vytlačena nejstarší značka norimberská a dva úřední puncy. Tento pohár vynikající jak zvláštní koncepcí, tak znamenitým provedením, jest jediným zbytkem starého rodinného pokladu, v jehož bohatém inventáři*) z konce 17. stol. jest vyobrazen (viz popis

Obr. 145. Pohár z 1. pol. XVI. stol. (Pohled na víko shora.)

zámecké knihovny.) Pochází z 1. pol. 16. stol. a má 42 *cm* výšky a průměr číše 15·5 *cm.* (Viz Výbor z retrop. výstavy 1891, list 47.) (Obr. 144—145.)

51. (Inv. XI. Fb. 13.)

Pohár ze zlaceného stříbra, bohatě zdobený řezbami ze slonoviny, barokní. Noha s plochým a vlnitě vykrojovaným lemem má na prohnutém

---

*) Z tohoto inventáře uveřejnil J. Koula l. c. (II. serie) několik kreseb na listech čís. 2, 4, 5, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 25, 28, 34, 38, 40, 42 a 48.

Obr. 146. Pohár z 2. pol. XVII. stol.

svém těle vytepané tři maskarony, oddělované volutami; nad nimi jsou připevněny tři ovocné kytice, mezi nimi dvě okřídlená poprsí ženská s maskarony, ze slonoviny řezaná (třetí ztraceno a nahraženo škeblí, řezanou z lapis lazuli). Kovový kruh s tepanou výzdobou palmettovou a maskarony tvoří přechod ku dříku, kolem něhož stojí tři postavy ženské, držící zdviženýma rukama spodek číše, profilovaný kruh, podobně zdobený jako podnož. Stříbrný a zlacený plášť číše je téměř úplně zakryt širokým vlysem reliefním, řezaným ze slonoviny; představuje průvod Bacchův o pěti ženských a dvou mužských postavách. Na plochém, stříbrném okraji číše jest jemně vytečkován vlys z vinného listí a hroznů. Víko se širokým, tepaným a rytým lemem nese skupinku čtyř dítek se lvem, psem a košem ovocným; uprostřed stojí Pomona s rohem hojnosti. Znamenitá práce z 2. pol. 17. stol., s víkem 50·5 *cm* vys. Na lemu nohy a víka jest vyražena augšburská značka, úřední punc a nezřetelné znamení mistrovo. (Obr. 146.)

52. (Inv. XI. Fa. 7.)

P o h á r stříbrný, částečně zlacený, tvořící dubový strom; se znakem rodu lobkovického a města Merana a s nápisem: Ihrem Ehrenbürger Sr. Durchlaucht Carl Fürst Lobkowitz die getreue Stadt Meran. — Na noze: Ch. Mair Meran 1867. Výška 22·5 *cm.*

53. (Inv. XI. Fb. 53.)

M i s k a barokní, stříbrná, uvnitř zlacená, ovální, s dvěma uchy; kraj lalokovitě zahýbán, na dně vytepány dvě dítky hrající si s ptáčky. Kolem perlovec a šupinová výplň. Augsburská práce, označená městským a kontrolním znamením a nejasnou spletí dvou písmen: Z 18. stol., 10·5 *cm* dl., 11·8 *cm* šir. a 3·2 *cm* vys.

54. (Inv. XI. Fa. 8.)

P o d n o s stříbrný a pozlacený, s tepanou nádržkou a víkem na lité noze; na této sdružené znaky Lobkovické a Liechtenštejnské s nápisem: FVRSTIN MARIE LOBKOWITZ – GEB. FVRSTIN LIECHTENSTEIN. Dřík tvoří postava sireny nesoucí nádobu sestrojenou ze čtyř škeblí, z nichž každá je zdobena kamejí. Na víku podobně sestrojeno 11 kamejí; tyto jsou empirové, řezané z bílé škebloviny a představují postavy a výjevy z klassické mythologie. Na noze označení: Franz Jauner, k. k. Hof Graveur Wien 1853. Výška 40 *cm.*

55. (Inv. XI. Fa. 4.)

K o n v i c e renaissanční, ze stříbra tepaná a rytá, částečně zlacená; na válcovitém plášti vytepán jest široký vlys s krajinkou, v níž sedí čtyry děti: první troubí na roh, druhé jí ovoce, třetí drží škrabošku a pochodeň a čtvrté spí (snad allegorie rána, poledne, večera a noci.) Ucho jest lité, uměle zprohýbané; víko tepané, profilované, ovinuto vavřínovým oblounem a zakončeno kulí.

Obr. 117. Číše z doby kolem r. 1700 a dvě konvice ze XVII. stol.

Augsburská práce, označená při uchu a na víku městským znamením značkou zlatníkovou, puncem a kontrolní značkou. Z konce 17. stol., 15 *cm* vys. (Obr. 147.)

56. (Inv. XI. Fa. 3.)

Konvice renaissanční, ze stříbra tepaná a zlacená, s válcovitým pláštěm, uchem a víkem. Noha má plochý, zoubkovaný okraj, obloučkovou hlazenou výzdobu na zrnkované půdě a řadu prolamovaných direk. Na plášti vytepáno dvojí bohaté lemování, dole užší, nahoře širší, utvořené z obloučku, festonů, vás s ovocem, baldachýnků a pod. Na víku, profilovaném a zdobeném podobně jako noha, stojí štítonoš, jenž nese osobní znamení měšťanské s písmenem M. Zakloubení víka zdobí litá sirena a dvě rosetty; ucho pěkně prohnuté, hladké a ryté, zakončeno dole prázdným štítkem. Bez značek. 17. stol., 20 *cm* vys. (Obr. 147.)

57. (Inv. XI. Fa. 12.)

Číše barokní, ze stříbra tepaná a rytá, částečně zlacená; na konickém, ke dnu se úžícím plášti jsou vytepány ve třech medaillonech reliefní krajinky s antickými zříceninami, poutníky a pastýři, beránky a se psem; mezery vyplněny festony. Na dně augsburské znamení, značka mistrova (snad B. Wentzel † 1704) a punc. Z 18. stol., 9·5 *cm* vys.

58. (Inv. XI. Fa. 11.)

Číše renaissanční, ze stříbra tepaná a částečně pozlacená; na třech koulích spočívající válcovitý plášť jest pokryt širokou rozvilinou se 4 květy; hořejší lem hladký, ovinutý 4 rýhami. Norimberská práce, označená značkou městskou a mistrovskou (Rosenberg č. 1378), kontrolním znamením a úředním puncem Lineckým. Ze 17. stol., 7·4 *cm* vys.

59. (Inv. XI. Fa. 10.)

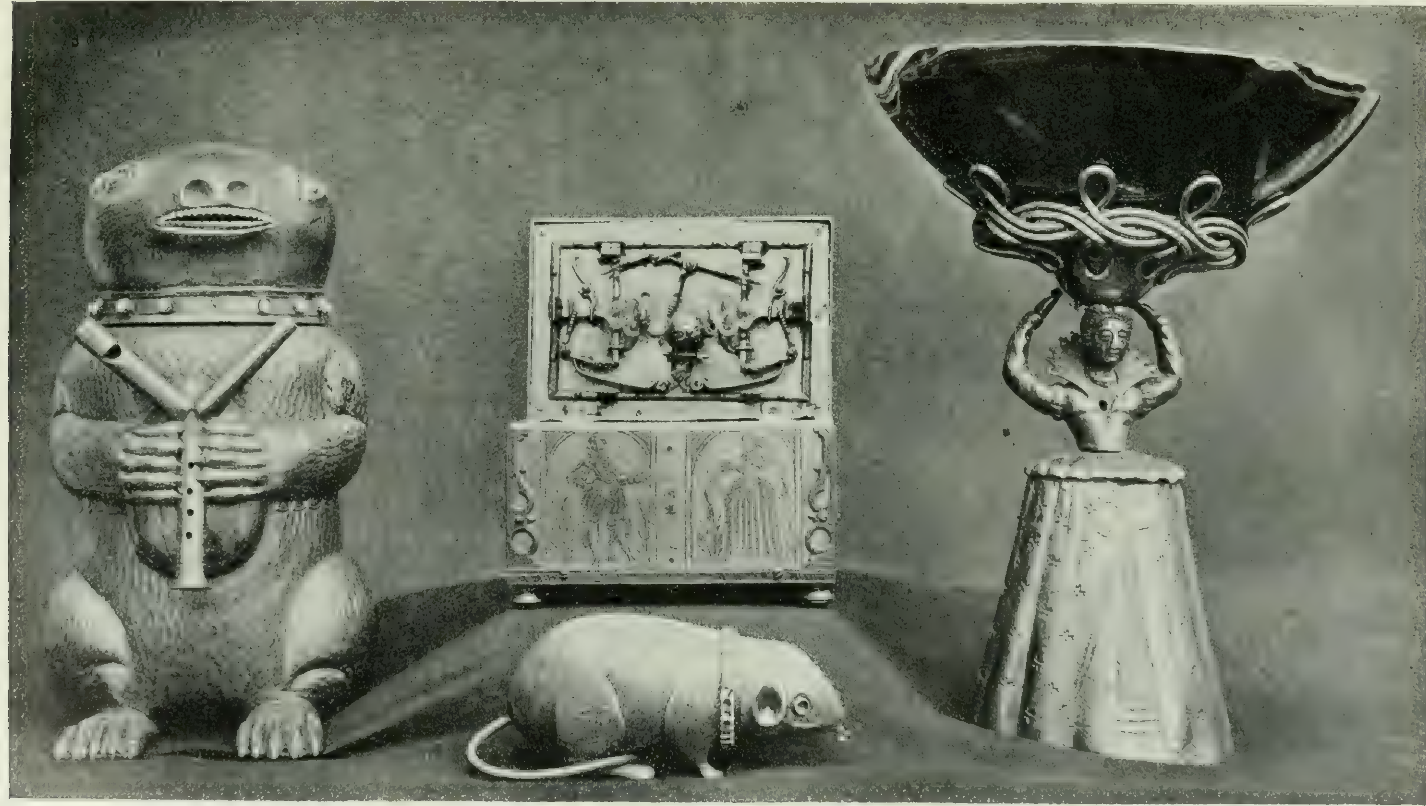
Číše renaissanční, ze stříbra tepaná a rytá, částečně zlacená, s válcovitým pláštěm a víkem; na plášti, spočívajícím na třech koulích, vytepány ve třech medaillonech hlavy ověnčené vavřínem a označené jmény: INNOCENCI$_s$ — LEONHARD$_s$ — MAXIMVS. Mezi medaillony rozvilinová výplň; na víku bohatá páska rozvilinová, nahoře koule. Augsburská práce, označená značkou městskou, kontrolní a mistrovskou. Z doby kolem r. 1700, 14·5 *cm* vys.

60. (Inv. XI. Fa. 12.)

Číše velikostí, formou, výzdobou i označením totožná s předešlou, s jedinou změnou jmen: ADRIAN$_s$ — CASSIMIR$_s$ — ZENO (Obr. 147.)

61. (Inv. XI. Fa. 2.)

Číška renaissanční, ze stříbra tepaná a celá zlacená, ve tvaru medvěda, jenž sedě na zadních nohou drží v předních tlapách dudy; hlava

Obr. 148 Číška tvaru medvěda z doby kolem r. 1617, ozdoba stolní tvaru myšky z XVI.—XVII. stol., pohár ve tvaru postavy dámy z XVI. stol. a kralička ze XVI. stol.

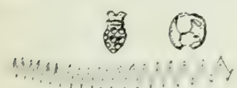
tvoří víko, které jest na náhrdelníku, posázeném 14 tyrkysy, připoutáno řetězem k tělu. Na dně vytlačeno necelé označení: . 16—17. stol., 13 *cm* vys. (Obr. 148).

62. (Inv. XI. Fb. 48.)

Ozdoba stolní, ve formě myšky, renaissanční, stříbrná a pozlacená, s jemně rytou srstí, dlouhým ocáskem, plastickýma ušima; z dutých očí bezpochyby vypadly drahokamy; na krku má náhrdelník sestavený z rubínků, do kruhu, v ústech drží rubín. 16-17. stol., 8 *cm* dl. (Obr. 148)

63. (Inv. XI. Fa. 9.)

Pohár renaissanční, ze stříbra tepaný a částečně zlacený; noha i číše jsou zvonovité s dvěma řadami oblých vypuklin, spojovaných smyčkovitou vlnicí; krátký stonek tvoří vázovitý ořech, pod a nad nímž jsou vložky vystřihované ze stříbrného plechu. Na noze a na okraji číše augsbuská značka, pak znamení se vzpřímeným předkem

zvířete, snad medvěda a kontrolní vryp. 16. stol., 19 *cm* vys. (Obr. 149).

Obr. 149. Pohár ze XVI. stol.

64. (Inv. XI. Fa. 5.)

Pohárek renaissanční, stříbrný (s moderní onyxovou miskou) tvořící postavu dámy v bohatém kroji, část bývalého dvojitého poháru. Poprsí se širokým límcem a vyzdviženýma rukama, jest lité, sukně tepaná a zlacená, zdobená rytými a vtloukanými ozdobami. 16. stol., figurka 10 *cm* vys. (Obr. 148).

65. (Inv. XI. Cb. 17.)

Pohárek ze dřeva uměle soustruhovaný, s červenými číškami, do sebe vsunutý. Z 18. stol., 21·5 *cm* vys.

66. (Inv. XI. Fb. 49.)

Miska onyxová (moderní) na staré renaissanční noze ze 16. stol., tato je stříbrná a pozlacená, nízká, kruhového základu s tečkovanou ozdobou a s páskou střídajících se kulatých, oválních a diamantovaných vypuklin. Na dně krásně vyryty dva znaky Jiřího Proskovského z Proskova

a Voršily, svobodné paní z Lobkovic, dcery Krištofa staršího z Lobkovic; jsou plastické, na tečkované půdě, při nich letopočet 1577; na noze značky a kontrolní znamení: [marks] Průměr znakové desky 53 *mm.*

Obr. 150. Křišťálová miska z r. 1577.

67. (Inv. XI. Fb. 7.)

Miska křišťálová, kulatá, s uchem spirálovitě zatočeným; plášť číše zvenčí kolmě rýhován, na spodní straně ploché nohy vyryt dvojnásobný allianční znak lobkovický a rok 1577. Ze 17. stol., 8·6 *cm* v průměru a 4·4 *cm* vys. (Obr. 150.)

68. (Inv. XI. Fa. 42.)

Miska křišťálová, na vysoké noze se zlaceným kováním, barokní; nádržka škeblovitá, s broušenými rýhami, kulatými a oválními miskami, kytkami a ovocným festonem na spodní straně. Kování mezi stonkem a miskou tvoří vinný list. Noha s vásovitým stonkem o třech akanthech

na hranách a s podlouhlou, srdcovitou a zaoblenou půdicí jest rýhami zdobena. Z 18. stol., 13·2 *cm* vys., 13 7 *cm* dl. a 10 *cm* šir. (Obr. 151.)

69. (Inv. XI. Fb. 6.)

Lžička křišťálová, renaissanční, se zlatým, emailovaným kováním; na spodku vyryty tři spirálovité ratolesti s lupénky, na rukojeti rovné rýhy

Obr. 151. Miska křišťálová z XVIII. stol.

a zoubky; kování pestře emailované zdobí velmi jemné rostlinné úponky, lupénky a květy, na konci rukojeti hruštička. Ze 17. stol., 16 *cm* dl. (Obr. 152.)

70. (Inv. XI. Fb. 8.)

Lžička křišťálová, renaissančního rázu, plochá a hladká, s tenkou osmihrannou rukojetí, zakončenou sploštělými koulemi a prstenci; zlaté kování má černě emailovanou pásku. Ze 17. stol., 13·2 *cm* dl. (Obr. 152.)

71. (Inv. XI. Fb. 9.)

Nůž s křišťálovou osmihrannou rukojetí, se zlatým, černě emailovaným kováním a spirálovitými okrasami, ze zlatých nitek vykládanými na oceli. 17. stol., 15·5 *cm* dl. (Obr. 152).

Obr. 152. Lžičky a nůž ze XVII. stol.

72. (Inv. XI. Fb. 33, 35.)

Dvě malé misky z rohu nosorožce, asi z 18. stol., 31 *mm* vys. 45 *mm* v průměru.

73. (Inv. XI. Fb. 41.)

Číška a miska z úběle; z pozůstalosti kn. Marie z Lobkovic, roz. Liechtenštejnové. Z 1. pol. 19. stol., 13·5 *cm* a 7 *cm* průměru.

74. (V 1. patře.)

Mísa mosazná s Beránkem Božím a dvouřádkovým, minuskulním nápisem gotického karakteru. Ze 16. stol., 43·5 *cm* v průměru měřící.

75. (V 1. patře.)

Osm cínových talířků ze 17. a 18. stol., 17·5—20 *cm* v průměru měřících, s reliefní litou výzdobou, sestavenou z drobných rozvilin a z kulatých medaillonů, v nichž dvakráte císař vyobrazen.

Šperky, prsteny a odznakové předměty zlatnické.

76. (Inv. XI. Fe. 30.)

Náhrdelník renaissanční, s 58 opály ve zlatě à jour sevřenými skládající se ze dvou řetízků na krk o 36 kamenech, z prostřední spony se 13 kameny a z křížku na sponě zavěšeného s 9 kameny. Každý kámen jest čtyřmi zahnutými hroty přidržen ku ploché, ozdobně vykrojované podložce černě emailované a bíle tečkované. Mezičlánky tvoří drobné pětilisté růžice se 6 černými tečkami.*) Emailované sevření dvou a tří kamenů na obou koncích řetízků liší se od sevření ostatních kamenů, ale souhlasí se sevřením opálů na náušnicích. Z doby kol. r. 1600, 29·5 *cm* dl.

77. (Inv. XI. Fe. 31.)

Náušnice**) renaissanční, zlaté, bílým a místy též černým emailem pokryté, každá s třemi opály, čtyřmi kvítky a velikým perlovitým přívěškem zdobené. Z doby kol. r. 1600, 4·5 *cm* dl.

78. (Inv. XI. Fe. 29.)

Návěsek renaissanční, zlatý stonek s navléknutou perlou na konci a se smaragdem v kosočtvercovém sevření uprostřed; 16 *mm* dl.

79. (Inv. XI. Fc. 11.)

Talisman***) z chrysoprasu představující žábu, v zlatém sevření, které tvoří řetěz; na spodní straně turecký nápis. Velikost 4·5 *cm*.

80. (Inv. XI. Fc. 6.)

Medaillon empirový, mosazný a zlacený, se znakem Stadionským a monogramem. Z doby kol. r. 1800.

81. (Inv. XI. Fc. 20.)

Čelenka†) o 4 jemných zlatých řetízcích benátských, s velikým tyrkysem uprostřed, 34 *cm* dl.

82. (Inv. XI. Fc. 12.)

Náhrdelník korálový. Neapolská práce z první pol. 19. stol.

83. (Inv. XI. Fc. 18.)

Šperk zlatý filigránový, skládající se z náhrdelníku, brože a náušnic. Italská práce z let kol. r. 1830.

84. (Inv. XI. Fc. 15.)

Náramek složený ze zlatých 14 schránek, na jejichž vrchní straně jsou černě emaillovaná písmena v plastických rámcích z růžiček, na dně letopočty s udáním dne a měsíce od r. 1785—1819, značící různé pamětní dny rodinné. Z poč. 19. stol., 15·5 *cm* dl.

---

*) Starý lobkovický rodinný šperk, který z pozůstalosti kněžny Eleonory Windischgrätzové roz. Lobkovicové byl zase rodu navrácen.

**) Dle inventáře snad z majetku Polyxeny z Lobkovic roz. z Pernštýnů.

***) Kámen věnován hraběnce Stadion-Kesselstadtové r. 1815, sevření zhotoveno r. 1880.

†) Z majetku Leopoldiny, kněžny z Liechtensteinu.

85. (Inv XI. Fm. 1—74.)

Medaillony*) k zavěšení na krk, zlaté, se skleněnými víčky k uschování vlasů po zemřelých, s vloženými křížky, monogramy a s nápisy na zadní straně vyrytými. Z let 1772, 1777, 1789, 1794, 1795, 1799, 1800 atd., ovály prům. 2—3 *cm* vys.

86. (Inv. XI. Fe. 41.)

Návěsek empirový, zlatý, tvořící zavřenou rytířskou přilbu s drakem, na dně pod sklem reliefní poprsí dámy. Z poč. 19. stol., 25 *mm* veliký.

87. (Inv. XI. Fe. 32.)

Náhrdelník empirový, ze zlata, s kamejí na onyxové desce, představující hlavu ověnčenou vínem, v jemném poli filigránovém, orámovaném ornamentovou páskou; ostatních 16 článků řetízkovitě připojeno. Ze zač. 19. stol., 37 *cm* dl.

88. (Inv. XI. Fb. 54.)

Závěsek stříbrný, pozlacený, s korunou knížecí, za kterouž na dvou silných řetízcích jest zavěšen prolamovaný monogram J. L. (Josef Lobkovic 1772—1816) s dvěma lvy po stranách; na tomto visí za podobné články řetízkové stříbrný pozlacený pamětní peníz Zdeňka Vojtěcha kn. z Lobkovic (1568—1628), žalud stříbrný a pozlacený, k otvírání, tečkami zdobený a měděný medaillon s miniaturní podobiznou kn. Ferdinanda Filipa (1724—1784 — otce).

89. (Inv. XI. Cc. 9.)

Přívěsek tvaru ovální desky, stříbrný; na jedné straně namalováno poprsí knížete Filipa z Lobkovic (1680—1734), na druhé straně znak s kroužkem k zavěšení. 18. stol., 13 *cm* vys., 8 *cm* šir.

90. (Inv. XI. Ca. 14.)

Maršálská hůl z hnědého dřeva, 62 *cm* dl., okrouhlého průřezu, na obou koncích okovaná stříbrem pozlaceným, na němž jsou nápisy: S.R.I. PRINCIPIS ET DVC DE SAGAN D.D. FERDINANDI PHILIPPI DE LOBKOWICZ A⁰ 1739 I.R. INTRODVCTIONIS TABVLARIS. IN PRINCIPATUM ET DOMINIA DIE 15. APRIL.

91. (Inv. XI. Fc. 38.)

Prsten**) renaissanční, zlatý, s perlou ve vysokém čtverhranném sevření, na jehož stranách jsou mezi listy vyryta reliefní písmena AKSM; kroužek tenký, při sevření listovitě rozšířený. 16. stol.

92. (Inv. XI. Fe. 62.)

Prstének renaissanční, zlatý, prostě osmiboký kroužek, na němž vyryta písmena; uvnitř: M.E.T.AΓ.Λ.Y.K.Ѡ.N.O.C — zvenčí: AP.KI.AH.HZ.MΓ.HC.CH.CM. 16. stol.

*) Z rodu Lobkov.-Liechtensteinského, Kaunického a Oettingen-Wallersteinského.

**) Z pozůstalosti hr. Marie z Lobkovic-Liechtenstein.

93. (Inv. XI. Fe. 13.)

Prsten renaissanční, zlatý, těžký, s tyrkysem ve hvězdovitém, konickém sevření, na kroužku dva maskarony. Z konce 17. stol.

94. (Inv. XI. Fe. 14.)

Prsten renaissanční, zlatý, s dvěma almandiny; tenký kruh jest při sevření rozšířen, liliovitě vykrojen a emailován. Sevření dvou malých almandinů obdélníkové, konické, při dolejším kraji bíle emailované, s černým lemem. 17. stol.

95. (Inv. XI. Fc. 21.)

Prsten renaissanční, zlatý, s obdélníkovou deskou smaragdovou ve čtyřlaločném sevření, s bohatě profilovaným kruhem, vše pestře emailované. Ze 17. stol. K tomu připjata přezka o dvou malých smaragdech v podobném kování, moderní.

96. (Inv. XI. Fe. 10.)

Prsten zlatý, černě emailovaný, s osmibokým safirem, ve kterém původní Lobkovický znak s Pernštýnským štítem srdcovým, v koruně písmena: S. A. P. (Sdenko Adalbert Popel z Lobkovic. [† 1628]).

97. (Inv. XI. Fe. 40.)

Prsten barokní, zlatý, s amethystem, na kruhu široká, plastická rozvilina. 18. stol.

98. (Inv. XI. Fe. 16, 20.)

Dva prsteny*) pečetní, s karneoly ve zlatém, hladkém sevření, se znaky Lobkovickými.

99. (Inv. XI. Fc. 14.)

Prsten pečetní, zlatý, s karneolem, na němž znak hr. Stadionů, empirový.

100. (Inv. XI. Fe. 26.)

Prsten s osmibokým karneolem, se znakem alliančním, rodů Liechtenstein-Esterházy. 1. pol. 19. stol.

101. (Inv. XI. Fe. 21.)

Řetěz zlatý, s karneolem, na němž monogr. J F L. (Josef Fürst Lobkowic [† 1816]).

102. (Inv. XI. Fe. 27.)

Řetízek benátský, zlatý, ze 6 černě a bíle emailovaných koleček, spojovaných zlatými články.

103. (Inv. XI. Ee. 50.)

Prsten empirový, zlatý, s oválním obrázkem bohyně spravedlnosti, černým, na bílé půdě v perlovém rámečku. Z poč. 19. stol.

104. (Inv. XI. Fe. 24.)

Prsten**) empirový, zlatý, s velikým oválním obrázkem emailovým představujícím dámu, sedící v parku, s perlovým rámečkem. Z poč. 19. st.

*) Po kn. Frant. Maxm. z Lobkovic († 1816) a po kn. Mořici z Lobkovic.

**) Z pozůstalosti pí. Karoliny kn. z Lobkovic-Schwarzenbergové († 1816).

105. (Inv. XI. Fe. 60.)

Prstének empirový, zlatý, nahoře na zlaté plošce vyryta amfora. Z poč. 19. stol.

106. (Inv. XI. Fe. 11.)

Prsten empirový, zlatý, s dvěma srdéčky z karneolu řezanými na dvou tenkých kroužcích, nýtkem spojených a skládacích. Z poč. 19. stol.

107. (Inv. XI. Fe. 23.)

Prsten zlatý, s dvěma rukama přátelsky sevřenýma, řezanýma z lapis lazuli, uvnitř vyryto: Wiedersehen. Z poč. 19. stol.

108. (Inv. XI. Fe. 18.)

Prsten*), podobající se obojku pro psa s kruhem a zámkem, hladký proužek s dvěma řadami diamantů a střední páskou modře emailovanou, s nápisem sotva znatelným: Je vous appartiens toujours. Uvnitř vyryto: Unique. Z první pol. 19. stol.

109. (Inv. XI. Fe. 22.)

Prsten**) zlatý s talismanem, karneolem, na němž jest vyryt arabský nápis; na vnitřní straně kruhu vyryto: „Sollt ich dich je fremden sanfter wär ich Tod". Z poč. 19. stol.

110. (Inv. XI. Fe. 19.)

Prsten zlatý s ovální schránkou na vlasy mezi dvěma skly, k nimž přiloženy ze zlata vystřižené písmeny: L c m e. Z poč. 19. stol.

111. (Inv. XI. Fe. 17.)

Prsten***) zlatý, empirový, s osmihrannou schránkou na vlasy pod sklem; k nim přiložena diamantová šestiboká hvězdice a ovální páska modře emailovaná, s nápisem: Elle nous éclaire et nous La suivants avec amour et reconnaissance.

112. (Inv. XI. Fe. 23.)

Prsten zlatý, s vlasy pod skleněnou deskou, k nimž jest přiložen monogram E L (snad Eleonore Liechtenstein [† 1812]). Z doby kol. r. 1800.

113. (Inv. XI. Fe. 53.)

Prsten zlatý, prostý kroužek s emailovaným čtverlístkem, dutý, s víčkem (pro vlasy), na vnitřní straně nápis: Marce d. 31. Januar 1827.

114. (Inv. XI. Fe. 49.)

Prsten zlatý, hladký kroužek se safírem; uvnitř nápis: Julie. Z 1. pol. 19. stol.

115. (Inv. XI. Fm. 2—3.)

Dva páry snubních prsténků, zcela hladkých kroužků, s monogramy a letopočty 1769 a 1792.

---

*) Náležel pí. Leopoldině, kn. Liechtenstein-Esterházy († 1846) a její dceři pí. Leopoldině Lobkovic-Liechtensteinové († 1899), naposled pí. Ludv. hr. Stadion-Lobkovicové († 1907).

**) Po pí. Marii kn. Lobkovic-Liechtensteinové († 1871).

***) Z pozůstalosti kněžny Leopoldiny Lobkovic-Liechtensteinové († 1899).

116. (Inv. XI. Fe. 47.)

Prsten zlatý, kulatý kroužek s letopočty 1782. 1829 + 1832. Uvnitř: immer gleich.

117. (Inv. XI. Fe. 25.)

Prsten zlatý, s hladkým kruhem a písmeny: L L (Leopoldine Liechtenstein, rodem Esterházy z Galántha [zasn. 1806, † 1846]) na heliotropu ve zlatém sevření se otáčejícím. Kol. r. 1800.

Krabičky a tabatěrky.

118. (Inv. XI. Fb. 52.)

Krabička ve formě knihy, renaissanční, stříbrná, nově pozlacená; na vrchní desce vyryt v pravoúhlém kartušovém orámování znak lobkovický, nad ním nápis: CHRISTOPHOR9 POPEL BARO A LO(B)KOWICZ, dole letopočet 1595. Na spodní desce v podobném orámování ovocný feston. Na vnitřních stranách desk jsou vyryty v pravoúhlém a oválním rámci úponkovité ornamenty; zámeček jednoduchý (klíček v rokokovém slohu je moderní); délka 10 *cm*, šířka 7·7 *cm*, výška 1·5 *cm* (obr. 153).

119. (Inv. XI. Fb. 51.)

Krabička renaissanční, stříbrná a zlacená, s měděným kováním a železným zámečkem, čtverhranná, na všech stranách kováním a rytinami zdobená; tyto představují na přední a zadní straně vždy dámu a pána proti sobě stojící, na postranicích v levo dámu, v pravo pána, na dně uvnitř pouze dámu, zvenčí kytku ovocnou v úponkovém ornamentu, na víku dámu a pána s pohárem, oddělené páskou, která zakrývá klíčovou dirku a nese nápis: MICHEL MAN. Zámeček na vnitřní straně víka uměle pracovaný, na čtyry západy. Vkusná práce ze 16. stol., 7·3 *cm* dl., 5 *cm* šir. a 4·4 *cm* vys. (Obr. 148.)

120. (Inv. XI. Fb. 47.)

Tabatěrka stříbrná a částečně zlacená, s jemně rytou páskovou ozdobou na postranicích a na dně; na víku obrázek dámy a pána [(kn. Ferd. Lobkovice (1797—1868) se svou manželkou Marií, princ. z Liechtensteina (1808—1871)] uhánějících krajinou, černé na zlaté půdě, t. zv. tulská práce. Z první polovice 19. stol.; označena rakouským znamením neúplně otlačeným a nejasnou značkou SIS (?); 8 *cm* dl., 3·7 *cm* šir. a 3 *cm* vys.

121. (Inv. XI. Fb. 40.)

Tabatěrka kamenná (křemen s kyzem), se zlatým kováním jemně rytým, ovální a plochá. Ze zač. 19. stol., 8·5 *cm* dlouhá, 5·5 *cm* šir. a 4·5 *cm* vys.

122. (Inv. XI. Fb. 38.)

Tabatěrka z růžového achátu se zlatým kováním, předešlé podobná, nižší.

Obr. 153. Krabička z r. 1595

123. (Inv. XI. Fb. 28.)

Tabatěrka ze zkamenělého dřeva, předešlým podobná, 9 *cm* dl., 6 *cm* šir. a 4 *cm* vys.

124. (Inv. XI. Fb. 36.)

Tabatěrka kamenná, šedavá, s velikými černými skvrnami, tvarem podobná předcházejícím, ale bez kování. Ze zač. 19. stol.; 8·3 *cm* dl.. 5·5 *cm* šir. a 3·2 *cm* vys.

125. (Inv. XI. G. 3.)

Tabatěrka s hlavou buldoga, ze slonové kosti řezaná, se zlatým kováním na víku z perleti a černě napuštěný původní znak Stadionský, nad ním nápis: Rudolf a Stadion.

126. (Inv. XI. Fb. 11—12.)

Dvě víka z krabic, řezaná z rohu kozorožce, ovální desky s reliefními výjevy honu na kozorožce. Z poč. 19. stol., 9 a 9·5 *cm* dl., 4·8*cm* šir.

127. (Inv. XI. Fb. 20, 37.)

Dvě krabičky na hrací známky z mosazi, kulaté; na víku emailované obrázky amorettů lovících srdéčka, kolem karty. V každé krabičce 11 známek ve tvaru srdcí s francouzskými průpovědmi. Z poč. 19. stol. průměr 4·3 *cm*.

128. (Inv. XI. Fb. 1, 3.)

Dvě krabice na hrací známky ze slonoviny, při dně a na víku profilované, naplněné různými známkami ze slonoviny; první válcovitá 6 *cm* vys. a 8·5 *cm* šir., druhá 12boká, 5·6 *cm* vys. a 9·5 *cm* šir. Obě z 1. pol. 19. stol.

129. (Inv. XI. Fb. 50.)

Krabička ze stříbrného filigránu, pozlacená, se stopami emailu, na kulatém plášti 8, na víku 7 rubínů kolem středního opálu. Benátská práce asi z 1. pol. 19. stol., 3·3 *cm* vys, 5 *cm* šir.

130. (Inv. XI. Fa. 1.)

Krabička na šperky z pozlaceného stříbra, tvaru rakvičkového, na 4 koulích, s hladkými stěnami, spoře zdobenými; uvnitř označená: Fossin, Joallier de L. L. A. A. R. R. les Enfants des France à Paris. Z 1. pol. 19. stol., 8 *cm* vysoká, 18·2 *cm* široká.

131. (Inv. XI. Fc. 24.)

Krabice ze želvoviny, plochá a okrouhlá; na kovovém víku emailová deska s podobiznou Jana Filipa barona a prvního hraběte ze Stadionů. Jemná práce francouzská z 2. pol. 17. stol., kterou provedl dle udání inventáře Petitot, emailleur Ludvíka XIV. Krabice ze zač. 19. stol., 2·2 *cm* vys., 7·5 *cm* šir.

132. (Inv. XI. Fe. 34.)

Rámeček na portretní miniaturu, barokní, s víkem ze želvoviny, s dvěma pestře emailovanými vinnými listy při zlatém zakloubení a zá-

mečku. Bývala tu miniaturní podobizna falcské hr. Augusty Žofie z Lobkovic roz. Sulzbach (zasnoub. 1653, † 1682). Ze 17. stol., plochý ovál 6 *cm* vys. a 4·8 *cm* šir.

133. (Inv. XI. Fb. 17.)

Krabice barokní, ze slonoviny, plochá, šestilaločná, po straně drobně profilovaná, na víku relief krále Davida klečícího před chrámem, nad nímž se zjevuje anděl s lebkou a ratolestí, na dně pastýř s třemi beránky. V rázu 18. stol., průměr 5·7 *cm*, výška 1·7 *cm*.

134. (Inv. XI. Fb. 21.)

Krabička z egyptského jaspisu hnědavého, se širokým, rytým a zlaceným kováním, s plochým víkem a prohýbanými stranami. Z konce 18. stol., 8 *cm* dlouhá, 5·7 *cm* široká a 3·2 *cm* vysoká.

135. (Inv. XI. Fb. 24.)

Krabice z průsvitného jaspisu obláčkového, s hnědými skvrnami, oblá se zlatou nohou a zlatým kováním, obé zdobeno obloučky a palmetami. Jemná práce ze zač. 19. stol.; 10·2 *cm* dlouhá, 7·2 *cm* široká a 7 *cm* vysoká.

Pečetítka, razítka, medaile a mince.

136. (Inv. XI. Fo. 1.)

Pečetítko renaissanční, celé stříbrné, kulaté, se znakem Lobkovickým a nápisem: GYRZII . STAR . Z . LOBKOWICZ . Z C NEYWYSSY . HOFMISTR: KRAL: CZIE[SO]. Na koncích nápisové pásky drobně 15—85. Týž letopočet na hladké polokruhové rukojeti. Průměr otisku 4 *cm*.

137. (Inv. XI. Fe. 49.)

Pečetítko*) renaissanční s osmihrannou deskou safírovou ve zlatém sevření, s držátkem tvořícím delfina; na desce znak Lobkovický. Průměr otisku 15 *mm*.

138. (Inv. XI. Fe. 52.)

Pečetítko renaissanční, stříbrné, se znakem pánů z Lobkovic; rukojeť tvoří delfina. 17. stol.; průměr otisku 2 *cm*.

139. (Inv. XI. Fe. 37.)

Pečetítko renaissanční, s velmi jemně rytým znakem Lobkovickým, na kamenné osmihranné desce, která pochází snad ze 17. stol., sevření zlaté jest empirové, s přivěšenou podkovičkou; prům. otisku 12 *mm*.

140. (Inv. XI. Fo. 2.)

Pečetítko železné, s měděnou deskou s dvojnásobným monogramem ve štítě a nadpisem: WILHELMINA . QVOND: VID: PRINC: D LOBKOWITZ COM: ET NAT: COM: ABALTHĀ: Z 18. stol.; prům. otisku 4·5 *cm*.

) Náleželo nejvyššímu kancléři Zdeňkovi Vojtěchu kníž. z Lobkovic (1568, † 1628).

141. (Inv. XI. Fe. 50.)

Pečetítko závěsné, zlaté s achátem, na němž vyryt znak Lobkovický, s držátkem vásovitým, empirové.

142. (Inv. XI. Fe. 45.)

Pečetítko závěsné, ocelové, se sdruženými znaky Lobkovickými a s monogramem L. L. E. Z poč. 19. stol.; průměr otisku 32 *mm*.

143. (Inv. XI. Fe. 33.)

Pečetítko s karneolovou deskou, na níž F L a koruna (Ferdinand Lobkovic 1797—1868) v sevření zlatém k zavěšení. Z 30tých let 19. stol.; průměr otisku 18 *mm*.

144. (Inv. XI. Fe. 4.)

Pečetítko zlaté, pestře emailované, s knížecí korunou a proplétajícími se písmeny F L (Ferdinand Lobkovic). Z 1. pol. 19. stol., průměr 25 *mm*.

145. (Inv. XI. Fe. 33.)

Pečetítko zlaté s karneolem s písmeny F. L (Fürst. Lobkowicz — Josef Franz Maxm. † 1816).

146. (Inv. XI. Fe. 48.)

Pečetítko se zlatým, pestře emailovaným držadlem, tvořícím delfina; na zeleném kameni vyryt znak a F G V P. (Franz Graf v. Poeking). Z 18. stol., průměr otisku 15 *mm*.

147. (Inv. XI. Fe. 35.)

Pečetítko s oválním heliotropem, na němž jest vyryta vrba a nápis: Luto e la mia sorte, ve zlatém sevření s vypuklými květy a ovocem. 1. pol. 19. stol.; průměr 2 *cm*.

Tento výběr pečetítek tvoří část zvláštní sbírky čítající celkem (dle zvláštního inventáře rukopisného) 314 kusů a obsahující hlavně pečetidla rodu Lobkovického, Pernštýnského, Altánského, Stadionského a j. z příbuzenstva rodu Lobkovického, jakož i četná razítka knížecích úřadů.

148. (Inv. XI. Cc. 11—18.)

Razítka Lobkovických mincí, ocelová, s nápisy, znakem a poprsím knížete, 6 velkých, 2 menší: na zlatý dukát, na stříbrný tolar a na stříbrný dvacetník s opisem: FR. JOS. MAX. PR. DE. LOBK. DVX. RAVD. COM. IN. STERNST 1794.

149. (Inv. XI. Cc. 19—20.)

Razítka dvě, oválni, na medaille s poprsím a opisem: WENCESLAY: D: G: S: R: I: PRINC: GVB: D: LOBCO^{VIEZ}; na reversu korunka TEMPORE DVRESCIT a stromek. 4·6 *cm* vys., 3·5 *cm* šir. (Wáclav Euseb † 1677.) S novým otiskem do olova.

150. (Inv. XI. Cc. 24.)

Medaile stříbrná s poprsím a opisem: FERD. DVX. SAG. S. R. I. PR. D. LOBKOVIZ. S. C. M. CONS. INT. dole P. H. MILLER; na reversu LVMINE. SOLIS a krajina s měsícem a hvězdami.

151. (Inv. XI. Cc. 21, 23, 25, 27, 31.)

Tolar stříbrný s poprsím a nápisem: ✱ SDENCO: AD . D . G . S R I . PRINC: D . LOBCO; na reversu Lobkovický znak se zlatým rounem (5 exempl.).

152. (Inv. XI. Cc. 22, 26.)

Medaile měděná s poprsím a opisem: AVG . LONG . PRINC . A LOBKOWIC . D . RAVDN .; na reversu odznaky ražení peněz a dolování a nápis: REI MONET ARIAE et MONTANISTICAE . IN . AVSTRIAE . IMPERIO . SVPREMVS . MODERATOR.

153. (Inv. XI. Cc. 30.)

Medaile stříbrná s poprsím a opisem: FR . JOS . MAX . PR . DE . LOBK . DVX . RAVD . PR . COM . IN . STERNST .; na reversu knížecí Lobkovický a Savojsko-Carignanský allianční znak s knížecí korunou a opisem: TVT . MAR . GAB . PR . VID . DE . LOBK . NAT . PR . SAB . CAR . ET . AVG . PR . DE . LOBK . 1794.

154. (Inv. XI. Cc. 33.)

Dukát poručnický knížete Františka Josefa Maximiliána z Lobkovic; na aversu hlava knížete s opisem: FR . JOS . M . P . DE . LOBK . D . RAVD . PR . C . JN . STERNST .; na reversu knížecí Lobkovický a knížecí Savojsko-Carignanský allianční znak s knížecí korunou a opisem: TVT . M . G . T . VID . DE LOBK . N . P . SAB . C . ET . AVG . PR . DE . LOBK . 1794.

155. (Inv. XI. Cc. 29.)

Dukát knížete Ferdinanda Augusta z Lobkovic s poprsím knížete a opisem: F . D . S . P . LOB .; na reversu znak Lobkovický s rounem a knížecí korunou. Ze zlata krásnohorského (u Vys. Chlumce).

Hodiny stolní a skříňkové. (V salonech I. patra. Bez signatury.)

156. Hodiny stolní, barokní, v mosazné čtverhranné schránce, pozlacené, se stříbrnými částmi a skleněnými stěnami, jimiž lze viděti krásně zdobený stroj, prolamovaný a rytý; na vrchní desce kovový ciferník s celým kalendářem; dole tři zvonky. Uvnitř nápis: *Franz Kreittmayr Prag.* Z 1. pol. 18. stol. Výška 13 (14) *cm*, strany 17 *cm* šir. (obr. 154—155.)

157. Hodiny barokní ve vysoké nástěnné skříni dřevěné a vykládané, s bohatě zdobeným kovovým ciferníkem, na němž jest nápis: *Mich. Rueff in Wienn.* Na kývadle plstický orel s páskou nápisovou: Vivat Maria Theresia. Z 2. pol. 18. stol., výška 294 *cm.*

158. Hodiny barokní v dřevěné skříni s bohatě oblomovanou, dvoupatrovou architekturou, s točenými sloupy a zlacenými hlavicemi; nad kovovým ciferníkem menší ciferník skleněný pro transparentní osvětlení. Na stroji (novějším) nápis: *Michael Jeckhlin in Insprug.* Nahoře stařec s kosou a lampou. Z 1. pol. 18. stol., asi 125 *cm* vys., 67 *cm* šir.

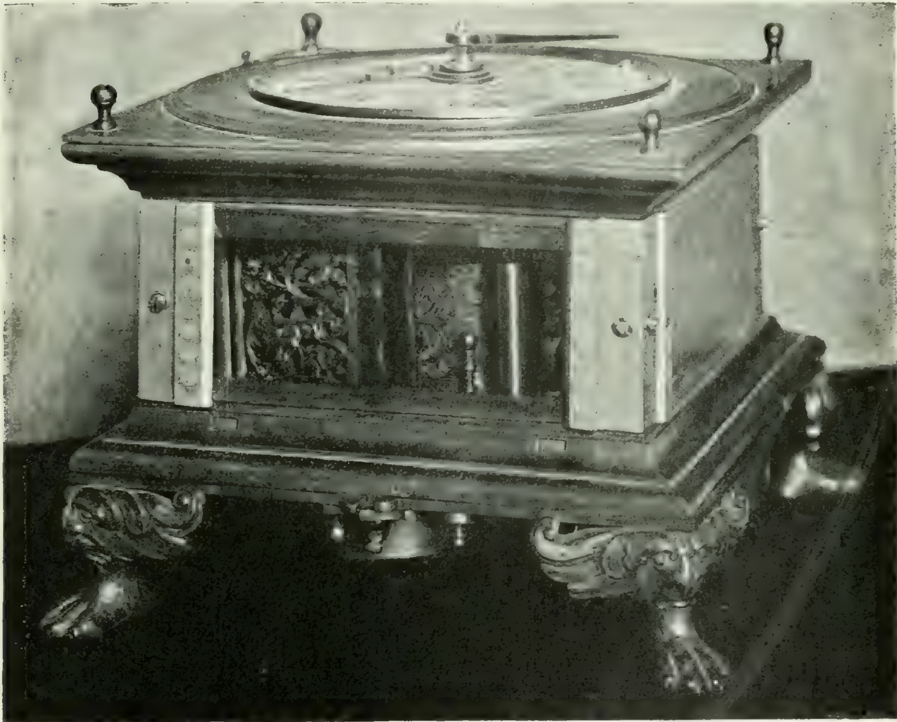
Hodinky kapesní a sluneční. (V pokladnici.)

159. (Inv. XI. Fe. 3.)

Hodinky kapesní s dvojnásobným pláštěm ze zlata bez ozdob, na stroji označené: *Geo Graham London.* Z konce 18. stol.

160. (Inv. XI. Fe. 1.)

Hodinky kapesní zlaté s hladkým pláštěm, na jednoduchém stroji označené: *Joseph Martineau sen. London.* Z konce 18. stol.

Obr. 154. Hodiny stolní z 1. pol. XVIII. stol.

161. (Inv. XI. Fe. 2.)

Hodinky kapesní ve stříbrném dvojitém plášti bohatě prolamovaném a rytém, zdobené páskovým a akanthovým pletivem, ptáky a maskami: na rytém ciferníku částečně zlaceném ve dvou kartuších nápis: *Rumell Fecit.* Totéž označení na krásně prolamované a ryté desce stroje: *Augustin Rumell Fecit.* Z polovice 18. stol.

162. (Inv. XI. Fe. 8.)

Hodinky kapesní, se skleněným pláštěm ve zlatém sevření a se strojem ze slonové kosti řezaným. Kol. r. 1800.

163. (Inv. XI. Fe. 9.)

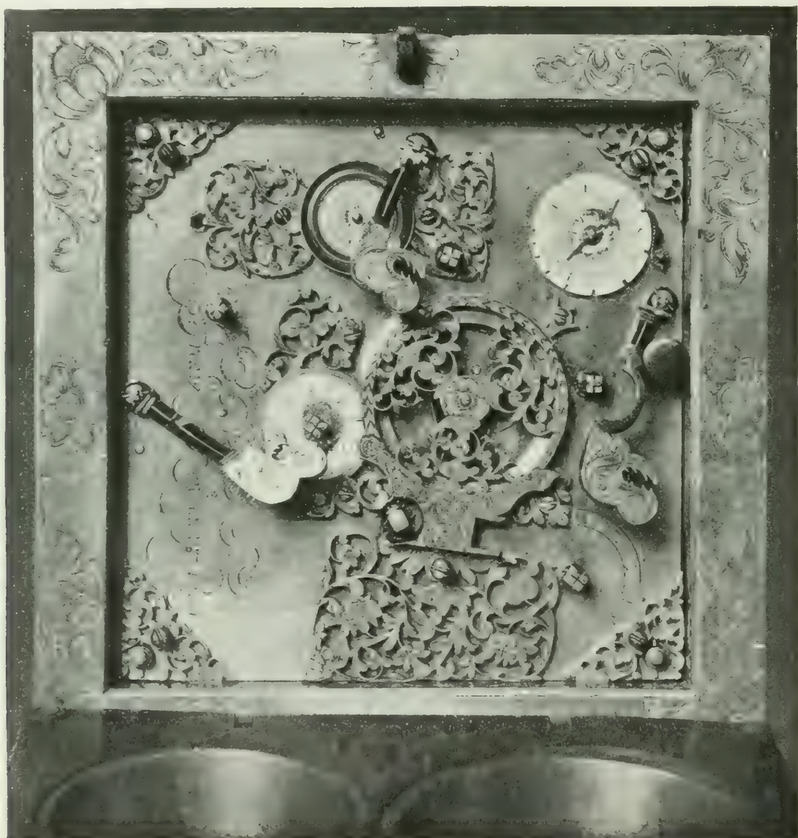
Hodinky kapesní, dámské, s hladkým zlatým pláštěm a ozdobeným strojem, označené: *J. Loderer Augusta.* Z poč. 19. stol.

164. (Inv. XI. Cb. 11.)

Sluneční hodinky stříbrné, pěkně ryté, na spodu označené: *Johann Willebrand in Augspurg.* Z 18. stol., 14·5 *cm* dl. a 11·5 *cm* šir.

165. (Inv. XI. Fe. 5—7.)

Hodinky kapesní, troje, ve zlatých pláštích, z 1. pol. 19. stol., s monogramem M. L. Moritz Liechtenstein (* 1775, † 1819), označené: *Aubert et Fils à Geneve Aiguilles; Bardley Norton London; Breguet et Fils.*

Obr. 155. Hodiny stolní z 1. pol. XVIII. stol. Vnitřek víka.

166. (V prvním patře.)

Hodiny barokní ve skřínce, ve způsobu Bouleových prací zdobené, se zlatým kováním; nahoře genius s palmou a pozounem; ciferník kovový s emailovanými číslicemi. Francouzská práce 18. stol., 87 *cm* vys., 38 *cm* šir.

167 (V prvním patře.)

Hodiny barokní v dřevěné, černé skřínce s kovovým ciferníkem, pěkně rytým a s litými, prolamovanými ozdobami; na rozích na zadní desce ozdobně ryté poprsí Judity s hlavou Holofernovou v kartušovém orámování. Z 2. pol. 18. stol., 40 5 *cm* vys. 27·5 *cm* šir.

168. (V prvním patře.)

H o d i n y barokní v dřevěné, černé, mosazí montované skřínce, s prolamovanými a rytými ozdobami pozdních tvarů barokních a s tepaným ciferníkem. Z 2. pol. 18. stol., 59 *cm* vys.

169. (V prvním patře.)

H o d i n y barokní s otevřeným strojem a stříbrným ciferníkem v tepaném, zlaceném orámování. Z 18. stol., asi 21·5 *cm* vysoké, 17·5 *cm* široké.

170. (V prvním patře.)

Dvoje h o d i n y předešlým podobné, z nichž jedny zasazeny do dřevěné skřínky. Z 18. stol.

171. (V prvním patře.)

H o d i n y v pilastrové architektuře se zrcádky a gotisujícími obloučky, celé zlacené, označené: *Dominik Heinrich Prag.* Z 1. pol. 19. stol., 61 *cm* vys.

Práce kovolitecké a uměl. zámečnictví.

172. (Inv. XI. Ca. 1—9.)

S o š k y bronzové, pozlacené, 12·5 — 19 *cm* vysoké, představující Dianu, Merkura, Neptuna, Minervu, Jupitera, Hercula, dívčí allegorie Léta a Podzimu a starce v plášti s čepicí a rukávníkem jako Zima. Sošky tyto náležejí na skříň v saloně I. patra. (Viz str. 161.)

173. (Inv. XI. Cd. 6.)

S o š k a bronzová, na amethystové krychli, tvořící lampičku olejovou, představující sedícího nahého muže, jenž mezi zdvižené nohy prostrkuje šklebící se hlavu s vyplazeným jazykem; v ocasovité misce jazýček na knot, na hlavě otvor k nalévání oleje. Asi nizozemská práce 17. stol. Bez násady 15 *cm*, podstavec 5·5 *cm.*

174. (Inv. XI. Ca. 10.)

N a v i n o v á t k o na nitě; kovový stojan, ozdobně římsovaný a prohýbaný, s dvěma válečky a destičkou ze želvoviny; dole 4 ozdobné figurky dvou dívek a dvou mužů, zlacené a emailované, představující snad čtvero ročních časů; nahoře dva jednorožci, po straně hodinky. Dole označeno: *Josef Anselmus in Linz.* 18. stol., výška 29·5 *cm.*

175. (Inv. XI. Cb. 8.)

K y t h a r a miniaturní, kostí a různobarevným dřevem vykládaná, s vyřezávanou hlavičkou a se 6 strunami. 18. stol., 19 *cm* dl.

176. (Inv. XI. Cd. 12.)

S v í c e n nástěnný, gotický, mosazný, tvořící ratolest s lupeny; asi 16 *cm* dl.; k tomu úlomek druhého.

177. (Inv. XI. Cd. 11.)

Z á m e č e k závěsný, renaissanční, železný, ozdobně rytý. Ze 17. stol., 8 *cm* vys.

Obr. 156. Klepátko ze XVII. stol.

178. (Inv. XI. Cd. 9.)

Zámeček ze dveří skřínky, renaissanční, s mosazným zlaceným štítkem, na němž jest dovedně vyryt hraběcí znak Lobkovický a bohaté rozviliny na ovální podložce. Ze 16. stol., 10×6 *cm* vel.

179. (Inv. XI. Cd. 9.)

Klíček pozlacený, se znakem Lobkovickým a monogramem (snad Ulricha Popela hr. Lobkovického † 1722). 18. stol., 7·5 *cm* pl.

180. (Inv. XI. J. 22.)

Klepátko železné, výborně kované a vysekávané, na prolamované desce. Z Lobkovického paláce na hradě Pražském. 17. stol., 36 *cm* vys. (Obr. 156.)

181. (Inv. XI. Cd. 6, 8.)

Dvě lampičky olejovky, kovové, empirové; 27 *cm* vys.

182. (Inv. XI. Ca. 13.)

Holubice mosazná, se železným bodcem místo zobáku a s dvěma kruhy k zavěšení, ku házení do terče. Z 18. stol., 24 *cm* dl.

Desky znakové a pamětní.

183. (Inv. XI. J. 51.)

Deska s reliefním dvojitým allianční znakem hrabat Salmů a Lobkovicko-Hassenštejnských v architektonickém orámování, z mosazi lité. Ze 16. stol., 57 *cm* vys., 20 *cm* šir. Na pamět zasnoubení Ladislava, svob. pána z Lobkovic (1566—1621) s Annou Alžbětou, hrab. ze Salmů dne 28. listopadu 1597.

184. (Inv. XI. Cc. 1.)

Deska se sdruženým znakem hr. Lobkoviců, z mosazného plechu, zlacená, okrouhlá, reliefně vytepaná a prolamovaná. Ze 17. stol., prům. 25·5 *cm*.

185. (Inv. XI. Cc. 8.)

Deska se znakem Anny Rederنské († 1587), první manželky Bohuslava Joachima z Hassenstein-Lobkowicz, rytým na mosazném plechu, zlacená, ovální. Ze 17. stol., 31·5 *cm* vys.

186. (Inv. XI. Cc. 2, 6.)

Dva štíty Lobkovické, z plechu tepané, jeden pozlacený, druhý postříbřený. 18. stol. 17·5 *cm* vys., 12·8 *cm* šir. a 15·5 *cm* vys., 15 *cm* šir.

187. (Inv. XI. Cc. 3.)

Štítek Lobkovický, renaissanční, železný, prolamovaný a rytý. 9·6 *cm* vys., 8·2 *cm* šir.

188. (Inv. XI. Cc. 1.)

Deska znaková, kulatá, z pozlacené mědi, se znaky hr. Ferd. Viléma z Lobkovic († 1708) a manželky, r. 1676 s ním zasnoubené Ludmily Františky, Witha z Rzavého († 1711).

189. (Inv. XI. Cb. 1.)

Měděná deska, 16 *cm* šir., 10 *cm* vys., z rakve kníž. Ferdinanda s nápisem: Ferd. Phil. Jos. Dux Sag. Princ Reg. de Lobkowitz Obiit in Wiennae die XI. Januaryi Anno 1784.

190. (Inv. XI. H. 14.)

Stříbrný znak hr. rodu Stadionského z bandalieru.

191. (Inv. XI. Cd. 2.)

Deska z rakve, cínová, 27 *cm* vys., 50 *cm* šir., bez ozdob, s reliefním nápisem:

DEO OPTI°VOLEN.

BOHVSLAVM FELICEM HASSISTEINIVM BARONEM A LOBKOWIC. DOMINVM IN CHOMVTOW ET LICZ KOW. SVMMVM REGNI BOHEMIÆ CAMERARIV̄ TRI IMP: FERDINANDO I. MAXÆMILIANO II. ET RODOL PHO II. CHARVM. VIRVM SAPIĒCIA VIRTVTE ET STV DIO PVRIORIS RELIGIONIS INSIGNEM. MOESTISS: HAEREDES IOHAÑES WALDEMAR. BOHVSLAVS IOA CHVM. HAC TVMBA PONI CVRAVERV̄T. OBIIT MATV RA SENECTVTE 27. DIE MENSE AVGVSTI, MEDIA NOCTE, CVM VIXIT ANNOS 68. —

ANNO 1583.

192. (Inv. XI. Cd. 1.)

Deska cínová s latinskou modlitbou, k předešlé náležející, 17·5 *cm* vys., 41·5 *cm* šir.

193. (Inv. XI. Cd. 3—4.)

Dva andělé z vystřiženého plechu měděného s rytými konturami, 18. stol. 35 *cm* vys.

Různé práce sochařské a řezbářské.

194. (Inv. XI. Fb. 25.)

Podobizna zvěčnělé císařovny Alžběty, ze slonoviny, poprsí na barokně řezaném podstavci s nápisem: ELISABETH; 22·5 *cm* vys.

195. (Inv. XI. J. 41.)

Socha Evy Popelovny z Lobkovic, z karrarského mramoru (dle inventáře), dílo sochaře Václava Levého, 91 *cm* vys. (Obr. 157.)

196. (Inv. XI. J. 88.)

Poprsí hr. Stadiona, ve velikosti poněkud menší než životní, biscuitové, z vídeňské c. k. porc. továrny, vzadu označené jménem hotovitele: ELIAS HÜTTER 1821.

Obr. 157. Socha Evy Popelovny z Lobkovic.

197. (Inv. XI. J. 108.)

Poprsí dámy, z vosku bossované a polychromované, v bohatém kroji ze stř. 18. stol., se vzorkovanou sukní a životem, červeným pláštěm, krajkovými rukávy a vysokým účesem; 15 *cm* vys., 12 *cm* šir.

198. (Inv. XI. J. 1.)

Kopie Thorwaldsenovy skupiny: Ganymed napájející orla, z karrarského mramoru, 43 *cm* vys.

199. (Inv. XI. J. 70.)

Soška Parky, úhledná práce alabastrová. Z pol. 19. stol., 66 *cm* vys.

200. (Inv. XI. Fb. 28.)

Okrasa barokní, řezaná z červeného korálu, představující stojící ženu s dvěma dítkami. Italská práce 18. stol., 4·5 *cm* vys.

201. (Inv. XI. Fb. 27.)

Okrasa barokní, řezaná z červeného korálu, představující dvě figurky v živě pohnutých posách. Italská práce 18. stol., 2·5 *cm* vys., 4 *cm* šir.

202. (Inv. XI. Fb. 10.)

Lidská lebka ze slonoviny řezaná, hady a ještěrkou ovinutá a prolezlá. Z 18. stol., 10·5 *cm* vys.

203. (Inv. XI. Fb. 4, 5.)

Dvě píšťaly ze slonoviny řezané, s maskarony, akanthovým, listovým a ozubeným kolečkem. Z 18. stol., 30 *cm* dl., označené monogramem a firmou IBGAHN, řezané od *J. B. Gatina.*

204. (Inv. XI. Cb. 18.)

Kalamářík ze dřeva, uměle vyřezávaný, ve schránce hruškovitého tvaru, rozvírací. Z 18. stol., 22 *cm* vys. Dle inventáře soustruhoval jej Fr. Jos. Maximilian kníže Lobkovic (1772—1816).

Toilettní, kostymní a pod. předměty.

205. (Inv. XI. Fb. 15.)

Hřeben ze slonoviny řezaný, ovinutý kovovou páskou s pletencovou výzdobou. Ze 17. stol., 10·4 *cm* dl., 6·6 *cm* šir.

206. (Inv. XI. Fn. 5.)

Vějíř z hnědého dřeva a žlutavého pergamenu, na němž jest namalováno 9 monogramů z rostlinných motivů; rokoková práce. Monogram E. G. L. (Eleonore Gr. Lobkovic; * 1685, zasnoub. 1703, † 1720).

207. (Inv. XI. Ar. 2.)

Rukavice téže paní, kožené, střihem svým zajímavé. Z let kol. 1700.

208. (Inv. XI. Ad. 4, 6 a Ak. 3, 4.)

Čtyry taštičky hedvábné, zlatem, stříbrem a hedvábím vyšívané, z maj. Eleonory z Lobkovic (1685—1720).

209. (Inv. XI. Ar. 3—5.)
Tři sáčky na peníze, vyšívané, z majetku Eleonory z Lobkovic (1685—1720).

210. (Inv. XI. Cb. 12.)
Taštička s přaskou empirovou, kožená, se stříbrným vyšíváním hustě tamburovaným, uvnitř pěkně hedvábím vyšívaná, rázu orientálního. Ze zač. 19. stol.

211. (Inv. XI. Fl. 1—2.)
Dva páry střevíčků barokních, hedvábím vyšívaných, s vysokými podpatky. Z 18. stol.

212. (Inv. XI. Cb. 19.)
Zápisníček v kožené vazbě, s ozdobným kováním a tištěným kalendáříkem. Z r. 1697.

Keramika.

(Inv. XI. Ea. 2—17.)
Majoliky Pernštýnské, znamenitá řada renaissančních nádob, většinou bezpochyby v Čechách italskými mistry zhotovených pro nejvyššího kancléře Vratislava z Pernštýna († 1582) a jeho manželku Maximilianu Manrique de Lara z rodu Mendoza (1548—1616):

213. Mísa majoliková, kulatá, se širokým dnem a úzkým, plochým lemem, na spodní straně bílá, na vrchní pokrytá pestrým obrazem, jenž se prostírá bez přerušení pod ně i po okraji. Malba představuje rodovou pověst o vzniku šlechtictví Pernštejnů a jejích znaků: Uhlíř Věnava, zahnav zubra do své ohrady, utíná mu hlavu; na okraji mísy namalován hrad. Provedeno v širokých rysech modrou, žlutou a fialovou barvou. Průměr 44 *cm*.

214. Mísa předešlé tvarem i provedením úplně podobná, s malbou představující uhlíře Věnavu, jenž přináší markraběti Joštovi hlavu zabitého zubra. Průměr 45·5 *cm* (obr. 158).

215. Mísa majoliková, kulatá, prolamovaná, s prostou nohou, po obou stranách pokryta bílým polenem; na dně znak Pernštejn-Mendoza se zlatým rounem. Na širokém okraji prohnutém a prolamovaném jest v měkkém reliefu vytlačeno u lupenů radiálně postavených. Průměr 25 *cm*. (Obr. 159.)

216. Konvice majoliková, baňatá, vnitř i zevně bíle polévaná, s prohnutým uchem přes nádobu přepjatým a výlevkou, tvořící zvířecí hlavu s krkem a porostlou srstí; ucho a výlevka modré, dubový list je spojující žlutý. Ke koncům ucha a kolem výlevky nasázeny plastické lupeny a kuličky žlutě malované. Po stranách zavěšena rozvilinová páska modrá a žlutá. Uprostřed pod výlevkou černá zubří hlava s kruhem. Výška 22 *cm*. (Obr. 159.)

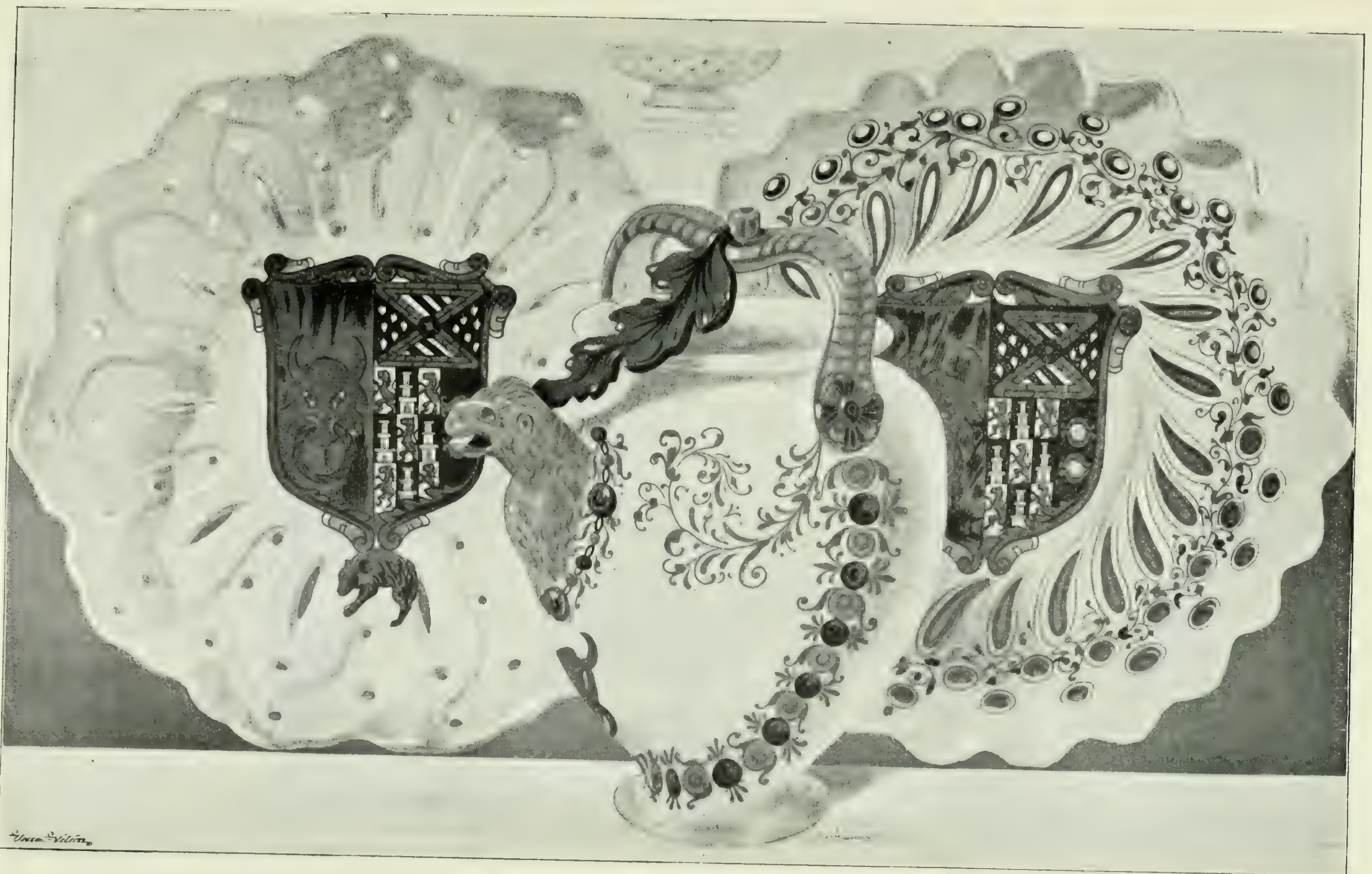
217. Mísa majoliková, kulatá, prolamovaná, na prosté, kulaté noze; uprostřed malého, trochu vypouklého dna svrchupsané znaky (bez zlatého

rouna). Široký, vydutý okraj jest prolamován a to vnitřní řadou šikmých jazýčkových výřezů a dvěma řadami kulatých děr; výřezy jsou na vnitřní straně okrem natřeny a modře orámovány. Lem vlnovitě zahýbán; průměr 26 *cm*. (Obr. 159.) (Jan Koula, Památky uměl. prům. v Čechách a na Moravě tab. 32—3.)

Obr. 158. Mísa majoliková, Pernštýnská.

218. Mísa majoliková, kulatá, se širokým, plochým dnem a úzkým okrajem, dole i nahoře bíle polévaná s alliančním znakem Vratislava z Pernštejna a jeho manželky Marie Max. Manrique de Lara z rodu Mendoza, černá hlava zubří a zlatým kruhem v žlutém poli; kolem znaku visí řád zlatého rouna. Malba provedena chromovou žlutí, okrem, černí a zelenou barvou, kontury modré a černavé. Kolem dna modrá páska rozvilinová, na okraji, jehož část jest uražena, modrá a žlutá páska. Práce bezpochyby v Čechách provedená italskými mistry v 2. pol. 16. stol.; průměr 45 *cm*. (Obr. 160.)

Obr. 159. Majoliky Pernštýnské. Dvě mísy a konvice.

Obr. 160. Majoliky Pernštýnské. Mísa, láhev, nádobka s víčkem a slánky.

219. L á h e v majoliková, na kulaté úzké noze, s baňatým sploštělým tělem, s dlouhým, úzkým krkem a dvěma oušky po stranách, celá bíle polévaná, v předu i vzadu velikým znakem Pernštejnsko-Mendozským zdobená. Výška 18·5 *cm.* (Obr. 160.)

220. N á d o b a s víkem v podobě sůvy, jejíž křídla a nohy v měkkém reliefu vystupují z baňaté formy, kdežto hlava s vypouklýma očima a zobákem

tvoří víko; zevně i uvnitř bíle polévaná. Peří jest světle modrou a zelenou barvou malováno a tmavomodrou konturováno, nohy a zobák žluté. Na prsou ptáka černá zubří hlava s kruhem. Výška 21·5 *cm*. (Obr. 160.)

221. Slánka majoliková, bíle polévaná, na čtyrrohé noze, stlačeně vázovitá, v plných zaoblených tvarech. Na dně nehluboké misky pro sůl jest Pernštejnská zubří hlava namalována, po stranách baňatého těla modré akanthové listy. Výška 9 *cm*. (Obr. 160.)

222. Dvě slánky téhož tvaru a stejné velikosti, celé bíle polévané bez znaku a barevné výzdoby. (Obr. 160.)

223 Slánka majoliková podobné úpravy, ale pravidelně ovální, štíhlejší, s reliefními kolmými vruby na baňatém těle a profilovaným okrajem, cele bíle polévaná, bez barevné výzdoby. Výška 10 *cm*.

224. Slánka podobná předešlé, s obloukovitou reliefní ozdobou na hořejším okraji. Výška 10·5 *cm*.

225. Mísa majoliková, kulatá, mírně vydutá, bez lemu, bíle polévaná, se znakem Pernštejn-Mendoza. Průměr 25·5 *cm*.

226. Talíř kulatý, se širokým středem a úzkým lemem, celý bíle polévaný, uprostřed znak Pernštejn-Mendoza. Průměr 22 *cm*.

(Inv. XI. Eb. 34—36.)

Majoliky berkovské z 1. pol. 17. stol.

227. Talířek nepolévaný, světle žlutavé barvy, kulatý, s konicky se užícím středem a plochým, 2 *cm* širokým okrajem, jenž lemován jest prostou rýhou. Uprostřed nahoře na dně vytlačena značka s dvěma znaky (berkovským a nejasným) a s nápisem: TERRA SIGILLATA 1636. Průměr 15·2 *cm*. (Obr. 161.)

228. Talířek miskovitý téže výroby, nepolévaný, kulatý, stejnoměrně vydutý; ve spod na dně nejasně jest vytlačena značka berkovská, totožná s předešlou. Průměr 13 *cm*. K tomu kalíšek též nepolévaný, konicky ke dnu se úžící, na hladkém plášti uprostřed třemi širokými rýhami opatřený; uvnitř na dně vytlačena svrchu popsaná značka. Výška 8·6 *cm*, šířka nahoře 8 *cm*. (Obr. 161.)

229. Nádoba válcovitá, z červené hlíny pálená, s víkem. Na hladkém plášti uprostřed dvě široké vodorovné rýhy, nad nimi berkovská značka, která se opakuje též na víku; při ní letopočet 1635. Výška 16 *cm*. (Obr. 162.)

(Inv. XI. Eb. 19—33 a XI. Ec. 1—11.)

Majoliky Trčovské. (Viz J. Koula l. c. tab. 35.) Vesměs ze zač. 17. stol.

230. 15 talířů s kulatým dnem a osmibokým, šikmým okrajem, jehož strany jsou v slabém oblouku vykrojovány.

231. Osm talířů hlubokých, s velkým znakem Trčkovským uprostřed na dně, provedeným černou, modrou a žlutou barvou; při něm žlutá

písmena: I. R. T. Z. L. (Jan Rudolf Trčka z Lípy.) Průměr 29 *cm.* (Obr. 163.)

232. Tři talíře hluboké se znakem a písmeny černé a modré barvy na okraji, s písmeny M. T. Z. L. (Matěj Trčka z Lípy.) Průměr 16—16·5 *cm.* (Obr. 163.)

Obr. 161. Talířky s šálkem, majolikové, Berkovské.

233. Čtyry talíře mělké, s užším okrajem, s týmž znakem a písmeny jako předešlé. Průměr 16·5 *cm.* (Obr. 163.)

(Inv. XI. Eb. 1—18 a XI. J. 98—106.)

Majoliky Dietrichštejnské (obr. 164.) ze 17. stol., bíle polévané označené znakem Dietrichštejnským; k malbě použito žluté (chrom) a fialové (mangan) barvy, tato též ku všem konturám. (Viz J. Koula l. c. str. 9.)

234. Mísy, 8 kusů; dna poměrně malá, dosti hluboko vydutá, okraje ploché, široké; na těchto znak. Průměr 40 *cm.*

235. M í s a velká, ovální, dosti hluboká, s prohnutým okrajem, na němž jsou slabé, ovální pukle centrálně seřaděny; kraj kolmě zahnut a mírně zvlněn. Na plochém dně uprostřed kruhová, ostře vystupující hrana (pro nádobu doprostřed postavenou). Uprostřed znak. Délka 47 *cm*, šířka 36·5 *cm*.

Obr. 162. Majolika Berkovská.

236. T a l í ř e, devět mělkých, kulatých se znakem na lemu. Průměr 28 *cm*.

237. T a l í ř e, dva s nízkou, jednoduchou nohou, úplně ploché, pouze na samém okraji trochu zahnuté k lemu, sotva 5 *mm* širokému; uprostřed malován znak. Průměr 26 *cm*.

238. M i s k y, čtyry kulaté na nízké noze, se slabě vypouklým dnem, na němž jest namalován znak; lem širokého, stejnoměrně vydutého a žlábkovaného okraje je zvlněn. Průměr 21 *cm*.

Obr. 163 Majoliky Trčkovské.

239. Service kávový, na čtyřrohém podnosu, s dvěmak onvičkami, dvěma posýpátky a s nádobkou s pokličkou; každý kus označen znakem. Podnos 24 *cm* dl. a šir., konvice 10·5—15 *cm* vys.

240. Dva svícny, se širokou, kulatou vodorovně členěnou nohou, na níž namalován znak, a rovným, válcovitým dříkem. Výška 21 *cm*.

Obr. 164. Majoliky Dietrichštejnské.

(Inv. XI. Bb. 1—18 a XI. J. 30—34.)

Majoliky megavské (obr. 165. a 166.) 22 kusy, vesměs bíle polévané, každý označen malovaným znakem: tři žluté lopatky v hnědém poli s fafrnohy, nahoře přilba s klenotem; vše provedeno v žluti, modři a okru s manganovým orámováním. Ze 17. stol. (Koula J. l. c. str. 19.)

241. Mísy, čtyry ovální, hluboké s plochým úzkým okrajem a znakem uprostřed na dně. Délka 41 *cm*, šířka 21 *cm*.

242. Mísy, šest hlubokých, kulatých, s plochým okrajem, uprostřed znak. Průměr 36 *cm*.

243. Talíře, šest hlubokých, kulatých, s plochým okrajem, uprostřed znak. Průměr 29·5 *cm.*

244. Talíř plochý, kulatý se širokým lemem a znakem uprostřed. Průměr 24·5 *cm.*

Obr. 165. Majoliky Megavské.

245. Talíř podobný předešlému, ale se znakem jinak malovaným, v kartušovém orámování.

246. Konvice na kulaté noze, s baňatým melounovitým tělem, s kulatým, zaobleným hrdlem, jež jest uchem přepjato; vpředu hubičkovitá výlevka, pod ní znak. Výška 29 *cm.*

Obr. 166. Majoliky Megavské.

Obr. 167. Slánka. Majolika Megavská.

247. Slánka na třech nohách tvořících tři okřídlené sireny, které nesou baňatou amforu; na dně velké misky namalován znak. Výška 11·5 *cm.*

248. Slánka na trojhranném podnoží s třemi delfiny, kteří nesou na vyzdvižených tělech tři menší mušlovité misky; mezi nimi lidské masky uprostřed větší mělká miska s malovaným znakem. Výška 13·5 *cm.* (Viz J. Koula l. c. tab. 22.) (Obr. 167.)

249. Konvice s hubičkou a obloukovitou rukojetí, zdobené nahoře a po stranách; pod touto namalován znak.

250. Konvice beze znaku, ale v celkové formě podobná konvici megavské s obloukovou rukojetí (uraženou), s melounovitým tělem a hubičkou, na níž jest plastická maska fauna s malovanou výzdobou modrou a trochu žluti. 17. stol., výška 23·5 *cm.*

251. (Inv. XI. J. 36.—37.) (Na skříni v pokladnici.)

Láhev (čutora), s dlouhým hrdlem, velice měkkou a neurčitou reliefní výzdobou, s andílky v rozvilinách a sfingami, jejichž hlavy tvoří ucho nádoby. Italská práce 17. stol. Výška 31 *cm.* (Obr. 168.)

252. (Na skříni v pokladnici.)

Láhev (čutora), předešlé podobná, celá šupinovitě mískovaná, s maskami na obou uchách. Italská práce 17. stol. (Obr. 168.)

253. (Na skříni v pokladnici.)

Konvice s tělem melounovitým, s uchem a trubkovitou výlevkou. Italská práce 17. stol., 23·5 *cm* vys.

254. (Na stěně v pokladnici.)

Majolikové nádobí, bíle polévané, bez barevné výzdoby, některé prolamované; zvláště košíčky různých tvarů, kulatých, oválních a čtyrhranných, mají formy od italských valně se lišící. Bezpochyby českého původu (obr. 168):

255. (Na stěně v pokladnici.)

Košíček ovální, 34 × 26 *cm* šir., 16·5 *cm* vys.
» » 36 × 25 » » 16 » »
» kulatý, 16 *cm* v průměru, 21 » »
» čtverhranný, 18 *cm* šir., 16·5 » »

256. (Na skříni v pokladnici.)

Džbány dva, na kulaté noze, s baňatým tělem, širokým hrdlem, nahoře se rozevírajícím s výlevkou stlačenou, s uchem o dvou kulatých prutech, dole hadovitě se zatáčejících (při jednom uražena část ucha, při druhém část hořejšího okraje). 17. stol. Výška 26 *cm.* (Obr. 168.)

257. (Na skříni v pokladnici.)

Soudek majolikový, bílý s modrou obručí, květem na přední straně a letopočtem 1608, modrou, zelenou a žlutou barvou, na dvou nohách; 29 *cm* dl., 24 *cm* prům. (Obr. 169.)

258. (Na skříni v pokladnici.)

Soudek na obou stranách a nahoře zdobený malovanými květy modrou, žlutavou a zelenavou barvou, s cínovaným šroubem; na 4 nohách; 25·5 *cm* dl., 21 *cm* prům.

259. (Na skříni v pokladnici.)

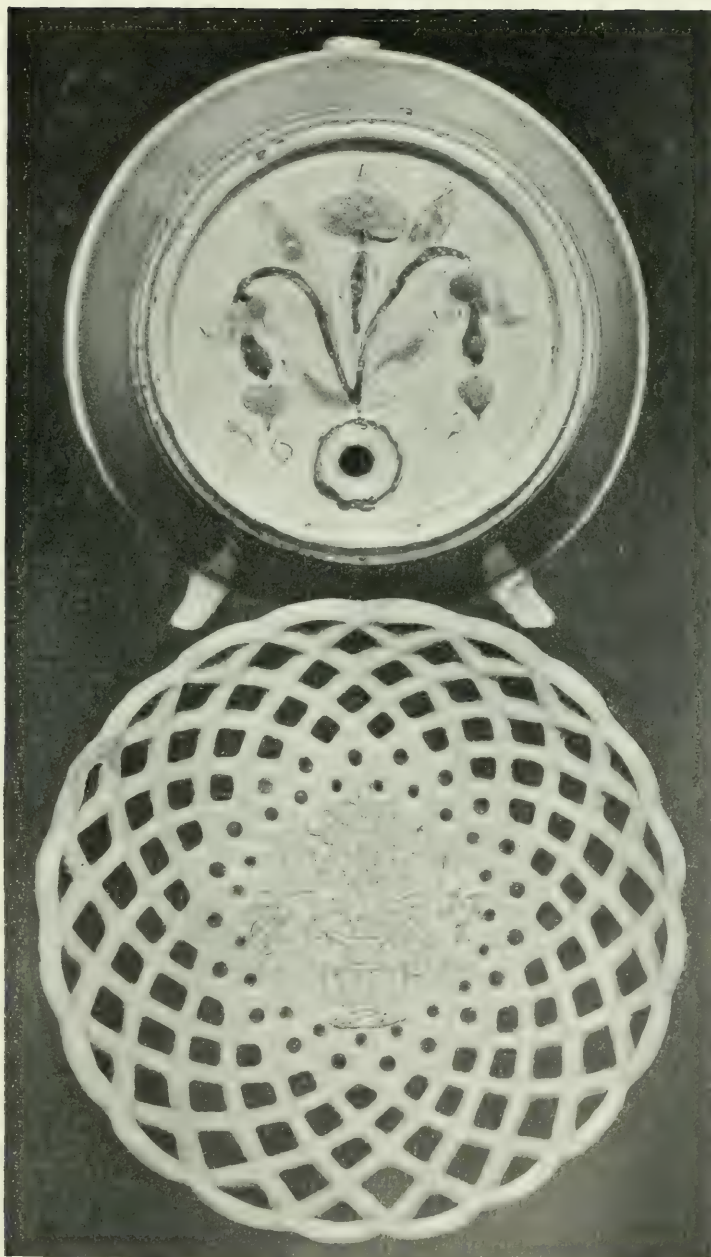
Soudek s květy v předu i vzadu modrou, žlutou a zelenavou barvou; 22·5 × 16 *cm.*

260. (Na stěně v pokladnici.)

Prolamované majolikové talíře, na kulatých podstavcích, 8 kusů; uprostřed modrou barvou malované vásy s kytkou, na jednom z nich po stranách letopočet 1598; při třech věneček s 45 listy. (Obr. 169.)

Obr. 168. Majolikové nádobí českého a italského původu, ze XVII. stol.

Obr. 169. Majolikový soudek z r. 1608 a talíř z r. 1598.

261. (Na stěně v pokladnici.)

Miska majoliková, prolamovaná, na noze okrouhlé. 27 *cm* prům.

262. (Na stěně v pokladnici.)

Mísa majoliková, s koncentrickými dvěma řadami podélných vypuklin; okraj zelený. V prům. 33·3 *cm*.

263. (Na stěně v pokladnici.)

Talíř na noze, prohýbaný, na okraji s vypuklinami, kulatý, pouze bílý; 25·5 *cm* prům.

264. (Inv. XI. Ba. 1—33.)

Míšeň bílá, s dračí výzdobou, celý service.

265. (Inv. XI. Ba. 34—40.)

Míšeň, červená hlína; konvice, cukřenka, 4 koflíky, číše.

266. (Inv. XI. Bb. 23.)

Talíř majolikový, kulatý, mělký, se širokým, plochým lemem s vyobrazením Diany se čtyřmi družkami koupající se ve skalnaté krajině; na lemu v levu objevuje se Akteon s jelení hlavou, proměněn Dianou. Italská práce (Urbino) 16. stol.; průměr 27 *cm*. (Obr. 170.)

267. (Inv. XI. Bb. 22, 24.)

Dvě mísy majolikové, kulaté, s vyobrazením přechodu židovského národa přes Rudé moře, s tančícími dívkami v popředí; na plochém okraji namalovány rozviliny akanthové s amoretty a fauny. Barvy modrá, chrom, okr, zelená a mangan. Italská práce 17. stol., průměr 48·5 *cm*.

268. (Inv. XI. Bb. 20.)

Mísa na prosté noze, kulatá, s malým, poněkud vypouklým dnem a širokým, stejnoměrně vydutým lemem, s vytlačenými na spodu šesti širokými lupeny a zvlněným lemem. 17. stol. Průměr 27·5 *cm*.

269. (Inv. XI. Bb. 21.)

Miska majoliková, kulatá, na kulaté noze, s vypouklým dnem, na němž namalována dívčí hlava modrou barvou, chromem a okrem; široký, značně vydutý lem na spodu s vytlačenými, centrálně postavenými lupeny a s vlnovitě zohýbaným okrajem. Italská práce 17. stol., 26 *cm* šir.

270. (Inv. XI. J. 5—18, 42—47, 62—67 a 83—87.)

Service majolikový, italský (benátský) z 18. stol., o velmi četných kusech, z nichž některé mají pestře malovanou figurální výzdobu (Venuše, Amor a pod.), ostatní krajinky, na nichž se opakuje s malými variacemi zříceninový motiv s horami v pozadí; krajiny tyto provedené v barvách modré, zelené a žluté, okru a manganu prostírají se buď přes celou plochu mísy a talíře anebo zabírají jen dno, kdežto okraj jest pokryt reliefně vytlačenou výzdobou rozvilinovou, bělavou na půdě manganové. Jsou tu veliké i malé mísy a talíře, ovální, kulaté nebo 4 a 8hranné s plast. okrajem, nebo hladké bez lemu, některé na nízkých nohách, dále slánky, 2 konvice a pod.

271. (Inv. XI. Bb. 27.)

Miska předešlé tvarem podobná; na dně malován vykračující Amor, na okraji jemná páska rozvilinová modří, žlutí a okrem. Italská práce 17. stol., průměr 27 *cm.*

Obr. 170. Majolikový talíř z XVI. stol.

272. (Inv. XI. Bb. 10.)

Miska majoliková, kulatá, na nízké noze, předešlým podobná tvarem; na dně namalován okřídlený andílek nesoucí stéblový kříž, na širokém okraji ve dvou řadách radiální široké žlábky a žluté pásky rozvilinové. Italská práce 17. stol. Průměr 26 *cm.*

273. (Inv. XI. Ea. 18.)

Miska majoliková, kulatá, stejnoměrně vydutá, bíle polévaná; na spodní straně lemu mezi dvěma modrými čarami nápis: CON · POL · E · AQ · S · S · C · Na středu vrchní strany obraz lorettánské Panny

Marie s Ježíškem sedící na oblacích, za ní bethlemský domek. Provedeno žlutou a modrou barvou, s manganovými konturami. Kolem tři pásky o dvou modrých čárkách, spojené krátkými příčkami; na dně manganem načrtána značka: ,A[- 18. stol. Průměr 15·3 *cm.*

Obr. 171. Service majolikový.

274. (Inv. XI. Ea. 21.)

Miska předešlé podobná, s vyobrazením poutní sošky Madonny.

275. (Inv. XI. Ea. 19—20.)

Dvě misky podobné předešlým formou, velikostí i výzdobou, ale bez nápisů a beze značky.

Delftské zboží.

276. (V komnatách 1. patra.)

Service majolikový, s modrým dekorem o velmi četných kusech, z nichž každý jest označen monogramem WFL (Václav Ferdinand Lobkowicz) a na spodní straně značkou: Mísy, misky, talíře a talířky, láhve, flakony, svícny a slánky, částečně apartního tvaru. (Obr. 171.)

Porcelán.

277. (Inv. XI. Ba. 67.—8.)

Koflík na kávu s talířkem, z vídeňského porcelánu, mimořádně veliký, s rovným konickým pláštěm; na koflíku v předu namalována krajina se čtyřmi dítkami, podobiznami princezen Gabriely a Eleonory z Lobkovic a princů Ferdinanda a Jana z Lobkovic ve stáří 8, 6, 4 a 2 let; na misce krajinka z Rudohoří se zámkem Eisenberkem. Maloval r. 1801 *J. Grossmann* v c. k. továrně na porcelán ve Vídni; na dně značky. Výška koflíku 12·3 *cm*, průměr misky 20 *cm*.

278. (Inv. XI. A. 15.)

Koflík s miskou, porcelánové, starovídeňské, s namalovanými hodinami v oblacích a andělem. Z r. 1805. Na misce: Der 8te Dezember 1804 (datum prohlášení císaře Františka II. dědičných zemí na císařství rakouské).

279. (V komnatách 1. patra.)

Bohatá kollekce porcelánových sošek a skupinek, jakož i všeho druhu nádobí z míšenského a vídeňského porcelánu.

Různé delftské a dolnorýnské zboží, čínský a indický porcelán.

Sklo.

280. (Inv. XI. Ba. 10.)

Mísa z průhledného skla benátského, kulatá; na plochém okraji slabě prohnutá. Dno zdobeno olejomalbou představující Apolla s Musami v krajině, ve slohu Primaticia. Kolem zlatá páska a řada větviček s velkými zelenavými listy. Na lemu stonek s lupeny, na 4 místech přerušený dívčími hlavami. Jemná, na spodní straně mísy olejovými barvami provedená malba, jakož i zlato z velké části odprýskaly. Sklo i malba z konce 17. stol. Průměr 51·5 *cm*.

281. (Inv. XI. Ba. 51.)

Číše z průsvitného skla, kulatá, zúžená ke dnu, ku kterému přiléhá stejně široký plášť nohy, dolů se rozbíhající; na číši původní znak Lobkovický v bílé, červené, černé a modré barvě, nad ním nápis se žlutými literami: GIRZY Z HASISTEINA | A Z LOBKOWICZ. Vzadu znak pánů ze Švamberka a letopočet 1579. Nahoře obíhá široká zlatá páska s modrými a červenými tečkami: při dně řada modrých teček. Výška 24 *cm*. (Obr. 172.) (Jan Koula, Pam. um. prům. v Čechách i na Moravě, tab. 11.)

Obr. 172. Číše z r. 1579.

Obr. 173. Pohárky a láhev křišťálová, z XVIII. stol.

282. (Inv. XI. Ba. 59.)

Pohárek skleněný, bohatě broušený, na kulaté noze, zdobené podlouhlými miskami a klikatou páskou; štíhlý stonek celý broušen; číška 15boká, dole ústupkovitě náhle zúžená; na ní v předu knížecí znak v bohatém kartušovém orámování a s monogramem F. P. H Z S v kartuši s korunou a andělíčky. (Ferdinand Philipp Herzog zu Sagan. [1724 — 1784.] Výška 16·6 *cm.* (Obr. 173.)

283. (Inv. XI. Ba. 56.)

Pohár*) z křišťálového skla, broušený, s kulatou nohou, diamantovaným ořechem, v němž jest propletena červená a zlatá nit, s velikou číší konickou, dvanáctibokou, bohatě rytou; v předu znak, vzadu emblem se srdcem na skále a nápis: „Je repose sur la constance", obé v kartuších s bohatými rozvilinami a festony. Víko s rytými kvítky nepatří k číši. Česká práce 18. stol., 28·5 *cm* vys. (Obr. 173.)

284. (Inv. XI. Ba. 53.)

Pohár z křišťálového skla, s kulatou nohou, vysokým stonkem a číší zdobenou miskovým a rostlinným ornamentem; víko vybíhá v kužel. Česká práce 18. stol., 37 *cm* vys.

285. (Inv. XI. Ba. 52.)

Pohár z křišťálového skla, na kulaté noze s vysokým stonkem, v jehož různě broušených článcích jsou vpleteny červené a zlaté nitky; na kulaté číši obíhá vlnitá snět se čtyřmi tulipány do skla řezanými mezi dvěma páskami šikmo vroubkovanými; podobná páska na víku, jež končí v rukojeť s kulatými články, z nichž dva jsou zdobeny červenými a zlatými nitkami. Česká práce 18. stol., 40·5 *cm* vys.

286. (Inv. XI. Ba. 55.)

Pohár skleněný, na jehož kulaté noze jest vyryt věneček, ve šroubovitě točeném stonku dole modrá a zlatá, nahoře červená a zlatá spirála; na konické, hladké číši monogram pod hraběcí korunou mezi dvěma palmami. Česká práce 18. stol., 19·8 *cm* vys.

287. (Inv. XI. Ba. 58.)

Pohárek skleněný, na kulaté noze zdobený věnečkem, ve šroubovitě točeném ořechu modrou a červenou spirálou, na hladké, konické číši ideálním znakem a monogramem J T. s korunou a palmami. Česká práce 18. stol., 16·5 *cm* vys.

288. (Inv. XI. Ba. 71.)

Pohárek z křišťálového skla s růžovým nádechem, noha kulatá, ořech broušený se zlatými a červenými nitkami; číše konická, dvanáctiboká. Česká práce 18. stol., 17·3 *cm* vys.

*) Darovala kněžna Gabriela Auersbergová roz. Lobkovicová (*1793 †1863) knížeti Mořici z Lobkovic.

Obr. 174. Poháry broušené ze XVII.—XVIII. stol.

289. (Inv. XI. Ba. 61.)

Pohárek skleněný, s červenou nitkou v šroubovitě točeném ořechu a s původním znakem Lobkovickým ve festonovém orámování s korunou. Drobně rytá česká práce 18. stol. Výška 13·7 *cm.*

300. (Inv. XI. Ba. 62.)

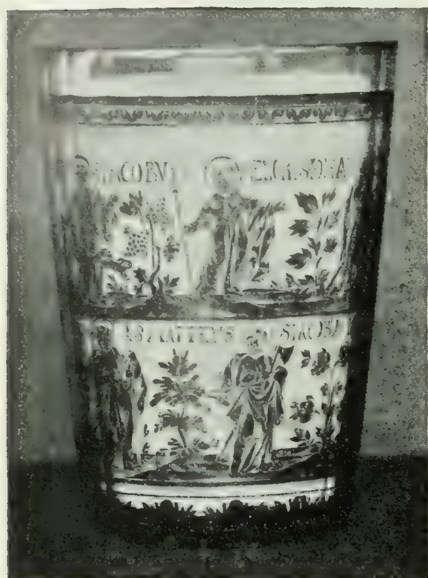
Pohár dvojnásobný, broušený. Z 18. stol. (Obr. 174.)

301.

15 pohárů skleněných, broušených, některé zdobené rytbou a červenými i zlatými spirálovými nitkami. Z 18. stol. (Obr. 174.)

302.

Řada pohárů a pohárků nebroušených, s kulatýma nohama, krátkými stonky a konickými číšemi. Ze 17. stol. (Obr. 174.)

Obr. 175. Dvojstěnná sklenice z XVIII. stol.

303. (Inv. XI. Ba. 62.)

Číška skleněná s obroušenými květinovými festony a E s korunou; 18. stol., 9·8 *cm* vys.

304. (Inv. XI. Ba. 60.)

Láhev z křišťálového skla, broušená, se znakem Lobkovickým v kartušovém orámování. Z 18. stol., 19 *cm* vys. (Obr. 173.)

305. (Inv. XI. Ba. 63.)

Sklenice dvoustěnná, 22hranná, se zlatou vložkou, do níž ve dvou řadách vyryty celé postavičky Krista a 12 apoštolů, ve dně Beránek Boží na rubínové půdě. Česká práce 18. stol., 10·5 *cm* vys. (Obr. 175.)

306. (Inv. XI. Ba. 66.)

Džbáneček z rubínového skla, s uchem, se stříbrným, pozlaceným kováním při dně a s víkem, na němž je vytepána květinová výzdoba. 1. stol., výška 12·5 *cm.*

307. (Inv. XI. Ba. 72.)

Číše z rubínového skla, válcovitá, broušená, v předu se znakem Lobkovickým a Liechtensteinským, vzadu se třemi ozdobami ze spirál a květin. 18. stol., výška 12 *cm.* (Obr. 176.)

308. (Inv. XI. Fb. 32.)

Láhvička na voňavku z modrého skla, se stříbrným a zlaceným uzavřením na šroub a podobnou nohou, na jejímž spodku jest vyryt uherský znak. 18. stol.

309. (Inv. XI. H. 14.)

Pohárek*) na vysoké noze, 16·3 *cm* vys., se znakem Bamberského kn. biskupství a Stadionským znakem.

310. (Inv. XI. J. 69.)

Sklomalba okenní, se znakem Stadionským v ozdobném obdélníkovém orámování s dvěma anděly a třemi hlavičkami; označená lp. 1602

*) Náležel hr. Fr. Conr. ze Stadionu, knížeti biskupovi v Bamberku, zvol. r. 1753, zemř. 1757.

Obr. 176. Souprava z rubínového skla českého z XVIII. stol.

a s nápisem: Wolf Dietrich Von Und zu Stadion und Ahrneck Alberweiter und Mageln. Výška skla 32 *cm*, šířka 21·5 *cm*.

311. (Inv. XI. Ba. 64.)

Sklenička dvoustěnná, 16hranná, s červenou rozvilinou se zelenými květy a dvěma zlatými páskami, ve dně zajíc (napolo setřený). Česká práce 18. stol., 7 *cm* vys.

312. (Inv. XI. Ba. 57.)

Číše z průsvitného skla, válcovitá, s emailovou malbou představující hon na medvěda s dvěma honci a jedním jezdcem; vedle hrad. Při okraji

páska s tečkami a esovitými spirálami; z této pásky visí čtyry veliké ovocné festony. Vše provedeno v bílé barvě s černými a hnědými konturami. 17. stol., výška 15 *cm*. (Obr. 177.)

313. (V 1. patře.)

Souprava 32 drobných nádobek, sklenic, láhviček a flakonů, hrníčků a talířků z českého rubínového skla se stříbrným a zlaceným kováním, označ. augsburským hroznem a zlatníkovou značkou T B 18. stol. (Obr. 176)

314. (Inv. XI. Ba. 65.)

Sklenice z rubínového skla, se širokými, žlábkovanými šikmami na plášti a s pozlaceným kováním; na něm nápis: Denke an Ferdinand und den 5. Aug. 1827. Výška 12 *cm*.

Obr. 177. Číše s emailovou malbou ze XVII. stol.

Knihovna.

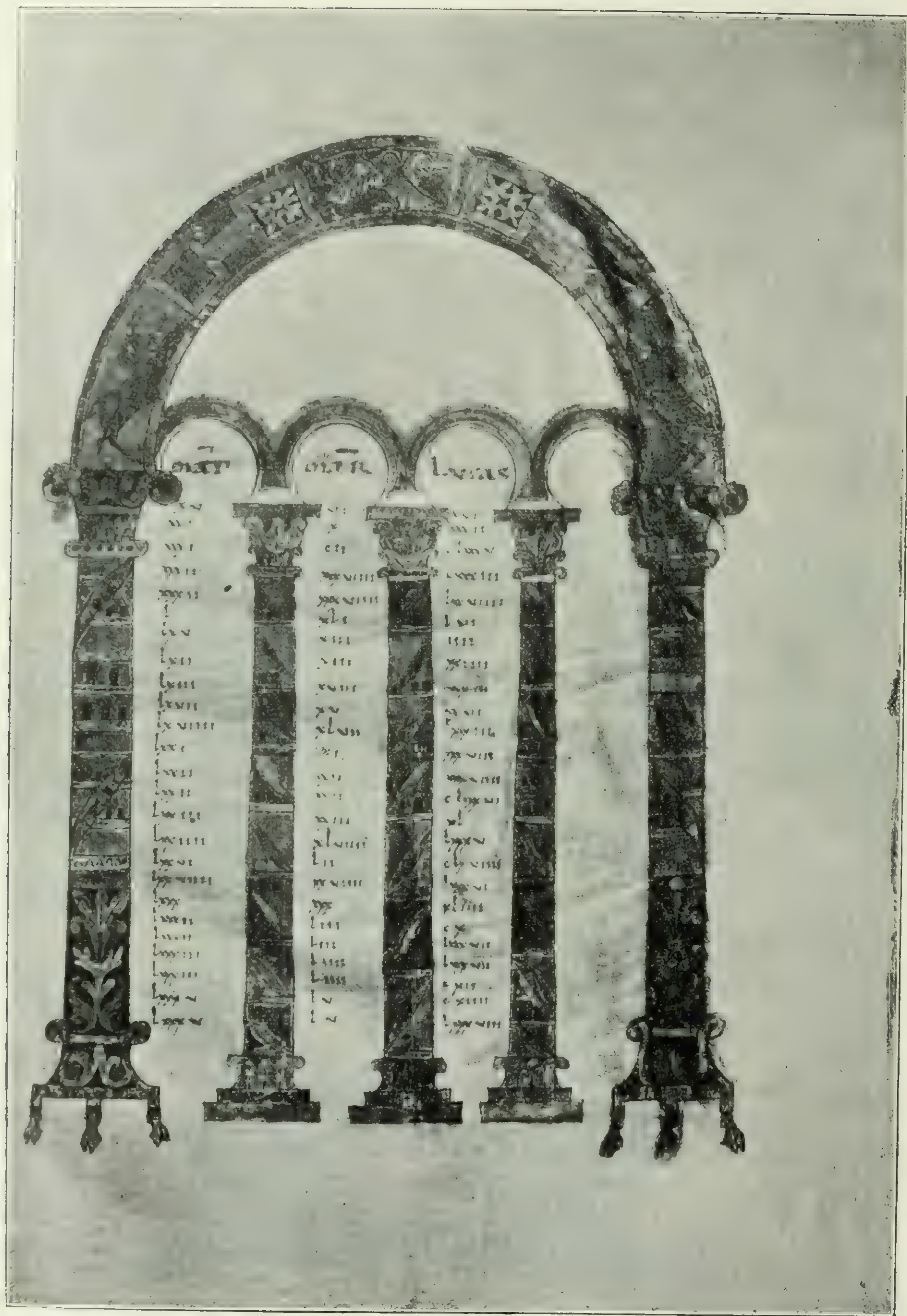
(Dvořák J. Merkwürdigkeiten der fürstlich von Lobkowiczschen Schlossbibliothek zu Raudnitz a E. Serapeum 1843. Baum A. Popis památek krasopisných a malířských v knihovnách českých. Památky archaeol. 1871. Beringer J. Miniatury v knihovně Roudnické. Z literární pozůstalosti A. Bauma. Památky archaeol. 1892.)

Roudnická knihovna vznikla v XVII. a XVIII. st. sloučením starších sbírek rodinných a cizích. K nejstarším dílům náležejí rukopisy nejvyššího písaře Mikuláše z Lobkovic a knihovna Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic. (Sv. Jos. Truhlář. Humanismus a humanisté v Čechách. Str. 161 a n.) Bohuslav byl nadšený sběratel knih a sebral pro dobu svou velkou sbírku rukopisů a tisků, jejíž katalog neúplný vydal Mitis. Část Bohuslavovy knihovny shořela — asi 70 svazků — však větší část se uchovala. Do Roudnické knihovny přešlo 23 svazků rukopisů a 411 tisků znatelných podle stejné vazby a signatury. Velkou sbírku knih měl rovněž nejvyšší kancléř Zdeněk Vojtěch z Lobkovic, který koupil mimo jiné velkou knihovnu Med. Dra Matiáše Borbonia z Borbenheimu a sám mnoho knih sebral a z cest přivezl. I v pozdější době vzrostla knihovna koupí celých knihoven, tak genealoga Michaela Adama Franka z Frankenstejna, Ladislava Seidlice z Schönfeldu a j.

Rukopisy.

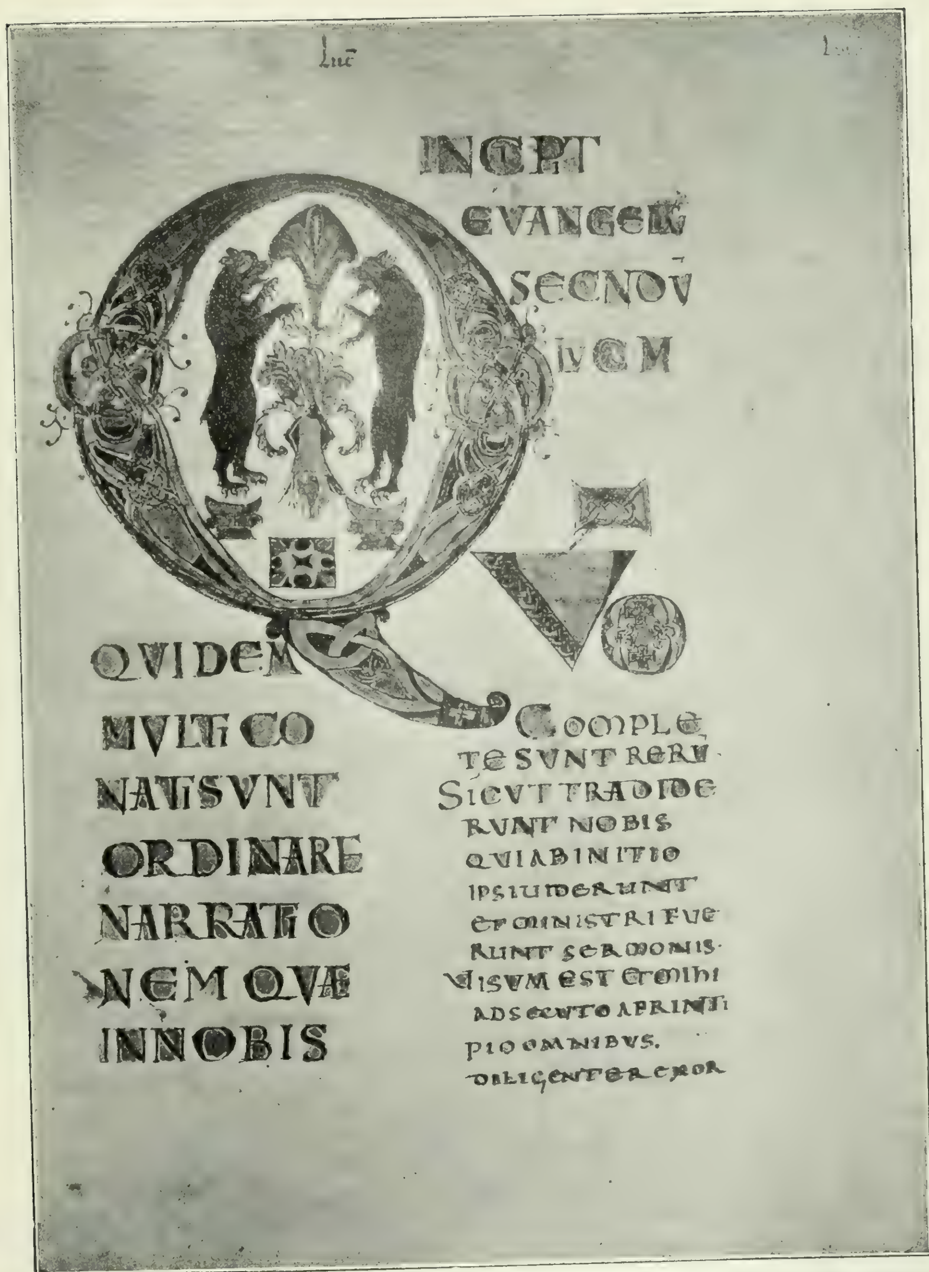
1. (Signatura VI. Fb. 10.)

Evangeliář, X. st. Je psán ve dvou kolumnách krásnou karolinskou minuskulí. Na straně 1—11 jsou tabulky kanonu. Jsou vepsány mezi 5 sloupů, které jsou spojeny vždy jedním velkým a 4 malými oblouky. Sloupy jsou ornamentálně provedeny a ornamenty, které je zdobí, vykazují anticko-starokřesťanské reminiscence. Na počátku každého evangelia je velká initiála, ozdobená řeménkovými ornamenty, na nichž je vliv anglosaský patrný, mimo to akantovým listem, palmetami a jinými antikysujícími motivy, initiala O. na počátku Lukáše (str. 147) postavami dvou ve středu písmena

Obr. 178. Rukopis č. 1. Evangeliář, str. 3.

stojících medvědů, initiala J. na počátku Jana (str. 225) jelenem, orlem, zajícem, lvem a rybou. Barvy jsou klihovité a špinavé, zlata v rukopisu, jenž stojí pod vlivem prací školy Tourské, není užito. Na straně 12. je

Obr. 179. Rukopis č. 1. Evangeliář, str. 147.

zanesena pozdějším písmem (XI. st.) listina, v níž: Hullerat ex proavis libera de Fresorum partibus in prefecturam apud Castellam veniens post obitum mariti mei Alderati liberi hominis — věnuje veškerý svůj majetek ad altare sancti Georii in Castella situm. (Obr. 178., 179.) Perg. 297 str., 21 × 48.

2. (VI. Fg. 68.)

Latinská bible, XIII. st. Rukopis v malém formatu drobnou gotickou minuskulí velmi kalligraficky psaný obsahuje barevné initialy s krajovými ornamenty a drobné miniatury. Ornamenty jsou běžného francouzského rázu XIII. století, miniatury jsou na počátku jednotlivých knih a obsahují tento cyklus: Předmluva ku Genesi: Píšící sv. Jeroným, na konci předmluvy sv. tři králové. Genesis: stvoření v 7 medaillonech, v osmém ukřižování. Exodus.: Mojžíš a židé. Leviticus: Bůh mluví s Mojžíšem. Numeri: Bůh mluví s Mojžíšem. Deuteronomium: Mojžíš mluví k židům. Josua: Bůh mluví k Josuovi. Judicum: Bůh mluví k židům. Regum I: Anna klečí před oltářem a Heli s ní mluví. Regum II: Smrt Saulova. Regum III: David, Bethsabe a Nathan. Regum IV: Poslové zvěstují Ochozeovi smrť. Paralipomenon I: Shromáždění židů. Paralipomenon II: Bůh zjevuje se Šalamounovi. Esdreas: Stavba chrámu. Nehemiáš: Nehemiáš mluví s Hananim a jeho průvodci. Esdreas II: Josiáš před oltářem. Tobias: Oslepnutí Tobiášovo. Judith: Judita stíná Holoferna. Esther: Assueros korunuje Ester. Job: Job od své ženy vysmíván. Žalmy: Žalm 1: David hraje na harfu. 26: Pomazán na krále. 38: Král na trůně ukazuje si na čelo. 52. Insipiens a ďábel. 68. Král ve vodě, nad ním Ježíš. 80. Král hraje na zvonky. 95: Zpívající kněží. 109: Sv. Trojice. Přísloví: Král s metlou v ruce mluví k jinochovi. Ecclesiastes: Král mluví k židům. Píseň Šalamounova: Madonna s Ježíškem. Kniha moudrosti: Král na trůně podává meč muži před ním stojícímu. Ecclesiastes: Šalamoun na trůně, nad ním ruka Boží v oblacích. Isaias: Dva muži rozpolují pilou proroka. Jeremias: Bůh mluví k prorokovi, před kterým stojí nádoba, z níž vystupují plameny. (I. 13.) Lamentationes: Poprsí prorokovo. Baruch: Píšící prorok. Ezechiel: Prorok sedí na břehu řeky Chobur nad ním Ježíš a čtyři apokalyptická zvířata. Daniel: sedí mezi lvy. Osias: Gomer a Ozeáš, k nimž mluví Bůh. Joel: mluví k židům. Amos: Poprsí prorokovo. Abdias: mluví k Edomitům. Jonas: pohlcen od velryby. Micheas: prorokuje před Jerusalemem. Nahum: mluví k dvěma mužům. Habacuc: nese nádobu a chléb v rukou, ruka Boží jej zvedá, aby jej odnesla k Danielovi. Sofonias: káže proti modlám. Zacharias: postava prorokova. Malachias: mluví k židům. Makabejských I: Dobývání města. Makabejských II. Seleucus posílá Heliodora. Matthaeus: Strom Jesse. Marcus: Obraz evangelisty. Lucas: Anděl mluví k Zachariášovi. Johannes: Obraz evangelisty. List Římanům: Sv. Pavel píše. I. list Korintským: Sv. Pavel s mečem v ruce. Tato miniatura se opakuje s nepatrnou variací přede všemi listy Pavlovými mimo list k židům, před nímž je znázorněn sv. Pavel mluvící k židům. Skutky apoštolské: Na nebe vstoupení Páně. Před ostatními listy apoštolskými jsou postavy apoštolů, před Apokalypsí píšící Jan. Rukopis pochází dle slohu maleb z druhé polovice XIII. st. a sice ze severní Francie. Perg. str. 1416. 9×13.

3. (VI. Fb. 21.)

Aristoteles, XIII. st. Rukopis obsahující latinský překlad Aristotelových spisů de historia animalium, de partibus animalium a de generatione animalium je psán gotickou minuskulí v druhé polovici XIII. st. Počátek 1. knihy na straně 1. je ozdoben illuminovanou initialou, v níž je znázorněn Aristoteles v knize čtoucí, ve středu různých zvířat. Ostatní knihy počínají initialami bez miniatur, jen ornamenty a droleriemi ozdobenými. Rukopis je francouzského původu. Perg. 311 str., 20×32. (Obr. 180.)

4. (VI. Fc. 5.)

Psalterium, XIII. st. Rukopis obsahuje latinský žaltář s glossou a je ozdoben na str. 2. velkou celolistovou initialou B., jejíž pole jsou vyplněna romanskými páskovými a lístkovými ornamenty, v nichž je v hořením poli umístěn David hrající na harfu. Initiala je perem červeně kreslena a žlutě, modře a červeně kolorována. Podobná, však menší ornamentovaná písmena zdobí počátky žalmů: 26., 38., 52., 68., 80., 97. a 119. Perg. 454 str., 18×28.

5. (VI. Fd. 9.)

Tragedie Senekovy, XIV. st. Latinský rukopis z prvé polovice XIV. st., je ozdoben několika barevnými initialami, které poukazují k italskému původu. Perg. 336 str., 19×29.

6. (VI. Fc. 29.)

Různé spisy lékařské XIV. st. Svazek různých spisů lékařských, z nichž některé (str. 89—92: de canteriis varie adhibendis, 96—99: vulnera curabilia et incurabilia prout depicta sunt a magistro Johanne Aquita, 100—109: historia venarum, arteriarum, ossium, ligaminum) jsou illustrovány hrubými perokresbami z konce XIV. st. nejspíše německého původu. Pap. 354 str., 19×30.

7, 8, 9. Rukopisy VI. Fa. 4. bible latinská ze XIV. st., VI. Fa. 6. žaltář latinský ze XIV. st. a VI. Ef. 20. jura montanistica Venceslai z XV. st. obsahují modré a červené initialy ve fleuronné.

10. (VI. Fe. 25.)

Joachim abbas, Explicator Isaiae prophetae, XIV. st. Rukopis je psán gotickou minuskulí a obsahuje tyto illustrace: na str. 2. je znázorněn orel: aquila plena plumis et varietate longo membrorum ductu, jehož jednotlivá křídla mají nápisy mystického obsahu; na str. 3. genealogické stromy, z nichž jeden představuje ordo patriarcharum, druhý ordo apostolorum na str. 5. velký had s dračí hlavou: mysterium ecclesiae, quae annuatim revolvitur, jehož jednotlivé díly znamenají jednotlivé knihy písma sv., na str. 6. sedmihlavý drak, draco magnus, jehož 1. hlava má nápis Herodes, 2. Nero, 3. Konstantin, 4. Chosdroe, 5. Henricus primus, 6. Seladinus 7. Fridericus secundus. Mimo to jsou v rukopisu na různých místech geometrické figury a na str. 11. dvě barevné initialy na zlaté půdě ozdo-

Obr. 180. Rukopis č. 3. Aristoteles str. 1.

bené ornamenty z listů a zlatých teček toho rázu, jaký se vyskytá v českých rukopisech z prvé polovice XIV. st. Rukopis pochází z knihovny Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic. Perg. 146 str., 21×59.

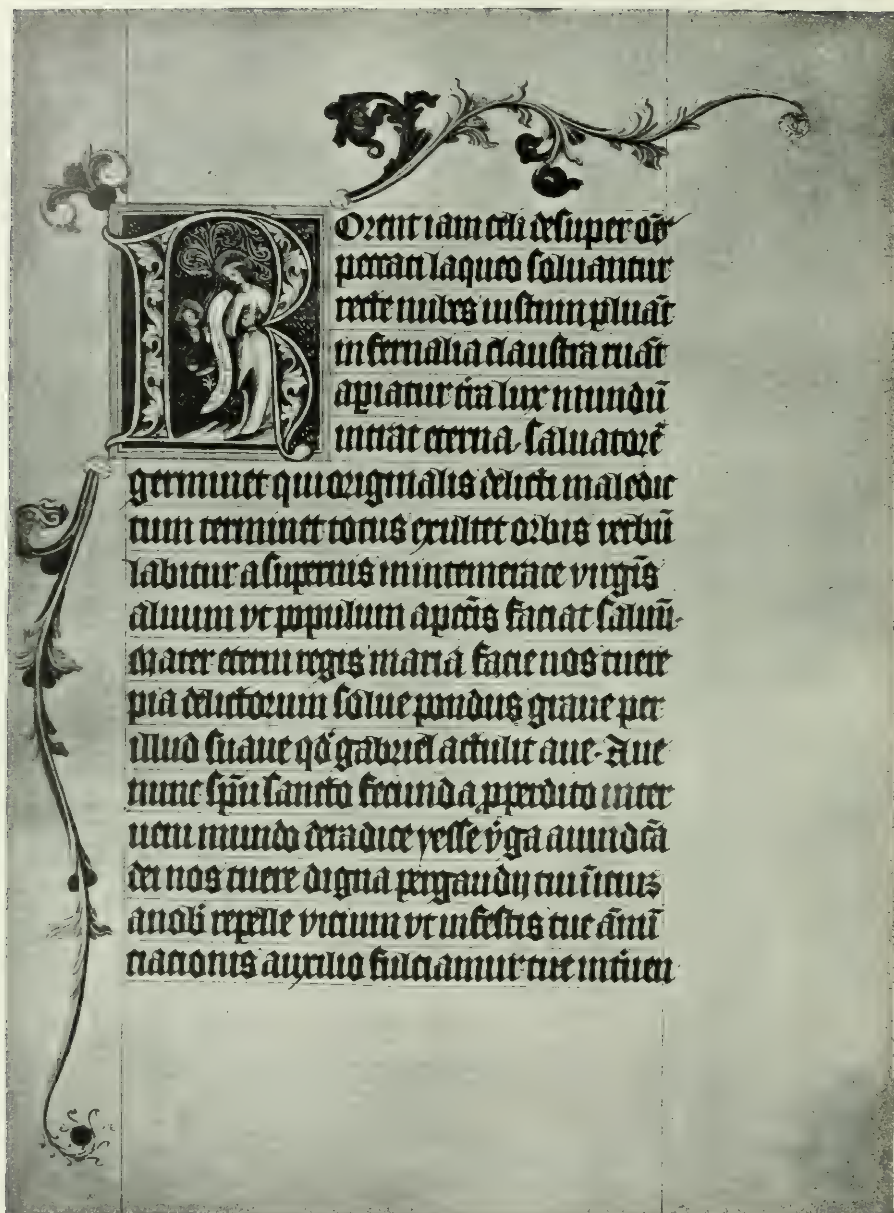
11. (VI. Ff. 48.)

Officium latinum, XIV. st Rukopis psaný gotickou minuskulí je ozdoben okrajovými ornamenty, sestávajícími ze zlatých kapilarami spo-

Obr. 181. Rukopis č. 11. Officium latinum, str. 155.

jených teček a listů a z roztroušeuých chrpových, makových a karafiatových květů. Miniatury jsou tyto: Str. 25. Jan Evangelista, 61. Setkání se Marie s Alžbětou, 85. Kristus na kříži, 89. Seslání Ducha sv., 93. Narození Krista, 117. sv. tři králové. 141. Korunování Marie. 155. Marie pod stanem sedící, 173. Sv. Krištof, 183. Sv. Kateřina, 197. Sv. Trojice, 241. Castrum doloris s modlícími se mnichy. Na str. 107. a 125. byly později místo miniatur vlepeny dřevoryty nevelké ceny, znázorňující ztraceného syna a křest Kristův. Francouzská práce z konce XIV. st.

Obr. 182. Rukopis č. 12. Orationale, str. 51.

Rukopis byl majetkem kněžny Leopoldiny Liechtenštejnové roz. Ezterházy. Perg. 322 str., 14×19. (Obr. 181.)

12. (VI. Fb. 12.)

Orationale XIV. st. Rukopis na počátku a konci neúplný je krásně psán velkou gotickou minuskulí. Ozdoben je na str. 51. illuminovanou

tuam piam matrem da uidere te et patrem
hoc est enim angelorum vera vita et sanctorum
finis desideriorum plenitudo gaudiorum
ubi te deum contemplemur fonte vite
saciemur. Amen. De omnibus angelis ora-
tio. O pie cetus angelorum qui ihesum
sanctum sanctorum laudas in
celestibus. Benedictum bene-
dicas xpus suus me amicis
iungat patris penibus. Ad vos celestes spiritus
summi regis exercitus. humiliter con-
fugio salutis desiderio. Vos clari super
sydera me sordidum per scelera. Nolite
queso spernere nec a vobis repellere. Om-
nes cetus angelici te Oratio-
posco voce supplici ut in spiritu dei
iuuare me dignemini. Cum pater con-
sitatur hoc manifeste legitur. huius-

Obr. 183. Rukopis č. 12. Orationale, str. 108.

initialou R, jíž počíná modlitba sv. Bernarda o zvěstování Marie. V initiale je znázorněno zvěstování. Pozadí černé se zlatými ornamenty. Madonna má fialový šat s červenou podšívkou, anděl červený šat s modrou podšívkou a červená křídla. České rozvilinové ornamenty. Na pokraji možno posud čísti udání malíři: annunciacio. Na str. 108. je initiala A s krajovým rozvilinovým ornamentem, na str. 104. a 116. initialy O ve čtverci na zlaté půdě bez krajových ornamentů. Česká práce z druhé polovice XIV. st., vzniklá asi v téže dílně jako vatikanský rukopis spisů Jenštejnových. Do Roudnice přišel rukopis s kninovnou Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic. Perg 118 str., 23×33. (Obr. 182., 183.)

13. (VI. Fb. 26.)

Homilie sv. Řehoře a sv. Remigia, 1398. Rukopis obsahující latinský text homilií sv. Řehoře a sv. Remigia je psán gotickou minuskulí a ozdoben třemi obrazovými initialami, které vybíhají na okraji v bohaté rozvilinové ornamenty české školy. Na str. 1. je znázorněn sv. Řehoř a biskup Secundin, na str. 2. jen sv. Řehoř, na str. 199. sv. Remigius. Barvy jsou světlé a velmi jasné tak jako v ostatních rukopisech české školy té doby. Rukopis vznikl dle záznamu na str. 343. r. 1398, nejspíše v téže dílně, jako Vatikanský rukopis spisů Jana z Jenštejna. Do Roudnice přišel s knihovnou Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic. Perg. 344 str., 23×33. (Obr. 184.)

14. (VI. Fa. 5.)

Psalterium, XV. st. Rukopis obsahuje latinský žaltář a choralní zpěvy a je ozdoben velkými barevnými initialami s miniaturami. Na str. 5. k žalmu 1. je postava krále, který si pravou ruku klade na prsa a levou zvedá, na str. 31. k žalmu 26. muž ukazující levou rukou na svůj jazyk, na str. 47. k žalmu 38. táž miniatura, na str. 62. k žalmu 52. muž s kyjem v ruce, na str. 77. k žalmu 68. Jonáš stojící v rybí tlamě a chytající se rukama keře, na str. 113. k žalmu 95. muž hrající na varhany, na str. 129. k žalmu 109. žehnající Kristus, na str. 217. k textu: veni redemptor gentium opět žehnající Kristus. Krajové ornamenty spočívají z českých rozvilinových motivů. Barvy jsou zemité a špinavé. Na str. 1: je v kalendáři poznamenáno pozdější rukou, že r. 1475 zemřel Jindřich z Rožmberka. Rukopis pochází z počátku XV. st. a je českého původu. Perg. 255 str., 28×28. (Obr. 185.)

15. (VI. Fa. 3.)

Psalterium, XV. st. Rukopis obsahuje týž text jako předešlý a je ozdoben illuminovanými initialami a okrajovými ornamenty. Na str. 13. je k 1. žalmu znázorněn David hrající na harfu, na str. 56. k žalmu 68. nahý muž stojící se sepjatýma rukama ve vodě, na str. 79. k žalmu 95.: zpívající klerikové. Initialy bez miniatur jsou na str. 37. (žalm 26.), str. 37. (žalm 38.), str. 62. (žalm 52.), str. 91. (žalm 109.), str. 121. (veni redemptor gentium). Všecky initialy vybíhají v krajové rozvilinové orna-

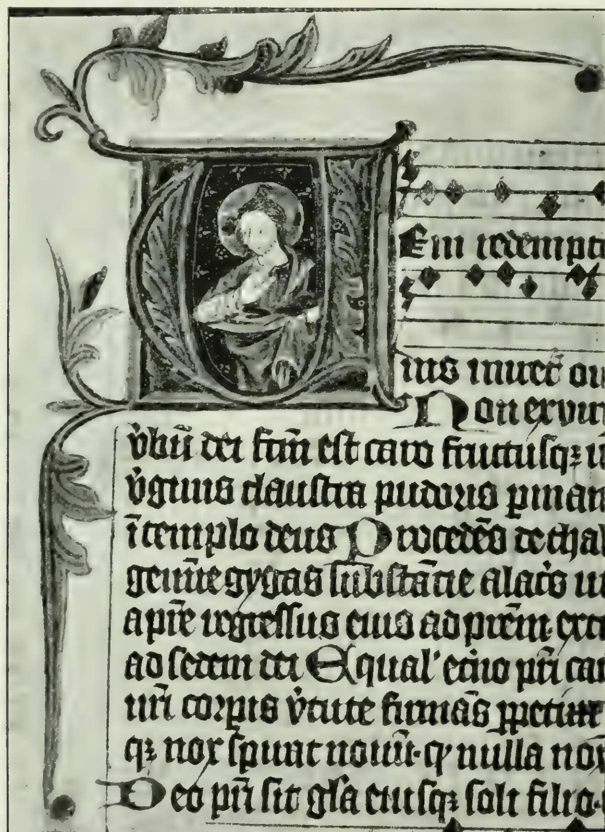

Obr. 184. Rukopis č. 13. Homilie sv. Řehoře a sv. Remigia, str. 199.

menty české školy. Barvy jsou světlé, intensivní. Rukopis pochází z počátku XV. st. Na vnitřní straně zadní desky je poznamenáno kapitálou XV. st. GEORGIVS DE BVDWEYS. Perg. 126 str., 27×36. (Obr. 186.)

16. (VI. Fb. 25.)

Orationale, XV. st. Obsahuje latinské a české modlitby. (Počátek schází.) Je ozdobeno krajovými ornamenty a initialami dílem miniaturami vyplněnými. Na str. 1. je v init. D panna Maria v modrém šatu s Ježíškem

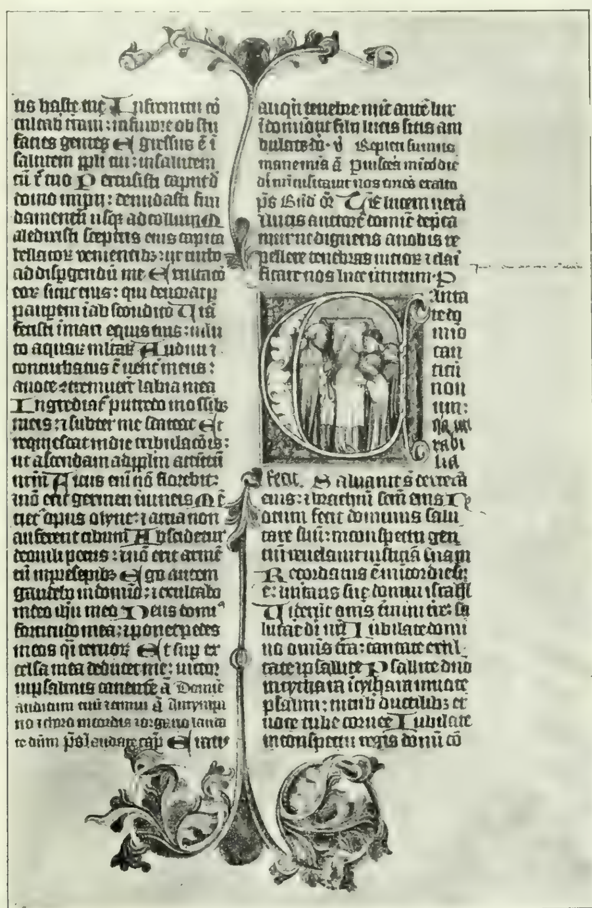

Obr. 185. Rukopis č. 14. Psalterium, str. 79.

na klíně a s jablkem v levici. Na str. 62, je v init. D. pietà, na str. 120. je velká barevná init. O s krajovými ornamenty bez miniatury a na str. 179. je v init. O opět pietà. Ornamenty spočívají z českých rozvilinových motivů. Česká práce z prvých desítiletí XV. st. Na str. 1. jsou znaky pánů z Rožmberka a pánů z Kravař, rukopis byl tedy asi zhotoven pro Jindřicha z Rožmberka († 1414) nebo pro jeho druhou manželku Alžbětu z Kravař. Vazba je moderní, však se starým krásným kováním stříbrnym. Perg. 222 str., 21×28. (Obr. 187.)

17. (VI. Ef. 11.)

Marsilius Ficinus, XV. st. Rukopis pocházející z knihovny Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic obsahuje různé spisy Marsilia Ficina. Je psán krásným renaissančním písmem a ozdoben na str. 1. initialou P spojenou s krajovou ozdobou a Lobkovickým znakem ozdo-

Obr. 186. Rukopis č. 15. Psalterium, str. 79.

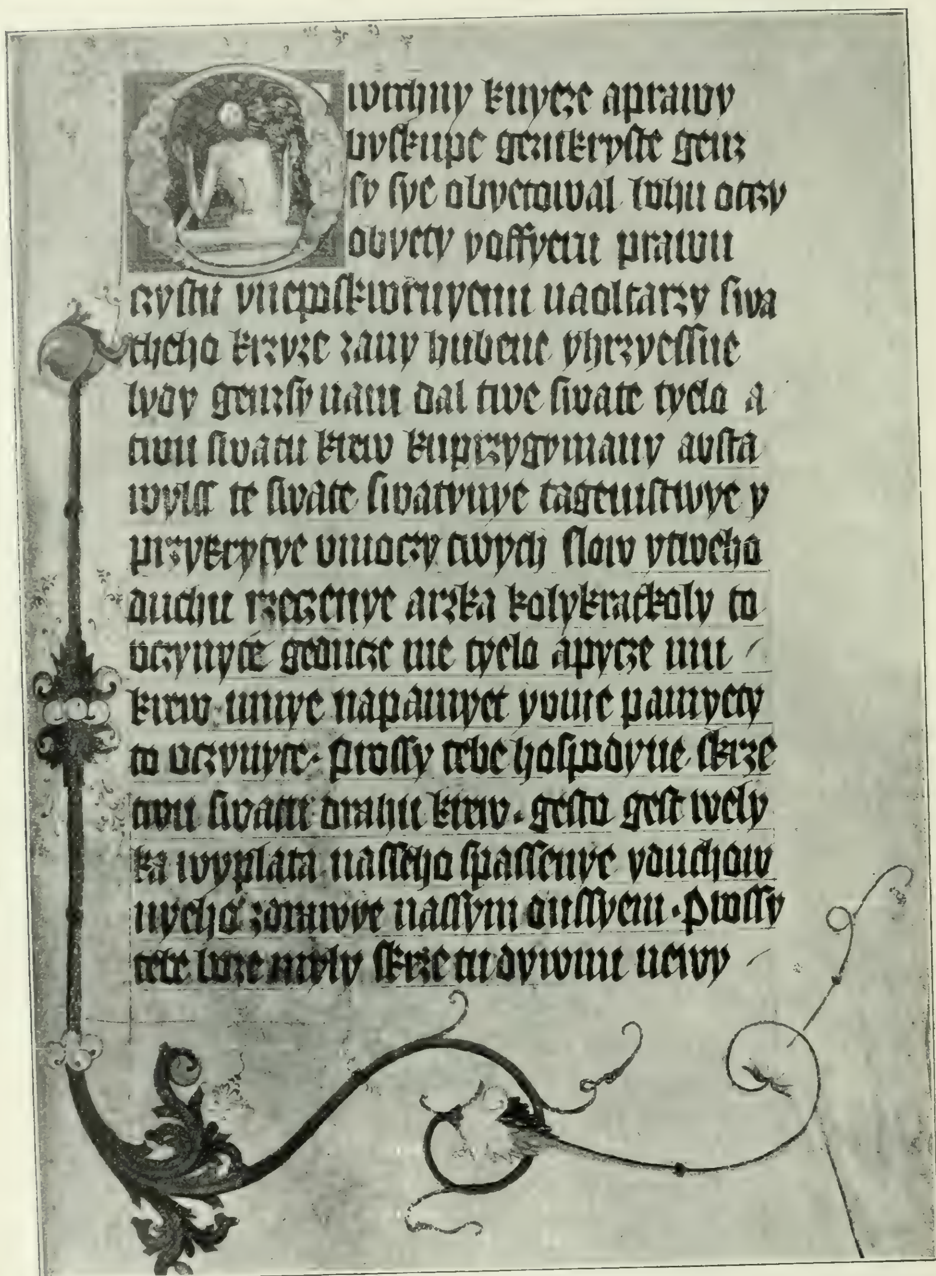
beným ornamenty, poukazujícími k italskému, nejspíše florentskému původu rukopisu. Pap. 405 str., 23×28.

18. (VI. Fc. 26.)

Lionarda Niesseho Das guldn Spil, XV. st. V svazku různých kollektanejí je obsažen tento spis, k němuž jsou připojeny tři hrubé perokresby.

19. (VI. Fb. 29.)

1. Liber fabularum moralium, vulgo quadripartitus dictus (str. 1—85). 2., 3. Speculum stultorum et libellus ocultus

Obr. 187. Rukopis č. 16. Orationale, str. 179.

bonus (87—158). 4. Alanus ab Insulis. Anticlaudianus (163—178). XV. st.

Rukopis psaný gotickou kursivou je ozdoben na str. 1 a 87 initialami S a D, vybíhajícími v rozviliny, však jen perem předkreslenými;

Obr. 188. Ruk. č. 20. Bible, str. 554.

kolorování nebylo provedeno. Rukopis pochází z knihovny Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic. Pap. 178 str., 24×32.

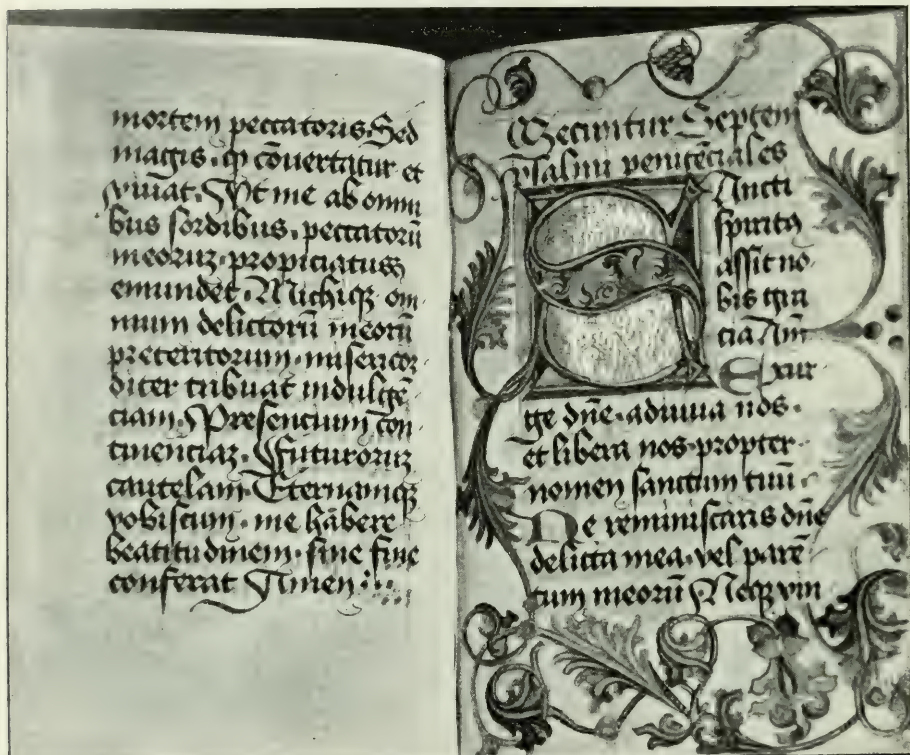
20. (VI. Ea. 5)

Německá bible dějepisná, XV. st. Úvodní modlitba počíná: Richer Got von Hiemelreich und ertriche und obe allen Creffren swebet dine Crafft und darumbe so lobet dich... Potom následuje volné vypravování příběhů starého zákona, života Ježíše a Marie ozdobené 78 illustracemi. Jsou to kolorované perokresby obyčejně na půl nebo na dvě třetiny stránky, hrubé ale dosti svěží. Jména světců, která jsou v litanii

připojena na str. 471. k žalmům, poukazují do Porýnska. Pap. 650 str., 39 × 42. (Obr. 188.)

21. (VI. Fg, 39.)

Nový zákon, XV. st. Rukopis obsahuje latinský nový zákon a je ozdoben barevnými initialami a rozvilinovými ornamenty. Vznikl asi v Německu v druhé pol. XV. st. Pap. 336 str., 11×16.

Obr. 189. Rukopis č. 22. Orationes, str. 96, 97.

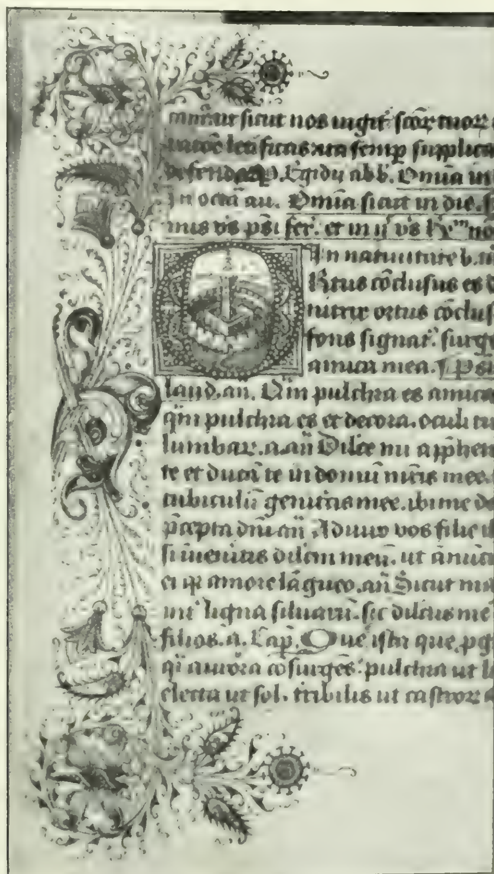
22. (VI. Fg. 70.)

Orationes. 1491. Rukopis psaný gotickou kursivou je ozdoben barevnými initialami ve čtvercovém rámu a na zlatém pozadí a krajovými pasy spočívající z rozvilin a poupat. Hrubší práce české provenience. Na stránce 252. letopočet: »Anno Domini 1491.« Perg. 262 str., 7×11. (Obr. 189.)

23. (VI. Fg. 72.)

Latinská modlitební kniha. XV. st. Rukopis je zdoben barevnými initialami a z nich vybíhajícími ornamenty krajovými, jež sestávají z fleuronné, z rozvilinových listů a ze stilisovaných listů, květů a poupat rázu charakteristického pro hollandské rukopisy. (Sr. Vogelsang. W. Holländische Miniaturen. Studien z. deutsch. Kunstgesch. 18.)

V některých initiálách jsou miniatury a sice na str. 83: Ježíšek sedí v jeslích, str. 100 in circumcisione domini, Ježíšek sedí na zemi, na polštáři, drží v pravé ruce nůž, v levé kalich, str. 105: sv. tři králové, str. 174: Marie u hrobu, str. 195: nanebevstoupení Páně, 206: mše, 497: Sv. Ondřej, 514: zvěstování Panně Marii, 532: Sv. Jan Křtitel, 545:

Obr. 190. Rukopis č. 23, Modlitební kniha, str. 580.

Marie a Alžběta, 565: nanebevzetí panny Marie, 572: Sv. Augustin. 580: hortus conclusus, 604: sv. Martin. 610: sv. Alžběta. Rukopis pochází z prvé pol. XV. st.

Pro hollandský původ svědčí také sestavení kalendáře. Na str. 80 je poznamenáno poněkud pozdějším písmem: Suster Sibilla Roscia heest dit boeck in bewaringe svo lange alst godt en hoeren onersten beliest. Do Roudnické knihovny přešel rukopis z majetku hraběnky Josefiny Harrachové, rodem princezny Liechtenštejnové. Perg. 622 str., 8 × 12. (Obr. 190.)

24. (VI. Fg. 67.)

Latinská modlitební kniha, XV. st. V předeslaném kalendáři jsou textové kolumny obklopeny širokým rámem, v němž jsou na zlaté půdě naturalisticky znázorněny jednotlivé květy a celé květiny, větévky,

Obr. 191. Rukopis č. 24. Modlitební kniha, str. 28.

hmyz, ptactvo a j. Na spodním okraji je na levých stránkách měsíční obraz. (Muž u krbu, okopávání rév, stromů, postříž, dostaveníčko, senoseč, žně, prosypávání obilí sítem, nalévání vína do sudu, osévání pole, pasák ovcí, zabíjení vepře), na pravých stranách obrazy planet. Vlastní rukopis

je vyzdoben tak, že k jednotlivým modlitbám, jichž text vždy počíná na pravé stránce, je připojena na levé stránce celolistová miniatura. Text i miniatura jsou v bohatém jednotně komponovaném rámci téhož druhu jako v kalendáři. Miniatury jsou tyto:

Str. 28: Ad salutandum faciem Jesu Christi. Poprsí žehnajícího Krista. V borduře je znázorněn vnitřek kostela, v němž stojí kněz ukazující z kazatelny obraz Kristův. 34: Horae sanctae crucis. Ukřižování, v borduře nástroje umučení. 48: Horae de sancto spiritu. Seslání Ducha

Obr. 192. Rukopis č. 24. Modlitební kniha, str. 146.

svatého. 60: Missa beatae Mariae. Madonna s Ježíškem na klíně pod baldachýnem. 84: Horae beatae virginis secundum usum Romanum. Zvěstování panně Marii. 122: Ad laudes. Marie a Alžběta. 146: Ad primam. Narození Krista. 158: Ad tertiam. Zvěstování pastýřům. 170: Ad sextam. Svatí tři králové. 180: Ad nonam. Maria s Ježíškem v chrámu a Simeon. 190: Ad vesperas. Vraždění dětí v Betlémě. 206: Ad completorium. Útěk do Egypta. 218: Officium beatae Mariae quod dicitur per totum adventum. Korunování Marie. 236: Septem psalmi. Klečící a modlící se David V rámu je znázorněna krajina s řekou, v níž se koupá Bethsabee. 280. Vigiliae mortuorum. Vzkříšení Lazara. 380. Oratio sancti Gregorii papae. Mše sv. Řehoře. Od str. 361 jsou mimo to v initialách miniatury a sice na str. 361. Pietà, 384. sv. Michal, 385. sv. Jan Křtitel, 387. sv. Petr a Pavel, 388. sv. Jakub, 390. sv. Antonín, 391. sv. Vincenc, 393. sv. Fran-

tišek, 394. sv. Anna, 395. sv. Kateřina, 397. sv. Marie Magdalena, 398. sv. Barbora, 400. sv. Lucie, 401. sv. Marketa, 402. všichni svatí, 404. sv. Athanasius. Nizozemská práce z druhé polovice XV. st. Kalendář poukazuje k objednavateli z dioecese Remešské. Rukopis byl darován r. 1815 od velkovévody Karla Augusta Sasko-Wýmarského kněžně Leopoldině Liechtenštejnové, rodem princezně Esterházy. Perg., 412. str., 9 × 13. (Obr. 191, 192.)

25. (VI. Fg. 71.)

Liber precum, XV. st. Rukopis psaný gotickou minuskulí je ozdoben velmi četnými malými miniaturami, umístěnými v initialách v grisailovém provedení, z nichž však velká část je téměř úplně setřená. Okraje jsou ozdobeny ornamenty, sestávajícími z různých květin a ovocných plodů, kapillarami spojených. Na str. 152. je znázorněn mladý muž, klečící před Pietou. Pod ním velmi porušený znak, v němž možno uprostřed rozeznat štít, rozdělený ve dvě pole, v jichž každém je orel a napravo nahoře rakouský znak spojenecký. Na str. 10. je vlepena rytina, znázorňující ukřižování Krista od Virgila Solise, na str. 102. málo cenný dřevoryt a na str. 110. rovněž bezcenná rytina. Rukopis je jihonizozemského původu a pochází z druhé polovice XV. st. Perg. 334 str., 7 × 10. (Obr. 193.)

26. (VI. Fd. 26.)

Tractatus chimiae, XVI. st. Rukopis obsahuje různá pojednání chemická a alchymistická. Illustrován je 36 miniaturami, znázorňujícími v allegoriích různé chemické, alchymistické processy a astronomické figury. Tak n. p. na samostatném listu na počátku rukopisu jsou znázorněna srostlá dvojčata mužského a ženského rodu, jimž rozžírá orel prsa. Mužská postava má nápis: »Luna« a drží v ruce netopýra, ženská má nápis: »sol« a drží v ruce zajíce. Nahoře je nápis: »Haec est obscura sapientia, vera figura«. Na str. 1. allegorická postava s umrlčí hlavou, s hadem v ruce a orlem na rameně je označená nápisem: »Sublimator«. Vedle ní sedí na kopci sova a troubí na trumpetu. Na str. 3. modrý štít se sluncem, nad ním druhé slunce a nápis: »Ignis regimen«. Na str. 4. Madonna, pod jejímž pláštěm klečí osm mužů. Na str. 14. je znázorněno oživení mrtvého. Na zemi leží mrtvý, vedle rytíř probodnul jiného rytíře, beře jeho duši, vylétající v podobě děcka a klade ji mrtvému do úst. Při ostatních miniaturách je smysl většinou těžko srozumitelný. Na str. 178 je znak hrabat z Plavna a na zadní desce znak hrabat z Törringu. Na konci textu na str. 177. je letopočet 1507. Perg. 178 str., 13 × 18. (Obr. 194.)

27., 28., 29. $\left(\frac{\text{E. 1.}}{\text{I.}}\ 1., 2., 3.\right)$

Erbovní kniha Lobkovická. XVI. st. Rukopis obsahuje na fol. 1 a. 1/v rodinnou kroniku Lobkovickou z l. 1483—1511, na fol. 2—21. Jana z Lobkovic naučení otce synovi, sepsané r. 1504 na fol. 22/v—48 genealogii a znaky pánů z Lobkovic. Genealogie je zařízena tak, že nejprve je vývod pánů z Lobkovic, počínající Mikulášem z Lobkovic a na Hassen-

štejně. Je tak uspořádán, že na pravo je vždy znak pána z Lobkovic, na levo jeho manželky nebo manželek, pod nim jeho syna a manželky až k Jaroslavovi z Lobkovic. Potom následují genealogie jednotlivých manželek pánů z Lobkovic stejným způsobem uspořádané, a ke konci několik znaků rodů spřízněných. V rodinné kronice jsou záznamy až do r. 1506 psány jednou rukou, z l. 1508 a 1511 jsou pozdější přípisy, zdá se tedy, že rukopis vznikl r. 1506 nebo 1507. Perg. 96 str.

Memoria de sancto fiacrio.
...mulabo
eum vi
ro sapie
ti qui e
dificauit
domum
suam :
supra firmam petram. vs.
Iustum deduxit dns per
vias rectas. Et ostendit
illi regnu dei. Oremus. Mi
sericordiam tua do
mine quesumus inter
ueniente beato fiacrio co

Obr. 193. Rukopis č. 25. Liber precum, str. 284.

Tohoto rukopisu jsou v Roudnickém archivu dvě kopie kalligraficky psané. Obsahují mimo text a znaky předešlého rukopisu ještě jako dodatky znaky jiných českých rodin a některých zemí. Jedna z nich je psána r. 1595 a věnována Joachimu Novohradskému z Kolovrat, purkrabí karlštejnskému a komornímu presidentu.

30., 31., 32., 33. (VI. Fg. 58, VI. Fg. 69, VI. Fe. 64, VI. Fg. 48.)

Památníky, XVI., XVII. st. Majitelem prvního památníku byl Volfgang Dětřich Graf von Hochenembs, který do něho sbíral záznamy svých přátel v l. 1589—1594, majitel druhého, který obsahuje záznamy z l. 1596—1606, není jmenován, třetí náležel Jiřímu Leopoldovi von Madl a je z let 1608—1613, čtvrtý Jiřímu Alexiovi Mossaurovi von Waldau a je z l. 1618—1621. Obsahují četné allegorické, genrové nebo mythologické malby více kulturně historického než uměleckého významu. Jich

podrobný seznam je obsažen v článku Baumově v památkách Arch. 1871, str. 226 a n. (Obr. 195.)

34. Rukopis VI. Ea 8. v krásných dřevěných, bílou koží potažených deskách s vlisovanými ornamenty, znakem a nápisem Wilhelm Popl Her von Lobkowic auf Bichoftainz und Czeczowiz. R. K. Forschnader. Obsahuje nákresy různých udidel a třemenů jednoduchých a výzdobných. Podobné kresby obsahuje rukopis VI. Ea 9. rovněž v krásné vazbě z hnědé kůže s vlisovanými ornamenty.

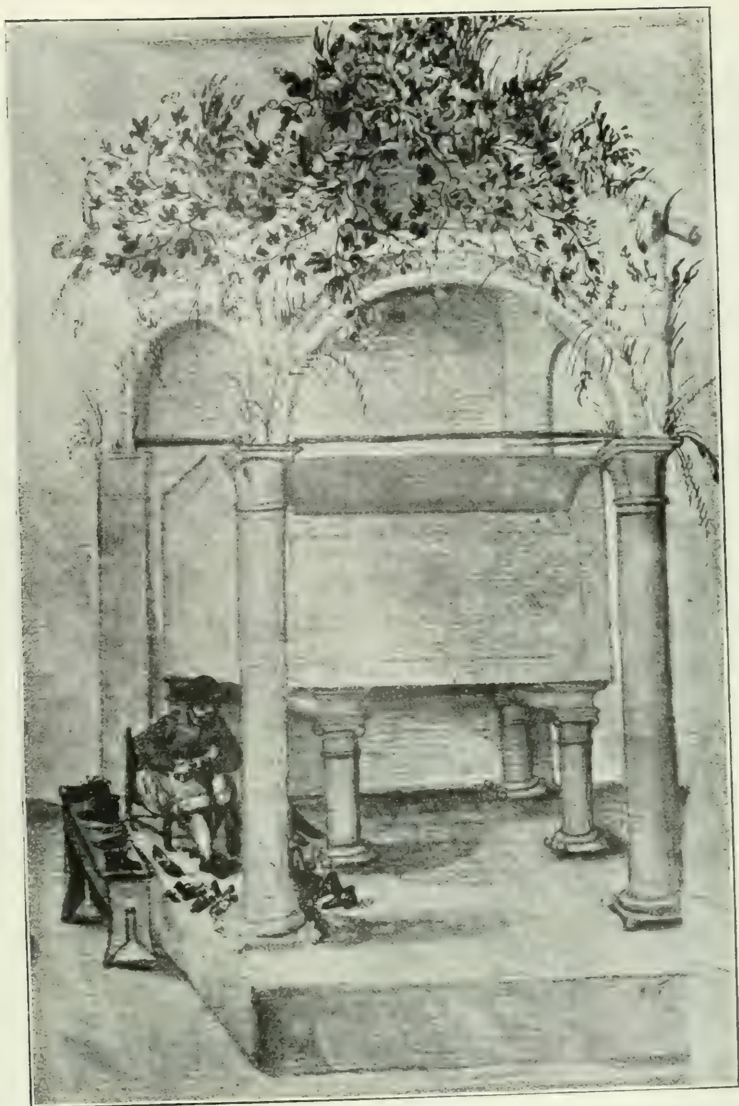
Obr. 194. Rukopis č. 26. Tractatus chimiae, str. 14.

35. (VI. Ef. 12.)

Ovidius, XIV. a XVIII. st. Rukopis obsahuje latinský text Ovidiových metamorfos psaný gotickou minuskulí a kursivou druhé polovice XIV. st., a je ozdoben 16 celolistovými miniaturami, illustracemi k jednotlivým metamorfosám, které byly ku sklonku XVIII. st. malovány a do rukopisu vevázány. V téže době byly do rukopisu vmalovány initiály, pro které bylo původně ponecháno prázdné místo a krajové ornamenty. Dle záznamu na přední desce byl rukopis darován r. 1814 od vévody Karla Augusta Sasko-Wýmarského kněžně Leopoldině Liechtenštejnové roz. Esterházy. Perg. str. 416., 19×27. (Obr. 196).

36. (VI. Fa. 7.)

Spisy Basilia Velkého, XII. st. Řecký rukopis je psaný úhlednou minuskulí. Na str. 7. je počátek textu ozdoben titulním ornamentem ze tří pásů, spojených v podobu jha, vyplněných arabeskovými ornamenty na zlaté půdě v živých krycích barvách a initialou Λ. Na počátku jedno-

Obr. 195. Rukopis č. 32. Památník, str. 129.

tlivých spisů jsou jednoduché ornamentální pasy perem provedené. Perg. str. 512. 26×35. (Obr. 197.)

37. (VI. Fa. 1.)

Plato. XIV. a XV. st. Známý řecký kodex dialogů Platonových. (Sr. Král. Listy filologické, 1884, str. 33.). Koupený od Bohuslava Hassištejnského z Lobkovic v Miláně. Rukopis pochází ze XIV. st., ornamentální pásy, jimiž jsou počátky jednotlivých dialogů ozdobeny, byly do něho v XV. st. vmalovány od italského illuminátora, v běžném slohu knihové vlašské ornamentiky XV. st. Perg. str. 1294. 32×40. (Obr. 198.)

Obr. 196. Rukopis č. 35, Ovidius, str. 295.

Kresby.

Pod signaturou II. Od. 14. je v knihovně několik kreseb, z nichž lze uvésti tyto:

Č. 1. Pietro Bagnara. Adorace Madonny v oblacích. Sepiová kresba na papíru.

Obr. 197. Rukopis č. 36. Spisy Basila Velkého, str. 7.

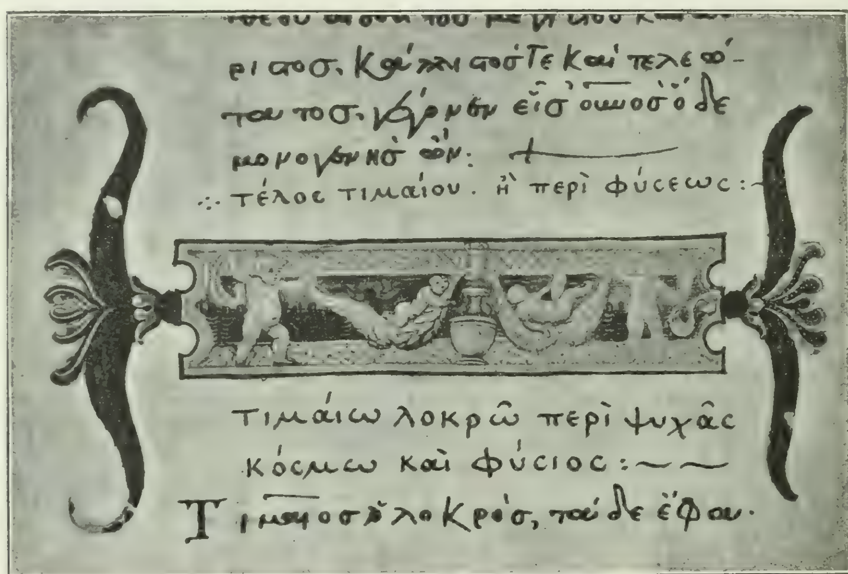
Č. 7. Jean Baptist Chardin. Šlechtic, pozorující spící dámu. Sepiová kresba na papíru.

Č. 8. Friedrich Brentel. Modlící se mniši v krajině. Miniatura na perg. se signaturou umělcovou: F. Brentel 1642.

Č. 20., 21. Bartolomeo Pinelli. Jason vraždí. Telemach a Kalipso. Sepiové kresby.

Č. 23. Hollandský mistr, slabý napodobitel Rembrandta. Muž a žena, sedící v světnici. Perokresba na papíru.

Pod signaturou II. Lb. 44. je v knihovně papírový kodex z druhé polovice XVII. st. obsahující perokresby dle pokalů, stolních ozdob ze zlata a stříbra a jiných předmětů stolního nádobí a celého inventáře jídelny, celkem 426 kusů. Poněvadž některé kusy jsou ještě dnes v Roudnici nebo jsou v jiných Lobkovických neillustrovaných inventářích ze XVII. a XVIII. st. jmenovány, jedná se o illustrovaný seznam majetku Lobkovického. U všech znázorněných předmětů je udána váha. (Obr. 199.)

τέλος τιμαίου. ἢ περὶ φύσεως :—

τιμαίω λοκρῶ περὶ ψυχᾶς
κόσμω καὶ φύσιος :——

Obr. 198. Rukopis č. 37. Plato, str. 1282.

Reproduktivní umění.

V archivu Roudnickém (E 10.) je téměř úplná kollekce Lobkovických portretů, k níž budiž tuto jen krátce poukázáno. Podobná kollekce portretů členů rodiny svobodných pánů Imhofů obsahující 65 rytin je v Roudnické knihovně pod sign. II. Mb. 12. Rovněž v knihovně je vlastní sbírka dřevorytin, rytin a litografií, která není příliš obsáhlá, ale obsahuje mnohé krásné a vzácné otisky.

Dvě velké mapy (II. Mb. 6 a II. Mb. 7) obsahují 1129 dřevorytin a rytin německých mistrů, z nichž uvádíme důležitější: 15 listů Dürerových, 2 Kranachovy, 21 Schäufeleinových, 2 Altdorferovy, 1 Baldung Griena, 52 obou Behamů, 7 Penczových, 7 Aldegreverových, 1 od Hanse Brosamera, 6 Hopferů, 12 Hollarových, 92 Ant. Jos. Prennera, 49 Christ. Ludv. Hagedorna, 59 Christ. Dietricha, 37 Sal. Gessnera.

Mapa II. Mb. 8 obsahuje 507 listů nizozemských mistrů, mezi nimiž 2 Edelinkových, 3 od H. Goltzia, 14 od Lukáše Leydenského, 22 Rembrandtových, 47 Sadelerů, 9 Jan van Vischera, 5 Lukáše Vorstermana.

Mapa II. Mb. 9 obsahuje 138 listů italských, 114 listů francouzských a 32 listů anglických mistrů, mezi nimi 3 listy od Annibala Carracci, 1 od Agostina Carracci, 2 od Paola Farinati, 17 od Giov. Pitteri, 1 od

Obr. 199. Kresba v illustrovaném seznamu Lobkovického stolního příboru.

Marc Antona, 4 od Marka Ricci, 1 od Tiepola Ml., 26 od Jaques Callota, 4 od Le Clerca, 2 od Le Prince, 16 od B. Greena.

Mapa II. Mb. 10 obsahuje 120 listů dřevorytin a rytin anonymních, mezi nimiž zasluhují zmínky zvláště některé starší dřevoryty, mapy II. Mb. 4 a II. Mb. 5, 253 listů varia, mezi nimiž možno uvésti kollekce listů Paula Pontia, Drevetových, Kiliánů, Antoine Massona, Smithů a Eliáše Kristofa Heisse.

Mapy II. Oa. 10, II. Oa. 15, II. Oa. 17, II. Ob. 9, II. Ob. 10. obsahují rytiny a lithografie z prvé polovice 19. století hlavně vídeňských mistrů, celkem 515 listů.

Obr. 200. Lobkovické vazby v Roudnické knihovně.

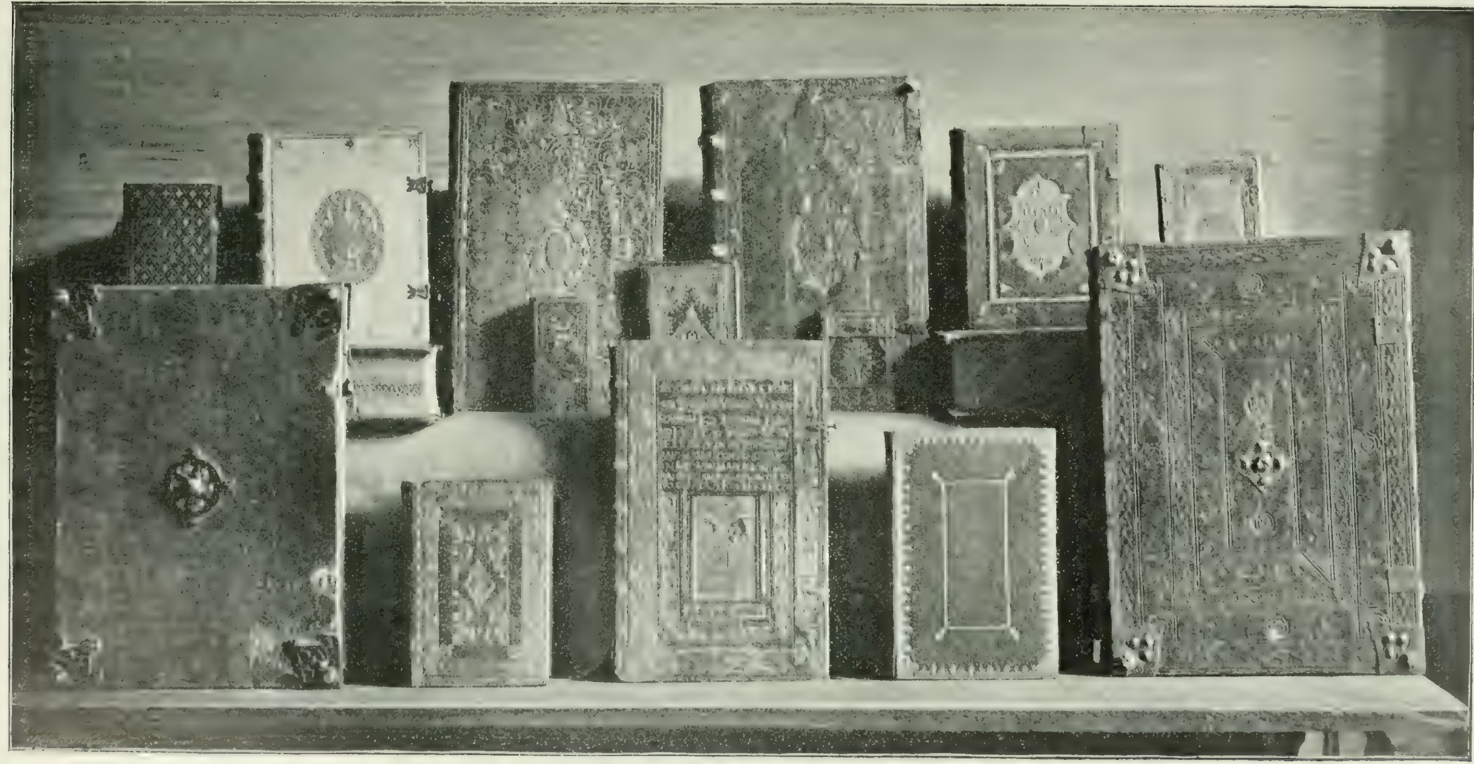
Vazby.

Ve vazbách je v Roudnické knihovně ovšem tak velká rozmanitost, že možno tu jen některé charakteristické typy uvésti. Na obr. 200. sestavil jsem vazby, opatřené Lobkovickým znakem. Dvě vazby ve středu prostřední řady obsahují naučení otce synovi, které napsal Jan z Lobkovic

Obr. 201. Vazba rukopisu hebrejské bible z XV. st.

v l. 1504—1507 a sice pravý rukopis original, levý kopii z druhé polovice XVI. st. První a poslední vazba v téže řadě jsou příklady vazeb Bohuslava Hasišteinského z Lobkovic. Dolení a hoření řada jsou příklady Lobkovických vazeb XVII. a XVIII. století. Zvláštní bohatostí vynikají mezi nimi vazby, jež dal pořiditi Zdeněk z Lobkovic (v hoření řadě první a druhá, v dolení druhá až čtvrtá), velmi jemné jsou v bílé kůži lisované vazby Václava Euseba z Lobkovic. (Sr. Chytil. Dějiny českého knihařství 1899.) Z ostatních vazeb zasluhují zvláštní zmínky vazba hebrej-

Obr. 202 Vazby XVI. až XVIII. st. v Roudnické knihovně.

ského rukopisu bible z XV. st., na níž jsou do tmavohnědé kůže různé drôlerie vřezány, (obr. 201.) a na obr. 202. první a poslední vazba v dolení řadě z XV. a XVI. st., obsahující rožmberské rukopisy, druhá, čtvrtá a pátá v hoření řadě a prostřední, jako charakteristické příklady českých vazeb z druhé pol. XVI. a ze XVII. st.. Ostatní vazby na této tabulce jsou příklady bohatších vazeb Roudnických ze XVII. a XVIII. století.

Archiv.

Pro dějiny umění mají cenu mimo archivalie týkající se stavby zámku a uměleckých předmětů v něm chovaných (pod sign. G. 17., N. 16.) jednot-

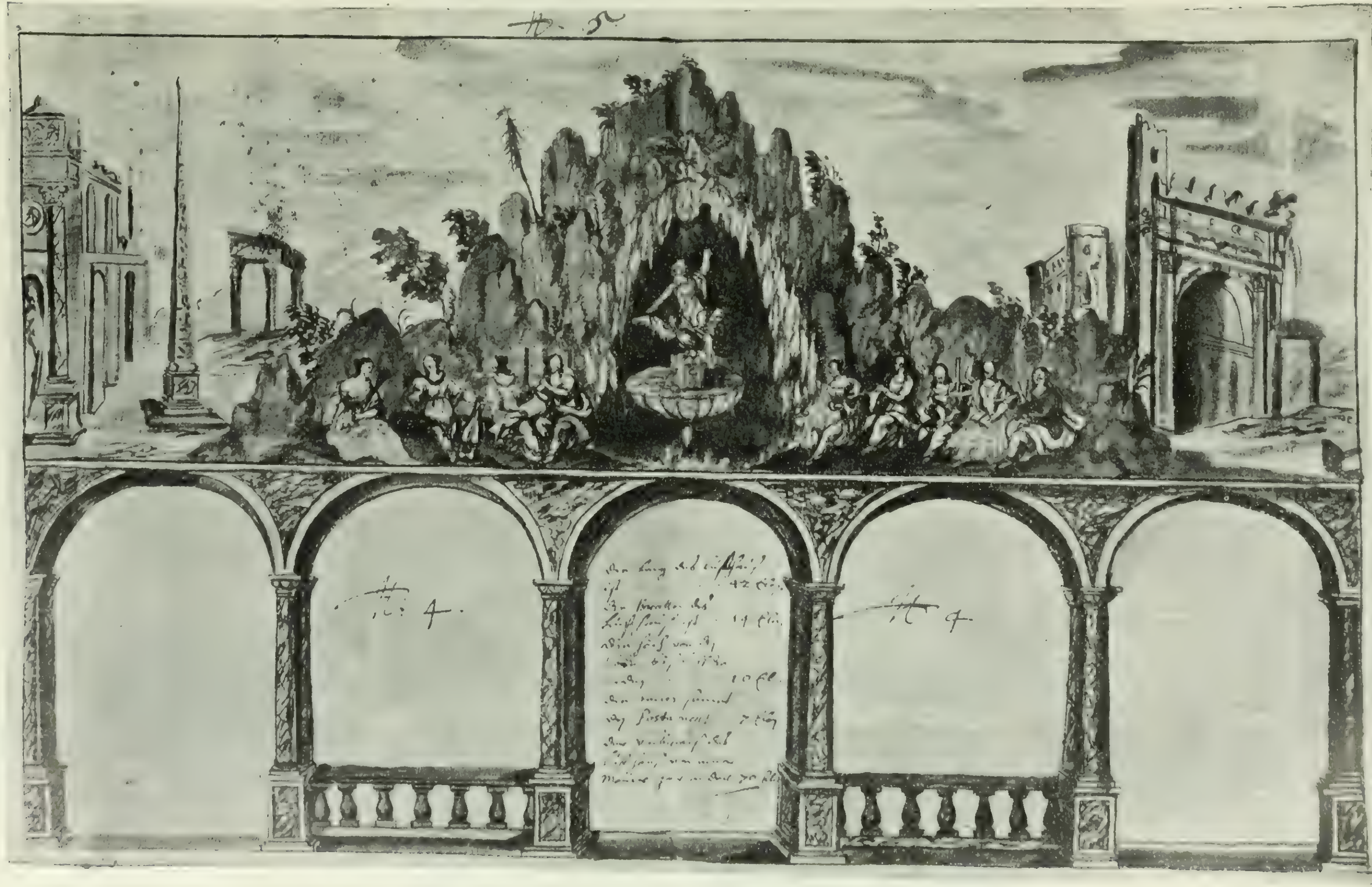

Obr. 204. Skizza k výzdobě zahradního domu.

livé staré plány a nárysy celé Roudnice, zámku, nebo jiných jednotlivých staveb. Mimo plány, při popisu a dějinách stavby na str. 7, 10 a 16 uvedené, zasluhuji zmínky ještě tyto:

Rolle 9. 4. Prospekt města Roudnice od severu kreslený od Antonia della Porta po r. 1668. 110 × 62. Reprodukce tohoto plánu ve IV. díle »Soupisu« na str. 156.

Pod sign. $\frac{\text{N. 16.}}{\text{1.}}$ 1. Kresby staré zámecké studně z r. 1669, kterou provedl Jiří Berner, stavitel na Starém Městě pražském.

Obr. 203. Skizza k výzdobě zahradního domu.

2. Skizzy k malbě stropu a hlavní stěny »lusthausu« v zahradě vystavěného v létech 1660—1661. (Obr. 203, 204.)

Rolle 10. 1. Dominium Rudnicense cum aliis quibusdum locis delineatum ex monte S. Georgii anno 1696. mense Julio. Mapa, na jejímž okraji je vykreslen Roudnický zámek s (neprovedenou) chodbou do kapucínského kláštera, klášter, dále Roudnický pivovar knížecí a kostelík Mariánský u mostu.

2. Prospekt židovského města v Roudnici s označením majitelů jednotlivých domů. Zhotovil: »Wentzl Francz Procházka der Rectifications-Kommission Geschworener Landmesser und Hydraulicus in Böhmen«. 18. století.

3. Plán Roudnické knížecí zahrady »wie sie wirklich in Maio ist«. 18. století.

4. Plán Roudnického zámku, knížecích a klášterních zahrad a příslušných budov. [Hauptgrundriss von dem Schloss Raudnitz, sampt den Hoffgarten und Umliegenheiten angehörig dem durchlauchtigsten Fürsten und Herrn Ferdinand Philipp Hertzogen zu Sagan. (1734—1784.)]

Rolle 11. Plán 1. patra Roudnického zámku, jejž zhotovil Josef Witschiegl. 18. století.

V archivu chová se také velká sbírka sádrových a jiných otisků středověkých a novověkých pečetí a pečetidel v počtu 11.643 kusů, kterou založil archivář Josef Dvořák.

SEZNAM UMĚLCŮ A ŘEMESLNÍKŮ.

PŘÍLOHY.

zachovaly, určiti — pokud možno — jich vznik a původ, odhadnouti uměleckou a historickou jich cenu a konečně označiti ony památky, na jejichž zachování obzvláště záleží. Vytčen tu programm únorné drobné práce pro celá takřka pokolení pracovníků, práce však nevyhnutelné, aby se mohlo na jisto postaviti, jak umění výtvarné v království Českém se vyvíjelo, odkud první motivy přicházely, jak se vytvářely, jakou měrou umělci cizí zde spolupůsobili, a co přímo z ciziny k nám bylo přivezeno; neboť jen podrobnou znalostí všech památek umění může se dojíti k ocenění vývoje tohoto umění neboli ku správným jeho dějinám. Mimo tento theoretický, velice žádoucí výsledek možno však i očekávati, že podrobné poznání, jak se umění u nás vyvíjelo, nezůstane bez účinku na umělce výtvarné, jakož i na správu zemskou a veřejnost naši, aby zachovány byly ony památky, jež pro vývoj umění domácího jsou zvláště charakteristické a naprosto zasluhují, aby byly ušetřeny a zachovány.

Archaeologická kommisse sestoupila se poprvé 8. května 1893, podala velesl. výboru zemskému dobré zdání o zachování památek domácího umění výtvarného a starožitností domácích vůbec, sjednala svá organisační pravidla a rozdělila se v odbory: praehistorický, historický a lidový. Jakožto přední úlohu vytkla si zdělati *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém*, snesla se na příslušných pravidlech a vyslala své delegáty do jednotlivých okresů. Dosud vyšlo dvacetsedm dílů soupisu. Zvláštní pořadí tvoří *Soupis král. hlav. města Prahy*, jehož část, obsahující Soupis chrámu sv. Víta, pokladu Svatovítského a knihovny kapitulní, podána již veřejnosti.

Přední zásluhu o rychlé uskutečnění podniku tak vážného má zemské zastupitelstvo království Českého, které nejen poskytlo nezbytné podpory hmotné, ale i zvláštními oběžníky praesidiálními doporučilo podnik ten úřadům samosprávným v příslušných okresech; také veledůstojné konsistoře vřelým doporučením podporovaly práce, jež ostatně i širší obecenstvo provázelo zájmem, porozuměním i všestrannou podporou.

S obzvláštním uznáním sluší podotknouti, že i peněžitá pomoc z okresů zkoumaných na důstojné vydání soupisu se dostavila. Soupis památek Pražských umožňuje značná subvence, kterou k tomu účelu poskytuje král. město Praha.

Do soupisu jsou pojaty:

1. památky praehistorické krátkým označením;

2. památky umění stavitelského, sochařského, malířského od románské doby do počátku XIX. století; předměty uměleckého průmyslu, pokud nejsou v majetku soukromém; stavby historicky důležité, jako hrady, opevnění, mosty a j.

Soupis vydáván jest jazykem českým i v překladě německém pro každý politický okres zvlášť. Ke skupinám okresů podle starodávných krajů přidána bude úvodní stať o památkách lidového umění, a zároveň uvede se příslušná literatura. Při popisování ustanoveno šetřiti největší stručnosti.

PUBLIKACE ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII.

Soupis památek historických a uměleckých v království Českém.

Svazek I. Politický okres kolínský. Napsal *Karel B. Mádl.* Cena na papíře obyčejném K 3·—, na papíře velínovém . . . K 4·50

» II. Politický okres lounský. Napsal Dr. *Bohumil Matějka.* Cena na papíře obyčejném K 2·40, na papíře velínovém . . . » 3·60

» III. Politický okres sedlčanský. Napsali Dr. *A. Podlaha* a *Ed. Šittler.* Cena . . . » 4·80

» IV. Politický okres roudnický. Napsal Dr. *Bohumil Matějka.* Cena . . . » 7·40

» V. Politický okres milevský. Napsali Dr. *A. Podlaha* a *Ed. Šittler.* Cena . . . » 6·80

» VI. Politický okres mělnický. Napsal Dr. *A. Podlaha.* Cena . . . » 9·—

» VII. Politický okres klatovský. Napsali *Ferdinand Vaněk* a Dr. *Karel Hostaš*: Soudní okresy klatovský a nýrský. *F. A. Borovský*: Soudní okres plánický. Cena . . . » 6·—

» VIII. Politický okres česko-budějovický. Sestavil *Josef Braniš.* Cena » 3·60

» IX. Politický okres rokycanský. Napsal Dr. *Antonín Podlaha.* Cena » 6·—

» X. Politický okres třeboňský. Provedli *Frant. Mareš* a *Jan Sedláček.* Cena . . . » 3·50

» XI. Politický okres chrudimský. Napsal Dr *Karel Chytil.* Cena . » 6·50

» XII. Politický okres sušický. Napsali Dr *Karel Hostaš* a *Ferdinand Vaněk.* Cena . . . » 6·50

» XIII. Politický okres příbramský. Napsal Dr. *Antonín Podlaha.* Cena » 7·20

» XIV. Politický okres jindřichohradecký. Napsal Dr. *Josef Novák.* Cena » 11·50

» XV. Politický okres karlinský. Napsali Dr. *A. Podlaha* a *Ed. Šittler.* Cena . . . » 10·—

» XVI. Politický okres vysokomýtský. Napsal *Zdeněk Wirth.* Cena . » 8·—

» XVII. Politický okres domažlický. Napsali *Ferdinand Vaněk* a Dr. *Karel Hostaš.* Cena . . . » 2·50

» XVIII. Politický okres pelhřimovský. Napsal prof. *Josef Soukup.* Cena » 11·50

» XIX. Politický okres králo-Hradecký. Napsal *Antonín Cechner.* Cena » 7·80

Soupis král. hlav. města Prahy. Hradčany. Poklad svatovítský. Napsali *Ed. Šittler* a *Dr Ant. Podlaha.* Cena . . . » 9·—

Soupis král. hlav. města Prahy. Hradčany. Knihovna kapitulní. Napsal *Dr. Antonín Podlaha.* Cena . . . » 13·50

Soupis král. hlav. města Prahy. Chrám Svatovítský. Napsali Dr. *Ant. Podlaha* a arch. *K. Hilbert.* Cena . . . » 17·50

» XX. Politický okres slanský. Napsal *Ferdinand Velc.* Cena . . . » 14·70

» XXI. Politický okres mladoboleslavský. Napsal *Frant. Bareš.* Cena . » 15·—

» XXII. Politický okres poličský. Napsal *Zdeněk Wirth.* Cena . . . » 6·40

» XXIII. Politický okres chotěbořský. Napsal *Zdeněk Wirth.* Cena . . » 5·60

» XXIV. Politický okres českobrodský. Napsal Dr *Ant. Podlaha.* . . . » 11·70

» XXV. Politický okres přeštický. Napsali Dr. *Karel Hostaš* a *Ferdinand Vaněk.* Cena . . . » 6·20

» XXVI. Politický okres kladenský. Napsal *Zdeněk Wirth.* Cena . . . » 5·50

» XXVII. Politický okres roudnický. Díl II. Zámek roudnický. Napsali Dr. *Max Dvořák* a Dr. *Boh. Matějka* . . . » —·—

Soupis lidových památek v království Českém.

» I. Lid na Hlinecku. Podává Dr. *Karel V. Adámek.* Cena . . . » 6·—

Topographie der histor. u. Kunst-Denkmale im Königreiche Böhmen.

Band I. Politischer Bezirk Kolin. Verfasst von *K. B. Mádl.* Preis . . . K 4·50

» II. Politischer Bezirk Laun. Verfasst von Dr. *Bohumil Matějka.* Preis » 3·60

» III. Politischer Bezirk Selčan. Verfasst von Dr. *A. Podlaha* und *Ed. Šittler.* Preis . . . » 4·80

» IV. Politischer Bezirk Raudnitz. Verfasst von Dr *Boh. Matějka.* Preis » 7·40

» V. Politischer Bezirk Mühlhausen. Verfasst von Dr. *Anton Podlaha* und *Ed. Šittler.* Preis . . . » 6·80

» VI. Politischer Bezirk Melnik. Verfasst von Dr. *Anton Podlaha.* Preis » 9·00

» VII. Politischer Bezirk Klattau. Verfasst von *Ferdinand Vaněk* u. Dr. *K. Hostaš*, Gerichtsbezirke Klattau und Neuern; *F. A. Borovský*: Gerichtsbezirk Planitz. Preis . . . » 6·—

» IX. Politischer Bezirk Rokytzan. Verfasst von Dr. *A. Podlaha.* Preis . » 6·00

» X. Politischer Bezirk Wittingau. Verfasst von *Franz Mareš* und *Johann Sedláček.* Preis . . . » 3·50

» XIII. Politischer Bezirk Příbram. Verfasst von Dr. *A. Podlaha.* Preis . » 7·20

» XV. Politischer Bezirk Karolinenthal. Verfasst von Dr. *A. Podlaha* und *Ed. Šittler.* Preis . . . » 10·—

Die königl. Hauptstadt Prag. Hradschin. Der Domschatz. Verfasst von Dr. *Anton Podlaha* und *Ed. Šittler.* Preis . . » 9·—

Die königl. Hauptstadt Prag. Hradschin. Die Bibliothek des Metropolitankapitels. Verfasst von Dr. *Anton Podlaha.* Preis » 13·50

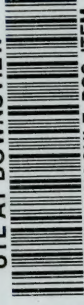
Tiskem Aloisa Wiesnera v Praze, knihtiskaře České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění.

BINDING SECT.
DEC 7 1972

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

NA 9348 C9S68 dil 2
Soupis památek historických a umeleckých v politickém okresu Roudnickém

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 29 10 03 016 6